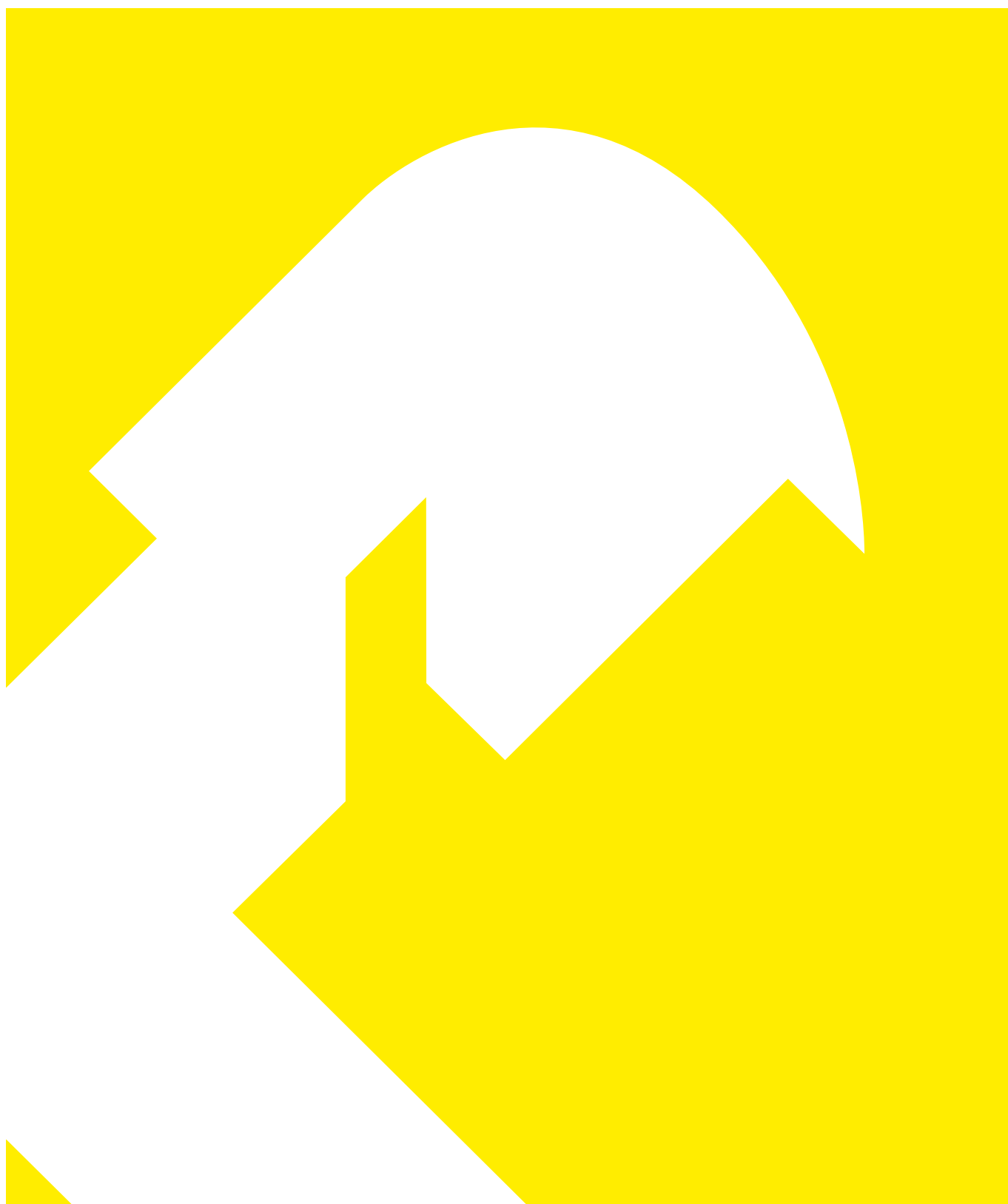
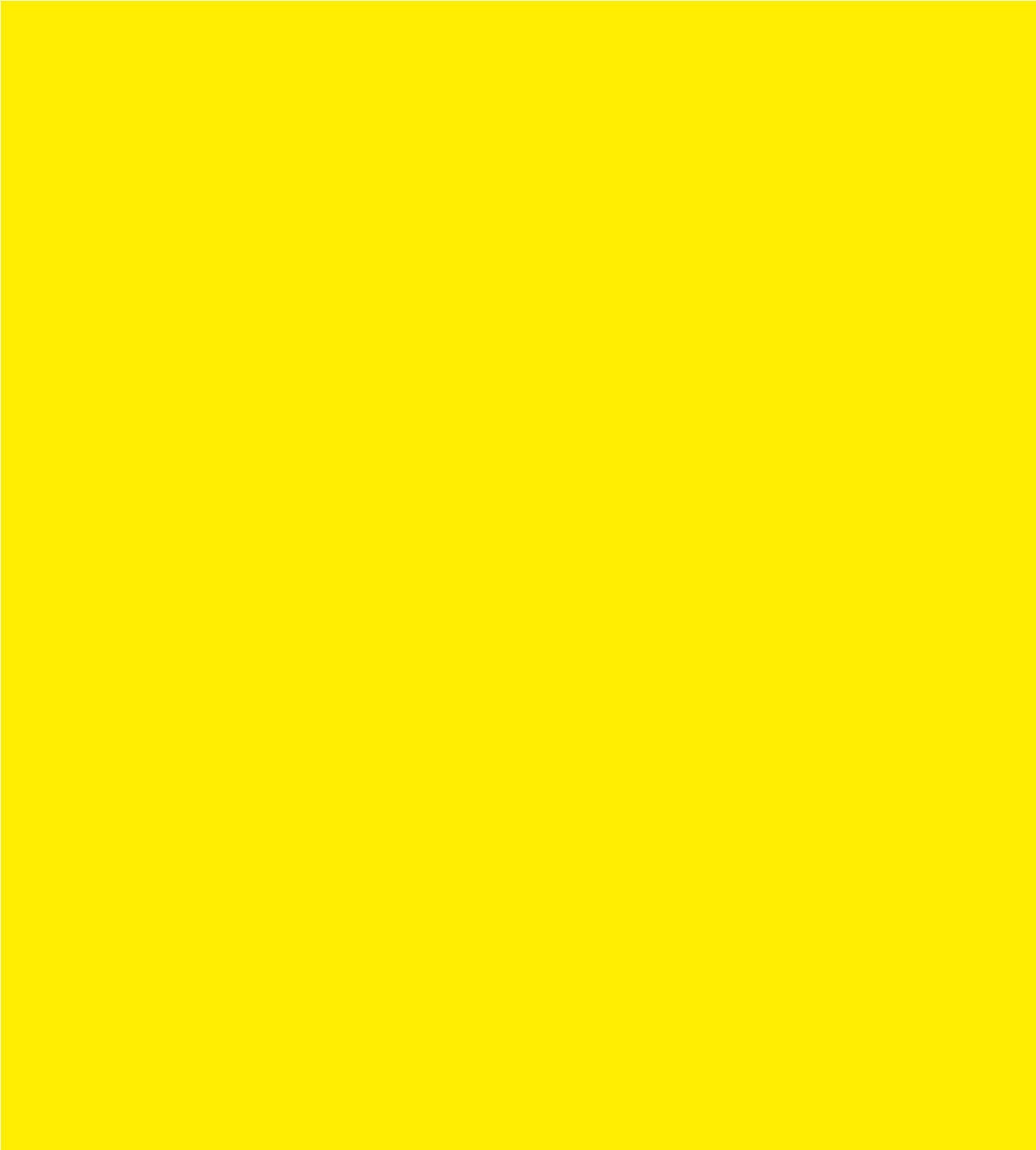

Éves Jelentés 2023

Konzolidált pénzügyi kimutatások

Tartalom

Az Igazgatóság jelentése	5
A vezérigazgató előszava	7
Áttekintés a 2023-as üzleti évről	8
A Raiffeisen Bank Zrt. részvényese	22
Az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai	22
A Raiffeisen Bank International – dióhéjban	22
A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje	23
Konszolidált pénzügyi kimutatások, 2023	24
Független könyvvizsgálói jelentés	24
Eredménykimutatás	32
Kimutatás az egyéb átfogó jövedelemről	33
Kimutatás a pénzügyi helyzetről	34
Kimutatás a saját tőke változásáról	35
Cash-flow-k kimutatása	36
Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz	37

Az Igazgatóság jelentése

Hölgyeim és Uraim!

Az Igazgatóság rendszeresen és átfogóan ellenőrizte a Raiffeisen Bank üzleti teljesítményét és a kockázatok alakulását. A Managementtel rendszeresen megvitatták a tőke és a likviditási helyzet megfelelő voltát, valamint a bank üzleti és kockázati stratégiáinak irányát. Az Igazgatóság ezenkívül behatóan foglalkozott a vállalatirányítási területén belüli további fejleményekkel, és nyomon követte a megfelelő szabályzatok gyakorlati végrehajtását.

Felügyeleti és tanácsadói tevékenysége során az Igazgatóság közvetlen kapcsolatot tartott fenn a Management felelős tagjaival, a könyvvizsgálóval és a belsőellenőrzési területek vezetőivel. Folyamatos információ- és vélemény cserét folytatott a felügyeleti hatóságok képviselőivel az aktuális kérdésekről.

Ezen túlmenően a Management rendszeres és részletes jelentéseket nyújtott be az Igazgatóságnak az adott üzleti területek teljesítményére vonatkozó releváns kérdésekről. Az ülések közötti időszakokban az Igazgatóság szoros kapcsolatot tartott fenn a Management elnökével és tagjaival. A Management igény szerint rendelkezésére állt az Igazgatóság tagjaival folytatott két- vagy többoldalú megbeszélések során, és adott esetben a napirendre kerülő kérdések kapcsán szakértők bevonásával segítette a munkát.

A Managementtel közösen végzett munka kölcsönös bizalmi kapcsolaton alapult, és a hatékony, konstruktív együttműködés szellemében zajlott. A viták nyíltak és kritikusak voltak, és az Igazgatóság valamennyi szempontot figyelembe véve hozta meg a határozatokat. Ahol további információra volt szükség az egyes kérdések mélyrehatóbb vizsgálatához, ezeket az információkat haladéktalanul, és az Igazgatóság tagjainak az igényei szerint bocsátották rendelkezésre.

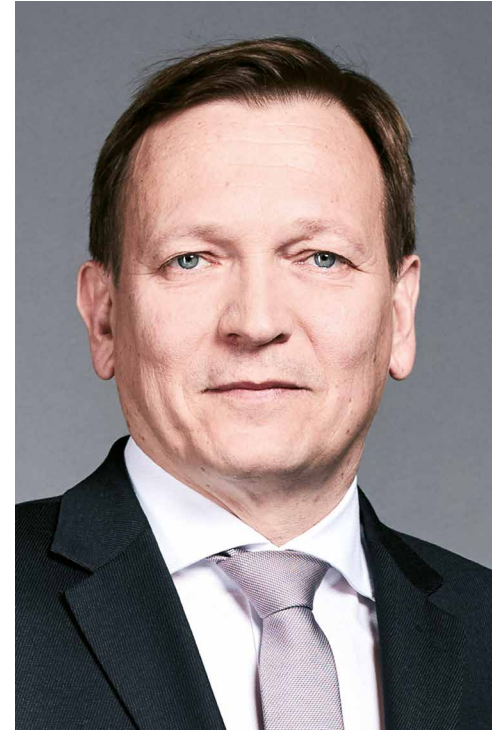
Szeretném megragadni az alkalmat, hogy őszintén megköszönjem a Raiffeisen Bank Magyarország Managementjének és minden munkatársának a kitartó, kemény munkát.

Köszönet jár ügyfeleinknek is, amiért továbbra is bennünket tüntettek ki bizalmukkal.

Az Igazgatóság nevében

Andreas Gschwenter
Az Igazgatóság elnöke

A vezérigazgató előszava

Hölgyeim és Uraim,

Örömmel tájékoztatom Önöket, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. a 2023-as üzleti évet ismét kiemelkedő nyereséggel zárta. A bank piaci helyzete erős és stabil.

A lakossági üzletág kiemelkedő eredményeket ért el: 2023 év végére az aktív lakossági magán-személy ügyfelek száma 10%-kal, a premium banking szegmensben az ügyfelek száma 11%-kal haladta meg a 2022. év végi állományt. A bevételek az előzetesen tervezettek szerint alakultak és a vezető versenytársaknak számító univerzális bankok között a Raiffeisen Bank NPS (Net Promoter Score) mutatója a legjobbak között volt. Az üzletág tovább folytatta sikeres üzleti tevékenységét a lakossági hitelezés területén is.

A befektetői aktivitás és étvágy az ügyfelek körében 2023-ban is magas volt. Továbbra is kiemelkedő volt a befektetési alapok iránt az érdeklődés és kereslet, miközben a piaci kamatkörnyezet változásától függetlenül az állampapírok esetében nem változott szignifikánsan a kereslet.

A Raiffeisen Bank vállalati és befektetési banki üzletága 2023-ban is megőrizte meghatározó szerepét a kereskedelmi bankok piacán, 8-10%-os piaci részesedésével a közép- és nagyvállalati szegmens egyik meghatározó banki szereplője, exportfinanszírozás terén és treasury szolgáltatásokban szintén a vezető bankok közé tartozik.

A Raiffeisen Private Banking 2023 során is rendkívül sikeres évet zárt. Ügyfelei megtisztelő bizalmának köszönhetően a kezelésre bízott vagyon az év végére elérte az 1001 milliárd forintot, amely 22%-os növekedést jelent egyetlen év alatt. Ez a növekedés tovább erősíti a Bank piaci pozícióját.

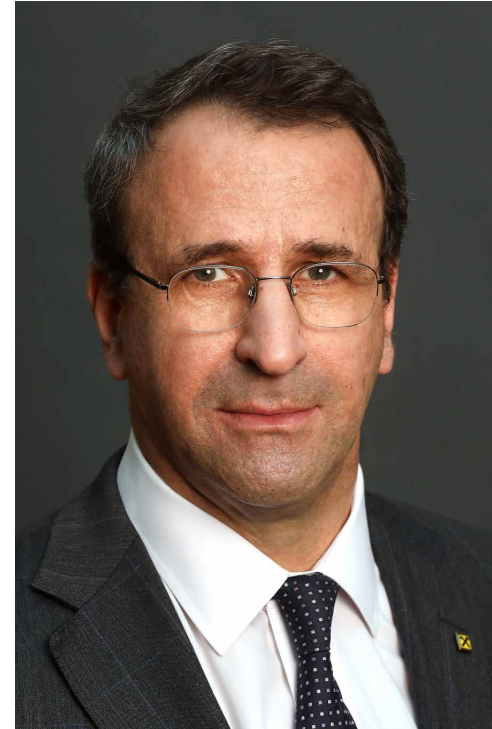
A pénzügyi intézmények terület eszközállománya 2023-as év során jelentős mértékben tovább növekedett, megtartva mérsékelt kockázati profilját és alacsony tőkeszükséglet jellegét. A terület kockázati költsége rendkívül mérsékelt, költség/bevétel aránya rekord alacsony szinten van.

A Raiffeisen Bank számos platformon folytatta a digitális fejlesztéseket. Digitális stratégiánk középpontjában továbbra is a myRaiffeisen mobilapplikáció funkcióinak, valamint az online igényelhető termékek körének folyamatos bővítése áll. A fejlesztéseknek köszönhetően jelentősen növekedett mind az online számlanyitások, mind az online hitelígénylesek száma is. A vállalati és önkormányzati ügyfélkör részére nyújtott banki szolgáltatások igénybevételét a digitális csatornák folyamatos fejlesztésével, azonnali fizetési rendszer működtetésével és QR kódos, valamint „fizetési kérelemmel” kiegészített fizetési lehetőségek kialakításával támogatjuk.

A magyarországi Raiffeisen Bank jól tőkésített, az orosz-ukrán katonai konfliktus nincs közvetlen hatással működésére, mivel az RBI csoporton belül valamennyi leánybank teljes mértékben önfinanszírozó.

Üdvözlettel,

Zolnai György

Áttekintés a 2023-as üzleti évről

(1) Makrogazdasági környezet 2023-ban

A kamatszintek a fejlett és fejlődő gazdaságokban egyaránt tetőztek 2023 során. Az EKB 4%-ra, a Fed 5,5%-ra vitte fel irányadó kamatát, ahonnan az idei év során elkezdhetik visszavágni azokat, miután az inflációs környezet normalizálódott. A növekedés az euróövezetben jelentősen lelassult. Az előző évi 3,4% után csupán 0,5%-kal nőtt a GDP tavaly, amit hasonló mértékű bővülés követhet 2024 során, mielőtt a gazdaság teljesítménye visszatérne hosszútávú átlagához, amely ennek legalább háromszorosa vagy négyszerese.

Az USA-ban a GDP 2,5%-kal nőtt a 2022-es 1,9% után, idén és jövőre azonban ettől elmaradó teljesítményre számít a piac. Az infláció a kamatokkal együtt tetőzött, az euróövezetben 2,9%-kal, az USA-ban pedig 3,4%-kal zárva a tavalyi évet. A növekedésre a legnagyobb kockázatot az euróövezetben a bérinfláció alakulása körüli bizonytalanság, a gyenge külső környezet és a változatlan geopolitikai helyzet jelentik, míg az USA-ban a 2024-es elnökválasztás bizonytalan kimenetele, ami világszerte a protekcionista berendezkedés felerősödését hozhatja magával. A piac szerint az euróövezet és az USA központi bankjai egyaránt 2025 során érhetik el középtávú 2%-os inflációs céljukat fenntartható módon.

A bankközi piaci árazások 2024 eleji állása alapján ehhez az idei év során már hatszor 25 bázisponttal mérsékelhetik az irányadó kamatokat. Bár ez a dollár számára továbbra is 1,5 százalékpontos kamatelőnyt jelenthet rövidtávon, az EUR/USD árfolyama tovább emelkedhet a következő negyedévekben, ahogy az euróövezet és szomszédos térségeinek egyedi kockázatai fokozatosan kiárazódnak, a dollár szerepe pedig, mint menedékdeviza, mérséklődik.

(1.1) Magyar gazdaság

A magyar gazdaság teljesítménye jelentősen romlott 2023 során. A Bank becslése szerint a GDP volumene 2022-höz képest 0,5%-kal csökkenhetett, amit azonban idén 3%-os, 2025 során pedig 4%-os növekedés követhet. Felhasználási oldalon a fogyasztás és a beruházások is rendkívül visszafogottan alakultak az elmúlt negyedévekben, a keresetek reálértéken való javulása idén, valamint a beruházások élénkülése nyomán gyors helyreállítás várható.

Az infláció tetőzött, a tavalyi évet 5,5%-on zárta az éves drágulás üteme, ami 17,6%-os, vagyis a 2022-esnél is magasabb átlagot eredményezett még, ez azonban várakozások szerint idén 4,3%-ra, jövőre 3,5%-ra, 2026-tól pedig a jegybanki célnak megfelelő 3%-ra mérséklődhet. A költségvetési hiány a GDP arányában az előző évhez képest csökkenhetett valamelyest ugyan tavaly, de az év elején, illetve derekán tervezettnél végül magasabb lesz, mindazonáltal a kiigazítás lassú ütemben ugyan, de idén és jövőre is folytatódhat.

A munkaerőpiac stabil. A foglalkoztatás bővül, a munkanélküliségi ráta változatlanul rekordalacsony szintek közelében alakul, mindebben pedig nem várható nagy eltérés 2024 során. A kamatszintek a magyar bankközi piacon sem emelkedtek tovább tavaly. A 2022 őszén 18%-ra felvitt effektív kamatszint 2023 májusában fokozatos csökkenésnek indult, az évet pedig 10,75%-on zárta, miközben idén további jelentős normalizáció várható. Előrejelzésünk szerint az év első felében gyorsabb, az év második felében azonban már óvatosabb ütemben csökkentheti a kamatot az MNB, 5,5%-ra szállítva 2024 végére az effektív kamatlábat, ami 2025 során 4,5%-ra süllyedhet tovább. Mindeközben az EUR/HUF árfolyama valószínűleg továbbra is egy szélesebb kereskedési tartományban, de a 2022 során látottnál mindenképpen alacsonyabb, a 2023-ashoz nagyon hasonló egyensúlyi szint körül alakulhat.

A legfőbb kockázatok továbbra is a kamatkörnyezet normalizálásával, a költségvetés konszolidálásával, valamint a külső egyensúly javulásával, pontosabban ezek időben történő elhúzásával hozhatók összefüggésbe.

(1.2) A bankszektor

A bankszektor 2023 első három negyedévében konszolidált szinten 1.591 milliárd Ft-os adózás utáni eredményt könyvelt el az MNB adatai szerint. A kamateredmény 39%-kal lett magasabb az egy évvel korábbi szintnél, a díj- és jutalékeredmény ennél kisebb mértékű, 19%-os növekedést mutatott.

A működési költségek 18%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A nettó értékvesztés és a kockázati céltartalék képzés az egy évvel korábbi értékhez képest jelentős mértékben, több mint az ötödére csökkent 2023 első három negyedévében, ezzel jelentősen hozzájárulva a szektor eredményének növekedéséhez.

A szektor mérlegfőösszege 89.411 milliárd Ft, mely 8%-os növekedést jelent 2022 azonos időszakához képest az adatok alapján. A vállalatoknak nyújtott hitelek állománya 3%-kal, a háztartásoknak nyújtott hiteleké 8%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Az ügyfélbetétek állománya is növekedett, a háztartások és a nem pénzügyi vállalkozások betétei együttesen 3%-kal bővültek az előző év azonos időszakához képest. A nemteljesítő hitelek aránya csökkent az előző év azonos időszakához képest 3,4%-ról 2,7%-re.

A költség/bevétel hányados (CIR) értéke 2023 első három negyedében 52,4% lett, az előző évi 59,8%-hoz képest kis mértékben kedvezőbb képet fest. Javultak a szektor tőkearányos (RoE) és eszközárányos (RoA) jövedelmezőségi mutatói is: előbbi 22,7%-re (10,1%-ról), utóbbi 2,4%-re (0,9%-ról) nőtt. A szektor likviditási helyzete és tőke megfelelése megfelelő.

(*Az adatok az MNB által publikált <https://statisztika.mnb.hu/publikacios-temak/felugyeleti-statisztikak/penz--es-hitelpiaci-szervezetek/hitelintezeti-aktualis-publikaciok> oldalán is megtalálhatók.)

(2) Az üzleti területek teljesítményének bemutatása

(2.1) Vállalati és Befektetési Banki üzletág

A Bank vállalati és befektetési banki üzletága 2023-ban is megőrizte meghatározó szerepét a kereskedelmi bankok piacán, 8-10%-os piaci részesedésével a közép- és nagyvállalati szegmens egyik meghatározó banki szereplője, exportfinanszírozás terén és treasury szolgáltatásokban szintén a vezető bankok közé tartozik.

A Bank projektfinanszírozás és szindikálások területe adja a zöld eszközeinek legnagyobb részét, ami a teljes bankcsoport ESG stratégiájának egyik fontos pillére. Ennek megfelelően 2023-ban az újonnan folyósított projekthitelek nagy része zöld hitel, mind az ingatlan, mind a nem ingatlan kategóriában. A hitelportfólió bővülése konzervatív üzletpolitika és kockázatvállalás mellett valósult meg. A hitelportfólió összességében kiváló minőségű maradt.

A Bank kereskedelem-export és agrárfinanszírozási területe jó eredményeket ért el 2023-ban a kedvezőtlen külső és belső piaci körülmények ellenére. Jelentős nagyságrendben vett részt az Eximbank év elején induló Baross Gábor Hitelprogramjában, mind a forgóeszköz, mind a beruházási hitelek tekintetében. Bár a program gyakorlatilag az első félévben kimerült, a Bank 2023-ban összességében nagyobb Eximbank által refinanszírozott és kamattámogatott hitelállományt nyújtott partnereinek, mint az előző évben.

Az agrárium is komoly piaci turbulenciákat élt meg az év első felében (áresés a gabonatermékek körében, az ukrán import megjelenése az EU-piacán, csökkenő beruházási kedv stb.), ennek ellenére sikerült a Bank hitelkiterjedését a korábbi szinten tartani. Sikeresen vett részt az Magyar Fejlesztési Bank agrár és élelmiszeripari hitelprogramjaiban is.

Az okmányos területen folytatódott a korábbi évek állomány- és bevételbővülése. Bár a Bankot is sújtotta az okmányos forgalom meghatározó részét adó építőipar 2023. évi jelentős visszaesése (állami nagyberuházások törlése/halasztása, lakásépítési kereslet jelentős csökkenése stb.), ennek ellenére (részben új ügyfélakvizíciókkal) év/év alapon egyelőre növekvő bevételekről tud a Bank beszámolni.

Egyedül a faktor terület szembesült az előző év hasonló időszakához képest kissé csökkenő forgalommal és bevétellel, ami a forgalom zömét kitevő HUF állomány esetében a magas kamatszintre vezethető vissza. Remények szerint az MNB által megkezdett kamatcsökkentési ciklus és az infláció visszaesésével együtt járó belföldi keresletnövekedés a 2024. évtől kedvezőbb lehetőséget biztosítanak a faktor terület számára is.

A Bank kiszolgálási modelljének fontos részét képezi az önkormányzatok, önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek, non-profit cégek, társulások, társulatok, társasházak és egyéb közösségek finanszírozása. Az ügyfélkör részére teljes körű, fejlett pénzügyi szolgáltatásokat nyújt, a Banknál elhelyezett betéteket biztonságosan kezeli. A szolgáltatások hangsúlyos részét képezi az ügyfelek befektetésekének kezelése, valamint a beruházási, fejlesztési és projekt hitelek nyújtása önkormányzatoknak, társulásoknak és társasházaknak. Utóbbi tevékenységek során az ESG szempontok és a fenntartható finanszírozás kerül előtérbe, így a Bank törekszik arra, hogy az újonnan folyósított hitelek minél nagyobb része zöld hitel legyen.

A Bank a vállalati és önkormányzati ügyfélkör részére nyújtott banki szolgáltatások igénybevételét a digitális csatornák folyamatos fejlesztésével, azonnali fizetési rendszer működtetésével és QR kódos, valamint „fizetési kérelemmel” kiegészített fizetési lehetőségek kialakításával támogatja. Digitális fejlesztések biztosítják az ügyfélkör hatékony kiszolgálását és elősegítik az ASP szolgáltatások önkormányzati felhasználását is.

A Pénzügyi Intézmények és Letétkezelés terület a korábbi évekhez hasonlóan 2023-ban is dinamikusabban növelte betét- és hitelállományát, valamint az ügyfélállomány növelése mellett, a tranzakciós volumenek és termékek bővítésében is egyaránt sikeres volt, valamint a fokozódó verseny ellenére is jelentősen növelte a letétkezeltekt állomány volumenét.

A Bank pénz-, deviza- és tőkepiaci főosztálya - a Magyar Nemzeti Bank statisztikái alapján - 2023-ban is a legnagyobb deviza-forgalmat bonyolította a bankok között Magyarországon, míg a Budapesti Értéktőzsde derivatív szekciójának ismét a legnagyobb szereplője lett. A Raiffeisen Bank 2023-ban a 7. legnagyobb elsődleges magyar állampapír forgalmazó volt.

(2.2) Lakossági Ügyfelek

A korábbi gazdasági kihívások (növekvő infláció, magas volatilitás a devizapiacra, rezsivédelmi szankciók stb.) 2023 második felében továbbra is éreztették hatásukat, ami számos kihívást hozott a lakossági szegmens számára. Ennek ellenére az üzletág kiemelkedő eredményeket ért el a második féléves időszakban: 2023 év végére az aktív lakossági magánszemély (Mass) ügyfelek száma 10%-kal, a premium banking szegmensben az ügyfelek száma 11%-kal haladta meg a 2022. év végi állományt. A bevételek az előzetesen tervezettek szerint alakultak és a vezető versenytársaknak számító univerzális bankok között a Raiffeisen Bank NPS (Net Promoter Score) mutatója a legjobbak között volt. (2023 H2 NPS: 21).

A magas akvizíciós eredmények részben a külső piaci körülményeknek, részben a sikeres marketing kampányoknak, illetve a szolgáltatások folyamatos fejlesztésének köszönhetőek. A Bank 2023-ban is nagy hangsúlyt helyezett a különféle csatornákon történő, ügyfélszerzést támogató marketing tevékenységekre. Ezek közül érdemes kiemelni a bankszámlanyitási promóciókat, az ügyfélajánlói programokat, továbbá a fiatal korosztálynak (14-25 év) szánt Yelloo számlák speciális promócióit. Ebben a félévben már 6 sikeres kampánnyal járult hozzá a lakossági üzletág a Bank ügyfélakvizíciós törekvéseinek megvalósításához. Továbbra is fókuszban van az edukációs kampányok előtérbe helyezése, melyek hozzájárulnak ahhoz, hogy az ügyfelek aktívabban használják számláikat és a digitális szolgáltatásokat. Egyre népszerűbbé vált a Csoport Hűségprogramja is, amelynek segítségével a meglévő ügyfelek számos kedvezményt kaphatnak a kereskedelmi és szolgáltató partnereknél.

2023-ban továbbra is a befektetési termékek különböző konstrukciója volt fókuszban a lakossági ügyfeleknél, ugyanis az egyéb megtakarítási lehetőségek iránti érdeklődés az alacsony kamatkörnyezet miatt továbbra is stagnált.

A Bank számos platformon folytatta a digitális fejlesztéseket, hogy az ügyfeleknek korszerű, magas színvonalú ügyfélményt nyújthasson a mindennapi pénzügyei intézése során. Digitális stratégiánk középpontjában továbbra is a myRaiffeisen mobilapplikáció funkcióinak, valamint az online igényelhető termékek körének folyamatos bővítése áll. A fejlesztéseknek köszönhetően jelentősen növekedett mind az online számlanyitások, mind az online hiteligenlések száma is.

A befektetői aktivitás és étvágy az ügyfelek körében 2023-ban is magas volt. Továbbra is kiemelkedő volt a befektetési alapok iránt az érdeklődés és kereslet, miközben a piaci kamatkörnyezet változásától függetlenül az állampapírok esetében nem változott szignifikánsan a kereslet.

Az üzletág tovább folytatta sikeres üzleti tevékenységét a lakossági hitelezés területén is. Mindemelett lakossági jelzáloghitelek iránti kereslet jelentős mértékben csökkent az év során, minimális élénkülés csak az év végén volt tapasztalható, míg a személyi kölcsönök iránti kereslet kiegyensúlyozott volt 2023-ban. A babaváró hitel értékesítése az első negyedévben jelentősen visszaesett a 2022. decemberi fokozott (előrehozott) igénylések miatt, de az év további időszakában sem tudott visszatérni a korábbi szintekre. A makrogazdasági körülmények kedvezőtlen változása már erőteljesen éreztette hatását elsősorban a magas kamatszint, illetve a jelentősen csökkenő reálbérek miatt. Az utolsó negyedév során pozitív fordulat következett be, amelyet lakáshitelek esetén részben az önkéntes kamatplafon bevezetése is elősegített.

A hitelezés terén minden külső nehezítő körülmény ellenére továbbra is kiemelt cél azon ügyféligények maximális kiszolgálása, ahol a fő szempont a biztonság és a kiszámíthatóság. Másik fő stratégiai fókusz a digitalizáció, ahol a személyi kölcsön kapcsán egyre népszerűbb a teljesen online igénylési folyamat igénybevétele, sőt a meglévő ügyfelek már bankszámlahitelt és hitelkártyát is igényelhetnek az online térben. A Bank célja, hogy a közeljövőben további termékek, illetve minél szélesebb ügyfélkör számára legyen elérhető ezen igénylési lehetőség.

Összességében továbbra is kiemelt cél az ügyfélmény folyamatos növelése a lakossági hitelezésben, amelyben kiemelt szerep jut a digitalizációnak. A Bank bízik abban, hogy a külső feltételek javulása révén a következő időszakban a hitelezés ismét erősödhet, amelyet a lassan, de folyamatosan enyhülő kamat környezet is segíthet.

A Bank piaci részesedése nem változott a lakossági hitelállomány vonatkozásában, ami 2023 december végén 5,6% volt.

(2.3) Private Banking Ügyfelek

A Raiffeisen Private Banking célja a nagy vagyonú ügyfelei családi vagyonának megőrzése, gyarapítása és nemzedékről nemzedékre örökítése. A Bank tapasztalt tanácsadónak szakértő munkájával kiemelt ügyfelei részére biztonságot, kényelmet, diszkréciót és személyre szabott egyedi megoldásokat biztosít.

A Raiffeisen Private Banking 2023 során is rendkívül sikeres évet zárt. Ügyfelei megtisztelő bizalmának köszönhetően a kezelésre bízott vagyon az év végére elérte az 1001 milliárd forintot, amely 22%-os növekedést jelent egyetlen év alatt. Ez a növekedés tovább erősíti a Bank piaci pozícióját.

A kiemelt magánügyfelek elégedettségének megteremtése és fenntartása elképzelhetetlen személyre szabott megoldások és a legmagasabb szolgáltatási színvonal nélkül. Ennek megfelelően a Raiffeisen Private Banking 2023 során is jelentős összeget investált új termékek és szolgáltatások bevezetésére, valamint az IT rendszerek és a banki tanácsadók tudásbázisának fejlesztésére.

Az elmúlt időszakban kiemelt fókuszot kapott a digitalizáció, aminek következtében nemcsak az ügyfelek intézhetik zavartalanul és önállóan a pénzügyeiket, de a munkatársak is rendelkezésre tudnak állni a munkahelyüktől távol eső elérési pontokon. 2023 során nagy hangsúlyt kapott az adminisztrációs terhek csökkentése, aminek következtében a Bank jelentősen mérsékelte papír felhasználását és az aláírandók számát. Örömmel szolgál, hogy az év egyúttal a nyíregyházi és az obudai fiók felújítására is alkalmat kínált, aminek következtében immár megújult, nívós, friss megjelenéssel és új helyszínen tudja a Bank fogadni ügyfeleit.

(2.4) Pénzügyi intézmények

A pénzügyi intézményi ügyfélkör stratégiai fontosságú a Bank számára, mely továbbra is dinamikusan növekszik, köszönhetően a teljeskörű és egyedi ügyfélszolgálati modellnek, a széles körű termékkínálatnak, valamint a folyamatos innovációnak.

Az üzleti terület kiemelt célcsoportja változatlanul a hazai biztosítók, befektetési alapkezelők, pénztárak, illetve hazai és nemzetközi pénzintézetek, befektetési szolgáltatók, melyeket új, innovatív megoldások, termékek segítik ügyfeleik cash management és fizetési forgalmi tevékenységük magas szintű, gyors és biztonságos kiszolgálásában. Az említettek mellett ugyancsak fókuszban állnak a magyar és nemzetközi bankkapcsolatok, valamint a Bank stratégiájának figyelembevételével, továbbá szigorú compliance elvek érvényesítésével a nemzetközi fizetési szolgáltatók és a Raiffeisen Bank Zrt. szerződött pénzváltó közvetítői. 2021 óta a Bank pénzügyi intézmények üzletága sikeresen látja el a pénzforgalmi szolgáltatók (PSP-k) bankcsoporton belüli szakmai koordinációját és valósítja meg az erre a piaci szegmensre vonatkozó stratégiát.

A pénzügyi intézmények terület eszközállománya 2023-as év során jelentős mértékben tovább növekedett, megtartva mérsékelt kockázati profilját és alacsony tőkeszükséglet jellegét. A betétállomány a piaci turbulenciák és szabályozói változások ellenére a korábbi magas szinten maradt. A kamatbevétel mellett a díj- és jutalékbevételek növekedése is hozzájárult a jelentős, terv feletti eredményekhez. Az üzletágat továbbra is a stabil forrásállomány és a hosszú távú megbízható ügyfélkapcsolatok jellemzik. A terület kockázati költsége rendkívül mérsékelt, költség/bevétel aránya rekord alacsony szinten van.

A Bank bécsi központjában megerősített csoportszintű vezetés támogatásával és a bécsi anyabank Közép- és Kelet-Európai közvetlen központi értéktári kapcsolatainak keresztül kiemelt letétkezelési szolgáltatást nyújt az ügyfelek e régióba irányuló befektetéseinek kezelésére vonatkozóan. 2023-ban a Bank letétkezelési területe folytatta sikeres működését, a változó piaci- és szabályozói környezet és a fokozódó verseny ellenére is jelentősen növelni tudta hazai ügyfeleinek számát és letétkezelt állományát egyaránt.

Mind az ügyfelek, mind pedig a szakma egyértelmű pozitív visszajelzései bizonyítják, hogy a Bank a regionális pénz- és tőkepiacokon, valamint a pénzügyi intézmények kiszolgálásában az egyik legerősebb márkánév.

A leányvállalatok üzleti tevékenységéről szóló beszámolók a www.raiffeisen.hu weboldalon, az Egyedi üzleti jelentésben olvashatóak.

(3) Felelős Társaságirányítási Nyilatkozat

A felelős társaságirányítás a Bank legfőbb céljainak alapvető eszköze, a hosszú távú értékteremtés előfeltétele. A társaságirányítás feladata a megfelelő egyensúly, működési rend kialakítása a tulajdonosok, az ügyfelek, a munkavállalók, az üzleti partnerek és a szélesebb közönség között. A Raiffeisen Bank Zrt. működése során maradéktalanul betartja a rá vonatkozó jogszabályokban és MNB rendelkezésekben, ajánlásokban foglaltakat. A Bank felépítését és működési feltételeit az Egyedüli Részvényes által elfogadott Alapító Okirat, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. A Bank a társaságirányítási gyakorlatát folyamatosan felülvizsgálja, fejleszti.

(4) A pénzügyi instrumentumok hasznosítása

A Bank a beszámolóját az IFRS szerinti szabályok szerint készíti el.

Az IFRS és a Számviteli törvény előírásainak megfelelően a Banknak 2018-tól – az IFRS9-cel összhangban – a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként kell besorolnia:

- a Bank által a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződésből eredő cash flow-jellemzői alapján.

A pénzügyi eszközt amortizált bekerülési értéken kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash flow-k beszedése érdekében történő tartása; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amely szerződéses cash flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni, kivéve, ha azt a fentebbiek alapján amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeli.

A Bank a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul dönthet amellett, hogy az egyébként az eredménnyel szemben valós értéken értékelt egyes tőkeinstrumentumokba történő befektetés valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be.

A Bank a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek), amely ellenkező esetben előállt volna amiatt, hogy az eszközök vagy kötelezettségek értékelése, vagy az azokon képződött nyereség vagy veszteség megjelenítése eltérő alapokon történik.

A Banknak valamennyi pénzügyi kötelezettséget amortizált bekerülési értéken kell besorolnia, kivéve azokat a standardokban részletesen leírt eseteket, amikor azokat az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekként kell kezelni.

A Bank számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

Valamennyi pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokat, ahol a tranzakciós költségek közvetlenül az eredményben kerülnek elszámolásra). A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Bank, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Banknak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig az eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A Bank a valós érték meghatározására az alábbi módszertant alakította ki:

a) derivatív ügyletek:

- A határidős deviza forward és futures ügyletek valós értéke az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejárat időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke.
- A devizaswap ügyletek valós értéke a határidős lánknak az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejárat időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke. Az értékelő hozamgörbénél figyelembe vesszük az aktuális piaci kamatfelárat.
- A kamat-swap ügyletek és határidős kamatláb megállapodások (FRA) valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.
- A plain vanilla és egzotikus deviza opciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.
- A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke, ahol az értékeléshez használt hozamgörbébe beépítjük az ezen ügyletek piacára jellemző (országkockázati felárat is megtestesítő) kamatfelárat (basis swap spread).
- A tőzsdei határidős részvény- és indexügyletek valós értékét a tőzsdei ár és a kötési ár különbsége alapján határozzuk meg.

b) értékpapírok:

Az eredménnyel szemben vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok valós értékének megállapítása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árakon történik. Azon papírok esetében, amelyeknél ilyen rendelkezésre áll: a tőzsdei záróárfolyam. Amely értékpapírok esetében tőzsdei ár nem áll rendelkezésre, azoknál a valós érték az értékpapír várható jövőbeni cash-flow-jának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.

c) hitelek

A hitelek alapvetően amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra, amely egyenlő a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értékével, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvántartott összegével.

Egyes fix kamatozású hitelügyletek valós érték változásának fedezetére a Bank kamatláb swap ügyleteket kötött. Az ilyen IRS ügyletekkel fedezett hitelek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek a kimutatásokban.

d) betétek

A Bank a betéteit amortizált bekerülési értéken tartja nyilván. Egyes strukturált betétek beágyazott derivatívát tartalmaznak, melyet a Bank a betétről leválaszt. A beágyazott származékos termékeket a Bank valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

A Bank egyes fix kamatozású betéteket fedezeti elszámolásba von be. Ezen betétek valós értékelése a várható jövőbeni cash-flow-ok mérlegfordulónapra diszkontált nettó jelenértékének meghatározásával történik.

e) kibocsátott kötvények

A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőbeni cash-flow jelenértéke adja, míg a strukturált instrumentumok esetében a Bank a beágyazott derivatívát értékeli, melyet le is választ az alapszerződésről.

Fedezeti elszámolás

A Bank bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Bank formálisan dokumentálja a fedezeti ügylet(ek) és a fedezett ügylet(ek) közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Bank a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait ellentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

(5) Kockázatkezelési és fedezeti ügylet politika alapelvei

A Raiffeisen Bankban az üzleti területektől teljesen elkülönített, független kockázatkezelés működik, a Kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes felügyelete alatt. Az ügyfelek hitelkockázat elemzése és kezelése a Hitelkockázati Főosztály ill. a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály; a piaci, működési és csalás kockázatok elemzése, valamint a Bázis III. szabályoknak való megfelelés, tőkeszámítás, portfólió szintű hitelkockázati kockázati modellek fejlesztése az Integrált Kockázatelemzési Főosztály feladata.

(5.1) Hitelkockázatok kezelése (Credit Risk)

A nem lakossági ügyfelek kockázati értékelése, hitelbírálata egyedi elemzésen és minősítésen alapul, jellemzően negyedéves pénzügyi monitoring és éves limit-felülvizsgálat mellett. A lakossági, illetve mikrovállalati hitelezésben automatizált, scorecard alapú bírálat történik.

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a Bank tulajdonosa és vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlya jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Bank hitelpolitikai irányelveinek keretei között.

A koronavírus okozta gazdasági válság 2021-ben nem okozott szisztematikus, tömeges növekedést a nem teljesítő hitelek állományában, csak kevés számú ügyfél vált nemteljesítővé, köztük egy-egy relatív nagyobb kitétséggel. A vállalati nem teljesítő ráta így 2% körül alakult, a lakossági 5% körül stabilizálódott, a középtávú stratégiai cél alatt maradván. Az egészséges szintet elősegítették a 2021-ben tovább folytatódó nem teljesítő hiteltisztítási lépések is a standard workout eszköztár alkalmazása mentén. 2022-ben továbbra sem tapasztalt a Bank szisztematikus portfólióromlást a vállalati szegmensben, az NPE ráta tovább a korábbi alacsony szinten maradt, mindemellett a lakossági szegmensben tovább csökkent 4% körüli szintre, míg a teljes banki portfólióban az hitelkockázatot megtestesítő banki könyvi értékpapírokat is figyelembe véve csak 1,9% volt ekkor.

Ez a stabil/enyhén pozitív trend 2023 első félévében is megmaradt, nem tapasztalható érdemi beáramlás a nem teljesítő portfólióba, az egyes sporadikus eseteket pedig ellensúlyozzák a felgyógyulások és megtérülések, az NPE ráta a teljes banki portfólióban - a hitelkockázatot megtestesítő banki könyvi értékpapírokat is figyelembe véve - 1,7%-ra csökkent 2023 végére. Ugyanakkor a várakozások szerint a jelenlegi alacsony csődalószínűségek a jövőben várhatóan emelkedni fognak. Ennek okai az üzleti környezet romlása, az ellátási láncok problémái, az energiaválság, a magas inflációs- és kamatkörnyezet, a keresleti és beruházási oldali szűkülése és negatív ingatlanpiaci mozgások lehetnek, ezért a Bank már 2021 októbertől megerősített és intenzív monitoring tevékenységet végez ezen dimenziók vonatkozásában, kiegészítve portfólió stresszteszt elemzésekkel. A Bank kiemelt figyelmet fordít a megnövekedett geopolitikai kockázatok közvetlen és közvetett várható hatásainak elemzésére.

Lakossági oldalon alacsony default ráták mellett továbbra is stabil a portfólió, azonban a Bank felkészült elsősorban az inflációból, energiaárak növekedéséből és a kamatkörnyezet változásából eredő kockázatok kezelésére.

Fizetési moratórium: A fizetési moratóriumban történő részvétel az EBA vonatkozó állásfoglalásának megfelelően 2020 során nem jelentett automatikusan nemteljesítést és pénzügyi nehézséget, ezért a Bank a moratórium ideje alatt is kiemelt figyelmet fordított a vélelmezhetően fizetési nehézséggel küzdő adósok azonosítására. A 2021-ben indult moratórium2-be, majd 3-ba és 4-be, illetve a 2022 második felében indult agrármoratóriumba belépett ügyfelek kapcsán a Bank vállalati oldalon egyedi rendkívüli kockázati felülvizsgálatot végzett a romló kockázati profil felismerésére és az esetlegesen szükséges átstrukturálások és nemteljesítés megállapítására. A vizsgálatok eredményeképpen kevésszámú, relatív alacsony kitétségű új átstrukturált portfóliót azonosított. A csekély portfólió, amely a moratórium4-ben még részt vett, 2023 végével a vonatkozó új hitelütemezésnek megfelelően kezd újra a törlesztéseit. A Bank lakossági szegmensben is megvizsgálta a moratórium2-be belépő ügyfeleket. Azok az ügyfelek, akiknél a Bank pénzügyi nehézséget azonosított, nem teljesítő státuszba kerültek átsorolásra. Amennyiben az ügyfélnek nem volt pénzügyi nehézsége, viszont már több, mint 9 hónapot moratóriumban töltött, Stage 2-be került átsorolásra, illetve szoros monitoring lett kiépítve a moratórium2-ből kilépett ügyfelek problematikus voltára, fizetési nehézségeire vonatkozóan. A Bank a moratórium 3 és 4 induláskor újfent megismételte a belépő ügyfelek pénzügyi helyzetének felmérését és indokolt esetben, ha azóta került fel információ az ügyfél megrendült anyagi helyzetéről, akkor defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta őket.

A fizetési moratórium 2023 végén véget ért, ám ez sem eredményezett érzékelhető romlást a portfólió hitelminőségében.

A Bank kockázatkezelési folyamatai a Bazel III. és IFRS9 elvárásainak megfelelően működnek. A kockázatok szofisztikált méréséhez szükséges alapadatokat strukturált formában korszerű adattárház tartalmazza. 2012 májusától kezdve már a teljes banki portfólió (vállalati, lakossági és KKV) tőkekövetelményét a fejlett, belső minősítésen alapuló (IRB) módszer alapján számszerűsíti a Bank. 2017 során az önkormányzati portfólió visszakerült sztenderd módszertan alá. Ugyanezt az átalakítást kezdte el a Bank 2018-ban a magánszemélyek legfelső szegmensének hitelezése tekintetében, amely 2019 utolsó negyedévében le is zárult.

A babaváró, private banki és dolgozói hitelek, illetve lakossági oldalon a krízisgaranciához kapcsolódó mikroszegmensben lévő termékek tőkekövetelménye sztenderd módszertan alapján kalkulálódik.

A kockázatok mérése és riportolása havi és negyedéves szinten történik a Bank és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A Bank a kockázati modellek eredményeit széleskörűen alkalmazza az árazás, a hitelezési döntések, illetve a stratégiai irányok meghatározása során, ezzel biztosítva a hosszú távú tökemegefelelést, kockázatok tekintetében is stabil, eredményes portfólió kialakítását, illetve a rendelkezésre álló tőke hatékony felhasználását.

A Bank a hitelezési politikájában is reagált a koronavírus, illetve az azt követő energiaválság és emelkedő inflációs és kamatkörnyezet okozta változásokra: az iparágak kockázatoságának megítélésében nagyobb granularitás mellett a rövid távon várható hatások és a közép távú kilátások mértéke/valószínűsége is kiemelt szerepet játszik. A hitelezési aktivitás a jobb adottságú iparágakban és erősebb ellenállóképességgel rendelkező ügyfeleket célozza, míg a portfólió sérülékenyebb részére óvatosabb megközelítés indokolt. Utóbbiak tekintetében a Bank az értékvesztés megállapítása során is különös gondossággal járt el és az értékvesztés-modellek konzervatív szemléletű paraméter- és makrováltozó felülvizsgálatai mellett szükség esetén addicionális értékvesztést számolt el. 2023-ban vállalati oldalon az addicionális értékvesztés-képzési modell által lefedett legfontosabb kockázatok: az ingatlanpiaci hozamkockázatok, a magas kamatkörnyezet indukálta refinanszírozási kockázat, az energiaárak drasztikus emelkedése és az infláció, de emellett számol az ellátási láncok válságával és munkaerőpiaci nehézségekkel, mint további kockázati tényezőkkel. A kapcsolódó tartalékok adekvát szintjét a Bank rendszeresen felülvizsgálja és indokolt esetben kiigazítja.

2023 során a Bank kidolgozta a fenntarthatósággal kapcsolatos átállási – elsősorban környezeti – kockázatok értékelésének módszertanát a vállalati hitelezési folyamat részeként, ennek alkalmazása a vállalati portfólióban 2024 első negyedévtől valósul meg.

Lakossági szegmensben az éghajlatváltozás és a szélsőséges éghajlati eseményekhez kapcsolódó fizikai kockázatok mérését, a jelzőhitelek biztosítékainak ily módon kített negatív hatásainak számszerűsítését a Bank kidolgozta és beépítette az értékvesztés kalkulációba 2023 során.

Lakossági oldalon a Bank 2020 márciusában a megnövekedett kockázatokat az ügyfél munkáltatójának iparági besorolása alapján azonosította, magas/közepes/alacsony kockázatra kategorizálva a várható gazdasági visszaesés alapján és 2020 novemberében portfóliószintű menedzsment korrekciók, ún. overlay-ek alkalmazása mellett döntött, hogy ezen kockázatok is megfelelően reprezentálva legyenek az értékvesztés kalkulációjában. Ennek értelmében a moratóriumban résztvevő legkockázatosabb ügyfeleken addicionális értékvesztést számolt el, amit minden moratórium meghosszabbításakor revidéált. 2023 június végén a moratóriumot érintő management korrekciók kivezetésére kerültek az általános fizetési moratórium megszűnését követő 6. hónapban, mivel az érintett ügyletek a továbbiakban normál monitoring folyamatokban kerülnek értékelésre, és ismételten késedelmes napszámítás alá esnek, így többlet kockázatokat nem hordoznak. 2021 és 2022 során a Bank teljeskörűen megvizsgálta az ügyfelek jövedelmi helyzetének változását, ezzel is előremutatón felkészülve a potenciális problémákra. Az energiapiaci kockázatok hatása, a növekvő likviditási és profitabilitási nehézségek miatt a Bank portfóliószintű management korrekciókat hajtott végre mikro- és kisvállalati szegmensben is több alkalommal 2022 során. 2023-ban is szoros monitoring folyamatban tartotta az érintett ügyleteket, de a tartósan fennmaradt inflációs nyomás és a gazdasági visszaesés következményeként, a korrekciók kivezetését nem látta indokoltnak. Monitoring eredményeként az érintett ügyletkör újra definiálásra és bővítésére került sor a lakossági szegmensben finanszírozott egyéni vállalkozó ügyfelekkel és a kockázatos iparágban tevékenykedő cégekkel és azok munkavállalóival.

(5.2) Működési kockázatok kezelése (Operational Risk)

A működési kockázat kezelésében és szükség szerint a kockázati szint csökkentésében minden szervezeti egység tevékenyen részt vesz (főosztály, régió, leányvállalat). A Bank komoly erőfeszítéseket tesz a működési kockázatkezelési szervezet fejlesztése és a kockázattudatosság növelése érdekében, ami magába foglalja a Bank üzleti céljainak elérését fenyegető működési kockázatok azonosítását, gyűjtését, értékelését, riportolását, monitorozását és kezelését is. A kockázatok azonosításához használt fő eszközök a veszteség-adatgyűjtés, a kockázat indikátorok, a forgatókönyv elemzések, valamint a kockázati önértékelések. Ennek a munkának a keretében minden megismert működési kockázati esemény gyökérokai feltárára és a folyamatjavítási döntésekben felhasználásra kerülnek.

A működési kockázatkezelési tevékenység további erősítése érdekében a Bank implementálta azon standardokat, amelyek a fejlett mérési módszer által támasztott követelményeknek is megfelelnek.

A Bank továbbra is hatékonyan működteti a 2016-ban bevezetett AMA (Advanced Measurement Approach) működési kockázati keretrendszert.

(5.3) Piaci és likviditási kockázatok kezelése (Market Risk)

A piaci és likviditási kockázatok kezelése a Bankban több szinten, fejlett módszerek és infrastruktúra felhasználásával történik, a monitoring az üzleti területektől függetlenül zajlik. A kockázatok mérése és riportolása napi/heti/havi és negyedéves szinten történik – a Bank és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A kockázatok csoportosítása, mérése, kezelése és a gazdasági tőke képzése a Bank ICAAP folyamatainak keretében történik.

A kockázatok mérése és kontrollja összetett pozíciós, kockázati, stop loss és VaR limitrendszereken keresztül valósul meg, melynek módszertana összhangban van az anyabanki és szabályozói elvárásokkal. A banki tevékenységhez kapcsolódó piaci és likviditási kockázatok kezelése az alábbi részterületekre terjed ki: kereskedési könyvi és banki könyvi kamatláb-kockázat; a Bank likviditásának kockázata going concern és stressz szemléletben is; a piaci pozíciók illikviditásából eredő kockázat; részvényárfolyam kockázat; devizaárfolyam kockázat; opciós kereskedés kockázata; az OTC derivatív ügyletek partnerkockázata. Mindemellett a Bank ezen területe biztosítja a különféle pénzügyi instrumentumok független árazását is, összhangban az anyabank és az IFRS 9 által megkövetelt szabályozással. Ezen túlmenően a Market Risk terület felelős a tőke- és pénzügyi ügyletek piackonformitásának ellenőrzéséért is.

(5.4) Csalási kockázatok kezelése (Fraud Risk)

A csaláskockázat meghatározó eleme a működési kockázatoknak. A csaláskockázat-kezelés hatékonyságának növelése érdekében a Bank 2014 folyamán centralizálta a hitelezési csaláskezelést az Integrált Kockázatelemzési Főosztályon, a jelenlegi Csaláskockázat Kontrolling Csoportban. Az integráció folytatásaként 2015–2017 között a nem hitelezési csaláskezelést is az Integrált Kockázatelemzési Főosztály végezte, majd 2017 végétől a nem hitelezési csaláskezelés az újonnan megalakításra került Bankbiztonsági Főosztály tevékenységi körébe került. 2019-től a nem hitelcsalás kezelési terület magába foglalja a bankkártya csaláskezelési és charge back ügyintézési feladatokat, valamint szintén ez a terület kezeli, illetve felügyeli a Bank fraud tranzakció monitoring rendszerét is. A hitelcsalás-kezelési terület kiemelt figyelmet fordít valamennyi hitelezési csalási eseményre, melyek tapasztalatai minden esetben beépítésre kerülnek a hitelezési tevékenység alap- vagy monitoring folyamataiba, valamint az oktatási anyagokba.

(6) Környezetvédelem

A Raiffeisen Bank Zrt. telephelyein a 2023. évben bevezetett ISO 14001:2015 szabvány szerinti Környezetközpontú Irányítási Rendszer tanúsítása 2023.10.09-én sikeresen megtörtént.

A fiókhálózati gépészeti berendezések cseréje, az energiahatékonyságot is növelő gépészeti és világítástechnikai beruházások (LED-esítés) 2023-ban a fiók redesign-hoz kapcsolódóan 8 helyszínen valósultak meg.

Az AGORA székház villamosenergia-ellátását a Bank a 2023. évben teljes mértékben zöld áram felhasználásával biztosította. Az RBSC épületen telepített napelempark az előzetes várakozásoknak megfelelően az RBSC éves áramszükséglet kb. negyedét (23,38%) biztosítva üzemelt. A kiváló tapasztalatokra támaszkodva tervezzük a meglévő napelempanellek számának 2024-es bővítését, a jelenlegi darabszámot közel 40%-kal megnövelve. Az RBSC napelemes rendszerének tapasztalatait felhasználva kijelölésre kerültek azok a fiókok, ahol a műszaki adottságok lehetővé teszik további napelemes rendszerek telepítését. Az összesen 27 helyszínre folyamatban van az elvi engedélyek beszerzése a bérbeadóktól.

A Bank autóparkjának „zöldítése” tovább folytatódott 6 db új plug-in hibrid (PHEV), és összesen 13 db full hibrid (HEV) gépjármű 2023 évi beszerzésével. A „zöld” gépjárműpark a tervek szerint 2024-ben tovább bővül új, full elektromos (EV) járművekkel, az „RRF-10.10.1-24 Közúti elektromos jármű beszerzés támogatása vállalkozásoknak” pályázat keretén belül igénybevehető támogatás 2024-es felhasználásával.

(7) Fenntarthatóság

Bolygónkat, a biodiverzitást, valamint életünk minőségét nagymértékben meghatározzák a biológiai rendszert alkotó természeti tényezők. A pénzügyi szektor üzleti tevékenysége nagy hatást gyakorol a környezetre, illetve a társadalomra, azonban ez egy két irányú kapcsolat, a környezeti és társadalmi tényezők is erősen befolyásolják a pénzügyi szektor működését. Napjaink két legjelentősebb ilyen környezeti hatása a klímaváltozás és a biológiai sokféleség elvesztése.

Az ESG (környezeti, társadalmi és irányítási) keretrendszer egy olyan rendszer, amely a vállalatok fenntarthatósági tényezőkből, illetve adottságokból eredő kockázatainak kezelését, valamint lehetőségeinek megragadását hivatott bemutatni az érdekeltek számára.

(7.1) Vállalatirányítás és stratégia

Vállalatirányítás

A Bank kialakította a fenntarthatósággal (ESG) kapcsolatos irányítási kereteit és felelősségi köreit, élén a Bank ügyvezető szerve által elnökölt Fenntarthatósági Tanáccsal. A Stratégiai és Vállalatirányítási Osztály (SCO) felelős a főbb ESG szempontok és tényezők koordinációjáért, míg az operatív feladatok a funkcionális osztályok (funkcionális megbízottak) alatt maradnak. A Bankban számos ESG szakértő dolgozik, lefedve a stratégiai, üzleti, kockázatkezelési, beszerzési és jogi osztályt is, akik biztosítják a Bank ESG megfelelését és fenntartható működését. A Bank különös figyelmet szentel a tudásmegosztásra a szervezeten belül és kívül egyaránt, biztosítva a legfrissebb információkat az ESG tényezők jogi és környezeti hátteréről. A Bank kitüntetett figyelmet fordít az adatkezelésre és az ESG folyamatokra, különös tekintettel az ESG elemzések egyre növekvő adatszükségletére, valamint a szervezet kockázatkezelési és üzleti céljainak kiszolgálására.

A fent említett pontok mellett, a Bank az ISO 14001:2015 szabvány szerinti környezeti menedzsmentrendszert is bevezette annak érdekében, hogy biztosítsa a szervezet fenntartható működését.

Az ESG-vel kapcsolatos belső szabályzatokat a Raiffeisen Bank International (RBI) hagyja jóvá, majd az érintett leányvállalat szintjén az üzleti egységeken keresztül hajtják végre. A belső ESG szabályzatok többek között: az ESG Kockázati Keretrendszer szabályzat, a szektorális irányelvek szabályzatai (pl. olaj- és gázipar, acélipar, megújuló energia stb.), a csoportszintű ESG és Fenntarthatósági Irányelvek, valamint az ESG hitel folyósítási folyamat szabályzata.

Az RBI aláírója az Egyesült Nemzetek felelős banki tevékenységről szóló alapelveinek (UN Principles for Responsible Banking) és elkötelezett a transzparens működés és érdekelt felekkel való aktív értékteremtés iránt.

Stratégia

A Bank küldetése és stratégiája erősen beágyazott a Raiffeisen Csoport működésébe, támogatva annak szakmai hátterével és tudásközpontjaival. A fenntarthatóság egy alapvető érték és a vállalati siker egyik mérőszáma a Bank számára. A Bank mind a saját működése, mind a hitelezési tevékenysége vonatkozásában figyelembe veszi az ESG tényezőket üzleti stratégiájának kialakítása során.

A Bank számos fenntartható pénzügyi és befektetési terméket kínál, mindennapi működése energiatakarékossági és klímavédelmi szemlélet szerint történik. A fenntarthatósági stratégiája két fő pilléren nyugszik:

- (a) a környezet elemzése és értékelése, a banki teljesítmény nyomon követése és fejlesztése, valamint
 (b) a portfólióstratégiák és a finanszírozási tevékenységek körében kialakított üzleti megközelítés.

(a) Környezetünk elemzése

A Bank évente jelenleg két átfogó elemzést készít, nevezetesen: egy klímahorizont elemzést és egy GAP elemzést.

A klímahorizont analízis alapvetően egy olyan elemzés, amely a Bank rövid távú (0-3 év), közép távú (4-10 év), és hosszú távú (10<év) klímavédelmi sebezhetőségeit és lehetőségeit igyekszik azonosítani. A sebezhetőség leírja a vállalatokat érintő fizikai és átállási kockázatokkal kapcsolatos kitétséget/várható káros hatásokat, míg a lehetőségek a változó környezetben az átállás gazdasági tényezőinek beazonosítását szolgálják.

A Bank időszakosan végez GAP elemzést és cselekvési tervet, az Európai Központi Bank/Magyar Nemzeti Bank Zöld Ajánlásainak kezelésére. Az értékelés célja a zöld ajánlásokkal való megfelelésnek felülvizsgálata négy szegmens alapján (üzleti modell és stratégia, kockázatkezelés, közzététel, belső irányítás), valamint az aktuális folyamatok bemutatása a javaslatoknak való megfelelés érdekében és az azonosított hiányosságok kezelése kapcsán.

(b) Portfólió stratégiák és üzleti megközelítés

A Raiffeisen Csoport kidolgozott egy Klíma-és Környezetvédelmi Üzleti Stratégiát, amely integrálja a klíma- és környezeti kockázatokat a fő stratégiai folyamatokba a következő célok elérésének érdekében:

- a számviteli mérleg a Párizsi Egyezmény klímacéljaihoz igazítása;
- az ügyfelek támogatása a klíma- és környezeti átállásukban; és
- a fenntartható pénzügyi átalakulás támogatása.

A Bank olyan portfólióstratégiákat indított el a hitelezési tevékenysége keretében, amelyek a gazdasági átállással összhangban vannak, nevezetesen: korlátozó, átalakító és támogató megközelítésű stratégiák.

Támogató megközelítés: olyan vállalatok és projektek támogatása, amelyek már most piacvezetők fenntarthatósági szempontból.

Átalakító megközelítés: (1) Átalakító: jelenleg implementálás alatt – a vállalatok támogatása a karbonlábnyomuk és káros hatásai csökkentése- illetve pozitív környezeti, valamint társadalmi hatásai növelése során; (2) Átalakító: jelenleg tervezés alatt – a vállalatok támogatása a karbonlábnyomuk és káros hatásai csökkentésére-, illetve pozitív környezeti és társadalmi hatásai növelésére vonatkozó terveik kidolgozása során.

Korlátozó megközelítés: Központjában a negatív szűrés, azaz a nem preferált vállalatok és projektek azonosítása áll. A hitelkihelyezési irányelvek nem ösztönzik az ilyen vállalatoknak vagy projektek részére történő hitelnyújtást, hacsak a partner nem prezentálja az átállás iránti lényeges, mérhető és gyors elkötelezettségét alátámasztó terveit.

(7.2) Fenntartható bankolás

Ahogy az a 7.1 pontban bemutatásra került, a Bank bevezette a hitelezési tevékenységekre irányadó portfólióstratégiáit, amelyek a gazdasági átállással összhangban állnak (korlátozó, átalakító és támogató), valamint átfogó üzleti megközelítését, amely biztosítja a Raiffeisen Csoport és az érdekeltek átállását a tudásátadáson és felelős társaságirányításon keresztül.

A bank aktív a zöld hitelnyújtás és zöld befektetések piacán, amelyet a Magyar Nemzeti Bank 2022-ben az „Év Zöld Bankja 2022” és az „Év Zöld Befektetési Alapkezelő 2022” díjakkal honorált:

- erős pozíció a vállalati zöld finanszírozás terén, amely támogatja zöld kötvények útján történő forrásbevonást;
- jelentős tapasztalat a zöld kötvény tanácsadási szolgáltatások terén – a Bank 4 zöld finanszírozási projektet támogatott tanácsadóként; és
- 5 ESG alapok alapját vezetett be és kínál az ügyfeleknek, amelyek kizárólag olyan értékpapírokba fektetnek, amelyek kibocsátóit fenntarthatónak minősítik.

A Bank kialakította a Fenntarthatósági Kötvény Keretrendszerét („Keretrendszer”), amely részét képezi az átfogó fenntarthatósági stratégiának, nagy fókuszot helyezve olyan eszközökre, amelyek pozitív környezeti és társadalmi hatást gyakorolnak, annak érdekében, hogy támogassa az átállást egy fenntarthatóbb jövő felé. A Keretrendszer összhangban áll az ICMA (i) Zöld Kötvény Elveivel (Green Bond Principles), (ii) Társadalmi Kötvény Elveivel (Social Bond Principles), és (iii) Fenntarthatósági Kötvény Irányelveivel. A Keretrendszer alatti első sorozat 2022 júliusában került kibocsátásra, 50 millió dollár értékben. Minden Zöld, Társadalmi és/vagy Fenntarthatósági kötvény kibocsátása esetén a Bank vállalta, hogy teljesíteni fogja a (1) források felhasználásához, (2) a projekt értékeléséhez és kiválasztásához, (3) a források kezeléséhez és (4) a jelentéshez kapcsolódóan az ICMA követelményeit. Az allokációs és értékelési feladatokat a Bank Fenntarthatósági Kötvény Bizottsága (Sustainability Bond Committee) felügyeli.

A vállalati hitelekre vonatkozó ESG-alapú hitel folyósítási folyamat 2023-ban került kidolgozásra, amelynek bevezetése várhatóan 2024 első negyedévében esedékes. Az ESG-alapú hitelezés:

- Magában foglalja az ESG szakértői funkciót (mint első védelmi vonal), annak érdekében, hogy elemezze a kritikus tényezőket/ügyleteket, és azok összhangját az irányelvekkel, különösen a csoport kizárási irányelveivel (pl. dohánytermékek, szerencsejáték, atomenergia stb.);
- kezeli az iparág-specifikus hitelbírálati kritériumok ágazati irányelveknek történő megfelelést;
- Értékeli a fenntartható termékkeretek, feltételek és jellemzők betartását;
- Biztosítja a vállalati ügyfelek és iparágak átállási fenntarthatósági jellemzőiből eredő potenciális hitelkockázat elemzését és kezelését (növekvő üzleti modell kockázatok az üvegházhatású gáz-kibocsátásból, szabályozási, technológiai, és kereslet/felfogás dimenziókból).

A Bank 2023 folyamán elindította az ESG Adattárát a tranzakciós ESG jelöléshez, minden szegmensben (nagyvállalati, közép- és kis-/mikrovállalati, lakossági), négy keretrendszer használatával (EU Taxonómia-rendelet, RBI Zöld és Társadalmi, Magyar Nemzeti Bank zöld, és az ERBD). A Bank az ESG adatok kezelésére és a fent említett hitelezési és jelölési folyamatok támogatására szolgáló információs rendszerek terén is komoly előrelépést tett 2023 során.

(7.3) Kockázatkezelés és mérés

A kockázatkezelés főbb fókuszpontjai:

- az ESG kockázat definiálása és azonosítása,
- a sebezhető iparágak beazonosítása,
- portfólió monitoring,
- ESG kockázat és üzleti modell értékelése a hitel folyósítási folyamatokhoz kapcsolódóan,
- ügyfélkockázat elemzése,
- fedezet értékelése.

Az ESG kockázat definiálása és azonosítása

A Bank bevezette az ESG Keretrendszert a környezeti, társadalmi, irányítási kockázatok meghatározására és azonosítására, a dokumentum továbbá alapul szolgál az ESG-alapú tudás bővítéséhez. Ezen felül, a klímahorizont elemzés segít azonosítani a klíma- és környezeti kockázatokat a rövid, közép- és hosszú távot illetően.

A sebezhető iparágak beazonosítása

A kockázatkezelés és mérés második pontja a magas környezeti kockázattal rendelkező iparágak azonosítására szolgál. Ennek érdekében, a Bank a stratégia módszertanú klímahorizont elemzést készít, valamint kockázatkezelési oldalról ESG-alapú iparág kockázati modellezést fog végrehajtani.

Portfólió monitoring

Aktívan kezeli portfólióját az RBI által biztosított irányítási és értékelési eszközök felhasználásával a meglévő szektorális irányelvekre tekintettel (pl. olaj és gázipar, acél, kőszén stb.). Az ESG Rating pontszám a havi portfólió jelentés alapjául szolgál.

ESG kockázat és üzleti modell értékelése a hitel folyósítási folyamatokhoz kapcsolódóan

A hitel folyósítási folyamat során a kockázatkezelés fő célja a vállalati ügyfelek és iparágak átállási fenntarthatósági jellemzőiből eredő hitelkockázatok kezelése (magasabb üzleti kockázat az üvegházhatású gázok kibocsátása, szabályozási, technológiai, kereslet/felfogás dimenziókból). Az ESG Kockázatkezelés az üzleti értékelés után a második védelmi vonalnak tekinthető, és alkalmazható minden hitelkockázattal bíró termékre, amelyekhez hitelbírálat szükséges. Az ESG Kockázatkezelés az átállási hitelkockázatokra összpontosít, míg a potenciális fizikai kockázatokat a fedezeti értékbecslésben veszik figyelembe.

Ügyfélkockázat elemzése

Az ESG Rating egy olyan értékelés (kvalitatív és/vagy kvantitatív), amely egy szervezet hosszú távú elkötelezettségét méri a fenntarthatóság iránt az ESG három tényezőjén keresztül. Ezen túlmenően az ESG Rating betekintést nyújt az entitás átállási kockázatokat érintő kitettségére. A Bank felelős ügyfél-osztályozási koncepciója az Alap ESG-alapú ügyfél pontszámmon nyugszik, amelyet szakértői állásfoglalások finomhangolnak a Végleges ESG Ügyfél pontszámában a vállalati portfólió körében. A pontozás módszertana/lépései a következők:

(1) Az ESG iparág-alapú pontszám méri iparági szinten az ESG kockázatokat, az integrált országszintű tényezővel kiegészítve;

- (2) A szakértői állásfoglalás kiigazítja ezt az értéket egy sor ESG kérdés megválaszolásán és értékelésén keresztül;
- (3) A Végleges ESG Ügyfélpontszám iparáganként eltér, egy engedélyezett intervallum keretein belül, amelyben a felső határ a „legjobb”, míg az alsó határt a „legrosszabb” minősítés jelöli az adott osztályban.

Fedezet értékelése

A klímaváltozás és az ESG tudatosság egyre nagyobb hatással van a hitelfedezetek értékelésére és újraértékelésére, különösen az ingatlanok esetében. Az értékelést befolyásoló legfontosabb tényezők a várható költségek; a várható bevételek és a befektetők hozamvárakozásai és a likviditási szempontok. A Bank adatokat gyűjt az ügyfelektől az ESG-vel kapcsolatos kockázatok értékeléséhez és azok azonosításához, az ingatlanfedezetek értékelése során. Az értékelés mellett ezek az újonnan bevezetett területek szolgálnak arra, hogy pontosabban megközelítsék és értékeljék az összes éghajlatváltozási kockázatokra való általános kitettséget.

A Bank arra törekszik, hogy felmérje és csökkentse karbon-lábnyomát. Ennek érdekében 2022-ben felmérte Scope 1 és 2, valamint 2023-ban limitált (finanszírozott kibocsátás nélküli) Scope 3 karbon értékeit. A portfólió mérési eszközök (pl. a Scope 3 finanszírozott rész kiszámítása) jelenleg kidolgozás alatt állnak, amely projekteket az RBI menedzseli.

A Bank még nem rendelkezik tudományos alapú célkitűzésekkel a fióktelep szintjén, így az RBI tudományos alapon elkészített célkitűzései szolgálnak útmutatásul és alapul a jövőbeni célok és módszertan számára (RBI tudományos-alapú célkitűzései a következő linken keresztül elérhetők:

<https://www.rbinternational.com/en/raiffeisen/sustainability-esg/responsible-banking/science-based-target.html>

(7.4) Jelentések

2017 óta a Raiffeisen Csoport minden évben közzé teszi a Fenntarthatósági Jelentését, amely a tudomány aktuális állására és nemzetközi szabványokra épül. A Bank az ESG Cockpit rendszerén keresztül gyűjti, nyomon követi és jelenti a nem-pénzügyi információkat, figyeli és jelenti, az ESG Cockpit rendszerén keresztül az RBI számára, annak érdekében, hogy támogassa az RBI-t a Fenntarthatósági Jelentés elkészítésével kapcsolatban.

A csoportszintű jelentés mellett a Bank önkéntes nem-pénzügyi (ESG) jelentést is készít, valamint kötelező vállalatirányítási jelentést is készít az éves beszámoló keretében.

A Bank a CSRD és EU Taxonómiarendelet (valamint az ezekre vonatkozó delegált rendeletek) hatálya alá tartozik, így 2025-től kezdve a nem-pénzügyi információkat is meg fogja jeleníteni az éves jelentésében (az első jelentéstételi időszak a 2024-es pénzügyi éve lesz).

(8) Foglalkoztatáspolitikai

A Bank a pénzügyi szektor egyik meghatározó foglalkoztatója: 2023. december végén az átlagos statisztikai létszám 2.543 fő volt. A Bank számára kifejezetten fontos, hogy tisztességes és korrekt munkáltatóként végezze tevékenységét, egyrészt maximálisan figyelembevéve és betartva a magyar Munka Törvénykönyve előírásait, másrészt kedvező munka- és karrierlehetőségeket, valamint folyamatos szakmai és vezetői fejlődést biztosítva munkavállalóinak.

A toborzás-kiválasztás központilag, a HR tevékenységének keretein belül történik, figyelmet fordítva a befogadó kultúra alapelveire és ügyelve arra, hogy a diverzitás része legyen a napi kiválasztási gyakorlatában. A Bank kiválasztási gyakorlata a képzett és kvalifikált munkaerőt célozza meg, ugyanakkor a pályakezdő diplomások számára is lehetőséget biztosít az intenzív szakmai fejlődésre.

A Bank figyelmet fordít és törekszik arra, hogy a magyar munkaerő-piachoz viszonyítva méltányos és versenyképes jövedelmet biztosítson dolgozói számára. A béren kívüli juttatások a Cafeteria rendszer keretein belül nyújtanak széles választási lehetőséget a munkatársak számára a személyes igényeikhez leginkább igazodó béren kívüli juttatások kiválasztásában.

Minden munkavállalóra kiterjed a Bank által működtetett teljesítménymenedzsment folyamat, ami keretet biztosít az egyértelmű célkitűzések, építő visszajelzések és megalapozott teljesítményértékelések megvalósulásához. A teljesítménytől függő, anyagi és erkölcsi elismerések a munkatársakat kimagasló teljesítmény elérésére ösztönzik.

A Bank komplex képzés-fejlesztési tevékenységet folytat, amelynek fókuszában a szakmai tudás és készségek fejlesztése mellett személyes, vezetői, nyelvi és számítástechnikai készségfejlesztési programok állnak. Év végén a Bank munkavállalói átlagosan 5,86 napot töltenek képzés-fejlesztési eseményeken, programokon, e-learning nélkül 1,23 napot. A képzési és fejlesztési portfólióban kiemelt szerepet kap a munkavállalók digitális képességeinek folyamatos fejlesztése, amelyet számos szakmai képzés mellett 2021-től kezdődően évente megrendezésre kerülő Digitális Tanulás Hete rendezvénysorozattal is támogatunk. A Bank közösséget építő és munkavállalói jóllét programokkal támogatja a munkatársakat abban, hogy minél sikeresebben és eredményesebben tudjanak megbirkózni a mindennapok teljesítmény kihívásaival, stresszhelyzeteivel.

A Bank átfogó és tudatos utánpótlás-tervezés gyakorlatot működtet, melynek célja egyfelől a vezetői és kulcs szakértői pozíciókban dolgozók megtartása, másrészt az utánpótlás tervezése és fejlesztése.

A Bank szervezeti keretein belül végzi tevékenységét a Munkahelyi Tanács, biztosítva a dolgozói érdekek figyelembevételét.

A rugalmas munkavégzés keretrendszerének 2020-as bevezetésével a Bank az üzletileg kritikus területeket kivéve megszervezte a dolgozók home office-ből történő munkavégzését, amely a járványhelyzet után, új normaként, a működés szerves része marad és munkaköráralapon meghatározott konstrukciókban és keretrendszer mentén működik tovább.

(9) Compliance tevékenység

A jogszabályi előírásoknak és MNB elvárásoknak megfelelően a Bank a compliance kockázatok feltárására és kezelésére - a belső védelmi vonalak részeként - önálló szervezeti egységet működtet, amely az alábbi funkciókat látja el:

- Az etikai szabályok betartásának ellenőrzése, az ezzel kapcsolatos kérdésekben iránymutatás kibocsátása, bejelentések vizsgálatának lefolytatása.
- Érdekkonfliktusokra (összeférhetlenségekre) vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja.
- A korrupció elleni intézkedések csoporton belüli megszervezése és működtetése.
- A pénzmosás - és a nemzetközi terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint a nemzetközi szankciós intézkedések betartásának csoporton belüli megszervezése, irányítása és koordinálása, az ehhez kapcsolódó monitoring rendszer működtetése; bejelentési és ellenőrzési rendszer működtetése, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A pénzügyi-, és befektetési szolgáltatások elkülönítésére, az információáramlás korlátozására, a bennfentes kereskedelem és piacbefolyásolás tilalmára, valamint a dolgozói ügyletkötésekre vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos jogszabályoknak (pl. Bszt.) való megfelelés biztosítása, kontrollja, ügyféleszköz védelmi feladatok ellátása.

A compliance funkció szervezeti elhelyezkedése és tevékenységi köre mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, a védelmi vonalak rendszerétől szóló MNB és a mögöttes EBA (GL44) ajánlásnak.

(10) Kutatás és kísérleti fejlesztés

A Bank pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó alkalmazás fejlesztések, valamint üzleti, kockázatkezelési modellezések megvalósítása során végez K+F tevékenységet.

Részvényes

Raiffeisen-RBHU Holding GmbH 100%

Igazgatóság

Elnök

Andreas Gschwenter
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Zolnai György
(igazgatósági tag, vezérigazgató),
Raiffeisen Bank Zrt.

Elena Filipidescu
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Kementzey Ferenc
(igazgatósági tag, Vállalati, Tőkepiaci
és Befektetési Banki Divízióért felelős
vezérigazgató-helyettes),
Raiffeisen Bank Zrt.

Petro Merkulov
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Daniel Rath
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG

Hannes Andreas Cizek
(igazgatósági tag),
Raiffeisen Bank International AG
(2024.04.30-ig).

Felügyelőbizottság/Audit Bizottság

Elnök

Georg Feldscher
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Igaz Katalin

dr. Tóthné dr. Szabó Mercedes
Raiffeisen Bank Zrt.

A Raiffeisen Bank International - dióhéjban

A Raiffeisen Bank International (RBI) hazai piacának Közép-Kelet Európát (KKE) tekinti, valamint Ausztriát, ahol a legnagyobb vállalati és befektetési banknak számít. Leányvállalatai a térség 12 piacán működnek. Emellett a Csoporthoz tartozik még számos további pénzügyi szolgáltató, amelyek a lízing, a vagyonkezelés és a vállalatfúziók és akvizíciók területén tevékenykednek.

Az RBI összesen körülbelül 45.000 alkalmazottja szolgál ki 18,6 millió ügyfelet közel 1.500 fiókon és képviselőten keresztül, amelyek túlnyomó része a CEE-régióban működik. A regionális Raiffeisen bankok tulajdonában van az RBI részvények mintegy 61,17%-a, a fennmaradó állomány közkezhányad.

A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje

Zolnai György
vezérigazgató

Kementzey Ferenc
vezérigazgató-helyettes

Željko Obradović
vezérigazgató-helyettes

Kelemen Bálint
vezérigazgató-helyettes
2023.09.18-től

Radovan Dunajsky
vezérigazgató-helyettes

Ralf Cymanek
vezérigazgató-helyettes
2024.05.06-ig

Bányai Ervin
vezérigazgató-helyettes
2023.12.08-ig

Deloitte Könyvvizsgáló
és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest,
Dózsa György út 84/C
Levélcím: 1438 Budapest, Pf. 471

Tel: +36 (1) 428-6800
Fax: +36 (1) 428-6801
www.deloitte.hu

Bejegyzve:
Fővárosi Törvényszék Cégbírósága
Cg.: 01-09-071057

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A Raiffeisen Bank Zrt. részvényesének

Jelentés a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáról

Vélemény

Elvégeztük a Raiffeisen Bank Zrt. és leányvállalatai (a "Csoport") 5493001U1K6M7JOL5W45-2023-12-31-hu.zip¹ digitális fájlban lévő 2023. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2023. december 31-i fordulónapra készített konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásból – melyben az eszközök összesen 4.432.055 M Forint –, az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált átfogó jövedelem kimutatásból – melyben a tárgyévi teljes átfogó jövedelem 116.599 M Forint nyereség –, konszolidált saját tőke változás kimutatásból és konszolidált cash-flow kimutatásból, valamint a lényeges számviteli politikai információkat tartalmazó konszolidált megjegyzésekből állnak.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2023. december 31-én fennálló konszolidált pénzügyi, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált pénzügyi teljesítményéről és konszolidált cash-flow-iról az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (az "EU IFRS") összhangban, valamint azokat minden lényeges szempontból a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénynek (a „számviteli törvény”) az EU IFRS-ek szerint konszolidált pénzügyi kimutatásokat készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban készítették el.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyvében (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

¹ fent hivatkozott 5493001U1K6M7JOL5W45-2023-12-31-hu.zip digitális fájl digitális azonosítása SHA 256 HASH algoritmussal: FF113814C548CD459F9DFE1F9B388E647B4D1A635C116C99CB4BA11E786E0EB8

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati terület	A területhez tartozó kapcsolódó könyvvizsgálati eljárások
Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések várható hitelezési vesztesége	
<p>(Részletek a konszolidált pénzügyi kimutatás 6. jegyzetében)</p> <p>A Csoport 2023. december 31-én 1.599.486 millió Ft amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelést mutatott ki (bruttó érték: 1.666.002 millió Ft), amellyel szemben 66.516 millió Ft hitelezési veszteségre képzett értékvesztés került elszámolásra.</p> <p>A várható hitelezési veszteség meghatározása mind a portfólió alapon képzett csoportos értékvesztés modellek alkalmazása, mind az egyedi hitelezési veszteség meghatározása esetén jelentős mértékben a menedzsment szakmai megítélésén és szubjektív feltételezések alkalmazásán alapul.</p> <p>Az értékvesztés kalkulációját befolyásoló jelentős feltételezések többek között a következőkre vonatkoznak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hitelkockázat jelentős mértékű növekedésének azonosítása, - IFRS9 hitelkockázati besorolás (staging), - a hitelek bedőlésének valószínűsége, - a hitelek bedőléskori veszteségének, valamint - a hitelügyletből származó várható jövőbeli cash-flow-k becslése. <p>A jelenlegi gazdasági makrokörnyezet és volatilis energiaárak a feltételezések bizonytalanságának</p>	<p>Az általunk végrehajtott könyvvizsgálati eljárások a következőket tartalmazták:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hitelek monitoringjával és az értékvesztés jóváhagyásával kapcsolatos, belső kontrollok kialakítottságának és bevezettségének vizsgálata, - staging besorolások megfelelőségének portfólió szintű vizsgálata, - mintavétel alapján értékeljük, hogy a staging és az értékvesztés kiváltó tényezői megfelelően vannak rögzítve, és hogy a tartalékok becslése helyesen lett megállapítva; - az értékvesztés elszámoláshoz kapcsolódó menedzsment becslések megfelelőségének vizsgálata, - a csoportos értékvesztés-modellek megfelelőségének felülvizsgálata és az alkalmazott paraméterek (nemtjeljesítési kockázat - PD, nemteljesítési veszteség - LGD, várható hitelezési veszteség - ECL, makrógazdasági faktorok) vizsgálata szakértőink bevonásával, az értékvesztés újrakalkulációja, - az egyedi hitelügyletek értékvesztésének kockázati profilok szerinti, véletlenszerű mintavétel alapján történő értékelése, az egyedileg értékvesztett ügyletek esetében, beleértve a fedezetek figyelembevételét és azok értékelttségének vizsgálatát, és a várható cash-flow-k becslésének vizsgálatát,

<p>növekedését eredményezte. A különböző adósvédelmi intézkedések megnehezítette az ügyfelek pénzügyi helyzetének felmérését és nyomon követését, emiatt a Csoport részéről magasabb szintű becslésre volt szükség az ECL számításakor.</p> <p>A fentiekre tekintettel mind a portfólió alapon képzett csoportos értékvesztés modellek alkalmazása, mind az egyedi hitelezési veszteség meghatározása esetén a hitelkövetelések várható hitelezési veszteségének számítását kulcsfontosságú könyvvizsgálati területnek tekintettük.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hitelportfólió átfogó elemzése, - a kiegészítő értékvesztés követelményeinek értékelése az ECL-modellek figyelembevételével, különösen a jelenlegi gazdasági makrokörnyezet és volatilis energiaárak okozta gazdasági szcenáriók rendkívüli ingadozása fényében, - közzététel pontosságának értékelése a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.
---	--

Egyéb információk

Az egyéb információk a Felelős társaságirányítási nyilatkozatban foglalt információkból és a Csoport 2023. évi konszolidált üzleti jelentéséből állnak, de nem tartalmazzák a konszolidált pénzügyi kimutatásokat és az arra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentésünket. A vezetés felelős az egyéb információkért, továbbá a konszolidált üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A független könyvvizsgálói jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott véleményünk nem vonatkozik az egyéb információkra.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk a fent azonosított egyéb információk átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy az egyéb információk lényegesen ellentmondanak-e a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényeges hibás állítást tartalmaznak.

A számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá annak megítélése, hogy a konszolidált üzleti a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban van-e, beleértve, hogy a konszolidált üzleti jelentés megfelel-e a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés e) és f) pontjában foglalt követelményeknek, és erről, valamint a konszolidált üzleti jelentés és a konszolidált pénzügyi kimutatások összhangjáról vélemény nyilvánítása. A számviteli törvény alapján nyilatkozunk kell továbbá arról, hogy a konszolidált üzleti jelentésben rendelkezésre bocsátották-e a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g) és h) pontjában meghatározott információkat.

E felelősségünk teljesítése során a konszolidált üzleti jelentéssel kapcsolatos véleményünk kialakításánál a Bizottság (EU) 2019/815. (2018. december 17.) rendeletét („ESEF-rendelet”), mint a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket előíró egyéb más jogszabályt vettük figyelembe.

Véleményünk szerint a Csoport 2023. évi a konszolidált üzleti jelentése minden lényeges vonatkozásban összhangban van a Csoport 2023. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a számviteli törvény, valamint az előzőekben felsorolt egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival. A konszolidált üzleti jelentésben rendelkezésre bocsátották a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g) és h) pontjában meghatározott információkat.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges

hibás állítás) a konszolidált üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokban

A vezetés felelős a megbízható és valós képet adó konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítéséért az EU IFRS-ekkel összhangban, továbbá a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak a számviteli törvénynek az EU IFRS-ek szerint konszolidált pénzügyi kimutatásokat készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közlétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel konszolidált pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szereznünk arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha észszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.

Továbbá:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak a kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának a kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek észszerűségét.

- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a konszolidált megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudit irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről észszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben kommunikáljuk a veszélyek kiküszöbölése céljából tett intézkedéseket vagy az alkalmazott biztosítékokat.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha – rendkívül ritka körülmények között – azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert észszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alábbi nyilatkozatokat tesszük a független könyvvizsgálói jelentésünkben a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok által előírt jelentéstételi kötelezettségeken felül:

A könyvvizsgáló kijelölése és a megbízás időtartama

A 2021. május 14. napi tulajdonosi határozattal kerültünk megválasztásra a Raiffeisen Bank Zrt. könyvvizsgálójának, és megbízásunk 3 éve tart megszakítás nélkül.

A könyvvizsgálói jelentés és az auditbizottsághoz címzett kiegészítő jelentés összhangja

Megerősítjük, hogy a jelen könyvvizsgálói jelentésben foglalt, a konszolidált pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatos könyvvizsgálói véleményünk összhangban van a Raiffeisen Bank Zrt. auditbizottságához címzett kiegészítő jelentéssel, amelyet 2024. március 22-én adtunk ki az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 11. cikkével összhangban.

Nem könyvvizsgálati szolgáltatások nyújtása

Kijelentjük, hogy a Csoport részére nem nyújtottunk semmilyen, az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 5. cikkének (1) bekezdésében ismertetett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatást. Ezen túlmenően kijelentjük, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. és az általa kontrollált vállalkozások részére nem nyújtottunk olyan egyéb, nem könyvvizsgálati szolgáltatásokat, amelyek nem szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnerének a jelentés aláírója minősül.

A konszolidált pénzügyi kimutatások prezentálásának ez egységes elektronikus beszámolási formátumra vonatkozó rendelet követelményeinek való megfeleléséről készített jelentés

Elvégeztünk egy kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízást a Csoport 5493001U1K6M7JOL5W45-2023-12-31-hu.zip digitális fájlban lévő konszolidált pénzügyi kimutatásai („ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatások”) prezentálásának a Bizottság (EU) a 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az egységes elektronikus beszámolási formátumot meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2019/815. (2018. december 17.) felhatalmazáson alapuló rendeletében („ESEF-rendelet”) meghatározott követelményeknek való megfelelésére vonatkozóan.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelősségei az ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős az ESEF-rendeletnek megfelelő ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatások prezentálásáért. Ez a felelősség magában foglalja:

- a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak az alkalmazandó XHTML formátumban való elkészítését;
- megfelelő iXBRL-címkék kiválasztását és alkalmazását az ESEF-rendelet követelményei szerint, szükség esetén megítélést alkalmazva, beleértve a releváns címkék teljeskörű alkalmazását, valamint a bővítő elemek megfelelő létrehozását és kapcsolását; és
- az ESEF-rendelet alkalmazása szempontjából releváns belső kontroll kialakítását, bevezetését és fenntartását.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért, beleértve az ESEF-rendeletnek való megfelelést.

A mi felelősségünk és a végrehajtott munka összefoglalása

A mi felelősségünk annak véleményezése az általunk szerzett bizonyítékok alapján, hogy az ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatások prezentálása minden lényeges szempontból megfelel-e az ESEF-rendelet követelményeinek. Kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásunkat a 3000. témaszámú, „Múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások” című (felülvizsgált) bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standarddal (ISAE 3000) összhangban hajtottuk végre.

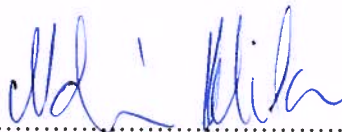
Az ISAE 3000 szerinti kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás magában foglalja az ESEF-rendeletnek való megfelelésre vonatkozó bizonyíték szerzését célzó eljárások végrehajtását. A kiválasztott eljárások jellege, ütemezése és terjedelme, beleértve az ESEF-rendeletben meghatározott követelményektől való, akár csalásból, akár hibából eredő lényeges eltérések kockázatainak felmérését is, a könyvvizsgáló megítélésétől függ. Kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásunk magában foglalta a címkézés megismerését, a Csoport ESEF-rendelet követelményeinek alkalmazása szempontjából releváns belső kontrolljainak megismerését, annak ellenőrzését, hogy megfelelően alkalmazták-e az XHTML formátumot, a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak a Csoport által az XBRL jelölési nyelv használatával történő címkézése teljességének értékelését, az ESEF-taxonómiából választott iXBRL-elemek Csoport általi használatát és, ahol nem azonosítottak megfelelő elemet az ESEF-taxonómiában, a bővítő elemek létrehozása megfelelőségének ellenőrzését, valamint a kapcsolás használatának értékelését a bővítő elemek vonatkozásában.

Meggyőződésünk, hogy az általunk szerzett bizonyíték elegendő és megfelelő ahhoz, hogy megalapozza véleményünket.

Vélemény

Véleményünk szerint a Csoport 2023. december 31. napján végződő üzleti évre vonatkozó, az 5493001U1K6M7JOL5W45-2023-12-31-hu.zip digitális fájlban lévő ESEF formátumú konszolidált pénzügyi kimutatásainak prezentálása minden lényeges szempontból megfelel az ESEF-rendelet követelményeinek.

Budapest, 2024. március 25.

.....
Molnár Attila

A Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. képviselőjeként
illetve mint kamarai tag könyvvizsgáló

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest Dózsa György út 84/C.
Nyilvántartási szám: 000083

Kamarai tag könyvvizsgáló szám: 007379

I. Elsődleges pénzügyi kimutatások

A. Eredménykimutatás

(millió Ft)	Megjegyzés	2023	2022
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	(7, 11)	358.864	211.421
Egyéb kamatbevétel	(7, 11)	244.368	139.549
Kamatráfordítások	(7, 11, 25)	-402.576	-211.964
Nettó kamateredmény	(7, 11)	200.656	139.006
Osztalékbevétel	(11)	465	383
Díj- és jutalékbevételek	(8)	114.193	103.661
Díj- és jutalékráfordítások	(8)	-32.673	-30.321
Nettó díj és jutalékbevétel	(8)	81.520	73.340
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	(9, 11)	-12.975	511
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	(10, 11)	-1.508	-1.780
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek	(11)	-2.881	271
Egyéb működési bevétel	(12)	1.967	1.083
Egyéb működési ráfordítás	(12)	-29.417	-24.431
Személyi jellegű ráfordítások	(15)	-42.698	-33.955
Egyéb adminisztratív költségek	(16)	-25.913	-23.228
Értékcsökkenés és amortizáció	(24)	-12.843	-11.283
Egyéb eredmény	(13, 14)	-5.087	-6.229
Bankadó és egyéb speciális kásterhek	(17)	-35.956	-25.146
Értékvesztés	(6, 11)	986	-7.701
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége		116.316	80.841
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráfordítás vagy bevétel	(18)	-13.057	-8.726
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége		103.259	72.115
Az üzleti év nyeresége		103.259	72.115

B. Kimutatás az eredményről és egyéb átfogó jövedelemről

(millió Ft)	Megjegyzés	2023	2022
Az üzleti év nyeresége		103.259	72.115
Egyéb átfogó jövedelem	(38)	13.340	6.473
Eredménybe nem átsorolható tételek	(38)	4	34
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	(38)	4	35
Eredménybe nem átsorolandó tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	0	-1
Eredménybe átsorolható tételek	(38)	13.336	6.439
Külföldi pénznemek átváltása		0	-19
Cash-flow fedezeti ügyletek (hatékony rész)	(10, 38)	10.549	11.219
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(10, 38)	10.792	10.388
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(10, 38)	-243	831
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	(38)	4.106	-4.122
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(38)	2.072	-3.840
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(38)	2.034	-282
Eredménybe átsorolható tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	-1.319	-639
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	(38)	116.599	78.588

C. Kimutatás a pénzügyi helyzetről

(millió Ft)	Megjegyzés	2023.12.31.	2022.12.31.
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	(6, 19, 46)	927.845	784.913
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	97.809	183.111
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	165.041	126.416
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	(6, 20, 42)	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 22, 23, 42, 46)	365.884	305.850
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 21, 42, 46)	2.693.484	2.680.830
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	119.623	191.077
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-11.289	-24.300
Tényleges adókövetelések	(18)	108	1.095
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	(44)	8	8
Ingatlanok és berendezések	(24)	38.707	35.950
Immateriális javak	(24)	23.639	22.607
Halasztott adókövetelések	(18)	1.841	5.101
Egyéb eszközök	(26)	9.355	8.324
Eszközök összesen		4.432.055	4.320.982
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	(6, 27, 28, 42, 46)	93.665	145.730
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(6, 25, 28, 29, 30, 31, 42, 46)	3.781.372	3.726.217
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	126.808	242.488
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-64.919	-177.653
Tényleges adókötelezettségek	(18)	3.745	5.704
Céltartalékok	(6, 33)	16.831	11.526
Halasztott adókötelezettségek	(18)	11	8
Egyéb kötelezettségek	(32)	11.814	12.176
Kötelezettségek összesen		3.969.327	3.966.196
Jegyzett tőke	(6, 35)	50.000	50.000
Tőketartalék	(6, 36)	113.445	113.445
Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke	(37)	46.979	31.445
Halmazott egyéb átfogó jövedelem	(6, 38)	22.193	8.853
Eredménytartalék	(6, 40)	94.709	56.713
Egyéb tartalékok	(6, 39)	32.143	22.215
Tárgyévi eredmény	(6)	103.259	72.115
Saját tőke összesen		462.728	354.786
Kötelezettségek és saját tőke összesen		4.432.055	4.320.982

D. Kimutatás a saját tőke változásáról

A saját tőke változásának forrása (millió Ft)	Jegyzett tőke	Tőke- tartalék	Kibocsá- tott AT1- instru- mentum	Ered- ménybe át nem sorolható OCI*	Eredménybe átsorolható OCI*				Egyéb tartalék	Összesen
				Tulajdoni részesé- dést meg- testesítő instru- men- tumok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Cash- flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelvi- szonyt megtes- tesítő érték- papírok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Külföldi pénz- nemek átváltása	Ered- ménytar- talék		
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(37)							
Nyitó egyenleg 2023.01.01-jén	50.000	113.445	31.445	31	10.754	-1.932	0	128.828	22.215	354.786
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	0	103.259	0	103.259
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	4	9.600	3.736	0	0	0	13.340
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	0	0	0	4	9.600	3.736	0	103.259	0	116.599
Egyéb tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok kibocsátása	0	0	15.534	0	0	0	0	0	0	15.534
Tőkeinstrumentumra teljesített kifizetések	0	0	0	0	0	0	0	-24.213	0	-24.213
Hozzájárulások és kiosztások összesen	0	0	15.534	0	0	0	0	-24.213	0	-8.679
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	0	-9.928	9.928	0
A saját tőke egyéb növekedése vagy (-) csökkenése	0	0	0	0	0	0	0	22	0	22
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	0	0	0	0	0	0	0	-9.906	9.928	22
Záró egyenleg 2023.12.31-én	50.000	113.445	46.979	35	20.354	1.804	0	197.968	32.143	462.728

A saját tőke változásának forrása (millió Ft)	Jegyzett tőke	Tőke- tartalék	Kibocsá- tott AT1- instru- mentum	Ered- ménybe át nem sorolható OCI*	Eredménybe átsorolható OCI*				Egyéb tartalék	Összesen
				Tulajdoni részesé- dést meg- testesítő instru- men- tumok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Cash- flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelvi- szonyt megtes- tesítő érték- papírok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Külföldi pénz- nemek átváltása	Ered- ménytar- talék		
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(37)							
Nyitó egyenleg 2022.01.01-jén	50.000	113.445	31.445	-3	545	1.819	19	67.420	14.992	279.682
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	0	72.115	0	72.115
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	34	10.209	-3.751	-19	0	0	6.473
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	0	0	0	34	10.209	-3.751	-19	72.115	0	78.588
Egyéb tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok kibocsátása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tőkeinstrumentumra teljesített kifizetések	0	0	0	0	0	0	0	-3.527	0	-3.527
Hozzájárulások és kiosztások összesen	0	0	0	0	0	0	0	-3.527	0	-3.527
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	0	-7.223	7.223	0
A saját tőke egyéb növekedése vagy (-) csökkenése	0	0	0	0	0	0	0	43	0	43
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	0	0	0	0	0	0	0	-7.180	7.223	43
Záró egyenleg 2022.12.31-én	50.000	113.445	31.445	31	10.754	-1.932	0	128.828	22.215	354.786

*OCI (Other Comprehensive Income): Egyéb átfogó jövedelem

E. Cash-flow-k kimutatása

(millió Ft)	Megjegyzés	2023	2022
Az üzleti év nyeresége/vesztése		103.259	72.115
Működési tevékenységből származó cash-flow			
Módosító tételek:			
Értécsökkenés és amortizáció	(24)	12.843	11.283
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszairása	(13)	32	2
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszairása	(11)	-4.107	6.227
Nettó kamateredmény	(11)	-200.656	-139.006
ebből: amortizáció, elhatárolás és értékvesztett eszközök kamatkorrektója		31.905	-741
Nem pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/vesztés, nettó	(12)	-14	-16
Egyéb		-30.092	8.051
Nyereségadó-ráfordítás	(18)	13.057	8.726
		-208.937	-104.733
Működési tevékenység eszközeinek és forrásainak változása:			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-62.624	-51.738
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-38.485	-27.625
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	-56.047	40.826
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	299.724	208.643
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (eszköz) állományváltozása	(10)	204.591	-64.381
Egyéb eszközök állományváltozása	(26, 34)	6.748	2.116
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(27)	82.743	75.195
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(29)	55.569	74.810
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (kötelezettség) állományváltozása	(10)	-269.168	90.081
Kamatláb-kockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10)	99.724	-108.402
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok állományváltozása	(32, 33, 34)	4.942	7.171
		327.717	246.696
Kapott kamatbevétel	(7, 11)	607.124	272.043
Fizetett kamatok	(7, 11)	-374.563	-133.779
Kapott osztalék		465	383
Fizetett nyereségadó	(18)	-12.085	-7.951
Működési tevékenység során keletkezett (+) / felhasznált (-) nettó pénzeszköz		442.980	344.774
Befektetési tevékenységből származó cash-flow			
Értékpapírok beszerzése	(20, 22)	-328.803	-253.135
Értékpapírok értékesítése	(20, 22)	73.349	9.319
Egyéb részesedések beszerzése		-5	-450
Egyéb részesedések értékesítése	(44)	5	463
Ingatlanok és berendezések beszerzése	(24)	-6.648	-6.274
Ingatlanok és berendezések értékesítése	(24)	1.520	1.744
Immateriális javak beszerzése	(24)	-6.777	-6.619
Befektetési tevékenység során keletkezett (+) / felhasznált (-) nettó pénzeszköz		-267.359	-254.952
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow			
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása és visszavásárlása	(30)	196	199.118
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok lejáratra	(30)	-142	0
Kiegészítő Alapvető Tőke (AT 1) kibocsátása		15.534	0
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	-4.423	-2.800
Fizetett osztalék	(35)	-24.213	-3.527
Finanszírozási tevékenység során keletkezett (+) / felhasznált (-) nettó pénzeszköz		-13.048	192.791
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek nettó növekedése/csökkenése		162.573	282.613
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év elején		784.913	482.489
Devizaárfolyam-változás hatása		-19.641	19.811
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év végén	(19)	927.845	784.913

II. Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz

(1) Általános megjegyzések

A Raiffeisen Bank Zrt. (a „Bank”) 1987-ben kezdte meg működését, mint Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank. A Bank székhelye Magyarországon, a 1133 Budapest, Váci út 116-118. szám alatt található.

A Bank internetes honlapjának az elérhetősége: <https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/raiffeisen-bank-zrt>.

A Bank a Magyar Nemzeti Banktól (MNB) teljes körű kereskedelmi banki engedélyt kapott és pénzügyi tevékenységek széles körét végzi.

A Bank 2023. évi konszolidált pénzügyi kimutatásai a Bankra és annak leányvállalataira (a továbbiakban együtt: a „Csoport”) vonatkoznak. A konszolidált leányvállalatokról további információ a (44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban kiegészítő megjegyzésben található. A pénzügyi kimutatások elérhetősége: <https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/sajtoszoba/penzugyi-adatok>.

A Bankot a Raiffeisen CEE Region Holding GmbH ellenőrzi. A Csoport végső anyavállalata a Raiffeisen Bank International A.G. (RBI).

A pénzügyi kimutatások aláírására Obradovic Zeljko Pénzügyi igazgató (elérhetőség: 1133 Budapest, Váci út 116-118.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett. A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére Gáspár Tibor jogosult (regisztrációs szám: 168480, elérhetőség: 1133 Budapest, Váci út 116-118.).

(2) A pénzügyi kimutatások összeállításának alapja

A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatása a vállalkozás folytatásának elvével készült.

(2.1) Megfelelőségi nyilatkozat

A Raiffeisen Bank Zrt. a vonatkozó törvényi rendelkezések alapján 2017. január 1-től induló üzleti évtől a nemzetközi számviteli standardokat választotta az egyedi beszámolási célokra is a Számviteli törvény (továbbiakban Szt.) 177.§ (55) alapján. A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) összhangban készültek.

Az IFRS-ek a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) és annak jogelőd testülete által kibocsátott számviteli elveket, valamint a IFRS Értelmezési Bizottság és annak jogelőd testülete által kiadott értelmezéseket foglalják magukban.

Az európai egységes elektronikus formátum szerinti konszolidált pénzügyi kimutatások blokkokra tagolása során felmerülő technikai okok miatt előfordulhat, hogy a jegyzetek bizonyos címkeinek tartalma nem jelenik meg pontosan az azokkal együtt szereplő konszolidált pénzügyi kimutatásokkal.

Az Igazgatóság 2024. március 25-én hagyta jóvá a konszolidált pénzügyi kimutatások közzétételét.

(2.2) Az értékelés alapja

A pénzügyi kimutatások alapvetően az eredeti bekerülési érték figyelembevételével készültek, kivéve az alábbi esetekben:

- az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értéken szerepelnek,
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékelése valós értéken történik,
- minősített valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek,
- minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség, valamint minden nem pénzügyi eszköz és kötelezettség amortizált bekerülési értéken vagy – ahol értelmezhető –, halmozott értékcsökkenéssel és/vagy értékvesztéssel módosított eredeti bekerülési értéken jelenik meg.

A pénzügyi kimutatások készítése megköveteli, hogy a vezetőség olyan megítéléseket, becsléseket és feltételezéseket alkalmazzon, amelyek befolyásolják a számviteli elvek alkalmazását és az eszközök, források, bevételek és ráfordítások összegét. A tényleges értékek eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A vezetőség egyezteteti a Csoport felügyelőbizottságával a kritikus számviteli politikai irányelveinek és becsléseinek kidolgozását, kiválasztását és közzétételét, valamint a politika és becslések alkalmazását.

A becslések bizonytalanságának fő forrásai a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés melyet a (6) Pénzügyi kockázatkezelés fejezet részletez, a valós érték meghatározása melyet a (42) Valós érték meghatározása fejezet részletez, továbbá a Covid19-járvány miatti jelentős becslési bizonytalanságok, amelyeket a (6) Pénzügyi kockázatkezelés fejezet tartalmaz.

A becslések és feltételezések folyamatosan felülvizsgálatra kerülnek. A számviteli becslések felülvizsgálata során feltárt eltérések a feltárás időszakában, illetve azt követően kerülnek megjelenítésre, ha későbbi időszakot is érintenek.

(2.3) Funkcionális és bemutatási pénznem

A pénzügyi kimutatások magyar forintban készültek, amely a Bank és a leányvállalatainak a funkcionális pénzneme. Hacsak nincs eltérően jelölve, az adatok millió forintra kerekítve kerülnek bemutatásra.

(3) A számviteli politikák változása

A 2023-ban alkalmazásra került standardmódosítások és -értelmezések nem, vagy elhanyagolható hatást gyakoroltak a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

(4) A számviteli politika lényeges elemei

A számviteli politika a pénzügyi kimutatások elkészítése során a Csoport által alkalmazott sajátos elveket, alapelveket, konvenciókat, szabályokat és gyakorlatokat foglalja magában. Az alábbiakban közzétett számviteli politika a pénzügyi kimutatásokban megjelenített minden időszakra következetesen alkalmazásra került.

(4.1) A pénzügyi kimutatások prezentálása

A jelen pénzügyi kimutatások a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásait foglalják magukban. A leányvállalatok bevételei, ráfordításai, eszközei és kötelezettségei a megfelelő kimutatás sorokon szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, az egymás közötti egyenlegek és tranzakciók kiszűrését követően.

(4.2) A konszolidáció alapja

A Csoport részesedései között azokat a tőkeinstrumentumokat mutatja ki, amelyek megszerzésére a Csoport hosszú távú stratégiai céljaival, terveivel, illetve üzletpolitikájával összhangban kerül sor. Az így megszerzett tulajdoni részesedések és üzletrészek között lehetnek leányvállalatok, társult vállalkozások és egyéb befektetések.

i. Leányvállalatok

A leányvállalatok azok a gazdálkodó egységek, amelyek a Bank ellenőrzése alatt állnak. Ellenőrzés fennállásáról akkor beszélünk, ha a Bank közvetlenül vagy közvetve ki van téve a befektetést befogadóban való részvételéből származó hozamoknak, illetve rendelkezik az azokra vonatkozó jogokkal és a befektetést befogadó felett gyakorolt hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. Annak megítélésakor, hogy a Bank ellenőrzést gyakorol-e egy adott gazdálkodó egység fölött, a jelenleg gyakorolható vagy átváltható potenciális szavazati jogok létezését és hatását kell figyelembe venni. A leányvállalatok pénzügyi kimutatásai az ellenőrzés létrejöttének kezdetétől annak megszűnéséig képezik a konszolidált pénzügyi kimutatások részét.

A leányvállalatok Bank általi akvizíciójának elszámolása az akvizíciós módszer alkalmazásával történik. A Bank az akvizícióhoz kapcsolódó költségeket a felmerülés időpontjában ráfordításként számolja el. Amennyiben a leányvállalatért fizetett ellenérték meghaladja a felvásárolt cég azonosítható eszközeiből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedés valós értékét, a különbözet goodwillként kerül elszámolásra. Amennyiben az kevesebb, mint a Bank felvásárolt azonosítható eszközökből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedésének valós értéke, a különbözetet azonnal az eredménykimutatásban jeleníti meg a felvásárolt eszközök azonosításának és értékelésének újbóli meghatározását követően. A felvásárolt társaság azonosítható eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek értékelése a felvásárlás napján számított valós értéken történik.

ii. Társult vállalkozások

Társult vállalkozás az az entitás, amely fölött a Csoport jelentős befolyással bír anélkül, hogy kontrollal rendelkezne. A társult vállalkozásokat nem konszolidáljuk. 2023-ban és 2022-ben a Csoport nem rendelkezett ilyen részesedéssel.

iii. Nem kereskedési célú tőkeinstrumentumok

Azokat a nem kereskedési célú tőkeinstrumentumait, amelyek olyan gazdálkodó egységekben való befektetést testesítenek meg, amelyek felett a Csoport sem közös ellenőrzéssel, sem jelentős befolyással nem bír, az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron mutatja be. Ezeket a tőkeinstrumentumokat nem konszolidáljuk.

iv. Speciális célú gazdálkodó egységek

A speciális célú gazdálkodó egységek valamely szűk, pontosan körülhatárolt cél – például egy konkrét hitelügylet – végrehajtására létrehozott gazdálkodó egységek. A speciális célú gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásait akkor tartalmazzák a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai, ha a Csoporttal fennálló kapcsolatuk tartalmának, valamint az adott gazdálkodó egység kockázatainak és hasznainak értékelése alapján a speciális célú gazdálkodó egység a Csoport ellenőrzése alatt áll.

v. Alapkezelési tevékenység

A Csoport befektetők megbízásából befektetési alapokban tartott eszközöket kezel. Ezeknek a befektetési alapoknak a pénzügyi kimutatásait nem tartalmazzák a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások, csak abban az esetben, ha a Csoport ellenőrzi a befektetési alapot. A Csoport alapkezelési tevékenységére vonatkozó információkat a 45. számú kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

vi. Ellenőrzés

A konszolidációnak egyetlen alapfeltétele van, mégpedig a kontroll gyakorlása. Kontrollról akkor beszélünk, ha a befektető az alábbi három feltétel mindegyikével rendelkezik: (a) joga van a befektetés hozamaira, (b) a befektető ki van téve a befektetés hozamai változékonyságának, továbbá (c) a befektető hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. A kontroll fogalma a Nemzetközi Számviteli Sztenderdek (IFRS) 10-ben került meghatározásra. A Bank alkalmazta a kontroll fogalmát és a releváns hatások figyelembevételével konszolidálta a leányvállalatokat.

vii. A konszolidáció során kiszűrt tranzakciók

Az egymás közötti egyenlegek, valamint a csoporton belüli tranzakciók realizált és nem realizált bevételei és ráfordításai kiszűrésre kerülnek a konszolidált pénzügyi kimutatások készítése során. A nem realizált veszteségek ugyanúgy kiszűrésre kerülnek, mint a nem realizált nyereségek, de csak amennyiben nincs értékvesztésre utaló bizonyíték. A konszolidált számviteli politikával összehangban nem kerülnek konszolidálásra a szabályzat alapján (pl. materialitás miatt) a konszolidáció alól mentesíthető cégek.

(4.3) Társult vállalkozások

A társult vállalkozás olyan gazdálkodó egység, amelyben a Csoport jelentős befolyással bír, de azt nem ellenőrzi az IFRS 10 előírásai alapján.

A társult vállalkozások elszámolása a tőkemódszerrel történik, kivéve, ha a befektetést kizárólag a közeljövőben történő elidegenítés céljából tartják. Ilyen esetekben a társult vállalkozásban lévő befektetést a könyv szerinti érték és az eladási költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken értékelik.

A tőkemódszer szerint a befektetést kezdetben valós értéken tartják nyilván, és a könyv szerinti értéket növelik vagy csökkentik a Csoportnak a befektetést befogadó társaság felvásárlás utáni eredményéből való részesedésének megjelenítése céljából. Az eredmény változásai a konszolidált egyéb átfogó jövedelemben jelennek meg, de a társult vállalkozás tartalékaiban a megszerzés után bekövetkező változásokat közvetlenül a saját tőke változásainak konszolidált kimutatásában jelentik meg. Amennyiben a társult vállalkozás veszteségéből a Csoportra jutó rész egyenlő vagy meghaladja a Csoport részesedését a társult vállalkozásban, beleértve az egyéb, biztosítékkal nem fedezett hosszú lejáratú követeléseket is, a Csoport nem számol el további veszteségeket, kivéve, ha kötelmei keletkeztek vagy fizetéseket teljesített a társult vállalkozás nevében.

A Bank és társult vállalkozásai közötti tranzakciókból származó nyereség a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltiségének a mértékéig kiszűrésre kerül. A veszteségek a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltiségének a mértékéig szintén kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ügylet az átruházott eszköz értékvesztésére szolgált bizonyítékot.

(4.4) Külföldi pénznemben bonyolított ügyletek

A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásaiban szereplő tételek értékelése annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénznemében történik, amelyben a gazdálkodó egység működik (funkcionális pénznem).

A funkcionális pénznemtől eltérő bármilyen más pénznemben végrehajtott ügyletek külföldi pénznemben végrehajtott ügyletnek számítanak. Az ilyen ügyleteket a Csoport az ügylet napján érvényes árfolyamon számítja át a funkcionális pénznemre. A külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközöket és kötelezettségeket a Csoport a fordulónapon érvényes MNB középárfolyamon számítja át magyar forintra.

A monetáris tételek utáni árfolyamnyereség vagy veszteség az effektív kamatlábbal és az időszaki kifizetésekkel módosított, időszak elején funkcionális pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték, valamint az időszak végi árfolyamon átszámított, külföldi pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték különbözete. A valós értéken értékeltként megjelölt, külföldi pénznemben lévő nem monetáris eszközök és kötelezettségek funkcionális pénznemre való átszámítása a valós érték meghatározásának napján érvényes árfolyamon történik.

Az átszámításból eredő árfolyamkülönbsétek az eredményben kerülnek elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt tőkebefektetések átszámításából származó különbsétek kivételével, ami az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban szerepel a valós értékelés részeként.

(4.5) Immateriális javak

Az immateriális javak olyan azonosítható, nem monetáris, fizikai megjelenés nélküli eszközök, amelyek szolgáltatások nyújtását vagy adminisztrációs célokat szolgálnak.

i. Goodwill

Goodwill üzleti kombinációk során merül fel - ideértve leányvállalatok akvizícióját és társult vállalkozásokban való részesedésszerzést -, amikor az átadott ellenérték meghaladja a Csoport által a cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben szerzett részesedésének a valós értékét. Amennyiben a megvásárolt cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben való részesedés valós értéke meghaladja az átadott ellenértéket, a különbség azonnal az eredménykimutatásban kerül kimutatásra.

A goodwill felhalmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken van kimutatva. A goodwill könyv szerinti értéke minden fordulónapon felülvizsgálatra kerül az esetleges értékvesztésre utaló jelek meghatározása érdekében. Ilyen jel esetén becslés készül a goodwill megtérülő értékére. Értékvesztés miatti veszteség akkor kerül kimutatásra, ha a goodwill nettó könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét. A goodwillre képzett értékvesztés az eredménykimutatás terhére kerül elszámolásra és a későbbiekben nem visszairható.

A társult vállalkozásban való részesedésszerzés során keletkezett goodwill a „Tőke módszerrel elszámolt befektetések” soron kerül kimutatásra.

ii. Egyéb immateriális javak

A határozott hasznos élettartamú immateriális javak kezdeti értékelése bekerülési értéken, majd azt követően felhalmozott amortizációval és felhalmozott értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

Értékvesztés esetében a megtérülő érték meghatározása az újraelőállítási érték alapján történik.

Az egyéb immateriális javakat lineáris módszerrel amortizálják hasznos élettartamuk alatt, amely nem haladja meg a 6 évet a használatbavételtől kezdődően. Az értékcsökkenés megszüntetésére a következő dátumok közül a korábbi időpontban kerül sor: amikor az eszközt az IFRS 5-tel összhangban értékesítésre tartott eszközként sorolják be (vagy értékesítésre tartottként besorolt elidegenítési csoportba foglalják), vagy amikor az eszköz kivezetésre kerül. Az értékcsökkenési módszerek és a hasznos élettartamok minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek.

Az immateriális javak létrehozása érdekében felmerült személyi jellegű ráfordítások aktiválásra kerülnek, majd értékcsökkenést számolnak el utána. A későbbiekben felmerülő egyéb ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha azok növelik az adott eszközben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznokat. Minden egyéb ráfordítás a felmerülés időpontjában az eredményben kerül elszámolásra.

(4.6) Ingatlanok és berendezések

i. Saját használatú ingatlanok

Az ingatlanok és berendezések értékelése, beleértve a bérelt ingatlanon végzett beruházásokat is, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

A bekerülési érték részét képezik a közvetlenül az eszköz beszerzéséhez kapcsolódó költségek. A karbantartási és javítási költségeket a Csoport azok felmerülésekor az eredménnyel szemben számolja el. Az ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó főbb fejlesztéseket akkor jelenítik meg az adott eszköz könyv szerinti értékében, ha valószínű, hogy az adott részben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznok befolyannak a Csoporthoz és annak költsége megbízhatóan mérhető.

Az értékcsökkenés a becsült hasznos élettartam alatt lineáris módszerrel kerül elszámolásra és az eredménykimutatás „Értékcsökkenés és amortizáció” során mutatja ki a Csoport.

A tárgyi eszközök becsült hasznos élettartama a következő:

- saját tulajdonú ingatlanok: 50 év,
- bérelt ingatlanok: a bérelt ingatlan szerződéses feltételeinek figyelembevételével történik,
- berendezések: 3-7 év.

Földterület után nem számol el a Csoport értékcsökkenést.

Az értékcsökkenési módszerek, a hasznos élettartamok és a maradványértékek minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek. A Csoport az ingatlanokat, gépeket és berendezéseket értékvesztési vizsgálatnak veti alá, bizonyos események vagy a körülmények olyan változása esetén, amelyek azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg nem térül meg.

Az ingatlanok és berendezések értékesítéséből származó nyereség és veszteség az értékesítés bevétele és a könyv szerinti érték alapján kerül meghatározásra és az „Egyéb működési bevétel” vagy az „Egyéb működési ráfordítás” sorokon kerül bemutatásra az eredményben.

ii. Befektetési célú ingatlanok

A befektetési célú ingatlanok olyan ingatlanok, amelyeket a Csoport bérleti díjbevétel szerzése vagy értéknövelés céljából tart. A Csoport a bekerülési érték modellt alkalmazza a befektetési célú ingatlanjaira. A Csoport a befektetési célú ingatlanokra is lineáris értékcsökkenési leírást alkalmaz, az ingatlanok hasznos élettartama 20 év. A befektetési célú ingatlanok valós értékét az IAS 40 szerint közzéteszi, azt külső független szakértő állapítja meg, és negyedévente felülvizsgálatra kerül. A valóérték piaci adatokkal van alátámasztva.

iii. Lízingelt eszközök

A Csoport az IFRS 16 Lízing standard előírásainak megfelelően a szerződések megkötésekor megvizsgálja, hogy az adott szerződés lízing-e, vagy lízinget tartalmaz-e. A szerződés lízing, vagy lízinget tartalmaz, ha egy időszak tekintetében ellenérték fejében átadja a jogot egy azonosított eszköz használatának ellenőrzése felett. Annak megállapítására, hogy a Csoportnak egy szerződés alapján joga van-e egy azonosított eszköz használatának ellenőrzésére, az IFRS 16 standard előírásait alkalmazza. Ezt az irányelvet a Csoport a 2019. január 1-jén vagy azt követően megkötött vagy módosított szerződésekre alkalmazza.

A Csoport alkalmazza az IFRS 16 standard által megengedett rövid futamidejű lízingekre és olyan lízingekre vonatkozó megjelenítési kivételeket, melyek esetében a mögöttes eszköz kis értékű. Az ezekkel kapcsolatosan felmerült lízingdíjak a lízingfutamidő alatt lineáris módszerrel ráfordításként kerülnek elszámolásra.

A Csoport mint lízingbevevő

A Csoport mint lízingbevevő egy olyan szerződés esetében, amely egy lízing összetevőn kívül további egy vagy több lízing vagy nem lízing összetevőt is tartalmaz, a szerződésen meghatározott ellenértéket a lízing összetevő relatív önálló eladási ára és a nem lízing összetevők összesített önálló eladási ára alapján rendelni hozzá az egyes lízing összetevőkhöz.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidő kezdetén egy használatijog-eszközt és egy lízingkötelezettséget jelenít meg. A használatijog-eszköz bekerülési értéken kerül megjelenítésre, mely magában foglalja lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskori értékét, a lízingfutamidő kezdetén vagy azt megelőzően fizetett lízingdíjakat, csökkentve a kapott lízingösztönzőkkel, a Csoport kezdeti közvetlen költségeit, valamint a mögöttes eszköz leszerelésével, illetve a lízingfeltételekben előírt állapotra történő helyreállításával kapcsolatban becsült költségeket.

A Csoport, mint lízingbevevő a kezdőnap után a használatijog-eszköz bekerülésiérték-modell alkalmazásával értékeli, csökkentve bármely halmozott értékcsökkenéssel és bármely halmozott értékvesztés miatti veszteséggel; valamint kiigazítva a lízingkötelezettségnek újraértékelésével.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidó kezdetén a lízingkötelezettséget az addig a napig ki nem fizetett lízingdíjak jelenértékéent határozza meg. A lízingdíjak a járulékos lízingbevevői kamatlábbal kerülnek diszkontálásra, mely a szerződések devizanemének megfelelő kamatswap görbék alapján meghatározott alapkamat növelve a Bloomberg által publikált európai bankok fedezetlen és likvid (kereskedett) kötvényeiből származtatott felárral.

A lízingfutamidó kezdetén a lízingkötelezettségben figyelembe vett lízingdíjak a mögöttes eszköz lízingfutamidó alatti használati jogáért járó, a kezdőnapig ki nem fizetett következő összegekből állnak:

- fix díjak, csökkentve az esedékes lízingösztönzőkkel;
- változó lízingdíjak, amelyek valamely indextől vagy rátától függenek, kezdeti értékelésük alapja a kezdőnap index vagy ráta;
- a lízingbevevő által a maradványérték-garanciák keretében várhatóan kifizetendő összegek;
- a vételi opció lehívási ára, ha a lízingbevevő észszerűen biztos abban, hogy lehívja az opciót; és
- a lízing megszüntetése miatti kötbérek, ha a lízing futamideje egy lízingmegszüntetési opció lízingbevevő általi lehívását is tükrözi.

A lízingkötelezettség a későbbiekben amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre az effektív kamatláb módszer alkalmazásával.

A lízingkötelezettség újból meghatározásra kerül, amennyiben a lízingdíjak változnak. Ennek oka lehet, hogy a lízingdíjak meghatározásának alapját képező index vagy ráta megváltozik, vagy a maradványérték-garancia keretében várhatóan kifizetendő összegek megváltoznak, vagy a Csoport megváltoztatja az értékelését a vételi, a hosszabbítási, illetve a megszüntetési opciók lehívására vonatkozóan vagy amennyiben a fix lízingdíjak felülvizsgálatra kerültek.

A Csoport a lízingdíj újbóli meghatározásának összegét a használatijog-eszköz módosításaként jeleníti meg. Amennyiben a használatijog-eszköz könyv szerinti értéke nullára csökken és a lízingkötelezettség értékelésében további csökkenés következik be, a fennmaradó újra meghatározott összeg az eredményben kerül megjelenítésre.

A Csoport a mérlegben a használatijog-eszközöket a „Ingatlanok és berendezések” soron, a lízingkötelezettségeket az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron jeleníti meg.

A Csoport alkalmazza az IFRS 16 standard azon módosítását, mely a koronavírus-járvány közvetlen következtében adott eredményekre vonatkozó egyszerűsített módon való elszámolását lehetővé teszi.

Rövid futamidejű lízingek és a kisértékű eszközök lízingje

A Csoport úgy döntött, hogy a standard követelményeit nem alkalmazza a rövid futamidejű lízingek, valamint az olyan lízingek esetében, amelyeknél a mögöttes eszköz kis értékű. Az érintett lízingekhez kapcsolódó lízingdíjak lineáris módszerrel költségként kerülnek elszámolásra a lízingfutamidó alatt.

A Csoport, mint lízingbeadó

A Csoport mint lízingbeadó a lízingeket a lízing kezdetekor vagy lízingnek, vagy pénzügyi lízingnek minősíti. Egy lízing akkor minősül pénzügyi lízingnek, ha lényegében a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és hasznon átadásra kerül. Egy lízing akkor minősül operatív lízingnek, ha lényegében nem kerül átadásra a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és hasznon. A lízing minősítése a kötési napon történik, újraértékelésére csak lízingmódosítás esetén kerül sor.

A nettó lízingbefektetésre az IFRS 9 standard kivezetésre és értékvesztésre vonatkozó követelményei kerülnek alkalmazásra

(4.7) Követelések fejében szerzett eszközök

Amennyiben a Csoport a fedezetként bevont ingatlanra bejegyzett jelzálogjoggal rendelkezik, jogosult azt bírósági végrehajtás útján vagy anélkül értékesíteni, a saját nevében végrehajtott értékesítési eljárás keretében. Az ingatlan kényszerértékesítés tárgya is lehet, amennyiben az ingatlan tulajdonosa felszámolási eljárás alá vont gazdasági társaság.

Amennyiben a Csoport vételi joggal rendelkezik az ingatlan felett, a Csoport követelése érvényesíthető az ingatlannal szemben. A Csoport jogosult ez esetben megvásárolni az ingatlant az opciós szerződésben meghatározott vételáron, és a vételárat a követelésével szemben beszámítani, vagy egy harmadik személyt kijelölni a vételi jog gyakorlására, és a harmadik személy által fizetett vételárat beszámítani a követelésével szemben.

A hitel- és lízingügyletek felmondásakor visszavett eszközöket szakértő által meghatározott áron értékeli. A lízingből visszavett eszközöknél az értékesítést megelőzően a Csoport csak a követelésre képezi meg az értékvesztést, mert később a követelést az

eszközértékesítés bevételeivel csökkenti. Kölcsönszerződések esetében a visszavett eszközökre az értékesítés éves veszteséghányada és a jövőbeni kilátások alapján képeznek értékvesztést.

Az értékvesztés a mérlegben az „Egyéb eszközök” között, az eredménykimutatásban az „Egyéb ráfordítások”, a feloldás összege az „Egyéb bevételek” között kerül bemutatásra.

(4.8) Készpénz és készpénz-egyenértékesek

A készpénz és készpénz-egyenértékesek tartalmazzák a pénztári készpénzállományt, a jegybankoknál lévő korlátlan felhasználású egyenlegeket és azokat a magas likviditású pénzügyi eszközöket, amelyeknek eredeti lejáratát három hónapnál rövidebb, amelyek valós értéke változásának kockázata elhanyagolható, és amelyeket a Csoport rövid távú kötelezettségeinek teljesítése során használ fel.

A készpénz és készpénz-egyenértékesek amortizált bekerülési értékek kerülnek a mérlegben kimutatásra a „Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek” soron.

A kötelező tartalék készpénzként történő besorolását a (19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

(4.9) A valós érték meghatározása

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig a piacon megfigyelhető eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A valós érték meghatározása feltételezi, hogy az eszköz értékesítésére vagy a kötelezettség átruházására irányuló ügylet az eszköz vagy kötelezettség elsődleges piacán, vagy ennek hiányában az eszköz vagy kötelezettség szempontjából legkedvezőbb piacon megy végbe.

Az elsődleges piac az értékelendő eszköz vagy a kötelezettség tekintetében a legnagyobb volumennel és aktivitási szinttel rendelkező piac.

A legkedvezőbb piac az a piac, amely maximalizálja azt az összeget, amelyet az eszköz értékesítéséért kapnának, vagy minimalizálja azt az összeget, amelyet a kötelezettség átruházásáért fizetnének a tranzakciós költségek és a szállítási költségek figyelembevételét követően.

A valós érték meghatározása részletesen a (42) Valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzésben szerepel.

(4.10) Pénzügyi instrumentumok

(4.10.1) Megjelenítés és kezdeti értékelés

A pénzügyi eszközök szokásos módon történő vételét és eladását a Csoport a kötési időpontban jeleníti meg, amikor az eszköz vételére, illetve eladására elkötelezi magát. Szokásos módon történő vétel, illetve eladás egy pénzügyi eszköz megvásárlása vagy eladása olyan szerződés alapján, amelynek feltételei az eszköz átadását az érintett piacon érvényben lévő szabályozás vagy szokványok által általában meghatározott időtávon belül írják elő.

Minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség (beleértve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket is) kezdeti megjelenítésére akkor kerül sor, amikor a Csoport az instrumentumra vonatkozó szerződéses rendelkezések hatálya alá kerül. Pl. a bankokkal vagy ügyfelekkel szembeni kölcsönökből eredő követeléseket akkor jelenítik meg, amikor a készpénz folyósításra kerül a hitelfeltevő részére.

Kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget a Csoport valós értéken értékeli, növelve vagy csökkentve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként – azon tranzakciós költségekkel, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók.

Egy pénzügyi instrumentum valós értéke a kezdeti megjelenítéskor sok esetben a tranzakciós ár (vagyis az adott vagy kapott ellenérték valós értéke).

Ha a kezdeti megjelenítés során az adott instrumentum Csoport által meghatározott valós értéke eltér a tranzakciós ártól – például nem piaci kamatozású követelések (ún. off-market interest rate loans) esetében – akkor a különbözetet az instrumentum kezdeti megjelenítésekor a Csoport ekképp számolja el:

- ha a fent említett valós értéket az azonos eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó aktív piaci jegyzett ár bizonyítja, vagy olyan értékelési technikán alapul, amely kizárólag megfigyelhető piacokról származó adatokat használ, a valós érték és a tranzakciós ár különbözetét a Csoport az eredményben számolja el a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” eredménykimutatás-soron,
- minden más esetben a kezdeti megjelenítéskori valós értéket a Csoport a valós érték és az üzleti ár különbözetének elhalasztása érdekében módosítja. A kezdeti megjelenítést követően a Csoport csak annyiban jeleníti meg a halasztott különbözetet nyereségként vagy veszteségként, amennyiben az valamely tényező (ideértve az időt is) olyan változásból származik, amelyet a piaci szereplők figyelembe vennének az eszköz vagy a kötelezettség árazásakor. A hitelek esetében a halasztott különbözet elszámolása az effektív kamatláb segítségével történik, míg a származékos ügyletek esetében a különbséget lineárisan számoljuk el.

(4.10.2) Besorolás és későbbi értékelés

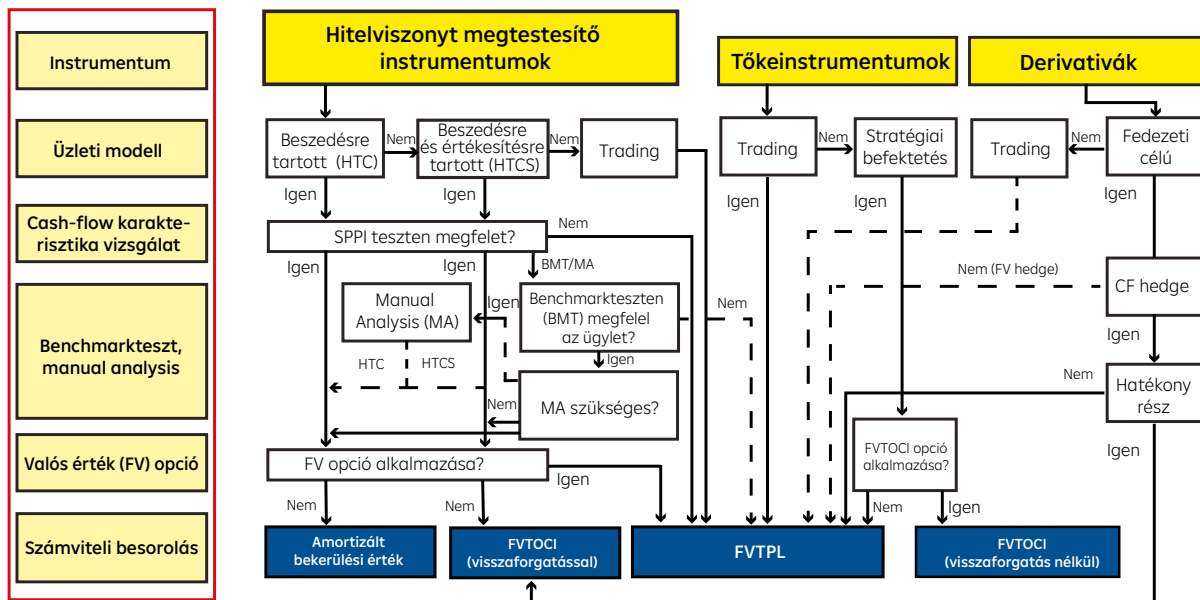
i. Pénzügyi eszközök besorolása és későbbi értékelése

Kezdeti megjelenítéskor a Csoport a pénzügyi eszközöket amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Az adott eszköz számviteli besorolását egy két lépcsős értékelési metodológia biztosítja, amely megadja, hogy az egyes instrumentum típusokat mely számviteli értékelési kategóriákba kell sorolni. A két fő lépés:

- az üzleti modell meghatározása,
- a szerződéses pénzáramok karakterisztikájának vizsgálata (Solely Payment of Principal and Interest, SPPI-teszt)

A fentieket összefoglalóan alábbi ábra mutatja be:

A pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell

A Csoport üzleti modellje portfólió szinten kerül meghatározásra, mivel az tükrözi leginkább, hogy a pénzügyi eszközök csoportjait hogyan kezeli együtt egy adott üzleti cél elérése érdekében, és a management is ilyen szinten kap információkat a pénzügyi eszközökről. Az üzleti modell meghatározása során a Csoport az alábbi információkat mérlegeli:

- hogyan értékeli az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben lévő pénzügyi eszközöket), és hogyan jelentik a Csoport vezetőségének,

- milyen kockázatok befolyásolják az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben található pénzügyi eszközöket) és ezen kockázatok kezelésének módját,
- hogyan ösztönzik az üzleti vezetőket – az ösztönzés a kezelt vagyon valósértékén vagy a realizált szerződéses pénzáramokon alapuljon,
- a korábbi időszakok értékesítéseinek gyakorisága, értéke és időzítése, az értékesítés okai, valamint a jövőbeli értékesítési tevékenységre vonatkozó elvárások; és
- az értékesítési tevékenység és a szerződéses cash-flow-k beszédése mindegyike integráltan vagy járulékosan tartozik-e az üzleti modellhez (beszedésre tartott vagy beszedésre és értékesítésre tartott üzleti modell).

Beszedésre tartott (hold to collect) üzleti modell

Az üzleti modell célja a pénzeszköz vagy vagyon tartása és szerződéses cash-flow megszerzése, még akkor is, ha bizonyos eszközök értékesítésre kerülnek, vagy az értékesítés előfordulhat a jövőben.

A lentiek összegegyeztetetők a beszedésre tartott üzleti modellel, amennyiben:

- az értékesítés a pénzügyi eszköz hitelezési kockázata növekedésének következménye,
- az eladások nem gyakoriak (még ha jelentős is), vagy külön-külön és összességében is inszignifikánsak (még ha gyakori is az eladás),
- az értékesítés a pénzügyi eszköz lejáratához közel történik és az eladási bevételek megközelítőleg megegyeznek a hátralévő szerződéses cash-flow-k összegével.

Az IFRS 9 nem határoz meg számszaki útmutatást a beszedésre tartott portfólióból történő értékesítések mértékére és gyakoriságára vonatkozóan. A Csoport akkor tekinti az adott portfólióból történő értékesítéseket a beszedésre tartott üzleti modellel konzisztensnek, ha 3 éves periódus alatt a portfólió könyv szerinti értékének kevesebb, mint 10%-át értékesítik. Lejárathoz közelinek tekinti a Csoport az értékesítést, amennyiben az a lejárat előtt legfeljebb 3 hónappal történik.

Beszedésre és értékesítésre tartott (hold to collect and sell) üzleti modell

A modell elsődleges célja a napi likviditás biztosítása. A portfólióba tartozó instrumentumokból eredményrealizálás egyaránt történhet a szerződéses cash-flow elemek gyűjtéséből és az instrumentumok értékesítéséből.

Egyéb üzleti modellek

- Trading portfólió: elsődleges célja a rövidtávú nyereség szerzése.
- Stratégiai célú befektetések portfólió: célja, hogy az ebbe a kategóriába kerülő tőkeinstrumentumokat hosszú távon megtartsa és az azokból származó pénzáramokat (pl. osztalék) beszedje.
- Fedezeti portfólió: olyan derivatív ügyletek, melyek fedezeti elszámolásba kerültek bevonásra, mint fedező instrumentumok.

A szerződéses cash-flow jellemzőinek vizsgálata

A Csoport a pénzügyi eszköz szerződéses feltételeit elemzi annak megállapítására, hogy azok olyan cash-flow-kat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI teszt), azaz konzisztensek-e egy alapvető kölcsönmegállapodás feltételeivel. Emiatt a tőke megegyezik a pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értékével. A kamat a pénz időértékének, egy meghatározott időszak alatt kint levő tőkeösszeggel kapcsolatos hitelkockázatnak, továbbá egyéb alapvető hitelezési kockázatoknak (például likviditási kockázat) és költségeknek (például adminisztratív költségek) az ellenértékét, valamint a nyereségrátát tartalmazza. Ez magában foglalja annak értékelését is, hogy a pénzügyi eszköznek van-e olyan szerződéses feltétele, amely módosíthatja a szerződéses cash-flow-k ütemezését. Ennek értékelésekor a Csoport az alábbiakat mérlegeli:

- olyan feltételes események, amelyek megváltoztathatják a cash-flow-k összegét és ütemezését,
- tőkeáttétel,
- előtörlesztés és meghosszabbítási feltételek,
- olyan feltételek, amelyek a Csoport követelését az adós bizonyos eszközeire vagy bizonyos eszközökből származó cash-flow-kra korlátozzák (pl. nemteljesítés esetén nem végrehajtható pénzügyi eszközök), és
- olyan feltételek, amelyek módosítják a pénz időértékével kapcsolatos elemet – például, ha a pénzügyi eszköz kamatlába rendszeres időközönként újra megállapításra kerül.

A pénzáram-karakterisztikák vizsgálata során a Csoport a pénz időértékében bekövetkező torzulásokat is vizsgálja kvantitatív (Benchmark-test – a fenti ábrán BMT) és kvalitatív (Manual Analysis – a fenti ábrán MA) módszerekkel.

A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálatát a Csoport elsősorban a pénzügyi eszközök csoportba sorolásával (klaszterezés) hajtja végre. A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálata klaszterbe nem sorolható szerződések esetén egyedileg történik.

A Csoport alábbi három portfóliójában azonosított olyan szerződéses feltételeket, melyek nem felelnek meg az IFRS 9 standard szerinti alapvető kölcsönmegállapodás feltételeinek.

Otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek (CSOK – Családok otthonteremtési kedvezménye, Otthonteremtő kamattámogatott hitelek)

E magánszemélyeknek nyújtott, lakásvásárlást finanszírozó hitelek közös jellemzője, hogy a felszámított szerződéses kamat egy meghatározott részét általában a magyar állam fizeti meg a hitelt felvevő magánszemély helyett, egy meghatározott időszakon keresztül. Szintén közös jellemzője e hiteleknek, hogy a szerződéses kamat meghatározott időszakonként árazódik át (ez az időszak 3, 5 és 10 év lehet) és az Államadósság Kezelő Központ Zrt. („ÁKK”) által rendszeresen közzétett, államkötvény, illetve diszkontkincstárjegy aukciókon kialakuló hozamok átlagának („ÁKK átlaghozamok”) a függvénye. A szerződéses kamat megállapítására szolgáló képletben az ÁKK átlaghozamokat 1,3-del szorozza a Csoport, majd az így kapott értékhez egy kockázati felárat ad hozzá. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszörösítő jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért az otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

MFB (Magyar Fejlesztési Bank) Hitelprogramok

A hitelprogramok kapcsán adott vállalkozási hitelek kamatának közös jellemzője, hogy a hitel devizaneme és a báziskamat megállapítására szolgáló ráta devizaneme eltér (currency mismatch). Az IFRS 9 szerint az eltérő devizák miatt a hitelekből adódó szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőkét, illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetéseket tartalmazzák.

Babaváró kölcsön

A babaváró kölcsön a magyar kormány családvédelmi akciótervének része. A program 2019 júliusában indult és eredetileg 2022 decemberében zárult, de a zárás előtt 2024 év végéig meghosszabbításra került.

A program keretében a házaspárok maximum 10 millió forint állami támogatású hitelt vehetnek fel azzal a feltétellel, hogy öt éven belül legalább egy gyermekük születik. További állami támogatás jár tartozáselengedés formájában a második gyermek születése után (30% tartozáselengedés) és a harmadik gyermek után (teljes tartozáselengedés). A kölcsön a kölcsönfelvevő számára kamatmentes, ők csak a tőkét és a garanciadíjat fizetik. Az állami kamattámogatás az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százaléka 2 százalékponttal növelt értéke. Szerződésesség esetén az ügyfélnek 120 napon belül vissza kell fizetnie a kamattámogatást és a kölcsön kamatozóvá válik, a kamat mértéke pedig az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százaléka 4 százalékponttal növelt értéke lesz. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszörösítő jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért a babaváró kölcsön esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

Számviteli besorolás

Amortizált bekerülési értéken értékel

A Csoport a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken (AAC, At Amortized Cost) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása (beszedésre tartott), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkeösszeg után járó kamat fizetéseit (SPPI).

Egy pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketerlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilván tartott összegével.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékel

Az adósságinstrumentum típusú pénzügyi eszközeit a Csoport az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken (FVOCI, at Fair Value Through Other Comprehensive Income) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amely szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját (beszedésre és értékesítésre tartott), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkeösszeg után járó kamat fizetéseit.

A kezdeti megjelenítéskor a Csoport visszavonhatatlanul dönthet amellett, hogy egy nem kereskedési célú és leányvállalatba, közös vezetésű vállalkozásba, társult vállalkozásba történő befektetésnek nem minősülő tőkeinstrumentum valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be. Ezt a döntést instrumentumonként külön-külön hozza meg a Csoport.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Minden egyéb – tehát nem amortizált bekerülési értéken, vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt – pénzügyi eszközt a Csoport eredménnyel szemben valós értéken értékeltként (FVTPL, at Fair Value Through Profit and Loss) sorol be.

A Csoport emellett a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszűntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek).

ii. Pénzügyi kötelezettségek besorolása és későbbi értékelése

A Csoport a pénzügyi kötelezettségeket, a pénzügyi garanciák és hitelnyújtási elkötelezettségek kivételével, amortizált bekerülési értéken, vagy eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé tartoznak a kereskedési célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek, a számvitelileg fedezeti kapcsolatba nem vont származékos pénzügyi kötelezettségek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítést követő valós érték változásait a Csoport az eredményben jeleníti meg.

Amortizált bekerülési értéken értékelt

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek bekerülést követő értékelése az effektív kamatláb módszerrel számított amortizált bekerülési értéken történik.

iii. Átsorolások

A Csoport akkor, és csak akkor sorolja át az érintett pénzügyi eszközeit, ha megváltoztatja a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modelljét.

Amennyiben a Csoport átsorolja pénzügyi eszközeit, az átsorolást az átsorolás időpontjától kezdve, a jövőre nézve kell alkalmaznia. A Csoport az átsorolás időpontjának az üzleti modell megváltozását követő első negyedéves beszámolási időszak első napját tekinti. A Csoport nem állapítja meg újra a korábban már megjelenített nyereségeket, veszteségeket (az értékvesztés miatti nyereségeket és veszteségeket is beleértve) és kamatokat.

A pénzügyi kötelezettségek átsorolása nem lehetséges a kezdeti megjelenítésük után.

(4.10.3) Származékos termékek

A származékos pénzügyi instrumentumok közé tartoznak a határidős devizaszerződések, a kamatlábswapok, a határidős kamatláb-megállapodások, a futures és a (vásárolt és kiírt) opciós szerződések. A származékos termékek kezdeti megjelenítése és későbbi értékelése valós értéken történik.

A Csoport egyrészt kereskedési céllal, másrészt kamat- és devizakockázat fedezésére köt ilyen ügyleteket. A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitettségei kezeléséhez. A használt instrumentumok közé kamatlábswapok, különböző valuták kamatlábra kötött kamatcsere-ügyletek, határidős szerződések és opciók tartoznak. A Csoport a fedezeti ügyletek elszámolására az IAS 39 előírásait alkalmazza.

A Csoport rendelkezik olyan strukturált kibocsátott kötvénnyel, amely egyszerre tartalmaz kötelezettségelemet és beágyazott származékos terméket, amelyek értéke kölcsönösen összefügg egymással. A beágyazott származékos termékeket elkülönítik, amennyiben azok gazdasági jellemzői és kockázatai nincsenek egyértelmű és szoros kapcsolatban az alapszerződés jellemzőivel és kockázataival; a beágyazott származékos termék kondíciói megfelelnek egy önálló származékos termék meghatározásának, ha különálló szerződésben lennének; továbbá a kombinált szerződést nem valós értéken értékeli. Az ilyen beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó pénzügyi eszközökbe beágyazott származékos termékek soha nem kerülnek elkülönítésre. Ebben az esetben a hibrid instrumentum egésze kerül értékelésre az SPPI teszt részeként.

A származékos termékek eszközként kerülnek besorolásra, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségként, ha valós értékük negatív. Az IAS 32.42 szerint a különböző ügyletekből eredő származékos eszközök és kötelezettségek csak abban az esetben kerülnek a pénzügyi helyzet-kimutatásban nettósításra, ha az ügyleteket ugyanazon féllel bonyolítják, jogi úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására és a felek nettó módon kívánják rendezni a cash-flow-kat. A Csoport nettósítási keretmegállapodásai csak bizonyos feltételek esetén érvényesíthetőek, ezért a pénzügyi eszközök és kötelezettségek bruttó módon szerepelnek a pénzügyi helyzet-kimutatásban.

A Csoport az egydevizás és kétdevizás kamatcsere ügyletek kamatait – függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e – a „Nettó kamateredmény” soron számolja el.

Bizonyos származékos instrumentumok, például az FX swap és FX forward ügyletek esetén nem szerepel szerződésben rögzített kamatrész, de a valós értéküket a kamatmozgások befolyásolják (például a kamatkülönbözet alapján számított forward pontok). Ha ezeket a derivatívákat gazdasági fedezeti kapcsolatban használják az alapügylet kamatkockázatának a fedezésére, akkor az azt megfelelően tükröző implicit kamatrész a „Nettó kamateredmény” soron jelenik meg, hogy helyesen tükrözze a tranzakció gazdasági tartalmát, melynek célja az alapügylet kamatbevételének/-ráfordításának korrekciója.

A Csoport az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt, valamint 2023.01.01-től a trading célú FX swap és FX forward ügyletek implicit kamateredményét a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron mutatja ki.

(4.10.4) Fedezeti elszámolás

A Csoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügyletet vagy ügyleteket és a fedezett ügylet vagy ügyletek közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait ellentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

A Covid19-járvány okozta gazdasági károk miatt esetlegesen fellépő likviditási nehézségek enyhítésére moratórium elrendelésére került sor a kormányzat részéről. A moratórium hatálya alá tartozó és egyúttal fedezeti elszámolásba bevont hitelek esetében az új cash-flow profil megváltozott kamatkockázatát a Csoport derivatív eszközökkel menedzseli. A cash-flow profil módosulásából eredő valósértékváltozást a Csoport a fedezési költség változásának tekinti és ilyen értelemben ez nem befolyásolja a fedezeti kapcsolatok retrospektív hatékonyságát.

Valósérték-fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség valós értékében bekövetkezett változásoknak való kitétség fedezésére, amely a nettó eredményt érintheti, akkor a származékos ügylet elhatárolt kamattal csökkentett valós érték változása közvetlenül elszámolásra kerül az eredményben, a fedezett ügyleten keletkező, a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változással együtt a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron. A valósérték-fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamata a „Nettó kamateredmény” soron jelenik meg.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésre kerül vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja. Az effektív kamatláb módszerrel értékelt fedezett ügyleteknek addig elszámolt módosítását a hátralévő futamidő során az eredményben kell amortizálni az újrászámolt effektív kamatláb alkalmazásával.

A Csoport fix kamatozású hiteleket, betéteket, fix kamatozású kibocsátott, valamint vásárolt kötvényeket fedez valósérték-fedezeti egy- és kétdevizás kamatcsere-ügyletekkel. A fedezeti kapcsolat megvalósul mikro, illetve makró, azaz portfólió szinten is. Az utóbbi esetben modellezett folyószámla-állományt, valamint fix kamatozású hitelportfóliót von be fedezeti kapcsolatba a Csoport.

Cash-flow fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség pénzáramainak változékonyságából eredő olyan kitétség fedezésére, ami a fedezett tétellel kapcsolatos beazonosítható kockázatnak tulajdonítható, akkor a származékos ügyleten képződött, elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési nyereségnek vagy veszteségnek azt a részét, amely hatékony fedezetként került meghatározásra, az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, a nem hatékony részt pedig a nettó nyereségben vagy veszteségben kell szerepeltetni a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron. A cash-flow fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamata a „Nettó kamateredmény” soron jelenik meg.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti egy- és kétdevizás kamatcsere-ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésére kerül, vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja attól az időponttól, amikor a fedezeti kapcsolat hatékonysága megszűnt. A Csoport az átfogó jövedelemben felhalmozódott nyereség vagy veszteség komponenseket azon időszakokban vezeti át, melyek során az eszköz vagy kötelezettség hatással van az eredményre, illetve, ha nem látja annak a lehetőségét, hogy az átfogó jövedelemben elszámolt veszteség egésze vagy egy része megtérüljön, akkor azt egy összegben átvezeti az eredménybe és a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron mutatja ki.

A hatékonyság forrása

Hatékonyság a következő elemekből származhat mind a valós érték, mind a cash-flow fedezeti ügyletek esetében:

- A kamatkockázat swap ügyletekkel való fedezése miatt származhat hatékonyság derivatív ügyfél hitelkockázatából, amely a fedezett ügyletben nem jelenik meg. Ezt a kockázatot a Csoport azzal minimalizálja, hogy magas hitelminősítésű ügyletekkel köti meg a fedező swapokat.
- Különböző amortizációs tulajdonságok a fedezett és fedező ügyletek esetében, illetve eltérő névérték.
- Esetlegesen eltérő diszkontgörbével való kiértékelése a fedezett és a fedező ügyletnek a valós érték meghatározásában.
- Hatékonyság származhat a fedező és a fedezett ügylet eltérő indulási/lejárat dátuma miatt.

(4.10.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteségek meghatározása olyan számviteli becsléseket igényel, amelyek definíció szerint ritkán egyeznek meg a tényleges eredményekkel.

A Csoport a várható hitelezési veszteségeket a teljes futamidő alapján vizsgálja az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott és az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartozó hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumokra, a hitelkeretből eredő kitétségekre, a lízingkövetelésekre és a pénzügyi garancia szerződésekre vonatkozóan. A Csoport ezekre a várható veszteségekre valamennyi beszámolási időpontra értékvesztést (pénzügyi eszközök esetén) vagy céltartalékot (hitelkeretek, pénzügyi garancia szerződés esetén) képez.

A Csoport nem jelenít meg értékvesztést a tőkeinstrumentumokra vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése

A Csoport a várható hitelezési veszteségek tekintetében az alábbi értékelési kategóriákba sorolja az eszközeit:

Teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta (Stage 1 besorolás)

A Stage 1 besorolású pénzügyi instrumentumokra 12 havi várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges, amely az élettartam alatti várható hitelezési veszteség része: azon várható hitelezési veszteség, amely a pénzügyi instrumentummal kapcsolatos, a pénzügyi kimutatások fordulónapja után 12 hónapon belül lehetséges nemteljesítési eseményekből ered.

Teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok (Stage 2 besorolás)

Olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett vagy egyéb jelentős kockázatot jelző minőségi kritériumok állnak fenn. A Stage 2 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges. Az élettartam alatti várható hitelezési veszteség a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatt lehetséges nemteljesítési eseményekből eredő várható hitelezési veszteség.

Értékvesztett pénzügyi instrumentumok (Stage 3 besorolás)

Értékvesztett minősítést kap az a kitétség, amely esetében fennáll annak objektív bizonyítéka, hogy az adós nem fog tudni eleget tenni a Csoport felé fennálló fizetési kötelezettségei teljesítésének. A Stage 3 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges (lásd ennek meghatározását fentebb).

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (Purchased or Originated Credit Impaired, POCI besorolás)

POCI pénzügyi eszközök azok, amelyek a könyvekbe való bekerülésükkor értékvesztettnek minősülnek. A Csoport esetében vásárlással, vagy olyan szerződés módosítás esetén kerülhetnek POCI pénzügyi eszközök a könyvekbe, amely szerződésmódosítás az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésével, és egyidejűleg a módosított pénzügyi eszköz könyvekbe való felvételével jár. POCI pénzügyi eszközök esetében azok bekerülésétől a könyvekből való kivezetésükig élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges.

Alacsony hitelkockázatú pénzügyi eszközök

A Csoport a befektetési fokozatú állampapírok esetén alkalmazza csak ezt a besorolást, melyre a Csoport 12 havi várható hitelezési veszteséget jelenít meg minden esetben, tehát abban az esetben is, ha azok hitelkockázata a kezdeti megjelenítésük óta lényegesen növekedett. Befektetési fokozatúnak a Csoport azon állampapírokat minősíti, amelyekre a külső hitelminősítők AAA és BBB- (Standard & Poor's, Fitch), illetve Aaa és Baa3 (Moody's) minősítést adtak.

Jelentős növekedés a hitelkockázatban („Stage 2-be történő mozgás”)

A Csoport akkor tekinti a pénzügyi instrumentum hitelkockázatának jelentős növekedését a pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése óta bekövetkezettnek, amikor az alábbi mennyiségi, minőségi vagy felmondási kritériumok közül egy vagy több teljesült.

Mennyiségi kritériumok

A Csoport elsődleges indikátorként mennyiségi kritériumokat alkalmaz az összes portfólió hitelkockázatának jelentős emelkedésére vonatkozóan. A kvantitatív besoroláshoz a Csoport összehasonlítja az aktuális és ez eredeti hátralévő futamidőre vonatkozó nemteljesítési valószínűséget. A jelentősnek tekintett nemteljesítési valószínűség (Probability of Default, PD) növekmény szegmensként eltérő, non-retail szegmensek esetében alapesetben 250%, amely egy évnél hosszabb futamidejű ügyletek esetében minimum 150%-ig csökkenhet összhangban az anyabanki előírásokkal. A lakossági (magánszemély és mikrovállalat) szegmens esetén az ügylet eredeti és aktuális hitelminősítése (ratingje), a hátralévő futamideje és a nemteljesítési görbe alapján határozódik meg a jelentős PD növekmény. A jelentős portfólióromlás (az ügylet folyósításakor a futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség és az aktuális futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség hányadosa) alapján került meghatározásra a lakossági portfólió termékei szerint megbontva.

Minőségi kritériumok

A Csoport minőségi kritériumokat használ másodlagos mutatóként az összes lényeges portfólió hitelkockázatának jelentős növekedésének meghatározásához. A Stage 2-be történő mozgás akkor történik, ha az alábbi kritériumok teljesülnek.

A szuverén, banki, vállalati, pénzügyi intézmények, a helyi és regionális önkormányzati portfóliók esetében, ha a hitelfelvévőre vonatkozóan teljesül az alábbi kritériumok közül egy vagy több:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- 30 napon túli késedelem,
- az ügyfél hitelkockázati státusza miatt megkülönböztetett kezelést igényel,
- az IFRS és az anyabanki szabályozással összhangban az olyan ügyletek, ahol a Csoport egyéb Stage 2 indikátorral nem azonosítható, statisztikai modellek segítségével nem modellezhető, jelentősen megnövekedett hitelezési kockázatot azonosít: azon ügyletek esetében, amelyekre a (6.2) fejezetben leírt post model adjustment modell jelentős mértékű rating romlást feltételez, automatikusan a Stage 2 -be való átsorolás.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének vizsgálata magában foglalja az előretekintő információkat, amelyek negyedévente kerülnek meghatározásra a Csoport valamennyi nem lakossági portfóliójában.

Lakossági (magánszemély és mikrovállalat) portfóliók esetében, ha a hitelfelvévő az alábbi kritériumok közül egyet vagy többet teljesít:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- szakértői megítélés,
- 30 napon túli késedelem,
- nemteljesítési (default) esemény az ügyfél másik ügyletén,
- az ügylet vagy ügyfél IRB módszertan szerint minősítendő, de besorolatlan kategóriába esik.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének megítélése magában foglalja az előretekintő információkat és a Csoport lakossági portfólióira ügylet szinten, havi rendszerességgel valósul meg.

A Covid19 miatti hitelkockázatonövekedés leírása a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzésben található.

Értékvesztett hitelek definíciója („Stage 3-ba történő mozgás”)

Nem lakossági ügyletek esetén összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül.

Mennyiségi kritériumok

A hitelfelvévő lényeges, több mint 90 napos késedelemben van a szerződéses fizetési kötelezettségéhez képest. A több, mint 90 napot meghaladó késedelmű ügyletek nem Stage 3-ban történő feltüntetésre nincs lehetőség.

Lényeges késedelemnek minősül, ha a késedelem eléri a 180.000 Ft-ot és a késedelem az ügyféllel szemben fennálló mérlegen belüli összes követeléshez viszonyított aránya eléri az 1%-ot a teljes kitérttséghez viszonyítva.

Minőségi kritériumok

A hitelfelvévő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvévő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Nem lakossági ügyletek esetében várható nemfizetés miatt defaultossá válik az ügyfél az alábbi esetekben:

- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) vagy bíróság által felügyelt szerkezetátalakítási eljárás indul az ügyféllel szemben,
- a Csoport a finanszírozási szerződést azonnali hatállyal felmondja,
- a Csoport a tartozást pénzügyi nehézségek fennállása miatt lényeges veszteség mellett átstrukturálja, a fent említett 1%-os lényegességi határ alkalmazása mellett,
- a Csoport az ügyféllel hitelezési veszteséget szenved el, vagy pénzügyi nehézségek és megemelkedett hitelkockázat miatt az eszközt veszteséggel értékvesztésként értékeli (jellemzően ezek nem elsődleges defaultok),

- pénzügyi szervezetek esetén a felügyeleti engedély visszavonásra kerül,
- fizetési moratórium egy országban.

Egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése esetén: A várható veszteség vizsgálat érdekében a Csoport a pénzügyi nehézséggel érintett ügyfelek kiszűrésére korai komplex, kvalitatív és kvantitatív jelzéseken alapuló figyelmeztető rendszert és folyamatot alkalmaz, mely során pénzügyi indikátorok segítségével vizsgálja az ügyfél várható veszteségének és várható megtérülésének viszonyát.

Minden IFRS szerint értékvesztett ügyfelet nemteljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében.

A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi nem lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan, és összhangban vannak a belső hitelkockázat-kezelési célú nemteljesítés fogalmával. A default definíció következetesen került alkalmazásra a Csoport default valószínűsítésre (Probability of Default, PD), a defaultkori kitettségre (Exposure at Default, EAD), és a nemteljesítéskor várható veszteségére (Loss Given Default, LGD) vonatkozó modelljeiben.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok, a várható veszteség valószínűsítése nem indokolt és nem állnak fenn megalapozott aggodalmak az adósságszolgálat problémamentes teljesítését illetően legalább 3 hónapos vagy az átstrukturált hitelek esetén annál hosszabb ideig, de legalább egy évig tartó időszakon keresztül.

A 2020-as, koronavírus-járvány okozta gazdasági válság miatt törvényben szabályozott adósságszolgálatra vonatkozó fizetési moratóriumban történő részvétel nem automatikus indikátora a nemteljesítésnek. A 2021-ben kezdődött két fizetési moratórium (moratórium 2 és moratórium 3), illetve a 2022-ben történt moratórium hosszabbítás (moratórium 4) és a 2022-ben újonnan indult agrárfinanszírozási kitétségekre vonatkozó moratórium, valamint a KKV kamatstop (részletesen bemutatva az 5.2-es pontban) igénybevétele esetén a Csoport egyedileg értékelte a résztvevő ügyfelek esetlegesen megromlott likviditási és pénzügyi helyzetét, és amennyiben ilyen helyzet állt fenn, a moratóriummal érintett ügyfeleket újratárgyaltnak tekintette és értékvesztéstesztet végzett az esetleges várható nemfizetési helyzet azonosítása céljából. Az értékvesztéstesztet azonosított ügyfelek esetében nettó jelenérték kalkulációt végzett a Csoport, és azon ügyletek esetében, ahol a jövőbeni várható törlesztések nettó jelenértéke várhatóan nem fedezi az aktuális kitétséget, nemteljesítő státuszt (default) azonosított és Stage 3-ba sorolta az adott ügyfelet. A fent részletezett vizsgálatokat a Csoport külön-külön is elvégezte az egyes (2, 3, 4 és agrárfinanszírozási) moratóriumokban és KK kamatstop programban résztvevő ügyletek esetében.

A moratórium során a késedelmes napszámítás felfüggesztésre kerül a moratórium hatálya alá tartozó kitétségek vonatkozásában.

Lakossági ügyfelek esetén a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül:

Mennyiségi kritériumok

Az adott pénzügyi eszköz lényeges, több mint 90 napos késedelemben van a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő fizetési kötelezettségéhez képest.

Lényeges késedelemnek minősül, ha a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő késedelem eléri a 100 euró forintban meghatározott ellenértékét és az ügyleti (mikrovállalatok esetében ügyfél) teljes (késedelmes és nem késedelmes) kitétség 1%-át.

Minőségi kritériumok

A hitelfelvevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Lakossági ügyfelek esetében várható nem fizetés miatt defaultossá válik az ügylet (mikrovállalatok esetében ügyfél) az alábbi esetekben:

- az adós elhunyt,
- az adós csalást követett el,
- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- követelést a magas hitelkockázat miatt értékesítette a Csoport,
- finanszírozási szerződés azonnali hatállyal történő felmondása,
- tartozás pénzügyi nehézségek fennállása miatti átstrukturálása,
- egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése,
- cross-default ok áll fenn, azaz egy ügyfél másik ügylete vagy egy másik ügyfél defaultja defaultot okoz adott ügyletnél.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapon vagy az átstrukturált hitelek esetén legalább egy éven keresztül, és az ügyfél minden egyéb kikerülési kritériumot teljesít.

Minden értékvesztett (a fogalom meghatározását lásd fentebb) ügyletet nemteljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében. A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek értékelése

A várható hitelezési veszteség az az elfogulatlan módon számszerűsített és valószínűséggel súlyozott összeg, ami tükrözi a pénz időértékét, valamint azokat az ésszerű és indokolható információkat, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapján aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül rendelkezésre állnak múltbeli eseményekről, aktuális körülményekről és a jövőbeli gazdasági körülményekre vonatkozó előrejelzésekről.

Specifikusabban, a Csoport a következőképpen értékeli a várható hitelezési veszteségeket:

Stage 1 és Stage 2 hitelkockázati kitettségek esetén: Az adott hónapra vonatkozó várható marginális hitelezési veszteség a PD, az LGD és az EAD szorzatának összege. A fenti számítás hatékonyan becsüli a várható hitelezési veszteségek jövőbeli értékeit, amelyekből ezután jelenértéket számítunk a fordulónapra vonatkozóan. Ezután a várható hitelezési veszteségek kiszámolt értékeinek előretéktől forgatókönyv alapján történő súlyozására kerül sor.

A Stage 3-as kategóriába sorolt hitelkockázati kitettségek tartalékainak becslésére a Csoport különböző modelleket alkalmaz:

- A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzügyi, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a workout szakértők számítják ki a várható megtérülésekből származó pénzáramlások ügyleti effektív kamatlábal történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több scenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés scenáriókhoz tartozó pénzáramlások valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.
- A lakossági hitelek esetében a Stage 3-as besorolásnak megfelelő várható hitelezési veszteséget a legvalószínűbb várható veszteségnek (BEEL, Best Estimate of Expected Loss) közvetett költségekkel kiigazított, konzervatív pótlékokat (add-onokat) nem tartalmazó statisztikai becslése alapján számítjuk ki.

Diszkontráta

A Csoport a várható hitelezési veszteségek számításánál a következő diszkontrátákat alkalmazza:

- nem értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (nem POCI) pénzügyi eszközök: eredeti vagy aktuális effektív kamatláb,
- értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi eszközök (POCI): hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb,
- le nem hívott hitelkeretek: piaci kamatláb, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- pénzügyi garanciák: piaci kamatláb, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- lízing követelések: implicit kamatláb.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végez, és meghatározza a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat az egyes portfóliók tekintetében.

Ezen gazdasági változók köre és a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nemteljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhat. Az elemzés során szakértői becslést is alkalmaz a Csoport. Non-retail szegmensben ezen gazdasági változók előrejelzését (az „alap közgazdasági forgatókönyv”) a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatása a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várható nemteljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozódik meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a defaultrátákra és a nemteljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

Lakossági portfóliók esetén a Csoport ezen gazdasági változók alapján egy makromodellt használ a várható bedőlési valószínűségek becslésére, ezen makromodell alapján előre vetített PD változás hatása hároméves periódusra vonatkozik, utána egy egyéves átmeneti időszakban visszatér az eredeti PD görbéhez.

Az alap gazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, a várható eltérések megragadása érdekében. A Csoport arra a következtetésre jutott, hogy három forgatókönyv megfelelően rögzíti a várható eltéréseket. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő scenárió valószínűséggel súlyozzuk. Az egyes scenáriók súlyozása (50% az alappályá, 25% a pesszimista és 25% az optimista forgatókönyv esélye) 2023-ban változatlan maradt.

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak van kitéve, ezért a tényleges kimenetek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióira vonatkozóan. A tárgyévi és összehasonlítható időszaki várható hitelezési veszteségek meghatározásakor alkalmazott jövőbe tekintő információk a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban

A Csoport a várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztést az alábbiak szerint jeleníti meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban:

- az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében: az eszköz bruttó könyv szerinti értékéből történő levonással;
- a hitelnyújtási elkötelezettségek és pénzügyi garanciaszerződések esetében: céltartalékként;
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén: a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem jelenik meg az értékvesztés-állomány, mert ezen pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke megegyezik a valós értékkel. Ezen pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztést a valós értékelés értékelési tartalékában jeleníti meg a Csoport, valamint a kiegészítő megjegyzésekben bemutatja ennek összegét.

(4.10.6) Pénzügyi eszközök leírása

A hitelek és adósságinstrumentumok (részlegesen vagy teljes mértékben) leírásra kerülnek, amennyiben a Csoport észszerűen nem várja a pénzügyi eszköz egészének vagy egy részének megtérülését. Általában ez a helyzet, ha a Csoport úgy ítéli meg, az adósnak nem áll rendelkezésre elegendő bevételforrás, amely a leírással érintett összeg visszafizetésére alkalmas cash-flow-t generálna.

A Csoport a jogi igényérvényesítési eljárásban érintett, nem magánszemély ügyféllel szemben fennálló követelések leírásáról az alábbi szempontrendszer alapján dönt:

- a jogi igényérvényesítési eljárás (felszámolás, végrehajtás) során a követelés behajthatatlannak lett minősítve,
- a fennálló tartozásból várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit,
- vagy a felszámolási eljárásban a hitelezői besorolás alapján a Csoport várható megtérülése nulla.

A Csoport nem magánszemélyek esetén alkalmazza az IFRS 9 részleges leírásra vonatkozó bekezdéseit, amennyiben a teljes kintlévőség megtérülésére nem lehet számítani a folyamatban lévő igényérvényesítés alapján vagy az ügyfél működési pénzáramlásainak hiányában. Ebben az esetben a meglévő értékvesztés erejéig részleges leírást hajt végre. Az ügyféltől jogilag követelt érték változatlanul a részleges leírás előtti követelés bruttó értékével egyezik meg.

Nem magánszemély ügyfelek esetén lehetőség van követelések elengedésére, ami szintén kivezetési eseménynek minősül. Elengedésre az ésszerű gazdálkodás követelményének teljesülése esetén kerülhet sor. Az ésszerűség kritériumai között nem csak üzleti, gazdasági megfontolások állhatnak, hanem bármilyen természetű érvelés lehet ésszerű, mint pl. jogi, technikai, technológiai érdekek egybeesése között.

Magánszemély esetén abban az esetben alkalmazható leírás, ha az ügyletből várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit és az ügylet behajthatatlannak lett minősítve.

A hitel leírása vagy elengedése a tárgyévi eredménykimutatásban, a hitel számviteli kategóriájának függvényében a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” (amortizált bekerülési értéken értékelt vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) vagy a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron (eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) kerül elszámolásra. A már leírt pénzügyi eszközökből származó megtérüléseket a Csoport szintén ezeken az eredménysorokon számolja el.

(4.10.7) A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése – módosítások esetét kivéve

A pénzügyi eszközök akkor kerülnek kivezetésre, amikor lejárnak az eszközökből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogok, vagy a Csoport átadja a pénzügyi eszköz szerződéses pénzáramainak átvételére vonatkozó jogokat egy olyan ügylet keretében, amelyben lényegileg a pénzügyi eszköz tulajdonjogából származó összes kockázatot és hasznot átruházza. Az átadott pénzügyi eszközben a Csoport által létrehozott vagy megtartott bármilyen érdekeltség önálló eszközként vagy kötelezettséggként kerül kimutatásra.

A Csoport olyan ügyleteket is köt, amelyek során a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban megjelenített eszközöket ruház át, de teljes egészében vagy részben megtartja az átadott eszközöknek vagy azok egy részének valamennyi vagy lényegében valamennyi kockázatát és hasznát. Amennyiben a Csoport az összes vagy lényegében összes kockázatot és hasznot megtartja, az eszköz nem kerül kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból. Az összes vagy lényegileg összes haszon és kockázat megtartása melletti eszközátadások közé tartoznak például az értékpapír-kölcsönzési és -visszavásárlási ügyletek, valamint az értékpapirosítás.

Az egyidejű teljes hozamcsere-ügylet megkötésével átruházott eszközök - a repóügyletekhez hasonlóan - fedezett finanszírozási ügyletként kerülnek elszámolásra.

Olyan ügyletek során, amikor a Csoport nem tartja meg, és nem is ruházta át lényegében a pénzügyi eszköz tulajdonlásával kapcsolatos összes kockázatot és hasznot, az eszköz akkor kerül kivezetésre, ha a Csoport nem tartja meg az eszköz feletti ellenőrzést. Amennyiben lényegileg az összes kockázat és haszon a Csoportnál marad, a megtartott jogok és kötelek önálló eszközként, illetve kötelezettségként kerülnek kimutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” vagy az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron az adott ügylet irányának típusától függően. Amennyiben a tranzakció során a Csoport megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, akkor az eszköz a folytatódó részvételből következő kitétség mértékéig kerül továbbra is kimutatásra, amit az határoz meg, hogy milyen mértékben kitétt a Csoport az átruházott eszköz értékében bekövetkezett változásoknak.

Bizonyos ügyleteknél a Csoport megtartja azt a kötelemet, hogy díj ellenében kezelje az átadott pénzügyi eszközt. Az átadott eszközt teljes egészében kivezetik, ha megfelel a kivezetési kritériumoknak. A szolgáltatási szerződéssel kapcsolatban eszközt kell kimutatni, amennyiben a szolgáltatási díj magasabb a szolgáltatás értékénél, illetve forrást, ha alacsonyabb annál.

A Csoport értékpapír-vásárlásokat (-eladásokat) hajt végre lényegében azonos értékpapírok bizonyos jövőbeni időpontban rögzített áron történő viszonteladására (visszavásárlására) vonatkozó megállapodások keretében. A jövőbeni időpontban történő viszonteladási elkötelezettséggel vásárolt értékpapírokat nem jelenítik meg értékpapírként. A kifizetett összegeket az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron jelenítik meg és úgy mutatják be, mint amelynek biztosítéka a mögöttes értékpapír. A visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok továbbra is az értékpapírok között szerepelnek és kerülnek értékelésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az értékpapírok átadásával kapcsolatos kötelezettségeket a Csoport „Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” között jeleníti meg. Az eladási és visszavásárlási ellenértékek közötti különbözetet időarányosan jelenítik meg az ügylet időtartama alatt, és az egyéb kamatbevételekben vagy a kamatráfordításokban mutatják ki.

A Csoport bizonyos pénzügyi eszközöket a kapcsolódó kockázatok portfólióba történő besorolásával értékpapírosít. Az értékpapírosítás olyan ügylet, amelynél a kitétséggel vagy kitétségek halmazával kapcsolatos hitelkockázatot több ügyletrészsorozatba sorolják, és amelyre az alábbiak közül mindkettő teljesül: az ügylet keretében eszközölt kifizetések a kitétség vagy kitétségek halmazának teljesítése függvényében alakulnak és az ügyletrészsorozatok egymáshoz viszonyított alárendeltsége határozza meg a veszteségek eloszlását az ügylet futamideje alatt. A hagyományos értékpapírosítás lehetővé teszi a hitelek egy csoportjának újrafinanszírozását azáltal, hogy forgalomképes értékpapírrá alakítja át azokat. Ebben az esetben valódi követelésátruházás történik és az eszközök és a kockázatok teljesen vagy részben kikerülnek az értékpapírosítást kezdeményező mérlegéből. A szintetikus értékpapírosítás során a kockázati transzfer hitelderivatívákkal vagy garanciákkal valósul meg, és az értékpapírosított kitétségek a Csoport kitétségei maradnak.

2022. december 23-án a Csoport egy portfóliógarancia-szerződést kötött. A szintetikus tranzakció szenior, mezzanine és junior ügyletrész-sorozatra (tranche) van felosztva. A mezzanine rész hitelkockázatát intézményi befektetők garantálják, míg a junior és a szenior rész hitelkockázatát a Csoport megtartotta. Mivel a hitelekből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogokat a Csoport megtartotta, továbbá megtartotta valamennyi érintett hitel egy részének valamennyi vagy lényegében valamennyi kockázatát és hasznát, ezért az IFRS 9 alapján a hitelek nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból.

A pénzügyi kötelezettségek akkor kerülnek kivezetésre, amikor a szerződéses kötelek teljesülnek, törlésre kerülnek vagy lejárnak.

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetésének eredménye a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” és a „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

(4.10.8) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek módosításai

Pénzügyi eszközök

Amennyiben a Csoport egy pénzügyi eszközt újratárgyal, a szerződéses feltételeit módosítja vagy új pénzügyi eszközre cserél, minden esetben értékelést hajt végre. Ennek alapján, ha az újratárgyalt cash-flow-k lényegesen különböznek az eredeti eszköz szerződéses cash-flow-itól, akkor az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésre kerül a könyvekből és helyette az új eszköz kerül felvételre az újratárgyaláskor érvényes valós értéken. A kivezetett pénzügyi eszköz könyv szerinti értéke és a valós értéken a könyvekbe felvett pénzügyi eszköz értéke közötti különbözet az eredményben az „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

A Csoport a lényegességet minőségi és mennyiségi kritériumok mentén vizsgálja.

Minőségi kritériumok:

- devizanem változása, amennyiben nem szerepelt a szerződésben a különböző devizanemekben történő lehívás,
- pénzügyi instrumentum változása (pl. hitel kötvénnyé alakul vagy átstrukturálás során folyószámlából hitel keletkezik),
- SPPI tesztet sértő kitétel szerződésbe iktatása/eliminálása.

Mennyiségi kritériumok:

- az ügylet cash-flow-val súlyozott átlagos hátralévő futamideje kumulatíván számolva legalább 2 évvel és az eredeti futamidő legalább 50%-ával változik (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve),
- a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékétől legalább 10%-kal és nem lakossági ügyletek esetében legalább 100.000 EUR-val, lakossági ügyletek esetén legalább 2.000 EUR-val eltér (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve).

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi eszközökből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi eszköz kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét és az új, valamint a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az eredményben. Amennyiben a módosításra az adós pénzügyi nehézségével összefüggésben került sor, a módosítás miatti nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban, a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” soron kerül bemutatásra. Egyéb esetekben, a módosítási nyereséget vagy veszteséget „Egyéb eredményként” számolja el a Csoport.

A moratórium hatálya alá eső szerződések esetében a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke és az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékének különbsége nem haladta meg a 10%-ot, ezért a moratórium nem jelentős újratárgyalásnak tekinthető és ennek megfelelően a módosítási nyereséget vagy veszteséget „Egyéb eredményként” számolja el a Csoport, a mérleg oldalon pedig a kitettség bruttó értéke került módosításra.

A módosítás kapcsán elszámolt, az új eszköz valós értékének meghatározása során figyelembe vett díjak és a megtérített tranzakciós költségek az új kitettség amortizált bekerülési értékét módosítják. Az egyéb tranzakciós költségek a kivezetésből származó eredményben kerülnek megjelenítésre.

Pénzügyi kötelezettségek

A Csoport kivezeti a pénzügyi kötelezettséget, amennyiben annak feltételei módosultak és a módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k lényegesen eltérőek (a lényegességi feltételek megegyeznek a pénzügyi eszközökre vonatkozó feltételekkel). Ebben az esetben a módosított feltételeknek megfelelő új pénzügyi kötelezettséget a Csoport a módosítás időpontjában érvényes valós értéken jeleníti meg. A megszűnt pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke és az új, módosított pénzügyi kötelezettség valós értéke közötti különbözetet a Csoport az eredményben a „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi kötelezettség kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét és az új, valamint a módosítás előtti amortizált bekerülési érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az „Egyéb eredmény” soron.

A módosítás kapcsán elszámolt tranzakciós költségek és díjak a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét módosítják, amennyiben a szerződésmódosítás nem eredményez kivezetést.

Amennyiben a szerződésmódosítás a módosított pénzügyi kötelezettség kivezetését eredményezi, a módosításhoz kapcsolódó tranzakciós költségek és díjak általában az eredményben számolandók el, azt az esetet kivéve, amikor egyértelműen bizonyítható, hogy azok kizárólag a módosítás miatt a könyvekbe felvett pénzügyi kötelezettséghez kapcsolódnak.

(4.10.9) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítása

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére abban az esetben kerül sor, amennyiben jogilag érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek egymással szemben történő beszámítására, és szándék van a nettó alapon történő rendezésre, vagy arra, hogy egyidejűleg történjen meg az eszköz realizálása és a kötelezettség rendezése.

(4.10.10) Pénzügyi és operatív lízing

Pénzügyi lízingnek minősülnek azok a szerződések, ahol az adott eszköz tulajdonjogával kapcsolatos lényegileg valamennyi kockázat és haszon átadásra kerül a másik fél számára, de a tulajdonjog nem feltétlenül száll át. A Csoport lízingbe adóként a pénzügyi lízing keretében lízingbe adott eszközöket követelésként jeleníti meg a pénzügyi helyzet-kimutatásban (a bankokkal, illetve az ügyfelekkel szembeni követelések között) a lízingben lévő nettó befektetéssel megegyező összegben. A Csoport a nettó lízingbefektetésből származó pénzügyi bevételeket állandó időszakonkénti megtérülési ráta alkalmazásával mutatja ki. Az elszámolási időszakra vonatkozó lízingfizetéseket a bruttó lízingbefektetéssel szemben kell figyelembe venni, csökkentve ezáltal mind a tőke összegét, mind pedig a nem realizált pénzügyi bevételt.

Minden egyéb lízinget operatív lízingként sorolnak be. Lízingbe adóként a Csoport az operatív lízingbe adott eszközöket az „Ingatlanok, gépek, berendezések” között mutatja ki, és ennek megfelelően számolja el. Értékvesztés miatti veszteséget olyan mértékben számolnak el, amilyen mértékben a maradványérték nem térül meg teljesen és ezáltal a berendezés könyv szerinti értéke értékvesztett.

(4.11) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek

A betétek, a kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek alkotják a Csoport adósságinanszírozási forrásait.

A betétek, a kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek kezdeti értékelése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel csökkentett valós értéken, majd a későbbiekben amortizált bekerülési értéken, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával történik.

(4.12) Céltartalékok függő kötelezettségekre

A Csoport céltartalékot mutat ki, ha múltbéli események következtében meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van, amely megbízhatóan becsülhető, és valószínű, hogy a kötelelem kiegyenlítése gazdasági haszon kiáramlását fogja eredményezni. A céltartalékok meghatározása a várható jövőbeli cash-flow-k diszkontálásával történik, a pénz időértékére és adott esetben a kötelezettségre jellemző kockázatokra vonatkozó jelenlegi piaci értékítéletet tükröző, adózás előtti ráta alkalmazásával.

A függő kötelezettségek, amelyek hitelkereteket és bizonyos kibocsátott garanciákat foglalnak magukban, múltbéli események nyomán felmerülő lehetséges kötelek, amelyeknek meglétét csak egy vagy több bizonytalan, a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése igazolja majd.

A kiáramlások várható ütemezése a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezésétől vagy be nem következésétől függ, ami a hitelkeretek és garanciák esetén a lejáratáig bármikor, míg a peres kötelezettségek esetén a perzárást követően várható.

Minden függő kötelezettség szerepel a pénzügyi kimutatásokban függetlenül attól, hogy a kötelelem kiegyenlítésével kapcsolatos gazdasági hasznok kiáramlása valószínű vagy sem.

(4.13) Pénzügyi garanciák

A pénzügyi garanciák olyan szerződések, amelyek alapján a Csoport meghatározott kifizetéseket köteles teljesíteni a garancia kedvezményezettje felé olyan veszteség kapcsán, amit a kedvezményezett miatt szenved el, hogy egy bizonyos adós nem teljesíti határidőre egy adósságinstrumentum feltételei alapján fennálló fizetési kötelezettségét.

A pénzügyi garancia kötelezettség kezdeti megjelenítése valós értéken történik, majd a kezdeti valós értéket amortizálják a pénzügyi garancia futamideje alatt. A garanciakötelezettség ezt követően az IFRS9 előírásaival összhangban várható hitelezési veszteségre képzett céltartalék összege és az IFRS15 alapelveivel összhangban elszámolt kumulált bevétellel csökkentett bekerüléskori érték közül a magasabb értéken kerül kimutatásra. A pénzügyi garanciák a céltartalékok között kerülnek kimutatásra.

További részletek a (41) Függő és jövőbeni kötelezettségek kiegészítő megjegyzésben találhatóak.

(4.14) Kamatbevétel és kamatráfordítás

A Csoport pénzügyi instrumentumainak kamatbevétele az effektív kamatláb módszer alkalmazásával az eredménykimutatás „Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel” során, a Magyar Nemzeti Banknál lévő látra szóló követelésekhez, illetve a pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó negatív kamat az „Egyéb kamatbevétel” soron, a pénzügyi kötelezettségek után fizetendő kamat és a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó negatív kamat a „Kamatráfordítások” soron kerül kimutatásra. Ez alól képeznek kivételt az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kereskedési könyvben tartott és kereskedési célként besorolt pénzügyi instrumentumok, valamint a kockázatkezelési célra megjelölt származékos termékek, amelyek kamatbevétele az „Egyéb kamatbevétel”, kamatráfordítása a „Kamatráfordítások” soron kerül megjelenítésre. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek kamatbevétele szintén az „Egyéb kamatbevétel” soron, míg az eredménnyel szemben valós értéken értékelt betétek kamatráfordítása a „Kamatráfordítások” soron jelenik meg. A derivatívák esetén a kamatok leválasztásra kerülnek a valós érték változásairól, így a kamateredmény már csak realizált és nem realizált kamateredményt tartalmaz a derivatívákat illetően.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, és a kamatbevételek és kamatráfordítások adott időszakra való felosztására használt módszer.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti vagy adott esetben ennél rövidebb időszak alatti becsült jövőbeni pénzkifizetéseket és pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb meghatározása a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kezdeti megjelenítésekor történik, és a későbbiekben a változó kamatozású instrumentumoknál az átárazódáskor kerül felülvizsgálatra. Az effektív kamatláb számításánál a Csoport úgy készít becslést a jövőbeli cash-flow-kra, hogy figyelembe veszi a pénzügyi instrumentum összes szerződéses feltételét. Az effektív kamatszámítás tartalmaz a szerződő felek közötti minden olyan kapott vagy fizetett összeget, amely szerves része az effektív kamatlábnak, beleértve a tranzakciós költségeket és minden más prémiumot és diszkontot. A tranzakciós költségek olyan járulékos költségeket tartalmaznak, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzéséhez, illetve kibocsátásához kapcsolódnak.

A kamatbevétel összegének kiszámítása

A nem értékvesztett (Stage 1 és Stage 2) pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjának a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére történő alkalmazásával számítja ki a Csoport. Értékvesztett (de nem POCI) pénzügyi eszközök esetén a kamatbevételt a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjának a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értékére (nettó könyv szerinti értékére) való alkalmazásával számítja ki a Csoport. Amennyiben e pénzügyi eszközök visszakerülnek a nem értékvesztett kategóriákba (Stage 1 és Stage 2), a kamatelszámolás alapja ismét a bruttó könyv szerinti érték lesz. POCI pénzügyi eszközök esetén az eszköz könyvekből való kivezetéséig a kamatbevételt úgy számítja ki a Csoport, hogy a hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre (nettó könyv szerinti értékére) alkalmazza.

(4.15) Díj- és jutalékbevételek

A díj- és jutalékeredmény között kerül kimutatásra minden realizált és elhatárolt díj- és jutalékeredmény, kivéve azokat a díjakat és jutalékokat, amelyeket a pénzügyi instrumentumok effektív kamatlábjának kiszámításakor a Csoport figyelembe vett, illetve azokat, amelyek eredménnyel szemben valóban értékelt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódnak.

A Csoport az ügyfelekkel kötött szerződésai alapján elszámolt díj- és jutalékbevételeire az IFRS 15 Vevői szerződésekből származó bevétel standardot alkalmazza.

Fizetési szolgáltatások díjai és bankkártyadíjak

Fizetési szolgáltatások díjai

A Csoport számos számlavezetéssel kapcsolatos szolgáltatást nyújt ügyfelei részére. A számlavezetés keretében további kapcsolódó szolgáltatások igénybevételére van lehetőség, mint például átutalási, beszedési, állandó megbízási tranzakciók kezdeményezése, internet banki szolgáltatás igénybevétele, számlainformációk megadása, továbbítása.

Azon díjak esetében, amelyeknél a Csoport folyamatos szolgáltatást nyújt, a díjak havonta kerülnek utólagosan elszámolásra. A felszámított díjak jellemzően fix havi díjak, melyek ügyfélcsoportonként, valamint számlacsomagonként kerültek meghatározásra.

A tranzakciós díjakat a Csoport jellemzően a tranzakció pénmozgásával egyidőben, vagy utólag, havonta számolja el. Ezen díjak jellemzően a tranzakciótól függően, százalékos mértékben kerülnek meghatározásra. A tranzakcióhoz kapcsolódó eseti díjakat jellemzően a szolgáltatás igénybevételének időpontjában szedi be a Csoport. Ezek a díjak lehetnek fix összegű vagy %-os mértékben meghatározott díjak.

A díjak, díjcsomagok időszakonként felülvizsgálatra kerülnek, melyről részletes információk az aktuálisan meghirdetett kondícióslistában találhatóak.

Kibocsátott bankkártyákhoz kapcsolódó díjak, jutalékok

A Csoport szolgáltatásai között szerepelnek az ügyfelei részére történő bankkártya-kibocsátás és egyéb kapcsolódó tevékenységek. Ennek során többféle jutalékbevétel realizálódik díj- és jutalékeredmény fizetési szolgáltatásokhoz kapcsolódó sorain, melyek alapvetően a kibocsátással összefüggésben, valamint a kártyatranzakciók alapján kerülnek meghatározásra.

Jellemző díjbevétel az éves kártyahasználati díj, mely mértéke a bankkártya típusától függően változik. Az éves díjak jellemzően előre kerülnek betérhelésre.

A folyamatosan nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos díjak a szolgáltatásnyújtás időtartama alatt kerülnek elszámolásra. A kibocsátott bankkártyákhoz kapcsolódó tranzakció alapú díjak vagy a tranzakció létrejöttékor, vagy utólag, havi rendszerességgel kerülnek elszámolásra. Jellemzően a tranzakcióhoz kapcsolódó díjak a következők lehetnek: ATM készpénzfelvételi, valamint befizetési díj, kereskedői jutalék. Eseti díj lehet a kártyazárlati díj, kártya pótlási díj, melyek jellemzően fix összegű díjkategóriába esnek.

A díjak, díjcsomagok időszakonként felülvizsgálatra kerülnek, melyről részletes információk az aktuálisan meghirdetett kondícióslistában találhatóak.

Devizakonverziós és egyéb ügyletek marzsa

A Csoport ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír-ügyleteibe mintegy tranzakciós díjként marzsot épít be. Bár alapvetően ezen marzsok a tranzakció végrehajtásakor árfolyameredményként könyvelődnek le, a Csoport ezeket havonta átvezeti a jutalékbevételei közé. Ilyen marzsok kerülhetnek elszámolásra a különböző csatornákon (Direktnet, Electra, fiók) beadott azonnali és határidős utalási, átváltási, bankkártyás, értékpapír-kereskedési tranzakciók kapcsán.

Kiszervezett valutaváltási tevékenység díjai

Magyarországon valutaváltási tevékenységet csak hitelintézet végezhet. A Csoport az ügyfelei részére ezt valutaváltó ügynökön keresztül (is) végzi. Tekintettel arra, hogy ha ezt a tevékenységet közvetlenül maga végezné, a Csoportnak különféle kiadásai keletkeznének, ezért a valutaváltási tevékenység során keletkező eredmény bruttó módon kerül kimutatásra: a díjbevételek között megjelennek az ügyfelek váltásai kapcsán felszámított tranzakciókba épített, illetve a valutaváltó ügynöktől beszedett egyéb díjak, míg a díjráfordítások között a valutaváltó ügynök részére jóváírt valutaváltási üzlet eredménye. A díjak elszámolása jellemzően havonta történik.

Értékpapír-kibocsátási és transzfermegbízási díjak

A Csoport befektetési szolgáltatás keretében értékpapír-számlavezetést biztosít ügyfelei számára. Az értékpapír-számlavezetésért és kapcsolódó szolgáltatásokért díjakat számol fel. Az értékpapír-számlavezetési díj jellemzően az adott időszakban a számlán kezelt értékpapír állomány %-os mértékében kerül meghatározásra. Elszámolása negyedévente, évente, a vonatkozó időszakon belül utólag történik.

A Csoport ügyfeleinek értékpapír-tranzakcióihoz kapcsolódhatnak további díjak, jutalékok, melyek az ügylet %-os mértékében kerülnek meghatározásra. Ezek a díjak jellemzően a tranzakció lebonyolításához kapcsolódóan, illetve a tárgyhónapban kerülnek számvitelileg elszámolásra.

Alapkezelői tevékenység díj és jutalékbevételei

A Csoport befektetési szolgáltatással kapcsolatos bevételei között kerülnek megjelenítésre az alapkezelői tevékenységhez kapcsolódó díjak és jutalékok, valamint pénztáraknak, biztosítóknak nyújtott portfóliókezelési tevékenységből eredő bevételek. Ezen tevékenységek folyamatosan nyújtott szolgáltatásnak minősülnek, melyek díjai jellemzően havonta kerülnek elszámolásra a kezelt portfólió méretétől függő mértékben.

Biztosítási díjak

A Csoport ügyfelei részére biztosítási szolgáltatást közvetít. Az ügyfelektől beszedett díjakat a Csoport továbbutalja a biztosítótársaságok felé. Amennyiben ezen díjak hiteltermékekhez kapcsolódnak, a díjak nettó módon a kamatbevételek között kerülnek kimutatásra. Nem hiteltermékek díjai a jutalékok között kerülnek elszámolásra. A díj- és jutalékbevételek ügynöki szolgáltatásai között bruttón kerül kimutatásra a biztosítási szolgáltatás közvetítéséért felszámított díj is.

Folyamatosan nyújtott szolgáltatás révén a díjak jellemzően havonta kerülnek elszámolásra.

Egyéb, korábban nem említett díj- és jutalékbevételek

A letétkezelés, vállalati pénzügyek, vagyonkezelés és egyéb bevételek között a még nem említett pénzügyi jutalékok és egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos tételek kerülnek megjelenítésre. Ezekben az esetekben is gyakorlat a folyamatosan nyújtott szolgáltatások (például letétkezelési, hitelfedezet-védelmi díjak, széfdíjak) tekintetében a vonatkozó időszakban, jellemzően havonta utólag történő számviteli elszámolás. Az eseti díjak, jutalékok adott időszakban, jellemzően a szolgáltatásnyújtás időpontjában kerülnek elszámolásra (például tanácsadás vállalati ügyfelek részére, információbiztosítás, egyéb pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységek).

A Csoport díj- és jutalékbevételeket eredményező lényeges szolgáltatásait a (8) Nettó jutalék- és díjbevétel pont tartalmazza.

Nem hitelintézeti szolgáltatáshoz kapcsolódó díj- és jutalékbevételek

A Csoport Egyéb működési bevételei között is szerepelnek IFRS 15 keretében elszámolt díjbevételek, ezek azonban nem kapcsolódnak a Csoport hitelintézeti szolgáltatásaihoz, így nem részei a klasszikus díj- és jutalékbevételeknek. Jellemzően ilyenek lehetnek: leánycégeknek nyújtott szakértői és számviteli szolgáltatási díjak, megtérült eljárási díjak, készletértékesítés bevételei, melyeket folyamatosan nyújtott szolgáltatások esetén havonta, egyéb esetekben a gazdasági esemény bekövetkeztekor számol el a Csoport.

A Csoport a 2023. december 31-i nyitott teljesítési kötelek értékét nem teszi közzé, mivel az ügyfelekkel kötött szerződések általában olyan határozott időtartamúak, ami egy évnél rövidebb, olyan nyílt futamidejűek, amik egy évnél rövidebb felmondási idővel rendelkeznek, vagy olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a Csoport számára, hogy abban az összegben számoljon el bevételt, amit jogosult kiszámlázni.

A díjak összességében a (12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások kiegészítő megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

(4.16) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

A „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” sor a kereskedési célú, valamint a fedezeti elszámolás nélküli kockázatkezelési céllal tartott eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó nyereséget és veszteséget tartalmazza és magában foglal minden realizált és nem realizált valósérték-változást, kamatot, osztalékot és árfolyamkülönbséget.

(4.17) Egyéb működési bevétel és ráfordítás

Az egyéb működési bevétel és ráfordítás tartalmazza a készletek, az immateriális javak, az ingatlanok és berendezések elidegenítéséből, valamint minden máshová nem besorolható tételből származó nyereségeket és veszteségeket.

(4.18) Osztalékbevétel

Osztalékbevétel akkor kerül kimutatásra, amikor az osztalék felvételéhez való jog létrejön. A tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében ez rendszerint az osztalék jóváhagyásának a napja.

(4.19) Munkavállalói juttatások

A Csoport alkalmazza az IAS 19 munkavállalói juttatások standard előírásait. Munkavállalói juttatásoknak minősülnek azok a kötelezettségek, amelyek a munkavállaló által nyújtott szolgáltatást cserébe keletkeznek.

Rövid távú munkavállalói juttatások közé tartoznak a 12 hónapon belül kifizetendő bérek, fizetések és kapcsolódó társadalombiztosítási járulékok, a rövid távú fizetett távollétek, jutalmak, bónuszok, valamint a nem pénzben nyújtott juttatások.

Hosszú távú juttatások közé tartoznak a 12 hónapon túl kifizetésre kerülő egyéb jutalmak, juttatások.

A munkaviszony megszűnése utáni juttatások közé az öregségi nyugdíjak fedezetét meghatározó nyugdíjjárulékok tartoznak, melyek folyamatos befizetést előíró állami nyugdíjprogramon alapulnak.

Végkielégítés címén a Csoport csak akkor mutat ki kötelezettségeket és követeléseket, ha bizonyíthatóan elkötelezte magát az adott munkaviszony megszüntetésére.

A munkavállalói juttatásokat a Csoport a „Személyi jellegű ráfordítások” között számolja el, a standardhoz kapcsolódó lényeges tételeket a (15) Személyi jellegű ráfordítások megjegyzés tartalmazza.

(4.20) Nyereségadó

Az időszakra vonatkozó nyereségadó a tényleges és a halasztott adót foglalja magában. A nyereségadót az eredménykimutatásban jelenítik meg, az üzleti kombinációkra vagy a közvetlenül a saját tőkében vagy az egyéb átfogó jövedelemben megjelenített tételekre vonatkozó rész kivételével.

A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után fizetendő adó a mérleg fordulónapján hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva, valamint a korábbi időszakokkal kapcsolatosan fizetendő adó bármely módosítása. A Csoport a nyereségadók közé sorolja a magyar adótörvények által meghatározott társasági adót, helyi iparüzési adót, valamint az innovációs járulékot.

A halasztott adó meghatározása a mérlegmódszer alkalmazásával történik, amely figyelembe veszi az eszközök és kötelezettségek pénzügyi kimutatásokban szereplő könyv szerinti értéke és az adófizetés céljából kiszámított összegek közötti átmeneti különbségeket. A halasztott adó számítása azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek a mérlegfordulónapig hatályba lépett vagy lényegileg hatályba lépett törvények alapján várhatóan vonatkozni fognak az átmeneti különbségekre azok visszafordulásakor.

A Csoport alkalmazza a 2023 májusában az IASB által a nemzetközi adóreformmal kapcsolatban közzétett, ideiglenesen alkalmazható, kötelező mentességet. Ez a mentesség az IAS 12 szerinti halasztott adókra vonatkozó számviteli követelményekre vonatkozik. Ennek megfelelően a Csoport nem veszi figyelembe a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 2. pillérbe tartozó modellszabályokkal kapcsolatos adókat a halasztott adókövetelések és -kötelezettségek számításában és bemutatásában. Az OECD 2. pillér modellszabályai szerint a multinacionális vállalatok nyereségére vonatkozó globális minimális adókulcs 15 százalék. Ez a minimumadó EU irányelvként került elfogadásra 2022 decemberében, és 2023. december 31-ig magyar nemzeti jogba át lett ültetve.

Halasztott adókövetelés csak a jövőben várhatóan rendelkezésre álló adóköteles eredmény mértékéig számolható el, amellyel szemben a követelés felhasználható lesz. A halasztott adóköveteléseket minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgáljuk és csökkentjük azt, ha a kapcsolódó adóelőny realizálása már nem valószínű.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha ugyanabban az adóbevallási csoportban merülnek fel és ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra vonatkoznak, valamint a nettósítás jogilag megengedett.

A közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára elszámolt pénzügyi eszközök valós értéken történő újraértékeléséhez kapcsolódó halasztott adót szintén közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára számolják el, és a későbbiekben az eredményben jelenítik meg, amikor a halmozott valósérték-nyereséget vagy -vesztéséget megjelenítik az eredményben.

(4.21) Jegyzett tőke

A jegyzett tőke a tulajdonosok által alapításkor, tőkeemeléskor megfizetett elsőbbségi és törzsrészesvények összessége. Jegyzett tőke állományba vétele a cégbírósági bejegyzéssel egyidejűleg történik az ott bejegyzett és a létesítő okiratban meghatározott összeggel. A jegyzett tőke értékelése historikus árfolyamon, könyv szerinti értéken történik.

(4.22) Kiegészítő alapvető tőke

A Csoport az általa kibocsátott olyan kötvényeket (Additional Tier 1 Capital, kiegészítő alapvető tőke), melyek az IAS 32.16. bekezdésben leírtaknak megfelelően nem eredményeznek jogot fix vagy meghatározható számú pénzegység átvételére, vagy kötelmet annak átadására, tőkeinstrumentumként jeleníti meg a pénzügyi kimutatásaiban.

Amennyiben ezek a kötvények külföldi pénznemben kerülnek kibocsátásra, nem monetáris tétel lévén az IAS 21.23 b) pontja alapján azon az átváltási árfolyamon kell átszámítani funkcionális pénznemre, amely a bekerülési ügylet időpontjában érvényben volt (historikus árfolyam).

(4.23) Állami támogatások

Az állami támogatások alatt az állam (kormányzat és annak szervei) által – különféle feltételek ellenében átadott/nyújtott olyan konkrét erőforrásokat értjük, amelyek a Csoport működési tevékenységéhez kapcsolódnak. Ezeknek több típusa lehet, így: eszközökhöz kapcsolódó támogatások, jövedelemhez kapcsolódó támogatások, elengedhető kölcsönök és kedvező kamatozású hitelek.

Az állami támogatásokat a Csoport csak akkor mutatja ki állami támogatásként, ha kellő bizonyosság van arra, hogy a Csoport eleget tesz a támogatáshoz kapcsolódó feltételeknek és hogy a támogatást meg fogja kapni.

Az állami támogatások kezdeti megjelenítése az IAS 20 standard alapján valós értéken történik. A jövedelmi megközelítés értelmében a Csoport ezeket az eredménnyel szemben számolja el azokban az időszakokban, amikor a kapcsolódó – kompenzálendő – költségeket/ráfordításokat elszámolja.

Az eszközökhöz kapcsolódó állami támogatást a Csoport a bruttó elszámolás módszerével élve halasztott bevételként mutatja ki, és az eszköz élettartama alatt arányosan oldja fel az eredménnyel szemben, mintegy csökkentve így az adott időszak értékcsökkenési költségeit.

(5) A beszámolási időszakban bekövetkezett események

(5.1) Új standardok és értelmezések

A jelen beszámolási időszaktól hatályba lépő, az IASB által közzétett és az EU által elfogadott új és módosított standardok kezdeti alkalmazása

Az alábbi az IASB által közzétett és az EU által elfogadott módosított standardok léptek hatályba a jelen beszámolási időszaktól:

- **IFRS 17 „Biztosítási szerződések” standard módosításai** – az IFRS 17 és az IFRS 9 kezdeti alkalmazása – Összehasonlító információk (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 1 „Pénzügyi kimutatások prezentálása” standard módosításai** – Számviteli politikák közzététele (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 8 „Számviteli politikák, a számviteli becslések változásai és hibák” standard módosításai** – Számviteli becslések definíciója (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 12 „Nyereségadó” standard módosításai** – Egyetlen ügyletből származó eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

A fenti standardok módosítása nem volt jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

Az IASB által kibocsátott és az EU által elfogadott, de még nem hatályos új és módosított standardok

Jelen pénzügyi kimutatások elfogadásakor az alábbi IASB által kibocsátott és az EU által elfogadott standardmódosítások még nem léptek hatályba:

- **IFRS 16 „Lízingek” standard módosításai** – Lízingkötelezettség eladási és visszlízing ügylet esetén (hatályba lép a 2024. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)
- **IAS 1 „Pénzügyi kimutatások prezentálása” standard módosításai** – A rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek besorolása – a hatályba lépés dátuma változott, Hosszú lejáratú kötelezettségek kovenánsokkal (hatályba lép a 2024. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

Az IASB által kibocsátott és az EU által nem elfogadott új és módosított standardok

Az EU által elfogadott IFRS-ek jelenleg nem különböznek jelentősen a Nemzetközi Számvetési Standard Testület (IASB) által elfogadott rendeletektől, kivéve az alábbi új standardokat, a meglévő standardok módosításait és új értelmezéseket, amelyeket az EU-ban még nem fogadtak be a pénzügyi kimutatások közzétételének napjáig:

- **IFRS 14 „Szabályozói elhatárolások”**– Az Európai Bizottság döntést hozott, mely értelmében a jóváhagyás folyamatot a jelenlegi köztes standardra nem fogja alkalmazni, és megvárja a végső standardot
- **IFRS 10 „Konszolidált pénzügyi kimutatások” és IAS 28 “Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések” standardok módosításai** – Eszközök eladása, illetve átadása a befektető és annak társult vagy közös vezetésű vállalkozása között (a hatálybalépés időpontját bizonytalan időre elhalasztották, amíg a kutatási projekt konklúzióra jut a tőkemódszerrel kapcsolatban)
- **IAS 7 „Cash flow-k kimutatásai” és IFRS 7 „Pénzügyi instrumentumok: közzétételek” standard módosításai:** Szállítói pénzügyi megállapodások (IASB hatálybalépésének időpontja: 2024. január 1.)
- **IAS 21 „Az átváltási árfolyamok változásainak hatásai” standard módosításai:** Átválthatóság hiánya (IASB szerinti hatálybalépés: 2025. január 1., az EU általi jóváhagyási folyamatot határozatlan időre elhalasztották.)

A Csoport úgy véli, hogy az új standardoknak elfogadása és a meglévő standardok módosítása nem lesz jelentős hatással a pénzügyi kimutatásaira a kezdeti alkalmazás időszakában.

(5.2) Jelentős események a beszámolási időszakban

MNB intézkedések

Alapkamat és kamatfolyosó

Az MNB a 2022 során 2,4%-ról 13%-ra növelt alapkamatot 2023-ban három lépésben, 2023. október 25-én 12,25%-ra, 2023. november 22-én 11,5%-ra, majd 2023. december 20-án 10,75%-ra csökkentette.

2023. év elején a kamatfolyosó alsó szélét meghatározó egynapos betét kamata 12,5%, míg a kamatfolyosó felső szélét meghatározó egynapos hitel kamata 25% volt. A Monetáris Tanács 2023. április 25-i ülésén elindult a kamatcsökkentési folyamat. Ennek eredményeképp 2023. év végére a kamatfolyosó alsó széle több lépésben 9,75%-ra, a felső széle pedig 11,75%-ra csökkent.

Az 2022. októberben bevezetett gyorsbetétek kamatlába is folyamatosan csökkent 2023 során: az év eleji 18%-ról szeptember végéig 13%-ra, ezzel elérte az alapkamat szintjét. A betéti gyorstendereket 2023. október 2-től a jegybank felfüggesztette.

A Monetáris Tanács szeptemberi döntése értelmében a jegybanki eszköztár átalakult és egyszerűsödött. Megvalósult az egynapos betéti gyorstender kamata és az alapkamat összezárása, újra az alapkamat vált az irányadó kamattá, ezzel véget ért a 2022. októberben bevezetett rendkívüli kamatkörnyezet normalizációja.

Likviditást lekötő eszközök

Az MNB az 2022. őszén bevezetett, a bankközi likviditás tartós lekötését célzó eszközeit – az átalakított kötelező tartalékrendszerrel, az egyhetes futamidejű diszkontkötvényrel és a hosszú futamidejű betéti tenderrel – 2023-ban is rendszeresen alkalmazta, heti rendszerességgel tartott diszkontkötvény aukciókat és továbbra is alkalmazta az egynapos betéti gyorstendereket és devizacsere-ügyleteket.

Tartalékrendszer

A tartalékköteles hitelintézetek számára az MNB a Tartalékráta-rendelettel 2023. április 1-jétől kezdődően a tartalékköteles hitelintézet nyilatkozatától függően 10, 11, 12, 13, 14 vagy 15 százalékos (nyilatkozat hiányában 10 százalékos) tartalékolási kötelezettséget ír elő a korábbi minimum 5, 6, 7, 8, 9 vagy 10 százalékos kötelezettség helyett.

2023. májusban a Monetáris Tanács a kötelező tartalékrendszer alábbi technikai módosításairól döntött:

- Az MNB megkezdi a felkészülést arra, hogy a kötelező tartalék összegét a tárgyidőszak utolsó naptári napjára vonatkozó állományi adatok helyett a jövőben a tárgyidőszakra vonatkozó átlagos állományok alapján határozza meg.
- Az átálláshoz szükséges köztes időszakban, azaz a 2023. júliustól visszavonásig (tervezetten az idei év végéig) a kötelező tartalék alapját az MNB fixen, a 2023. március 31. napjára vonatkozó állományi adatok alapján állapítja meg, így a kötelező tartalék alapja ebben az időszakban változatlan marad.
- A tartalékkötelezettség teljesítésébe 2023. július 1-től beleszámít a tartalékköteles hitelintézet MNB által vezetett forint betéti számláján legalább 14 napos eredeti futamidőre lekötött összeg. Az MNB az ebben a formában történő kötelező tartalék-teljesítést legfeljebb a minimálisan tartandó kötelező tartalék 15 százalékáig veszi figyelembe minden intézmény esetén. Ennek megfelelően az MNB a hosszú futamidejű betéti tendereket továbbra is rendszeresen megtartja.

A tartalékköteles hitelintézet a teljesítési tárgyidőszak minden napján legalább 10% mértékű tartalékrátával számított kötelező tartalékot (minimálisan tartandó kötelező tartalék) köteles tartani. Ezen túl a Tartalékköteles hitelintézet – figyelemmel a választott tartalékráta mértékére – a kötelező tartalék-kötelezettségének a teljesítési tárgyidőszakra átlagszámítást alkalmazva, havonta egy alkalommal, a teljesítési tárgyidőszak utolsó naptári napján köteles megfelelni.

Az MNB a hitelintézetek kötelező tartalékszámlijára sávok kamatozást vezetett be 2023. április 1-től. Az MNB a tartalékalap 2,5 százalékára nem fizet kamatot, a 7,5 százalékának megfelelő rész után továbbra is az alapkamatot, míg a választható tartalékra az alapkamat helyett az egynapos betéti gyorstender kamatát fizeti. 2023. szeptember 26-án a Monetáris Tanács úgy döntött, hogy 2023. október 1-től az MNB a tartalékszámli kötelező tartalék összegén felüli egyenlegére a jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatot fizeti, ezzel ez az eszköz veszi át az irányadó eszköz szerepét. Októbertől ezzel mind a kötelező tartalék (nem kamatmentes része) után, mind a túltartalékolás után alapkamatot fizet az MNB.

Kamatstop

Lakossági kamatstop (2022.01.01-től 2024.07.01-ig)

2021. december 24-én megjelent a 782/2021. (XII. 24.) Kormányrendelet, ami rögzíti a lakossági hitelek kamatát (kamatstop).

A rendelet azokra a változó kamatozású, lakossági jelzálog-fedezetű hitelszerződésekre vonatkozik, amelyek referencia-kamatlábhoz (BUBOR) árazottak, 3 évesnél rövidebb, jellemzően 3 vagy 6 hónapos kamatperiódussal. Ha egy ilyen típusú hitel moratórium van, akkor is vonatkozik rá a kamatmaximalizálás.

A kormányrendelet értelmében a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény 17/D. § (1) bekezdésétől eltérően a referencia-kamatlábhoz kötött jelzáloghitel-szerződések esetén 2022. január 1-jétől 2022. június 30-ig

- a rendelet hatálybalépését követő szerződés szerinti fordulónaptól érvényes referencia-kamatlábba úgy kell megállapítani, hogy a referencia-kamatláb mértéke, illetve
- a rendelet hatálybalépését megelőző szerződés szerinti fordulónaptól érvényes referencia-kamatláb mértéke a 2021. október 27. napján érvényes, szerződésben meghatározott referencia-kamatlábnaál nem lehet magasabb.

A Csoport az elengedett kamat összegével nem növelheti meg sem a tőketartozását, sem a kamattartozását az érintett adósoknak. A Csoport 2022.01.01-én (vagy, amennyiben az adott kamatperiódusra vonatkozó referenciakamat kedvezőbb, mint a fenti referenciakamat maximum, akkor azon a napon, amikor az esedékes kamatforduló elérkezik) a rendeletben rögzített referenciakamat alapul vételével, változatlan szerződéses kamatfelár alkalmazása mellett beállítja a jogszabályban meghatározott maximális kamatot az érintett hitelszerződésen.

A Kormány a 215/2022. (VI. 17.) Kormányrendelettel 2022.12.31-ig, majd a 390/2022. (X.14.) Kormányrendelettel 2023.06.30-ig meghosszabbította a kamatstop hatályát, illetve 2022. november 1-től a legfeljebb 5 éves kamatperiódusokban rögzített hitelkamattal nyújtott, nem kamattámogatott jelzáloghitel-szerződésekre is kiterjesztette.

2023. májusában a kormány döntött a kamatstop meghosszabbításáról 2023.12.31-ig, majd 2023. novemberében a lakossági kamatstop határidejét 2024.07.01-ben határozta meg.

KKV kamatstop (2022.11.15-től 2024.04.01-ig)

A Kormány a 415/2022. (X. 26.) Kormányrendelettel kamatstopot vezetett be a mikro-, kis- és középvállalkozások részére. A kamatstop a 2022. október 28. előtt kötött, állami támogatással nem érintett, változó kamatozású és forint alapú hitel- és kölcsön-szerződésekre, illetve a pénzügyi lízingszerződésekre vonatkozik. Ennek értelmében az érintett ügyletek kamatozásának alapjául szolgáló referencia-kamatláb 2022. november 15-e és 2023. június 30-a között nem lehet magasabb a 2022. június 28-án érvényes kamatlábnaál.

2023 májusában a kormány döntött a kamatstop meghosszabbításáról 2023.12.31-ig, majd 2023 novemberében a KKV kamatstop határidejét 2024.04.01-ben határozta meg.

Betéti kamatsapka (2024.04.01-ig)

A Kormány a 471/2022. (XI. 21.) Kormányrendelettel maximalizálta az intézményi befektetők és a lakossági ügyfelek 20 millió Ft feletti betéteinek kamatát. A hitelintézetnél 2023. március 31. napjáig kötött, forintban elhelyezett látra szóló és legfeljebb egy-éves futamidejű betétszerződés alapján a betét összegére fizetett kamat nem haladhatja meg az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság hivatalos honlapján utoljára közzétett 3 hónapos hátralévő futamidővel forgalomba hozott diszkontkincstárjegy aukciós átlaghozamának mértékét. A rendeletet az intézményi befektetők betéteire és a lakossági ügyfelek 20 millió Ft feletti betéteire kell alkalmazni.

2023 során a kormány a fenti határidőt több lépésben 2024.04.01-ig meghosszabbította.

2023 novemberében a betéti kamatsapkát a kormány a vállalkozásokra is kiterjesztette összeghatár meghatározása nélkül.

Önkéntes THM-plafon (2024.04.01-ig)

2023 októberében a kormány és a Bankszövetség megállapodott az önkéntes kamatplafon bevezetéséről. Az önkéntes kamatplafon mértéke

- az újonnan szerződött vállalkozói forgóeszközhitelk esetén 12 százalékos,
- a lakossági lakáscélú hitelek (új és használt lakóingatlan vásárlása, felújítása) esetében pedig 8,5 százalékos THM szintet jelent.

A kormány vállalta, hogy amennyiben a jegybanki alapkamat egy számjegyre csökken, úgy lehetőség nyílik a vállalkozásokat érintő kamatstop kivezetésére, továbbá felülvizsgálhatják a lakossági kamatstopot.

A Raiffeisen Bank 2023. október 9-én önkéntesen csatlakozott a fenti kezdeményezéshez.

Lakossági THM-plafon

A Csoport a lakossági 8,5%-os THM maximumot ügyfelei döntő többsége számára elérhetővé teszi, és az alábbi feltételek együttes fennállása esetén alkalmazza:

- 2023. október 9. napjától befogadott igénylés,
- 10 éves kamatperiódusú, illetve 10 éves végig fix kamatozású kölcsönszerződés.

A THM plafon alá eső termékek esetében a kamat mértéke tovább csökkenthető különféle kamatkedvezményekkel.

Vállalati THM-plafon

A maximális kamatplafon mértéke:

- a 2023. október 9. napjától kezdődően leszerződött, új vállalati forgóeszköz hitelszerződések esetén évi 12%.
- a 2023. november 2. napjától kezdődően leszerződött, új vállalati forgóeszköz hitelszerződések esetén évi 11,5%.

2023 decemberében a kormány és a Bankszövetség megállapodott abban, hogy 2024. január 1-től kezdődően az újonnan megkötött szerződések esetében az önkéntes THM-plafon mértéke az új lakossági lakáscélú hitelszerződések esetében 7,3 százalékra, az új vállalati hitelek esetében pedig 9,9 százalékra csökken, és 2024.04.01-től a banki önkéntes kamatplafon intézménye megszűnik.

A jegybanki kötvények átruházhatóságának korlátozása (2023.12.31-ig)

2023 márciusában a kormány úgy határozott, hogy megtiltja a jegybanki diszkontkötvények korlátozás nélküli átruházását.

Hitelprogramok

A 2023-as hitelprogramokat a (6.2) Hitelkockázat fejezet Hitelportfólióra vonatkozó információk részében ismertetjük.

MNB körlevelek IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről (utoljára módosítva 2021.11.25) és a bankoknak a fizetési moratóriumban lévő hitelek minősítéséről (utoljára módosítva 2022.09.05-én)

2021 során az MNB többször módosította a korábban kiadott vezetői körlevelét az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről. 2022 és 2023 során ez a körlevél csak az előretekintő információkra vonatkozó iránymutatásul szolgáló makró paraméterek frissítése tekintetében változott. A moratóriumban lévő hitelek minősítéséről szóló körlevelét az MNB 2022-ben kiegészítette a moratóriumban 4-ben és az agrármoratóriumban lévő hitelek kezelésére vonatkozó elvárásokkal.

A Vezetői körlevélben foglaltak való megfelelést a Csoport az alábbiak szerint értékeli.

Vállalati szegmens

A Csoport a 2021-ben indult moratórium 2-be, valamint a 2022-ben indult agrármoratóriuma belépett ügyfeleket az MNB vezetői körlevélben foglaltaknak megfelelően vállalati oldalon egyedi kockázati monitoring – az esetlegesen megromlott pénzügyi helyzet egyedi vizsgálata – alapján sorolja Stage 2-es kategóriába. Kivételt képeznek ez alól azon ügyletek, amik kevesebb mint 9 hónapot töltöttek – az EBA moratóriumról szóló, decemberben frissített jelentésének megfelelően – az első és a második moratóriumban összesen. Ha egy ügyfélnek akár csak egyetlen ügylete is 9 hónapnál többet töltött az első és a második moratóriumban összesen, akkor a Csoport elvégezte rá a kockázati monitoring vizsgálatot a 2021-ben indult moratórium 2-be történő belépés esetén.

A 2021-ben indult moratórium 2, illetve a 2022-ben indult és 2023 végéig tartó agrármoratórium kezdetekor résztvevő és már eleve Stage 2 vagy Stage 3-ba sorolt ügyletek eleve moratóriumban részt vevő ügyletei automatikusan átstrukturálódnak lettek jelölve.

Figyelemmel arra, hogy a 2020-ban indult moratórium 1-ben utolsó 2020-as esedékességükkel résztvevő ügyletek automatikusan a 2021-ben indult moratórium 2-be kerültek, azon ügyletek tekintetében, akik jelezték a kockázati monitoring során, hogy nem élnek a moratórium 2 lehetőségével egyetlen ügyletük vonatkozásában sem és nyilatkozatukkal ki is léptek a moratórium 2-ből a Csoport nem állapított meg pénzügyi nehézséget, és átstrukturáltként sem jelölte az adott ügyletet. Az újonnan belépők tekintetében a Csoport minden esetben lefolytatta a kockázati monitoring vizsgálatot és az alapján sorolta pénzügyi nehézség esetén Stage 2-be az ügyletet.

A Csoport a fentiek szerint azonosított pénzügyi nehézség és moratórium 2 részvétel esetén értékvesztés-tesztet (IFRS 9 standard szerinti értékvesztettséget vizsgáló teszt) is végez az esetleges várható nemfizetés megállapítása céljából.

A 2021-ben indult moratórium 3-ba és a 2022-ben indult moratórium 4-be történő belépéskor a Csoport minden esetben átstrukturáltként azonosította az érintett ügyletet és legalább Stage 2-be sorolta. A defaultvizsgálat az értékvesztés-teszt elvégzésével teljesült ezen ügyletek esetében.

A 2022-ben indult moratórium 4 kezdetekor a még teljesítő ügyletek – amelyek ekkor Stage 2-be voltak sorolva, újratárgyaltként jelölve és megemelt Stage 2-es értékvesztéssel tartálékolva – visszafizetésre kerültek. A fennmaradó résztvevő ügyletek Stage 3-ban voltak minősítve, és nem teljesítő-újratárgyalt jelölve. A Stage 3-as értékvesztésképzés egyedi minősítési (több szcenarióban történő várható megtérülési pénzáram nettó jelenérték számítása) módszerrel történt, konzervatív („banker's case”) szemléletben.

A fenti programokban történő részvételtől függetlenül, a teljes portfólió figyelembevételével – azon kockázatok fedezetére, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre megfelelő információs bázis a hitelkockázat növekedés értékelésére, illetőleg a modellek újrakalibrálására, azonban a hitelkockázat jelentős növekedése valószínűsíthető, a Csoport management overlay értékvesztést számolt el első ízben 2020-ban, negyedéves felülvizsgálat és értékkiegészítés mellett 2021, 2022 és 2023 során.

Lakossági szegmens

A 2021.01.21-én megjelent MNB vezetői körlevélben foglaltak alapján a lakossági szegmensben a Csoport feltételezi, hogy a több, mint 9 hónapja moratórium hatálya alatt lévő ügyleteknek pénzügyi nehézségei vannak, vagy várhatóan lesznek, ezért Stage 2-be sorolta őket. A moratórium 3 és moratórium 4-re már nem jogosult ügyleteket a moratóriumból való kilépés után is további 6 hónapig Stage 2-nek minősítette. Ezen kívül a Csoport a moratórium 3 és moratórium 4 induláskakor a belépett ügyletek esetében is vizsgálta az érintett kitétségek nemteljesítő kitétséggé történő besorolásának késedelmes napszámon kívüli más, a CRR 178. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott („unlikely to pay”) feltételek bekövetkezése miatti szükségességét, különös tekintettel arra az esetre, ha az ügyleteknek megrendült anyagi helyzete munkahely elvesztések okán. Azokban az esetekben amikor a Csoport számára nem állt rendelkezésre megfelelő információ a hitelkockázat növekedés értékelésére, a kockázatok fedezetére a Csoport management overlay értékvesztést számolt el a moratórium 3-ban és moratórium 4-ben résztvevő ügyletek esetén is, amit rendszeres negyedéves felülvizsgálat követett.

A Csoport ügyletekkel való együttműködése a rendkívüli helyzet ellenére továbbra is zavartalan, a kapcsolattartás folyamatosan biztosított.

(6) Pénzügyi kockázatkezelés

(6.1) Bevezetés és áttekintés

A Csoport kamat-, devizaárfolyam-, hitel- és likviditási kockázat kezelésére vonatkozó elveit a felsőbb vezetés és az Igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

A kockázatkezelés az üzleti területektől teljesen függetlenül működik. A nem sztenderd termékeket és szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek esetében a Hitelkockázati Főosztály (CRM - Credit Risk Management Department), a sztenderd termékeket igénybe vevő ügyfelek esetében a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály (RRM - Retail Risk Management Department) látja el a hitelkockázat-kezelést. Az egyedi hitelkockázat-elemzés, -minősítés, -bíráló és -monitoring a Hitelkockázati Főosztály feladata; a portfóliószintű hitelkockázat-mérést, a piaci (kamat-, árfolyam-, likviditási-) és működési kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály (IRD – Integrated Risk Department) végzi.

A Csoport az alábbi kockázatoknak van kitéve:

- i. Hitelkockázat
- ii. Piaci kockázat
- iii. Likviditási kockázat
- iv. Működési kockázat
- v. Környezeti, irányítási és társadalmi kockázatok

Ez a kiegészítő megjegyzés bemutatja a Csoport fenti kockázatokkal szembeni kitétségét, a kockázatok mérésére és kezelésére vonatkozó céljait, politikáját és folyamatait, továbbá tökemenedzsmentjét.

(6.2) Hitelkockázat

A hitelkockázat egy ügyfél vagy partner szerződéses kötelmének a nemteljesítéséből fakadó pénzügyi veszteség kockázatát jelent. Elsősorban a Csoport hitelezési, kereskedelem-finanszírozási és lízingtevékenységéből merül fel, de egyes mérlegen kívüli termékekből (például garancia) vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában tartott eszközökből is eredhet.

A hitelkockázat kezelése

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a Csoport vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlyja jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport Hitelpolitikai Irányelvei (Credit Policy) keretein belül.

A Csoport elsődlegesen cash-flow alapon hitelez, amikor az ügyfél alaptevékenységének előre látható cash-flow-i biztosítják a hitel visszafizetését. Esetenként nagyobb hangsúlyt kap a biztosíték értéke, vagy a finanszírozott projektek jövőbeli bevétele, egy portfólió megtérülési aránya, illetve ezek kombinációja. A hiteldöntések ennek megfelelően az igényelt összeg nagysága, futamideje, a termék típusa, az ügyfél pénzügyi helyzete, nem pénzügyi jellemzői és kilátásai, továbbá a biztosíték alapján születnek.

A hitelkockázat elsősorban a lakossági és vállalati ügyfelekkel, bankokkal és önkormányzati hitelfelvevőkkel folytatott banki tevékenységgel kapcsolatos nemteljesítési kockázatból ered. A nemteljesítési kockázat annak a kockázata, hogy az ügyfél nem lesz képes a szerződés szerinti pénzügyi köteleit teljesíteni. Hitelkockázat eredhet azonban migrációs kockázatból, a hitelezők koncentrációjából, hitelkockázat-mérséklési technikákból és országkockázatból is.

A hitelkockázat a legfőbb kockázati tényező a Csoporton belül, amit a belső és jogszabályi tőkekövetelmények is jeleznek. Így a Csoport egyedi és portfólió alapon is elemzi és figyelemmel kíséri a hitelkockázatot. A hitelkockázat-kezelés és a hitelezési döntések a vonatkozó hitelkockázati politikán, hitelkockázati kézikönyveken, valamint az e célból kifejlesztett eszközökön és folyamatokon alapulnak.

A belső hitelkockázat-ellenőrző rendszer különféle típusú monitoring-intézkedéseket foglal magában, amelyek szorosan beépültek az ügyfél hitelkérelmével kezdődő, a Csoport jóváhagyásán keresztül a hitel törlesztéséig vezető munkafolyamatba.

A hitelkockázatból eredő veszteségek elszámolása egyedi értékvesztés és csoportos értékvesztés képzésével történik. Az utóbbi esetben az értékvesztés azonos kockázati profillal rendelkező hitelek közül álló portfóliók esetében kerül elszámolásra. A lakossági üzletágban az értékvesztés képzése egyes termékportfóliók szerint történik.

Az ügyfelekkel és bankokkal szembeni követelésekkel kapcsolatos hitelkockázat kapcsán az értékvesztés elszámolása a várható veszteség összegében, a csoportszintű standardok alapján történik. Értékvesztés miatti veszteséget akkor kell elszámolni, ha a várhatóan visszafizetésre kerülő tőke- és kamatösszegek diszkontált értéke - a biztosítékok figyelembevételével - nem éri el a hitelkönyv szerinti értékét. A portfólió alapú értékvesztés számítása olyan értékelési modell alapján történik, amely a múltbeli veszteségtapasztalat alapján és a gazdasági környezetet is figyelembe véve, jövőbeli gazdasági feltételekre vonatkozó előrejelzések figyelembevételével becslést ad az adott portfóliót alkotó hitelekkel kapcsolatos várható jövőbeli cash-flow-kra.

A Csoport végez integrált céltartalék- és értékvesztés-, tőkekövetelmény-, adózás utáni eredmény előrejelzéseket és stresszteszteket. A makrogazdasági környezetre vonatkozó várakozások alapján statisztikai modellek segítségével felmérjük a nemteljesítési arányokat és ezek fenti mennyiségekre gyakorolt hatását. Az előrejelzés és a stressz scenáriók időtávja 3 év, valamint vizsgáljuk az első és második pilléres tőke megfelelést mind a várható, mind pesszimista forgatókönyvek esetén.

A Csoport átstrukturálással, korai figyelmeztető folyamatok bevezetésével, valamint a behajtás és követeléskezelés megerősítésével reagált ügyfeleinek a pénzügyi és reálgazdasági válság okozta pénzügyi nehézségeire.

A koronavírus-járvány és a megnövekedett geopolitikai, energiapiaci, inflációs és ingatlanpiaci kockázatok hatása az átstrukturálás és a nem teljesítés felismerésének gyakorlatára

A krízishelyzet miatti gazdasági válság hatásainak mérséklésére 2021.03.31-ig eldöntött általános állami intézkedések hatálya alatti eseményeket az EBA vonatkozó iránymutatása értelmében a default vonatkozásában a következőképpen kell megítélni:

- A krízis gazdasági hatásainak mérséklésére adott állami vagy állami szerv által nyújtott garancia érvényesítése nem számít default eseménynek.
- A krízis gazdasági hatásainak mérséklése kapcsán hirdetett általános állami („public moratoria”) vagy a Csoport által meghirdetett általános fizetési moratórium („private moratoria”) nem számít fizetési nehézségnek, amennyiben az ilyen típusú programban való részvétel nem haladja meg a 9 hónapot. Ebben a vonatkozásban a Csoport által meghirdetett általános moratóriumnak az számít, amely program az ügyfelek valamely jól meghatározható csoportján belül érvényes és ezen a csoporton belül nem vizsgálja az ügyfelek pénzügyi-gazdasági nehézségeit egyedileg.
- Az előző pont szerinti moratórium hatálya alatt a fizetési késedelem nem értelmezhető, így a 90+ miatti default sem. A fizetési késedelem a moratórium lezárultát követő új fizetési kötelezettségekhez képest kell vizsgálni.
- Az önmagukban a fentiek szerinti fizetési kötelezettség átütemezéseket a kényszerű ástrukturálások vizsgálatok nem kell figyelembe venni.
- Amennyiben a fentiek szerinti krízis esetén a Csoport kiemelt figyelmet és monitoringot vezet be valamely ügyfelek szorosabb nyomon követésére, az nem számít automatikusan rossz pénzügyi helyzetnek, és így nem eredményez automatikusan értékvesztés-teszt kötelezettséget.
- A Csoportnak ezen ügyfelek vonatkozásában is vizsgálnia kell egyedileg a nehéz pénzügyi helyzetet, az egyéb default okok fennállását, illetve a felsorolt intézkedések hatálya alá nem tartozó szerződések és szerződésmódosítások esetén az általános szabályokat. Ez a (4.10.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése kiegészítő megjegyzésben kerül bemutatásra.

A fenti feltételektől eltérő állami intézkedések, kiemelten a 2021-es és 2022-es év során indult fizetési haladék és kamatstop programok (moratórium 2, 3, 4 és agrárfinanszírozási moratórium) nem jelentenek kivételt a standard újratárgyalási és nemteljesítési vizsgálati kötelezettségek alól, ezért a Csoport ezekben az esetekben a standard azonosítási eljárások szerint járt el, összhangban a CRR, az EBA, az RBI csoport, az MNB 39/2016-os rendelete és az MNB vonatkozó körlevelének előírásaival.

Szankciós előírásoknak való megfelelés

A Csoport olyan szabályozásokat és eljárásokat alkalmaz, melyek biztosítják a tevékenységére vonatkozó embargóknak és pénzügyi szankcióknak való megfelelést. Továbbá a Csoport megfelelő monitoring és screening eszközöket vezetett be, hogy biztosítsa valamennyi szankció betartására vonatkozó szabályoknak való megfelelést, a teljesség igénye nélkül ideértve az UN, az EU és az USA által kivetett szankciókat is.

Lakossági szegmens

Hitelezési keretrendszer és kockázati politika

Lakossági szegmens

A 2020-as Covid járvány kitörését követő beavatkozások fokozatosan kivezetésre kerültek, amit 2022 első félévéig gazdasági fellendülés és ezzel szinkronban hitelezési fellendülés követett. A 2022-es év második felétől kezdődően az inflációs hatás következményeképp a lakossági hitelek, illetve ezen belül a volumeneket leginkább meghatározó lakáshitelek irányában csökkent az érdeklődés, csökkent az új hitelkihelyezés. Az infláció jelentette kockázat mérséklése érdekében az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező ügyfelek hitelígyélnése során a Csoport óvatosabb megközelítést alkalmaz.

Mikro- és kisvállalati szegmens

2023-ban a mikro- és kisvállalati szegmens új hitelkihelyezéseinek egyértelműen a Széchenyi termékek domináltak. A várt portfólió-örömlés nem következett be, bár iparági szinten tapasztalhatóak voltak különbségek. A Csoport az elmúlt 12 hónapban rendszeresen áttekintette az infláció és egyéb makrogazdasági folyamatok hatását a mikro- és kisvállalati szegmensben. Ennek keretén belül megvizsgálta ügyfélkörének érintettségét és igyekezett számos releváns információt begyűjteni mind a meglévő ügyfelektől, mind az új igénylőktől. A megszerzett információk alapján magas kockázatúnak ítélt ügyfelek esetében a Csoport proaktívan kezdeményezte a finanszírozás átalakítását, segítve ezzel a hosszútávú visszafizetőképesség megőrzését. A makrogazdasági folyamatok következményeinek figyelembevételével a Csoport az év során többször finomhangolta ipárgspecifikus kockázati étvágját az új hitelkihelyezések esetében.

Értékvesztés-képzés

A Csoport az MNB által kiadott „Vezetői körlevél az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről” figyelembevételével 2020 novemberében a portfóliószintű management korrekciók, ún. post model adjustment alkalmazása mellett döntött. Ennek háttérében a fizetési moratórium miatt befagyasztott késedelmes napszámok álltak, mert a napszámok nem tükrözték a valós várható veszteséget a moratóriumot követő időszakra vonatkozóan.

E miatt a Csoport a moratóriumban résztvevő legkockázatosabb ügyfeleken (átstrukturált, a moratórium bevezetése előtt már 30 napos késedelemmel rendelkező, illetve, ha az ügyfél fizetése jelentősen csökkent) 100%-os PD paraméterrel kalkulálva addicionális értékvesztést számolt el 2020-ban.

2021 márciusában a Csoport kiértékelte a moratórium 2-be lépő ügyfelek pénzügyi helyzetét (és indokolt esetben defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta őket) és ezzel egyidőben megszüntette a portfóliószintű management korrekciót.

2021 novemberében a Csoport ismételten elvégezte az ügyfelek pénzügyi helyzetének elemzését a moratórium 3-ba lépő ügyfelek körében és a bizonyítottan pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfeleket defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta. Emellett a Csoport újra alkalmazta a portfóliószintű management korrekciókat, mivel azon ügyfelek esetében, akik több, mint 9 hónapot töltöttek moratóriumban és

- lakossági szegmensben nem a Banknál vezetik az elsődleges folyószámlájukat, illetve
- mikroállalati szegmensben a 25%-nál nagyobb árbevétel-csökkenést elszenvedő ügyfeleknél a Csoport megnövekedett hitelkockázatot azonosított.

2022 augusztusában a Csoport újfent megismételte a moratórium 4-be lépő ügyfelek pénzügyi helyzetének felmérését és indokolt esetben, ha azóta merült fel információ az ügyfél megrendült anyagi helyzetéről, akkor defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta őket. Mindezek mellett a Csoport a teljes lakossági moratóriumban tartózkodó ügyletekre alkalmazta a portfóliószintű management korrekciókat.

2023 június végén a moratóriumot érintő menedzsmentkorrekciók kivezetésre kerültek az általános fizetési moratórium megszüntését követő 6. hónapban, mivel az érintett ügyletek a továbbiakban normál monitoring folyamatokban kerülnek értékelésre, és ismételten késedelmes napszámítás alá esnek, így többletkockázatokat nem hordoznak.

Az energiapiaci kockázatok hatása, a növekvő likviditási és profitabilitási nehézségek miatt a Csoport portfóliószintű management korrekciókat hajtott végre mikro- és kisvállalati szegmensben is több alkalommal 2022 folyamán. 2023 során a Csoport szoros monitoring folyamatban tartotta az érintett ügyleteket, de a tartósan fennmaradt inflációs nyomás és a gazdasági visszaesés következményeként, a korrekciók kivezetését nem látta indokoltnak. A monitoring eredményeként az érintett ügyletkör újra definiálására és bővítésére került sor a lakossági szegmensben finanszírozott egyéni vállalkozó ügyfelekkel és a kockázatos iparágnak tekintett cégek munkavállalóival.

Az egyre gyakrabban előforduló szélsőséges időjárási eseményekre való tekintettel az éghajlatváltozás kérdése a Csoport figyelmének is a középpontjába került. A Csoport kidolgozta és kockázati folyamataiba építette az ilyen típusú kockázatok azonosítására, számszerűsítésére és kezelésére vonatkozó gyakorlatot. A fizikai kockázat a szélsőséges éghajlati események bekövetkezéséhez és a Csoport eszközeire gyakorolt hatásához kapcsolódik. A Csoport a fizikai kockázat mérésének módszertani megközelítésében egy Physical Risk Engine (PRE) nevű speciális motorra támaszkodik a jelzáloghitelek esetében, mely képes a fizikai kockázatok meghatározásra a következő szempontok alapján:

- kockázati kitettség földrajzi helymeghatározása: ingatlanok (pl. jelzáloghitelek biztosítékai) esetében a lakóingatlanok és a kereskedelmi ingatlanok földrajzi elhelyezkedése,
- forgatókönyvek szerinti kockázati térképek számítása,
- kockázati térkép és szintetikus fizikai kockázati mutató számítása.

A Csoport a kapott eredményeket az értékvesztés kalkulációba is beépítette, a legnagyobb fizikai kockázatnak kitett ingatlanok esetén a kapcsolódó jelzáloghitelt Stage 2-be sorolta.

Vállalati szegmens

Hitelezési keretrendszer és kockázati politika

A vállalati szegmensbe tartozó ügyfelek esetén a Csoport rendszeresen áttekinteti és felülvizsgálja ügyfélkörének a jelen makrogazdasági és geopolitikai kockázatok kapcsán fennálló érintettségét és igyekszik minél több és pontosabb információt gyűjteni. A portfólióscreening eredményeképpen a Csoport beazonosított különösen érzékeny ágazatokat, illetve ügyfélcsoportokat (például szállodák, vendéglátás, járműgyártás, kamatérzékeny vállalatok, árfolyamváltozásra érzékeny vállalatok), ahol részletesen és egyedileg is áttekintette a kitettségeit és az iparági kilátásokat, lehetséges forgatókönyveket. A screening azóta is rendszeresen fut a vállalati portfólió vonatkozásában.

A Csoport vállalati és projektfinanszírozási portfóliójában nincs érdemi határon átvélő finanszírozás Oroszország és Ukrajna irányában. Egy ügyfélcsoportot azonosított a Csoport, amely a magyarországi tevékenységén felül részben önálló oroszországi tevékenységet is folytat, mely utóbbi tevékenység nem finanszírozott a Csoport részéről. Az így azonosított egyetlen ügyfélcsoport felé fennálló kitétség nem éri el a vállalati kitétség 1%-át. Indirekt kockázatok nem kerültek azonosításra 2023 folyamán sem, azonban teljesen nem zárható ki esetleges továbbterjedési hatások megjelenése 2024-ben (pl. jövőbeni szankciók, ellátási láncok sérülése ld. gáz, kőolaj).

Emellett az RBI csoport 2022-ben felülvizsgálta az érvényes hitelezési politikáját és az alábbi pontok mentén módosította:

1. Az iparági kockázatok azonosítása és kezelése jól kidolgozott módszertan szerint, rövid- és hosszútávú kilátások figyelembevételével, egységes szempontrendszer részletes vizsgálata mellett történik. Ennek eredményeképpen az iparági kockázati mátrix alapján a szektorok magas/közepes/alacsony kockázati kategóriákba sorolhatók és ennek megfelelően a hitelezési politika a következő szigorításokkal él:
 - Magas kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: meglévő ügyfelekkel az új ügyletkötés, illetve hosszabbítások különös óvatossággal kezelendők és kivételes esetben jóváhagyhatóak, új ügyfelek akvizíciója kerüendő.
 - Közepes kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: hosszabbításokra sor kerülhet, azonban új ügyletek csak akkor köthetők, ha az érzékenységvizsgálat alapján az ügyfél árbevételének visszaesése esetén a Csoport nem számít az ügyfélminőség jelentős romlására. Az érzékenységvizsgálat megfelelő dokumentációja a döntéshozatal során kritikus fontosságú.
 - Alacsony kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: normál üzletmenet folytatása az érvényben lévő hitelezési politikával összhangban, azonban a kockázatelemzés és jóváhagyási folyamat kiemelt fókusszal kell, hogy bírjon az ügyfél potenciális Covid19-sérülékenységére nézve.
2. A Csoportnál érvényben lévő általános és finanszírozás típusa tekintetében specifikus vállalati hitelezési irányelvek felülvizsgálata és kiigazítása:
 - a) az általános hitelezési szabályok kiegészítése
 - az RBI által kezdeményezett és a fentiekben bemutatott változtatások alkalmazása,
 - az ügyfelek kockázati profilját vizsgálni kell a kereslet/kínálat volumenének mind az ellátási lánc potenciális sérülése tekintetében,
 - vizsgálni kell a költségstruktúra flexibilitását,
 - az ügyfél pénzügyi helyzetének elemzése során mérlegelni kell a rövid távú likviditását (képes-e fedezni a 6-9 hónap belül keletkező kiadásait),
 - vizsgálni kell a tulajdonosi helyzetét, meglétét, valószínűségét,
 - amennyiben szükséges, további finanszírozás csak akkor nyújtható, ha a megnövekedett adósságszolgálat még megfelel a Csoport kockázatvállalási politikájában megtalálható eladósodottsági referenciaértékeknek és a megterülés elsődleges forrásból biztosítható,
 - ha az eladósodottsági referenciaértékek jelentősen sérülnek, akkor az PWO ügyfélstátuszt von maga után,
 - a fizetési moratórium lehetőségével élő ügyfelek esetében a szerződéses futamidő hosszabbodása miatt az előterjesztésekben szereplő limitek érvényességét és összegét meg kell vizsgálni és szükség esetén kiigazítani
 - b) a specifikus hitelezési szabályok kiegészítése
 - tőkeáttételes tranzakciók: új MBO (management-buy-out) ill. felvásárlás/kivásárlás célú ügyletek különös körültekintéssel finanszírozhatóak,
 - árfolyam-, kamat- és hitelderivatívák limitjei: a margin-call folyamatokat be kell tartani, kieső vagy csökkenő árbevételrel rendelkező ügyfelek könnyen túlfedezetté és ezáltal az alapinstrumentum változásának ismét kitétté válhatnak, ennek felmérése a limit előterjesztések szerves részét kell, hogy képezze, a visszafizetési moratórium által érintett ügyletek kapcsán kötött kamatswapok az ügyfél és a Csoport közötti bilaterális megegyezés alapján módosítandóak,
 - tőkepiaci ügyletekhez kapcsolódó áthidaló kölcsönök: a Csoport nem fogad be új előterjesztést,
 - nem projekthez kapcsolódó, ingatlanfejlesztők számára nyújtott fedezetlen finanszírozás: a Csoport csak különös körültekintéssel fogad be új előterjesztést,
 - ingatlanfinanszírozás: a Csoport különös körültekintéssel fogad be új előterjesztést.
3. Új ügyletekre vonatkozó előírások érvénybe léptetése:
 - a Csoport kizárólag szelektív alapon, nem a 2. pontban említett Covid19 által kedvezőtlenül érintett iparágakban finanszíroz,
 - a Csoport folyamatban lévő ügyek esetében is szelektív megközelítést alkalmaz (figyelemmel a potenciális vagy várt Covid19 hatásokra),
 - hosszabb és jó banki múlttal rendelkező ügyfelek esetében, amennyiben kockázati profiljuk stabil, hitelösszeg emelés is jóváhagyható az átmenetileg felmerülő likviditási nehézségek áthidalása érdekében,
 - más bankoknál fennálló tartozás refinanszírozása nem kizárt, azonban elsősorban alacsony kockázatú és a Covid19 által kevésbé érintett iparágak esetében jöhet szóba, figyelemmel az ügyfél hitelvisszafizető képességére.

Értékvesztés-képzés

A Csoport az értékvesztés-képzését a piaci körülmények több módon is befolyásolták. A makrogazdasági kilátások alakulása az év folyamán többször is aktualizált RBI elemzési részlegének előrejelzésein keresztül (elsősorban GDP, munkanélküliségi ráta, infláció, államkötvény-hozamok, rövidtávú kamatok, kereskedelmi ingatlanok árváltozása) közvetlenül is érintette a Stage 1 és Stage 2 értékvesztést.

A Csoport 2022-ben újramodellezte a makrogazdasági adatok értékvesztésre gyakorolt hatását, áttérve olyan új modellre, amely a jelenlegi gazdasági környezethez illeszkedve egy prudensebb tartalékolási szintet eredményez. Ezzel párhuzamosan a Csoport az értékvesztés-képzésben 2020 óta alkalmazza az úgynevezett management overlay értékvesztés, post model adjustment lehetőségét.

A post model adjustment (PMA) modell különböző kockázati tényezők mentén beazonosított iparágakra modell feletti értékvesztést alakít annak függvényében, hogy azok mennyire kitettek ezen tényezőknek (pl. ellátási lánc nehézségeknak, energiaár- és anyagár-növekedésnek, munkaerőpiaci szűkösségnek, kamatpálya emelkedésének). A modell dinamikus módon, az adott periódusban beazonosított kockázati faktorok függvényében az ügyletenként becsül ceteris paribus várható ratingromlás valószínűségét és ehhez kapcsolódóan várható defaultvalószínűséget és várható veszteségnövekedés valószínűsítést.

2023-ban a vállalati portfóliót érintő leghangsúlyosabb kockázati tényezők, melyek szerepet játszottak a PMA kalkuláció során, az emelkedett kamatkörnyezet, az ingatlanpiaci értékcsökkenés, az infláció, az energiapiac helyzete, a munkaerőpiac helyzete és az ellátási láncok sebezhetősége voltak. A leginkább kockázatosként beazonosított iparágak a kereskedelmi- és lakóingatlanfejlesztés, az építőipar, a gépjármű-gyártás, a vegyipar és az éttermek voltak.

A megemelkedett hitelkockázati profil azonosítására szolgáló (Stage 2) indikátorok is kiegészítésre kerültek a nem modellezett kockázatok Covid szempontokat is figyelembe vevő indikátorral. Az iparági besorolás alapú post model adjustment alapján Stage 2-be kerültek átsorolásra azon ügyfelek, amelyekre a modell szignifikáns ratingromlást valószínűsít, így esetükben a várható hitelezési veszteség a teljes futamidő alatt várható veszteséget fedi le. A moratóriumba belépő ügyfelek – ha nem volt egyéb, megemelkedett hitelkockázatot jelző trigger – automatikusan nem kerültek átsorolásra Stage 2-be. Ugyanakkor, ha az ilyen ügyfél ratingje jelentősen romlott vagy, hitelkockázati státusza PWO vagy Covid-PWO volt, akkor esetükben a Stage 2 besorolás és értékvesztés-képzés került alkalmazásra.

Hitelminősítés folyamata

A vállalati ügyfelek, projektcégek, áru- és kereskedelemfinanszírozással foglalkozó cégek és önkormányzati ügyfelek kockázattertelése és ügyfélminősítése egyedi értékelésen és minősítésen alapul, rendszeres pénzügyi monitoringgal és éves limitmegújítással. A finanszírozás hitellimiten alapul, ügyletszinten csak egyszerű jóváhagyási módszerrel.

Magánszemélyek, privátbanki ügyfelek, valamint kis- és középvállalkozások hiteltermékei esetében automatikus scorecard alapú értékelés van érvényben.

A belső ügyfélminősítési kategóriák a következők:

- **Minimális kockázatú:**
Nem lakossági portfólió: Ez a besorolás a külsőleg legjobb minősítésű (AAA) vállalatok számára van fenntartva, valamint egyéb speciális esetekre, amelyeket minimális kockázatúnak tekintenek (például a kormányhoz kapcsolódó társaságok, külső minősítő által AAA-nak minősített OECD országok).
Lakossági portfólió: Ez a besorolás a legjobb minősítésű ügyfelek számára van fenntartva
- **Kiváló minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Minden egyéb ügyfél számára ez a legjobb elérhető minősítési kategória. A kiváló jövedelmezőségre alapozva a pénzügyi kötelek bármikor teljesíthetőek. Az ebben a kategóriában szereplő vállalatoknak erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
Lakossági portfólió: A kiváló jövedelemre alapozva a pénzügyi kötelek bármikor teljesíthetőek.
- **Nagyon jó minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Nagyon erős jövedelmezőségre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó vállalatoknak szintén erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük és piaci helyzetük.
Lakossági portfólió: Magas jövedelmi helyzetre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó ügyfeleknek megnyugtató a pénzügyi helyzetük.
- **Jó minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Erős jövedelmezőség alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelemet teljesíteni tud. Jó a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
Lakossági portfólió: Magas jövedelme és szociodemográfiai helyzete alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelemet teljesíteni tud.

- **Átlagos minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Erős jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Ésszerű mérlegszerkezet kielégítő tőkebázissal.
Lakossági portfólió: Megfelelő hitelkapacitása és szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható
- **Elfogadható minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Kielégítő jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben. Korlátozott finanszírozási rugalmasság.
Lakossági portfólió: Kielégítő jövedelmi helyzet és megfelelő szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben.
- **Alacsony hitelképességű:**
Nem lakossági portfólió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsony jövedelmezőséggel rendelkeznek és korlátozott a pénzügyi rugalmasságuk. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését. Üzleti fundamentumaik átlag alattiak és bizonyos helyeken gyengeségeket mutatnak.
Lakossági portfólió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek és hitelkapacitásuk korlátozottabb. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését.
- **Gyenge hitelképességű/átlag alatti:**
Nem lakossági portfólió: Gyenge jövedelmezőségű és gyenge finanszírozási szerkezetű társaságok. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.
Lakossági portfólió: Alacsony a jövedelme és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.
- **Kétes / magas nemteljesítési kockázatú:**
Nem lakossági portfólió: Nagyon gyenge jövedelmezőségű és problémás finanszírozási szerkezetű társaságok. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.
Lakossági portfólió: Nagyon alacsony jövedelmezőségű és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.
- **Default:**
Nemteljesítés. A pénzügyi kötelezettségeket nem tudták vagy várhatóan nem fogják tudni teljes egészében határidőre teljesíteni.
- **Besorolatlan:**
Nem lakossági portfólió: A besorolatlan kitételek a vállalati szektorban többségükben a társasági portfólióknak a standard megközelítés alá eső alszegmense (575/2013/EU rendelet 150 cikkelye), így definíció szerint nincsen belső ügyfélminősítésük. (pl.: peresített kötelezettség).
Lakossági portfólió: A besorolatlan kitételeket a lakossági szektorban többnyire a negatív számlaegyenlegek (külön szabály szerint 100%-os értékvesztést képez rájuk a Csoport), kódolatlan ügyletek, elhanyagolható számosságban adathiba következményeképp nem minősített ügyletek és a standard megközelítés alá eső private és babaváró hitelek jelentik, illetve a mikrovállalkozások bizonyos hitelei. Másrészt a lakossági portfólióban ugyanebbe a kategóriába sorolódnak a leányvállalatok által harmadik félnek nyújtott hitelek

A következő táblázat tartalmazza a közzétételek céljaira meghatározott pénzügyieszköz-osztályokat, illetve a hitelkereteket és pénzügyi garanciák pénzügyi instrumentum osztályok egyeztetését a megfelelő mérlegssorokkal. A „Céltartalékok” mérlegssoron a hitelkeretekre képzett és pénzügyi garanciákkal kapcsolatos várható hitelezési veszteségek jelennek meg.

2023.12.31. (millió Ft)	Készpénz, számlakö- vetelések közpon- ti bankokkal szemben és egyéb látra- szóló beté- tek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az ered- ményel szemben valós érté- ken értékelt, nem keres- kedési célú pénzügyi eszközök		Az ered- ményel szemben va- lós értéken értékeltek megjelölt pénzügyi eszközök	Az egyéb átfogó jö- vedelemmel szemben valós érté- ken értékelt pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékel- t pénzügyi eszközök	Céltar- talékok***	Összesen
Készpénz	39.642	0	0	0	0	0	0	0	39.642
Hitelintézetekkel és központi bankkal szembeni követelések****	888.203	0	0	0	0	348.237	0	0	1.236.440
Ügyfelekkel szembeni követelések****	0	0	164.050	0	0	1.599.486	0	0	1.763.536
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	1.834	420	0	365.819	745.761	0	0	1.113.834
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	1.011	571	0	65	0	0	0	1.647
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	9.612	0	9.612
Származékos eszközök	0	94.964	0	0	0	0	0	0	94.964
Összesen	927.845	97.809	165.041	0	365.884	2.693.484	9.612	0	4.259.675

*A mérleg sor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 863.023 millió Ft értékben, amely a (21) Bankközi kihelyezések táblában nem szerepel.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembevételre a hitelkockázati kitettséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a (33) Céltartalékok tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva „Hitelek és előlegek” soron szerepelnek.

2022.12.31. (millió Ft)	Készpénz, számlakö- vetelések közpon- ti bankokkal szemben és egyéb látra- szóló beté- tek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az ered- ményel szemben valós érté- ken értékelt, nem keres- kedési célú pénzügyi eszközök		Az ered- ményel szemben va- lós értéken értékeltek megjelölt pénzügyi eszközök	Az egyéb átfogó jö- vedelemmel szemben valós érté- ken értékelt pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékel- t pénzügyi eszközök	Céltar- talékok***	Összesen
Készpénz	52.780	0	0	0	0	0	0	0	52.780
Hitelintézetekkel és központi bankkal szembeni követelések****	732.133	0	0	0	0	529.132	0	0	1.261.265
Ügyfelekkel szembeni követelések****	0	0	125.450	0	0	1.709.279	0	0	1.834.729
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	20.245	388	0	305.785	442.419	0	0	768.837
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	525	578	0	65	0	0	0	1.168
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	6.237	0	6.237
Származékos eszközök	0	162.341	0	0	0	0	0	0	162.341
Összesen	784.913	183.111	126.416	0	305.850	2.680.830	6.237	0	4.087.357

*A mérleg sor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 688.768 millió Ft értékben, amely a (21) Bankközi kihelyezések táblában nem szerepel.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembevételre a hitelkockázati kitettséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a (33) Céltartalékok tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva „Hitelek és előlegek” soron szerepelnek.

A Csoport kitétségeinek hitelminősége

Az alábbi táblázatok eszközosztályonként tartalmaznak információt a pénzügyi eszközök, valamint a kihasználatlan hitelkeretek és garanciák hitelminőségéről. Azoknál a pénzügyi eszközöknél, amelyek amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelték, az egyes hitelminősítési kategória sorokban a bruttó könyv szerinti értékek szerepelnek. Azoknál az instrumentumoknál, amelyek az eredménnyel szemben valós értéken értékelték, a sorok a könyv szerinti értéket tartalmazzák. A garanciák és kihasználatlan hitelkeretek esetén az egyes hitelminősítési kategória sorokban a garantált összeg, illetve a hitelkeret összege szerepel.

(millió Ft)	2023.12.31.									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Összesen
Hítelinstrumentekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	80	0	0	0	0	0	0	0	0	80
Kiváló minőségű	1.811	0	0	0	0	0	0	0	0	1.811
Nagyon jó minőségű	1.019.956	86	0	0	0	0	0	0	0	1.020.042
Jó minőségű	97.799	116.364	0	0	0	0	0	0	0	214.163
Átlagos minőségű	547	0	0	0	0	0	0	0	0	547
Elfogadható minőségű	0	48	0	0	0	0	0	0	0	48
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	1.120.193	116.498	0	0	0	0	0	0	0	1.236.691
Értékvesztés állomány	-55	-196	0	0	0	0	0	0	0	-251
Könyv szerinti érték	1.120.138	116.302	0	0	0	0	0	0	0	1.236.440
Ügyfelekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	3.437	1.030	0	0	0	0	0	0	1.831	6.298
Kiváló minőségű	8.026	1.695	0	0	0	0	0	0	1.657	11.378
Nagyon jó minőségű	254.641	28.522	0	0	0	0	0	0	12.924	296.087
Jó minőségű	319.946	81.144	0	51	0	0	0	0	11.231	412.372
Átlagos minőségű	300.117	154.056	0	272	0	0	0	0	5.933	460.378
Elfogadható minőségű	166.439	84.320	0	829	0	0	0	0	2.895	254.483
Alacsony hitelképességű	71.672	53.656	0	626	0	0	0	0	575	126.529
Gyenge hitelképességű	10.611	18.197	0	446	0	0	0	0	117	29.371
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	1.056	16.207	0	259	0	0	0	0	111	17.633
Default	0	9	51.989	2.663	0	0	0	0	126	54.787
Besorolatlan	29.035	5.002	0	49	0	0	0	0	126.650	160.736
Bruttó érték	1.164.980	443.838	51.989	5.195	0	0	0	0	164.050	1.830.052
Értékvesztés állomány	-10.578	-30.276	-23.617	-2.045	0	0	0	0	0	-66.516
Könyv szerinti érték	1.154.402	413.562	28.372	3.150	0	0	0	0	164.050	1.763.536
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok										
Minimális kockázatú	0	0	0	0	16.584	0	0	0	0	16.584
Kiváló minőségű	37.323	6.085	0	0	47.592	0	0	0	131	91.131
Nagyon jó minőségű	98.050	7.571	0	0	44.734	0	0	0	635	150.990
Jó minőségű	521.066	59.339	0	0	186.710	60.363	0	0	957	828.435
Átlagos minőségű	8.150	0	0	0	4.994	2.636	0	0	75	15.855
Elfogadható minőségű	6.869	564	0	0	844	0	0	0	375	8.652
Alacsony hitelképességű	0	1.880	0	0	0	1.625	0	0	81	3.586
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	1.076	0	0	1.076
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	671.458	75.439	0	0	301.458	64.624	1.076	0	2.254	1.116.309
Értékvesztés állomány	-498	-638	0	0	-203	-486	-650	0	0	-2.475
Könyv szerinti érték	670.960	74.801	0	0	301.255	64.138	426	0	2.254	1.113.834
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	1.039	0	0	0						1.039
Kiváló minőségű	19.870	21	0	0						19.891
Nagyon jó minőségű	137.457	939	0	0						138.396
Jó minőségű	222.078	21.391	0	0						243.469
Átlagos minőségű	214.113	59.371	0	0						273.484
Elfogadható minőségű	78.956	25.223	0	0						104.179
Alacsony hitelképességű	18.327	23.814	0	0						42.141
Gyenge hitelképességű	1.642	12.322	0	0						13.964
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	313	1.226	0	0						1.539
Default	0	0	13.728	0						13.728
Besorolatlan	3.650	1.603	0	0						5.253
Bruttó érték	697.445	145.910	13.728	0	0	0	0	0	0	857.083
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérlegbesorolásán)	-1.863	-3.833	-3.916	0	0	0	0	0	0	-9.612
Származékos eszközök										
Minimális kockázatú									0	0
Kiváló minőségű									223	223
Nagyon jó minőségű									87.098	87.098
Jó minőségű									3.255	3.255
Átlagos minőségű									1.925	1.925
Elfogadható minőségű									1.253	1.253
Alacsony hitelképességű									1.075	1.075
Gyenge hitelképességű									0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú									0	0
Default									0	0
Besorolatlan									135	135
Könyv szerinti érték									94.964	94.964

(millió Ft)	2022.12.31.									
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az eredményen szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök	
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Összesen
Hitelintézetekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	5.633	0	0	0	0	0	0	0	0	5.633
Kiváló minősítésű	1.068.489	0	0	0	0	0	0	0	0	1.068.489
Nagyon jó minősítésű	158.820	25.283	0	0	0	0	0	0	0	184.103
Jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Átlagos minősítésű	1.491	0	0	0	0	0	0	0	0	1.491
Elfogadható minősítésű	99	0	0	0	0	0	0	0	0	99
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	181	0	0	0	0	0	0	0	0	181
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	1	1.337	0	0	0	0	0	0	0	1.338
Bruttó érték	1.234.714	26.620	0	0	0	0	0	0	0	1.261.334
Értékvesztés állomány	-48	-21	0	0	0	0	0	0	0	-69
Könyv szerinti érték	1.234.666	26.599	0	0	0	0	0	0	0	1.261.265
Ügyfelekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	3.230	425	0	0	0	0	0	0	1.476	5.131
Kiváló minősítésű	9.080	382	0	0	0	0	0	0	1.389	10.851
Nagyon jó minősítésű	408.406	11.953	0	0	0	0	0	0	10.645	431.004
Jó minősítésű	214.638	188.389	0	43	0	0	0	0	7.259	410.329
Átlagos minősítésű	276.558	137.309	0	314	0	0	0	0	5.441	419.622
Elfogadható minősítésű	100.564	155.543	0	642	0	0	0	0	1.592	258.341
Alacsony hitelképességű	36.982	87.285	0	535	0	0	0	0	601	125.403
Gyenge hitelképességű	2.108	5.693	0	0	0	0	0	0	0	7.801
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	4.673	26.864	0	909	0	0	0	0	243	32.689
Default	0	0	62.067	2.709	0	0	0	0	156	64.932
Besorolatlan	32.501	8.450	1.739	53	0	0	0	0	96.648	139.391
Bruttó érték	1.088.740	622.293	63.806	5.205	0	0	0	0	125.450	1.905.494
Értékvesztés állomány	-11.266	-31.416	-25.725	-2.358	0	0	0	0	0	-70.765
Könyv szerinti érték	1.077.474	590.877	38.081	2.847	0	0	0	0	125.450	1.834.729
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok										
Minimális kockázatú	0	0	0	0	29.223	0	0	0	388	29.611
Kiváló minősítésű	33.860	0	0	0	28.377	0	0	0	100	62.337
Nagyon jó minősítésű	376.920	0	0	0	223.127	0	0	0	19.702	619.749
Jó minősítésű	18.811	0	0	0	15.696	0	0	0	0	34.507
Átlagos minősítésű	6.636	1.207	0	0	6.904	0	0	0	88	14.835
Elfogadható minősítésű	4.825	0	0	0	93	734	0	0	355	6.007
Alacsony hitelképességű	0	583	0	0	0	0	0	0	0	583
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	1.240	0	0	0	1.240
Default	0	0	0	0	0	0	1.094	0	0	1.094
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	441.052	1.790	0	0	303.420	1.974	1.094	0	20.633	769.963
Értékvesztés állomány	-372	-51	0	0	-182	-176	-345	0	0	-1.126
Könyv szerinti érték	440.680	1.739	0	0	303.238	1.798	749	0	20.633	768.837
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	1.877	0	0	0						1.877
Kiváló minősítésű	16.945	152	0	0						17.097
Nagyon jó minősítésű	146.430	3.884	0	0						150.314
Jó minősítésű	149.441	40.151	0	0						189.592
Átlagos minősítésű	167.974	73.615	0	0						241.589
Elfogadható minősítésű	61.890	55.765	0	0						117.655
Alacsony hitelképességű	13.307	14.069	0	0						27.376
Gyenge hitelképességű	1.298	11.322	0	0						12.620
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	66	440	0	0						506
Default	1	0	15.075	0						15.076
Besorolatlan	9.077	2.554	0	0						11.631
Bruttó érték	568.306	201.952	15.075	0	0	0	0	0	0	785.333
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérleghasonlóságon)	-1.731	-2.405	-2.101	0	0	0	0	0	0	-6.237
Származékos eszközök										
Minimális kockázatú									0	0
Kiváló minősítésű									122.919	122.919
Nagyon jó minősítésű									29.391	29.391
Jó minősítésű									4.214	4.214
Átlagos minősítésű									4.053	4.053
Elfogadható minősítésű									1.105	1.105
Alacsony hitelképességű									585	585
Gyenge hitelképességű									1	1
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú									0	0
Default									0	0
Besorolatlan									73	73
Könyv szerinti érték									162.341	162.341

A következő táblázat a Csoport kitétségeinek hitelminőségét mutatja be szektoronkénti bontásban:

(millió Ft)	2023.12.31.								
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	916.015	0	0	0	-3	0	0	0	916.012
Államháztartások	8.614	1.262	0	0	-8	-8	0	0	9.860
Hitelintézetek	199.500	116.498	0	0	-51	-196	0	0	315.751
Pénzügyi vállalatok	20.488	594	0	0	-4	-12	0	0	21.066
Nagyvállalatok	820.213	241.205	33.966	576	-5.259	-6.009	-13.549	-106	1.071.037
Kis- és középvállalatok	57.013	27.046	1.588	4	-171	-402	-436	-2	84.640
Lakossági									
Háztartások	246.616	154.334	13.591	4.599	-4.817	-21.242	-7.755	-1.937	383.389
ebből jelzálog	181.395	127.595	8.454	4.408	-1.731	-13.429	-4.585	-1.827	300.280
Mikrovállalatok	16.714	19.397	2.844	16	-320	-2.603	-1.877	0	34.171
Összesen	2.285.173	560.336	51.989	5.195	-10.633	-30.472	-23.617	-2.045	2.835.926

(millió Ft)	2022.12.31.								
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	942.735	0	0	0	-5	0	0	0	942.730
Államháztartások	8.785	9.421	0	0	-6	-3	0	0	18.197
Hitelintézetek	286.769	17.293	0	0	-43	-17	0	0	304.002
Pénzügyi vállalatok	15.382	2.473	0	0	-13	-2	0	0	17.840
Nagyvállalatok	728.115	457.269	42.006	0	-3.233	-10.573	-13.915	0	1.199.669
Kis- és középvállalatok	38.861	40.238	1.427	0	-129	-238	-295	0	79.864
Lakossági									
Háztartások	284.404	104.622	16.820	5.190	-7.571	-18.328	-9.701	-2.358	373.078
ebből jelzálog	234.496	72.757	11.291	5.016	-3.419	-8.688	-6.269	-2.235	302.949
Mikrovállalatok	18.403	17.597	3.553	15	-314	-2.276	-1.814	0	35.164
Összesen	2.323.454	648.913	63.806	5.205	-11.314	-31.437	-25.725	-2.358	2.970.544

Hitelportfólióra vonatkozó információk

Magyar Nemzeti Bank „Növekedési Hitelprogram”

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), melynek célja kifejezetten a kis- és középvállalkozások kedvezményes hitelhez való juttatása.

2016-ban tovább bővül a program és elindult annak harmadik szakasza, mely két pillérből áll. A harmadik szakasz II. pillérben a forint refinanszírozási hitelhez egy piaci árazású EUR/HUF csereügylet (CCIRS) kapcsolódik, amely lehetővé teszi hitelintézetek számára, hogy devizában nyújtsanak finanszírozást – árfolyamkockázat nélkül – a természetes devizafedezettel rendelkező kis- és középvállalatok (KKV) részére.

Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, 0%-os kamatozású fedezett hitelt nyújt, tehát előfinanszírozást nem nyújt. A maximális futamidő a beruházási hiteleknél, az EU támogatás előfinanszírozásánál és a kiváltó hitel esetében 10, a forgóeszköz hitelek esetében 1 év lehet. A bankok legfeljebb évi 2,5 százalékos hiteldíjat számolhatnak fel. A hitel igényelhető beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU támogatás előfinanszírozásra, illetve deviza hitelek kiváltására.

Az NHP keretében kapott források és folyósított hitelek nem piaci kondíciók mellett kötött ügyletnek minősülnek. Az IFRS 9.5.11A és a B5.1.2A-ban foglaltakkal összhangban, ebben az esetben a Csoport meghatározza a valós érték különbözetet, ami a futamidő alatt amortizálásra kerül a kamateredménybe.

Egyik MNB Növekedési Hitelprogram keretében sem köthető már új KKV szerződés (a legfrissebb Növekedési Hitelprogram Hajrá esetében sem, 2021.09.30. napját követően), ide nem értve az eltérő kereskedelmi banktól történő, a kiváltandó hitellel azonos Hitelprogram keretrendszerén belüli, meghatározott szabályok szerinti hitelkiváltást.

Növekedési Hitelprogram Hajrá

A koronavírus-járvány negatív gazdasági hatásainak tompítása, a hitelpiaci zavarok elkerülése érdekében az MNB 2020. április 20-án elindította a Növekedési Hitelprogram részét képező Növekedési Hitelprogram Hajrá (NHP Hajrá) konstrukciót 1.500 milliárd Ft keretösszeggel, melyet a Monetáris Tanács 2020. november 17-i döntésével 1.000 milliárd Ft-tal, 2.500 milliárd Ft-ra emelt. Az elhúzó járványhelyzet kedvezőtlen gazdasági hatásait és a konstrukció iránt, a kkv-k részéről jelentkező számottevő finanszírozási igényt figyelembe véve a Monetáris Tanács az NHP Hajrá keretösszegének 3.000 milliárd Ft-ra történő megemeléséről döntött 2021-ben.

A program keretében a jegybank 0 %-os kamatozósú, legfeljebb 20 éves futamidejű refinanszírozási hitel nyújt a hitelintézeteknek, melyet a bankok fix, évi maximum 2,5%-on adhatnak tovább kölcsön, illetve pénzügyi lízing formájában a hazai KKV-k részére. A program keretében az alábbi hitelcélok finanszírozhatóak: forgóeszközhitel, beruházási hitel, támogatás-előfinanszírozás, hitelkiváltás.

2023 év végén a fent leírt NHP programok állománya 88.655 millió Ft volt (2022: 113.162 millió Ft NHP refinanszírozási állománnyal rendelkezett a Csoport).

Garantiqa Krízis Garanciaprogram

A koronavírus-járvány hazai cégekre gyakorolt negatív hatásainak enyhítésére a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. „Garantiqa Krízis Garanciaprogram” néven 2.200 milliárd Ft keretösszegű, kedvező feltételrendszerrel rendelkező programot indított a hazai KKV-k és nagyvállalatok számára, mely keretében 90 százalékos mértékű kezességvállalást biztosít. A kezességvállaláshoz 90 %-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A program 2022. június 30-ig él. 2020 októberében a Krízis Garanciaprogram egy új terméke, a Garantiqa Krízis Garanciaprogram Investment Hitelgarancia is bevezetésre került, amely maximum 10 éves futamidejű, KKV-knak nyújtott beruházási hitelekhez vehető igénybe (80%-os maximális készfizető kezességvállalással, 90%-os mögöttes állami viszontgaranciával).

Garantiqa Krízis 2 Garanciaprogram

Az orosz-ukrán konfliktus, valamint az azzal összefüggésben az EU és a nemzetközi partnerek által elfogadott szankciók, továbbá az Oroszország által hozott ellenintézkedések következtében kialakuló vállalati fizetési nehézségek és likviditási problémák kezelése, a vállalati működőképesség visszaállítása és megőrzése érdekében a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. Garantiqa Krízis 2 Garanciaprogram néven, a hazai KKV-k számára 80%-os mértékű kezességvállalási programot indított el. A kezességvállaláshoz 85%-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A Garantiqa által a Krízis 2 Garanciaprogram Investment Hitelgarancia is bevezetésre került, amely maximum 15 éves futamidejű, KKV-knak nyújtott beruházási hitelekhez vehető igénybe.

Széchenyi Kártya Plusz Program

Kizárólag KKV-k vehetik igénybe a koronavírus-járvány miatti gazdasági nehézségek kezelésére bevezetett programon belüli termékeket. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez az MNB biztosít refinanszírozási forrást az NHP Hajrá keretében, ennek köszönhetően, ill. a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt fix kamatozással, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz

A hitel célja a hiteligenlyő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Mikro- és kisvállalkozások önállóan is igényelhetik Széchenyi Munkahelymegtartó Hitel igénylése nélkül. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel Plusz

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel Plusz

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

Széchenyi Kártya Újraindítási Program (GO)

A program a GO! termékek vonatkozásában 2022. június végén lezárult.

Kizárólag KKV-k vehetik igénybe a koronavírus-járvány miatti gazdasági nehézségek kezelésére bevezetett programon belüli termékeket. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez a Csoport biztosít saját fix forrást, ennek köszönhetően, illetve a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket fix kamatozással.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel (GO)

A hitel célja a hiteligénylő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel (GO)

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel (GO)

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ezáltal a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

4. Agrár Széchenyi Beruházási Hitel (GO)

A hitel célja a mezőgazdasági termék előállításával, mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás nyújtásával, valamint erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszú távon történő finanszírozása, ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. Az igénybevételi feltételeknek megfelelő vállalkozások részére a fejlesztési célú beruházási hitel átmeneti támogatási jogcímen kerül nyújtásra. Minden hitelügylet esetében az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 80% vagy 90%-os mértékű kezességének bevonására kerül sor.

Széchenyi Kártya Újrindítási program (MAX)

2022. augusztus 1-jén indult a kormány új Széchenyi Kártya Program MAX néven futó finanszírozási terméke, amely állami támogatással, a jelenlegi piaci körülmények között rendkívül kedvező kamatozással elérhető, kkv-szektorra célzó hitelprogram. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez a Csoport biztosít saját fix forrást, ennek köszönhetően, illetve a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket fix kamatozással. A biztosítéki hátteret a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezességvállalása erősíti.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel MAX

A hitel célja a hiteligénylő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel MAX

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel MAX (ideértve az Energiahatékonyságot javító alkonstrukciót is)

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ezáltal a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

4. Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX

A hitel célja a mezőgazdasági termék előállításával, mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás nyújtásával, valamint erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszú távon történő finanszírozása, ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. Az igénybevételi feltételeknek megfelelő vállalkozások részére a fejlesztési célú beruházási hitel válságtámogatási jogcímen kerül nyújtásra. Minden hitelügylet esetében az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 80%-os mértékű kezességének bevonására kerül sor. Max. 400 millió Ft összegű hitel, maximum 10 év futamidőre, állami kamattámogatás mellett fix 1,5% kamattal igényelhető.

Széchenyi Kártya Újrindítási program (MAX+)

2022. december 23-án indult a kormány új Széchenyi Kártya Program MAX+ néven futó finanszírozási terméke, amely állami támogatással, a jelenlegi piaci körülmények között rendkívül kedvező kamatozással elérhető, kkv-szektorra célzó hitelprogram. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez a Csoport biztosít saját fix forrást, ennek köszönhetően, illetve a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket fix kamatozással. A biztosítéki hátteret a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezességvállalása erősíti.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel MAX+

A hitel célja a hiteligénylő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. A Csoportnál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel MAX+

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel MAX+ (ideértve az Energiahatékonyságot javító alkonstrukciót és a GEKKO alkonstrukciót is)

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ezáltal a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

4. Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+ (ideértve az Energiahatékonyságot javító alkonstrukciót is)

A hitel célja a mezőgazdasági termék előállításával, mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás nyújtásával, valamint erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszú távon történő finanszírozása, ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. Az igénybevételi feltételeknek megfelelő vállalkozások részére a fix, támogatott kamatozású, fejlesztési célú beruházási hitel válságtámogatási jogcímen kerül nyújtásra. Minden hitelügylet esetében az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 80%-os mértékű kezességének bevonására kerül sor. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

5. Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel

Az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók részét képező Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel egy államilag támogatott a vállalkozás tevékenységéhez kapcsolódóan egy éves futamidejű, szabadfelhasználású folyószámlahitel. A hitelkeret célja a mezőgazdasági és halászati Vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. A hitelkeret minden, a vállalkozás érdekében felmerülő és – az adó és számviteli jogszabályok szerint – elszámolható kiadásra felhasználható, akár vásárlás, akár készpénzfelvétel, akár átutalás vagy egyéb módon

Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) Krízisprogram

A magyar Kormány az 1195/2020. (2020.04.30-án kelt) határozatában döntött az AVHGA Krízis Agrár garancia Program elindításáról, melynek célja az agrár és vidéki mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások hitelhez jutási feltételeinek javítása magasabb, akár 90%-os kezességvállalási mérték mellett, átmeneti támogatási jogcímen. A kezességvállaláshoz 90%-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A programban való részvételt először 2020.12.31-ig megkötött hitelügyletekhez hirdették meg, majd ezt többször módosították és jelenleg 2022.06.30-ig meghosszabbították. A Program keretében nyújtott kezességvállalás olyan hitelekhez kapcsolódhat (forgóeszközhitel, folyószámlahitel és beruházási hitel), amelyek maximum 6 éves futamidejűek és a hitelösszeg nem haladja meg a vállalkozás 2019. évi teljes árbevételének 25%-át vagy a 2019. évi éves bérköltségének kétszeresét, illetve kellően indokolt esetben a vállalkozás 18 havi likviditási szükségletét.

A program 2022.06.30-án lezárult.

Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) - KRÍZIS AGRÁRGARANCIA PROGRAM II.

Az Európai Bizottság 2022. június 17-én (SA.102986 ügyszámon) hagyta jóvá az új hitelgarancia programot. Az új orosz-ukrán átmeneti támogatási jogcímen keresztül a Bizottság nem plusz forrást biztosít, hanem az AVHGA kedvezményes díjú kezességvállalását teszi szélesebb körben lehetővé, ezzel bővülnek a finanszírozási lehetőségek. Az új jogcím a Covid19 kapcsán bevezetett átmeneti támogatási jogcím helyébe lépett és 2022. év végéig a Krízis Program II. szakasza keretében igényelhető, ezzel segítve az orosz-ukrán konfliktus okozta válság és az ahhoz kapcsolódó szankciók miatt nehéz helyzetbe került élelmiszerágazatot. Az alapítványi kockázatvállalás mértéke legfeljebb 90% (85%-os állami viszontgarancia mellett), a díj mértéke 0,25%, és maximum 6 éves futamidejű ügyletekhez kapcsolódhat. A kezességgel biztosított összeg vállalkozásonként nem haladhatja meg a vállalkozás elmúlt három lezárt üzleti évben elért átlagos teljes éves árbevételének 15%-át, vagy a támogatás iránti kérelem benyújtásának hónapját megelőző 12 hónap energiaköltségének 50%-át; de kellően indokolt esetekben a 12 havi likviditási szükségletét is elérheti.

EXIM Kárenyhítő Program

A koronavírus-járvány negatív hatásainak ellensúlyozására és a hazai gazdasági szereplők kárenyhítése céljából az EXIM Kárenyhítő Programcsomagot indított az exportáló, a nekik beszállító, továbbá az exportra készülő vállalkozások számára. Az Exim Kárenyhítő program 2021. december 31-én lezárult. A programcsomag három pillérből állt, melynek egyik fontos eleme az EXIM Kárenyhítő Hitelprogram volt.

1. EXIM Kárenyhítő Hitelprogram

A program célja forgóeszköz-finanszírozás (legfeljebb 3 évre), beruházási és befektetési hitel (legfeljebb 6 évre), valamint lízingfinanszírozás (legfeljebb 6 évre) biztosítása 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került cégek számára fix, EXIM által meghatározott kamaton. A kereskedelmi bankok nettó marzsa szintén fix, KKV-k esetén 2,5%, nagyvállalat esetén 2%-ot biztosít az EXIM a refinanszírozás során.

2. EXIM Kárenyhítő Hitelfedezeti Program

A program keretein belül 100%-os állami viszontkezeséssel biztosított készfizető kezesség igénybevételére van lehetőség 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került cégek számára nyújtott hitelek biztosítékaként. Forgóeszköz-finanszírozás esetén maximum 3, beruházás finanszírozása esetén maximum 6 éves futamidejű hitel mögé nyújtanak készfizető kezességet KKV-k és small mid-cap vállalkozások (maximum 499 fő foglalkoztatott) esetén 80%-ban, ezt meghaladó méretű vállalatok esetében 50%-ban (de egyedi esetben az EXIM Hitelbizottsága 90%-os mértékű kezességet is jóváhagyhat). 300 millió Ft összeget el nem érő kezesség jóváhagyása gyorsított eljárás keretében történik.

3. EXIM Kárenyhítő Hitelbiztosítási Program

Exportőröknek nyújt segítséget rövid lejáratú, halasztott fizetésű vevőköveteléseik maximum 95%-os biztosításával. A program „újdonsága”, hogy átmeneti jelleggel piaci kockázat biztosítására is igénybe vehető.

EXIM Fordulat KKV beruházási hitelprogram

A koronavírus-járvány kitörése következtében kialakult romló üzleti körülmények utáni újraindulás támogatása, az ehhez szükséges fejlesztési igények refinanszírozására indította el az EXIM a Fordulat KKV beruházási hitelprogramot a KKV méretű exportáló, a nekik beszállító, továbbá az exportra készülő vállalkozások számára. A program célja beruházási hitel biztosítása (legfeljebb 10 évre) a 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került KKV méretű társaságok számára fix, EXIM által meghatározott kamaton. A kereskedelmi bankok nettó marzsa szintén fix: 2,5%-ot biztosít az EXIM a refinanszírozás során.

Az EXIM Fordulat KKV beruházási hitelprogram 2022. június 30-án lezárult.

EXIM Baross Gábor Hitelprogram

Oroszország Ukrajna elleni agressziója következtében kialakult gazdasági-energia válság hatásainak kivédésére indított el az EXIM a Baross Gábor Hitelprogramot, amely a hazai KKV-k és nagyvállalatok válságból való kilábalását, az export további bővülését támogatja alacsony kamatozású finanszírozás konstrukciókkal. A hitelprogram keretében forgóeszközhitel (legfeljebb 3 évre), beruházási hitel (legfeljebb 8 évre), zöld beruházási hitel (legfeljebb 8 évre) valamint lízingfinanszírozás (legfeljebb 5 évre) nyújtható, fix, EXIM által meghatározott maximum kamaton.

Lakossági termékek

A Kormány december végi döntésével 2024. végéig meghosszabbította a babaváró hitel igénybevételi, illetve az új lakások vásárlásához kapcsolódó ÁFA-visszaigénylés lehetőségét. Ezek mellett továbbra is elérhető a kamattámogatott lakáshitel, illetve a CSOK támogatás, amely a lakások megvásárlása során önerőként is figyelembe vehető. Változás viszont, hogy a kamattámogatott otthonfelújítási kölcsön, illetve vissza nem térítendő támogatás 2022 év végén megszűnt, illetve mindenki számára véget ért a törlesztési moratórium lehetősége is.

MNB Zöld Otthon Program (ZOP)

Az MNB zöld eszköztár-stratégiájának részeként a Növekedési Hitelprogram (NHP) keretében elindult NHP Zöld Otthon Program a zöld lakáshitel piac létrejöttét segíti elő. Ezen konstrukciót kizárólag zöld és új lakások megvásárlásának, építésének finanszírozására lehetett igénybe venni. Az MNB 300 milliárd Ft-os kamatmentes refinanszírozási forrást biztosított a hitelintézeteknek, amelyet azok maximum 2,5 százalékos kamattal hitelezhettek tovább. A folyósítás 2021. év végén indult és 2022.03.29-ig lehetett igényelni.

Értékesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok

A csoport POCl eszközállományának jelentős része a 2014. évi XXXVIII. Törvény („Kúria törvény”), a 2014. évi XL. Törvény („Elszámolási törvény”) valamint a 2014. évi LXXVII. Törvény („Forintosítási törvény”) hatálya alá tartozó hitelek a 2015. évi CXLV. Törvényben elrendelt egyes fogyasztóbarát kölcsönszerződések fixált árfolyamon történt forintosítása kapcsán történt devizaváltás okán került a könyvekbe.

A portfólióval kapcsolatos változások

2023-ban a hitelintézetekkel szembeni kitettség jelentősen nem változott az elmúlt évhez képest (2023: 1.236 milliárd Ft, 2022: 1.261 milliárd Ft).

2023-ban a vállalati szegmensben a portfólió kisebb csökkenése mellett (2023: 1.251 milliárd Ft, 2022: 1.323 milliárd Ft) a nemteljesítő hitelek állománya is csökkent (2023: 36,1 milliárd Ft, 2022: 43,3 milliárd Ft).

A csökkenést a nemteljesítő portfólión az alábbi négy hatások eredője okozta:

- körülbelül 15,1 milliárd Ft workout tevékenységből származó megtérülés csökkentő hatása mellett -ideértve a nem teljesítő állományból történő felgyógyulást is -
- kb. 9,5 milliárd Ft új nemteljesítő állományt ismert fel a Csoport, a standard azonosítási folyamatok következtében;
- a leírással érintett állomány 0,7 milliárd Ft volt;
- a forint erősödése miatt a nem teljesítő portfólión elszámolt átértékelési különbözet kb. 1,5 milliárd Ft-tal csökkentette az állományt.

Az új nemteljesítő állomány nagyságrendjét három egyedi ügylet határozta meg (összesen 8,2 milliárd Ft), ahol a Csoport a jövőbeni pénzáram bizonytalanságai miatt döntött a nemteljesítő státusz mellett. Az események egyediek, szisztematikus portfólióromlás vagy annak jelei nem láthatók a nemteljesítő portfólióban.

A nemteljesítő hitelek aránya a vállalati szegmensben 2,4%-ra, nem változott az előző évhez képest.

A lakossági és kisvállalati portfólióban állománybővülés volt 2023-ban is (2023: 618,2 milliárd Ft, 2022: 573,3 milliárd Ft). A lakossági szektorban mind a jelzáloghitelek, mind a fedezetlen termékcsoportban nőtt az állomány, a fedezetlen termékek közül a kötelezően valós értéken értékelt babaváró hitel állomány. A nemteljesítő állományok nagysága csökkent (2023: 18,6 milliárd Ft, 2022: 21,5 milliárd Ft). A lakossági szegmensben a nem minősített (besorolatlan) állomány nőtt (2023: 159 milliárd Ft, 2021: 130,8 milliárd Ft), melynek legnagyobb részét a babaváró hitelek teszik ki.

Várható hitelezési veszteségek

Az amortizált bekerülési értéken, illetve egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt eszközök értékvesztésének megállapítása a számviteli politikában leírtak szerint történik, lásd a (4.11.5) A pénzügyi eszközök értékvesztése kiegészítő megjegyzést.

A kockázatkezeléshez szükséges hitelkockázati kitettség meghatározása összetett feladat és modellek alkalmazását igényli, mivel a kitettség változik a piaci feltételek, a várható cash-flow és az idő múlásának függvényében. A portfólió hitelkockázatának felmérése további becsléseket tartalmaz a default valószínűség, a default esetén várható veszteség arányok és az ügyfelek közötti nemteljesítési korrelációk valószínűségének tekintetében. A Csoport a hitelkockázatot a nemteljesítési valószínűség (PD), a kockázati kitettség (EAD) és a nemteljesítésből származó várható veszteség (LGD) felhasználásával méri. Ez az elsődlegesen használt megközelítés az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteségek mérésére vonatkozóan.

A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzintézeti, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérülésekből származó pénzáramok ügyleti effektív kamatlábbal történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több scenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés scenáriókhöz tartozó pénzáramlások valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.

Az amortizált bekerülési értéken és az egyéb átfogó jövedelemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztések mérése olyan terület, amely komplex modelleket és jelentős előfeltételezéseket igényel a jövőbeni gazdasági feltételekre és a hitelek viselkedésére vonatkozóan. A várható hitelezési veszteségek számviteli követelményeinek alkalmazása során jelentős becslések az alábbiak:

- a jelentős hitelkockázat-növekedési kritériumainak meghatározása,
- megfelelő modellek és feltételezések kiválasztása a várható hitelezési veszteségek meghatározására vonatkozóan,
- megfelelő számú és súlyozású jövőbeni scenárió meghatározása az egyes terméktípusokra, piacokra, valamint a hozzájuk kapcsolódó várható hitelezési veszteségekre vonatkozóan,
- portfóliók képzése a hasonló pénzügyi eszközökből a várható hitelezési veszteségek mérésére érdekében.

A lakossági portfóliókban (magánszemély és mikrovállalati) a PD becslés alapvetően homogén szegmensek és termékportfóliók vonatkozásában történik, míg az LGD becslés ennél jellemzően granulárisabb (homogén fedezetű portfóliók).

A nem lakossági portfólió esetében a PD becslés szegmens szinten történik, míg az LGD becslés ennél több paraméterrel kalkulál (szegmens, termék, fedezettség ténye és mértéke).

A nemteljesítés (default) valószínűsége (PD)

A fizetéképtelenség valószínűsége azt a valószínűséget jelenti, hogy a hitelfelvevő nem teljesíti pénzügyi kötelezettségeit az elkövetkező 12 hónap során vagy a kötelezettség fennmaradó élettartama alatt. Non-retail szegmensek esetében általánosságban elmondható, hogy a nemteljesítés élettartam-valószínűségének számítása a CRR 178. cikke szerinti nemteljesítés szabályozásának 12 hónapos időtartamú, konzervatív margintól megtisztított valószínűségéből indul ki. (A CRR. 178.cikke szerinti nemteljesítés definíciója alapján nemteljesítő minden IFRS9 szerint értékvesztett eszköz, valamint minden nemteljesítő eszköz értékvesztettnek minősül.)

Lakossági szegmensek esetében az ügyletek teljes élettartamára vonatkozó nemteljesítési valószínűség számítás történik, a havi marginális nemteljesítési és visszafizetési valószínűségek modellezésével. Negatív számlaegyenlegek esetében a Csoport a teljes követelésre értékvesztést képez, így a PD és LGD értéke is 100%.

Ezt követően különféle statisztikai módszerek kerülnek alkalmazásra annak becsléséhez, hogy az alapértelmezett jellemzők (többek között rating, késedelem) hogyan alakulnak a kezdeti felismeréstől kezdve a kölcsön vagy hitelportfólió teljes élettartama alatt. A jellemző kockázati profil historikus adatokon és paramétereken alapul.

A Csoport a következő szegmensekre használ statisztikai modelleket az előre tekintő információk beépítésére a PD-be:

- szuverén, a helyi és regionális kormányzatok, a biztosítótársaságok és a kollektív befektetési vállalkozások,
- vállalati ügyfelek, projektfinanszírozás és pénzügyi intézmények,
- lakossági (magánszemély és mikrovállalat).

A korlátozott információk esetén, amikor egyes bemeneti értékek nem állnak rendelkezésre teljeskörűen, csoportosításra, átlagolásra és összehasonlító adatok alkalmazására kerül sor a számítások elvégzéséhez.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átlagos PD-eket. Az átlagos PD-k meghatározása során a portfólió szintű management korrekció hatását nem vette figyelembe a Csoport.

2023.12.31.	Átlag PD	
	Nem lakossági	Lakossági
Minimális kockázatú	0,01%	0,19%
Kiváló minősítésű	0,04%	0,23%
Nagyon jó minősítésű	0,08%	0,40%
Jó minősítésű	0,20%	0,89%
Átlagos minősítésű	1,12%	2,12%
Elfogadható minősítésű	1,69%	4,22%
Alacsony hitelképességű	5,56%	7,76%
Gyenge hitelképességű	9,91%	11,56%
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	22,28%	30,11%
Besorolatlan	1,30%	2,19%

Nemteljesítéskor várható veszteségráta (LGD)

A nemteljesítéskor várható veszteségráta a Csoport várakozása a veszteség mértékére vonatkozóan. A nemteljesítéskor várható veszteségráta partner- és terméktípustól függően eltérő.

Non-retail szegmensek esetében tekintettel az elérhető adatok mennyiségére és a non-retail szegmensek portfólión belüli súlyára a modellezési feladatokat az RBI látja el:

- vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozás, a pénzintézetek és biztosítótársaságok, ill. a helyi és regionális kormányzatok esetében a Csoport saját LGD becsléseket használ a tapasztalt megtérülési adatok figyelembevételével,
- szuverén adósságok nemteljesítéskor várható vesztesége piaci információs források felhasználásával kerül megállapításra,
- befektetési alapok esetében tapasztalati bedőlések hiányában szakértői alapon a tőkeszámításhoz figyelembe vett fedezetlen LGD használt.

Az LGD paraméterek meghatározásához az anyavállalati modellezés adatot gyűjt a csoporttagoktól, melyet az egyes entitások küldenek ki külön-külön a központi adatbázisokba. Ezután a központi modellezés a kapott adatokat, valamint az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az LGD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

Az alkalmazott saját becsléseken alapuló LGD értékekbe a makrogazdasági előrejelzések is beépítésre kerültek, és a Csoport az LGD értékek esetében három scenárió súlyozott átlagaként kalkulált értéket használ a várható veszteség számszerűsítése során.

Lakossági szegmens esetén az LGD becslés a Csoport által gyűjtött megtérülési adatokon alapul. A modellezést a Csoport termékenként saját hatáskörben végzi az RBI által jóváhagyott módszertan alapján, a modellt az RBI validálja. Általánosságban elmondható, hogy a Csoport a CRR szerinti nemteljesítéskori veszteségráta konzervatív elemektől megtisztított értékét használja értékvesztés-képzés során. Negatív számlaelegyenlegek esetében az LGD 100%.

Kockázati kitettség nemteljesítéskor (EAD)

A kockázati kitettség meghatározása azon összegek figyelembevételével történik, amelyre a Csoport követelésként tekint egy várható nemteljesítési időpontban, a következő 12 hónap vagy a teljes élettartam során. A 12 hónapos és élettartamra vonatkozó kitettség meghatározása a várható visszafizetési jellemzők alapján történik, amely terméktípusonként változik. Az amortizálódó termékek és a bullet típusú hitelek esetében a 12 hónapos vagy élethosszig tartó szerződéses visszafizetési kötelezettségeken alapul. Adott esetben a számítás során figyelembevételre kerülnek az előtörlesztésre/refinanszírozásra vonatkozó feltételezések is, ha ez releváns.

A Csoport nem lakossági szegmensek tekintetében az ún. magas bedőlési valószínűségekkel rendelkező vállalati és SMB portfólió esetében végez saját becsléseket a mérlegen kívüli tételek nemteljesítéskori várható kitettségének számszerűsítése érdekében. Az alkalmazott hitelkonverziós faktorok rülirozó és nem rülirozó kitettségek esetében különböző módszertannal vannak szám-

szerűsítve, a kapcsolódó modellezési feladatokat az RBI végzi. Ennek folyamata megegyezik az LGD paraméterek modellezésénél már vázolt folyamattal. Azaz az egyes entitások adatot küldenek a központi adatbázisokba, majd a központi modellezés ezt és az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az EAD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

A lakossági portfóliók tekintetében a kockázati kitettség meghatározása havi szinten történik a jövőbeli várható tőketörlesztések figyelembevételével. Revolving típusú ügyletek esetében a kitettség a hitelkonverziós faktor (CCF) figyelembevételével kerül meghatározásra a következőképpen: $EAD = \text{kihasznált keret} + \text{ki nem használt keret} * CCF$. A revolving ügyletek várható élettartama statisztikai módszerekkel kerül megbecslésre, aminek segítségével ezen terméktípusok esetén is tudunk lejáratig tartó várható veszteséget kalkulálni.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végzett, és meghatározta a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat és a várható hitelezési veszteségeket az egyes portfóliók tekintetében.

Ezek a gazdasági változók és a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nemteljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatások a kategóriatípusoktól függően változhatnak. Ezen elemzés során szakértői becslést is alkalmaztak. E gazdasági változók előrejelzését (az „alap közgazdasági forgatókönyv”) a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatását a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várható nemteljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozzák meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a default rátákra és a nemteljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

A várható veszteséget befolyásoló legfontosabb makrogazdasági feltételezések a következők:

- Vállalati portfóliók: bruttó hazai termék, munkanélküliségi ráta, hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama, kereskedelmi ingatlanok árváltozása, 3 havi referenciakamat.
- Lakossági portfóliók: bruttó hazai termék, lakásárindex, referenciakamat, inflációs ráta.

Az alapgazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, (a három forgatókönyv súlyozása: 25% optimista, 50% alap, 25% pesszimista scenárió), a várható eltérések megragadása érdekében. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő scenárió valószínűséggel súlyozzuk. Az egyes scenáriók súlyozása (50% az alappálya, 25% a pesszimista és 25% az optimista forgatókönyv esélye) 2023-ban változatlan maradt.

Bruttó hazai termék	Szcenárió	2024	2025	2026
	Optimista	4,27%	4,67%	5,23%
	Alap	2,99%	3,96%	4,52%
	Pesszimista	1,09%	2,90%	3,46%
Munkanélküliségi ráta	Szcenárió	2024	2025	2026
	Optimista	3,54%	3,57%	3,48%
	Alap	3,81%	3,72%	3,63%
	Pesszimista	5,06%	4,41%	4,32%
Referenciakamat	Szcenárió	2024	2025	2026
	Optimista	4,65%	5,11%	5,01%
	Alap	6,2%	5,97%	5,87%
	Pesszimista	9,01%	7,53%	7,43%
Hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama	Szcenárió	2024	2025	2026
	Optimista	6,82%	5,14%	4,50%
	Alap	7,28%	5,4%	4,76%
	Pesszimista	10,00%	7,00%	6,00%
Inflációs ráta	Szcenárió	2024	2025	2026
	Optimista	2,96%	1,62%	1,44%
	Alap	5,8%	3,2%	3,02%
	Pesszimista	7,28%	4,02%	3,84%
Lakásárindex	Szcenárió	2024	2025	2026
	Optimista	1,59%	5,50%	5,50%
	Alap	-2%	3,5%	3,5%
	Pesszimista	-6,70%	0,89%	0,89%
Kereskedelmiingatlan-árindex	Szcenárió	2024	2025	2026
	Optimista	0,04%	3,47%	4,97%
	Alap	-3,5%	1,5%	3%
	Pesszimista	-8,62%	-1,35%	0,15%

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak vannak kitéve, ezért a tényleges kimentelek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióra vonatkozóan.

Érzékenységvizsgálat

Az alábbi táblázat a Stage 1 és Stage 2-es értékvesztés és céltartalék összegeket mutatja az egyes scenáriók szerint súlyozva (25/50/25%) és az egyes forgatókönyvek szerinti teljes összeget:

2023.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	100% Optimista	100% Alap	100% Pesszimista
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	49.079	42.264	48.180	57.700

2022.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	100% Optimista	100% Alap	100% Pesszimista
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	48.098	42.611	47.081	55.629

Az alábbi táblázat a teljesítő kitettségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitettség Stage 1-ben szerepelne (12 havi nemteljesítési rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitettségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2023.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	49.079	38.285	-10.794

2022. 12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	48.098	40.043	-8.055

Az alábbi táblázat a teljesítő kitettségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitettség Stage 2-ben szerepelne (élettartam alatti nemteljesítési rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitettségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2023.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 2-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	49.079	63.695	14.616

2022.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 2-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	48.098	64.162	16.064

Értékvesztések és céltartalékok alakulása

A következő táblázat a várható hitelezési veszteségekre képzett értékvesztések és céltartalékok alakulását (a céltartalék és értékvesztés állomány nyitó és záró értékének pénzügyi instrumentum osztályonként való egyeztetését) mutatja:

Várható hitelezési veszteségek tárgyévi alakulása

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2023.01.01.	Keletkezésből és vésársárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Becslési módszer-tan aktuálisításából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásokból származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2023.12.31.	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	48	44	-29	-7	0	0	-1	55	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	11.266	7.230	-2.541	-5.368	0	-2	-7	10.578	9
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	554	247	-119	-92	0	0	111	701	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	11.868	7.521	-2.688	-5.468	0	-2	103	11.334	9
Stage 1 összesen	11.868	7.521	-2.689	-5.467	0	-2	103	11.334	9
Hitelintézetekkel szembeni követelések	21	5	-5	173	0	0	2	196	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	31.416	3.359	-3.229	-809	0	-5	-456	30.276	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	228	0	-6	1.015	0	0	-113	1.124	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	31.665	3.364	-3.240	379	0	-5	-567	31.596	0
Stage 2 összesen	31.665	3.364	-3.240	379	0	-5	-567	31.596	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	25.725	2.396	-6.148	3.253	0	-835	-774	23.617	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	345	0	-7	312	0	0	0	650	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	11.490	442	-3.143	928	0	-98	-13	9.606	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	14.580	1.954	-3.012	2.637	0	-736	-762	14.661	0
Stage 3 összesen	26.070	2.396	-6.155	3.565	0	-835	-774	24.267	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	2.358	0	-2.014	1.539	0	-2	164	2.045	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	2.358	0	-1.849	1.430	0	-2	-1	1.936	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	-165	109	0	0	165	109	0
POCI összesen	2.358	0	-2.014	1.539	0	-2	164	2.045	0
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	71.961	13.281	-14.098	16	0	-844	-1.074	69.242	9
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	1.731	1.676	-1.627	103	0	0	-20	1.863	0
Stage 2	2.405	1.415	-2.035	2.055	0	0	-7	3.833	0
Stage 3	2.101	572	-1.316	2.580	0	0	-21	3.916	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	6.237	3.663	-4.978	4.738	0	0	-48	9.612	0

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2022.01.01.	Keletkezésből és vésársárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Becslési módszer-tan aktuálisításából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásokból származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2022.12.31.	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	6	17	-7	31	0	0	1	48	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	3.345	5.257	-1.944	5.671	-1.225	8	154	11.266	26
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	242	109	-62	264	0	0	1	554	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	3.593	5.383	-2.013	5.966	-1.225	8	156	11.868	26
Stage 1 összesen	3.593	5.383	-2.013	5.966	-1.225	8	156	11.868	26
Hitelintézetekkel szembeni követelések	2	11	0	8	0	0	0	21	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	22.726	3.635	-3.474	2.756	5.241	-2	534	31.416	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	70	1	-203	359	0	0	0	227	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	22.798	3.647	-3.677	3.123	5.241	-2	534	31.664	0
Stage 2 összesen	22.798	3.647	-3.677	3.123	5.241	-2	534	31.664	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	30.879	3.661	-8.342	2.659	-3.905	-114	887	25.725	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	345	0	0	0	345	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	17.969	828	-3.961	697	-3.905	-110	-28	11.490	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	12.909	2.833	-4.382	2.307	0	-4	917	14.580	0
Stage 3 összesen	30.879	3.661	-8.342	3.004	-3.905	-114	887	26.070	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	3.164	0	-1.908	1.133	-65	-3	37	2.358	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	3.164	0	-1.908	1.133	-65	-3	37	2.358	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POCI összesen	3.164	0	-1.908	1.133	-65	-3	37	2.358	0
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	60.434	12.691	-15.940	13.226	46	-111	1.614	71.960	26
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	734	1.597	-1.271	701	-39	0	9	1.731	0
Stage 2	998	295	-449	1.267	272	0	22	2.405	0
Stage 3	2.814	36	-436	-327	-37	0	51	2.101	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	4.546	1.928	-2.156	1.641	196	0	82	6.237	0

*A Csoport a korábban leírt összegek későbbi megtérüléseit a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” eredménykimutatás-soron mutatja be.

2023-ban és 2022-ben egyes lakossági becslési módszertanok változását a „Becslési módszertan aktualizálásából származó változás” oszlop mutatja

A hitelezési veszteségek éves változását bemutató összes mozgás tartalmazza - „Értékvesztés” között elszámolt értékvesztése mellett az értékvesztett (Stage 3-as) ügyletekhez kapcsolódó nettó kamatszámítás miatt a nettó kitettségekben megjelenő korrekciót a hitelkockázat változásából származó változás között, amely az eredményben az „*Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel*” soron csapódik le (2023: 2.872 millió Ft, 2022: 6.108 millió Ft), valamint az ügyletek eladása miatt a „*Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek*” soron bemutatott értékvesztés felhasználásokat (2023: 2.679 millió Ft). Az „Értékvesztés” eredmény sor a fentiekén kívül még tartalmazza az ügyletek leírásából származó kivezetés összegét (2023: 1426 millió Ft, 2022: 3.567 millió Ft, illetve az értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok megtérüléséből származó eredménynövekedést (2023: 1.419 millió Ft, 2022: 1.682 millió Ft).

A Csoport bizonyos leírt pénzügyi eszközeivel kapcsolatosan továbbra is végez behajtási tevékenységet. Az ilyen pénzügyi eszközökkel kapcsolatos szerződéses követelés összege 2.726 millió Ft (2022: 2.840 millió Ft).

Szerződés módosítások és várható hitelezési veszteségek

2023-ban is sor került olyan szerződésmódosításra, amely nem vezetett a pénzügyi eszközök kivezetéséhez. Az ilyen módon módosított és élettartami várható hitelezési veszteséggel érintett pénzügyi eszközök módosítás előtti amortizált bekerülési értéke 136.619 millió Ft (2022: 129.825 millió Ft) volt, nettó módosítási vesztesége 5.054 millió Ft (2022: 6.227 millió Ft) volt, ennek legnagyobb része a kamatstopban érintett ügyletek cash-flow-jának jelentékték változásából eredő veszteség (2023: 5.246 millió Ft, 2022: 6.523 millió Ft).

Hitelek újratárgyalat feltételekkel

Az újratárgyalat feltételek melletti hitelek olyan hitelek, amelyeket átstrukturáltak a hitelfelvevő pénzügyi helyzetének romlása miatt. Ilyen esetekben a szerződés eredeti feltételeit azért változtatják meg, hogy segítsék az ügyfelet a pénzügyi nehézségből való kilábalásban.

A Csoport által használt újratárgyalási (forborne) definíció az EBA (EU) 2015/227 szabályozáson alapul.

Nem lakossági: A vállalati, önkormányzati ügyfelekkel és költségvetési szervekkel szembeni követelések minden típusú kitettsége lehet az újratárgyalás alapja (hitelek, folyószámlakeretek, kötvények, garanciák, faktorkeretek és egyéb pénzügyi eszközök).

A Csoport a nem lakossági hitelek esetén azon ügyleteket tekinti átstrukturáltként, amelyek esetében nehéz pénzügyi helyzet miatt az ügyletek kényszerű újratárgyalására kerül sor, melynek során az ügyfél olyan könnyítéseket (engedményben) részesül az új szerződés keretében, amit a Csoport számára a nehéz pénzügyi helyzetére tekintettel a teljes megtérülést célozva nyújt, és amely intézkedést normál üzleti helyzetben más adós számára nem nyújtana.

Az engedmények (concessions) jellemző esetei: a futamidő meghosszabbítása, revolving/rulírozó hitel átalakítása amortizálódó hitellé, türelmi idő biztosítása, standstill megállapodás, kamattökésítés, kedvező árazás, pénzügyi kötelezettségvállalástól való eltekintés, tőke- vagy kamatelengedés, régi ügylet kiváltása. A gyakorlatban a korábbi évekhez hasonlóan legtöbbször futamidő és törlesztő részlet átütemezés és amortizálódóvá alakítás fordul elő.

A Csoport a 2021-ben indult moratórium 2-be, valamint a 2022-ben indult agrármoratóriumba belépett ügyleteket az MNB vezetői körlevélben foglaltaknak megfelelően vállalati oldalon egyedi kockázati monitoring – az esetlegesen megromlott pénzügyi helyzet egyedi vizsgálata – alapján sorolja átstrukturált kategóriába. Kivételt képeznek ez alól azon ügyletek, amik kevesebb mint 9 hónapot töltöttek – az EBA moratóriumról szóló, decemberben frissített jelentésének megfelelően – az első és a második moratóriumban összesen. Ha egy ügyfélnek akár csak egyetlen ügylete is 9 hónapnál többet töltött az első és a második moratóriumban összesen, akkor a Csoport elvégezte rá a kockázati monitoring vizsgálatot a 2021-ben indult moratórium 2-be történő belépés esetén.

A 2021-ben indult moratórium 2, illetve a 2022-ben indult agrármoratórium kezdetekor résztvevő és már eleve Stage 2 vagy Stage 3-ba sorolt ügyletek eleve moratóriumban részt vevő ügyletei automatikusan átstrukturáltak lettek jelölve.

Figyelemmel arra, hogy a 2020-ban indult moratórium 1-ben utolsó 2020-as esedékességükkel résztvevő ügyletek automatikusan a 2021-ben indult moratórium 2-be kerültek, azon ügyletek tekintetében, akik jelezték a kockázati monitoring során, hogy nem élnek a moratórium 2 lehetőségével egyetlen ügyletük vonatkozásában sem és nyilatkozatukkal ki is léptek a moratórium 2-ből a Csoport nem állapított meg pénzügyi nehézséget, és átstrukturáltaként sem jelölte az adott ügyletet. Az újonnan belépők tekintetében a Csoport minden esetben lefolytatta a kockázati monitoring vizsgálatot és az alapján sorolta pénzügyi nehézség esetén átstrukturált kategóriába az ügyletet.

A 2021-ben indult moratórium 3-ba és a 2022-ben indult 4-be történő belépéskor a Csoport minden esetben átstrukturáltaként azonosította az érintett ügyletet és legalább Stage 2-be sorolta.

A 2022-ben indult moratórium 4 kezdetekor a még teljesítő ügyletek – amelyek ekkor Stage 2-be voltak sorolva, átstrukturáltként jelölve – visszafizetésre kerültek. A fennmaradó résztvevő ügyletek Stage 3-ban voltak minősítve, és nem teljesítő-átstrukturáltként jelölve.

2023-ban nem történt változás a moratóriummal érintett ügyletek megítélésében. 2023 végén mindegyik fizetési moratórium kifutott az év végi fordulónapon.

A **lakossági hitelek** minden típusa (személyi hitelek, hitelkártyák, folyószámlakeretek, jelzáloghitelek) képezheti az újratárgyalás alapját. Az újratárgyalás két fő típusa:

- a Csoport által kívánt újratárgyalási módozatok,
- kormányzati programok.

Az ügylet akkor tekintendő türelmi intézkedéssel érintettnek, azaz forborne-nak a fentiek alapján, ha

- az ügyfél nehéz pénzügyi helyzetben van és
- az adott ügylet kondícióiban, feltételeiben olyan, az ügyfél részére a lent nevesített engedmény (concessions) nyújtására vonatkozó módosítás(ok) történt(ek) (kiváltás vagy módosítás formájában), amelyeket normál pénzügyi helyzetben lévő ügyfélnek nem biztosítana a Csoport.

Forborne ügyletnek tekinthető az adott ügylet – a módosított kondícióktól, aktuális késedelmes státusztól függetlenül –, amelyben a szerződésmódosításban engedményt nyújt a Csoport (concessions), és a szerződésmódosítást megelőző 3 hónapban az ügyfél legalább egyszer 30 napot meghaladó késedelembe esett vagy a szerződésmódosításkor 30 napot meghaladó késedelemben volt vagy egyéb, az ügyfél pénzügyi nehézséget bizonyító tényező áll fenn.

A türelmi intézkedéssel érintett (forborne) kitettségeket tekinti a Csoport az MNB 39/2016 rendelete szerinti átstrukturált követelésnek.

A Csoport átstrukturált hitelkitettséget a mérlegfordulónapon az alábbi táblázat mutatja:

2023.12.31. (millió Ft)	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek	Összesen	Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	67.005	38.015	105.020	-2.654	-17.395	-20.049	58.836
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	67.005	38.015	105.020	-2.654	-17.395	-20.049	58.836
Ügyfelekkel szembeni követelések	190	79	269	0	0	0	252
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	190	79	269	0	0	0	252
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	7.581	11.133	18.714	-105	-2.724	-2.829	8.640
Összesen	74.776	49.227	124.003	-2.759	-20.119	-22.878	67.728

2022.12.31. (millió Ft)	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek	Összesen	Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	82.952	44.072	127.024	-6.421	-18.956	-25.377	73.443
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	82.952	44.072	127.024	-6.421	-18.956	-25.377	73.443
Ügyfelekkel szembeni követelések	137	115	252	0	0	0	245
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	137	115	252	0	0	0	245
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	8.219	1.594	9.813	-87	-268	-355	4.548
Összesen	91.308	45.781	137.089	-6.508	-19.224	-25.732	78.236

Hitelek leírása

Hitel (és a kapcsolódó értékvesztési számla) leírására rendszerint akkor kerül sor, részben vagy teljesen, ha a tőkeösszeg megtérülésére nincs reális kilátás, a biztosítékkal fedezett hitelek esetében pedig akkor, ha a biztosíték realizálásából származó bevételek már befolytak és további megtérülés a hitellel kapcsolatban reálisan már nem várható.

Biztosítékok

A Csoport hitelezési politikája szerint a hitelezés során az ügyfél visszafizetési képességét veszik figyelembe, ahelyett, hogy túlzott mértékben biztosítékokra támaszkodnának. Az ügyfél hitelképességi besorolásától és a terméktípustól függően egyes hitelek biztosíték nélküliek is lehetnek. Mindazonáltal a biztosíték fontos hitelkockázatot mérséklő tényező lehet.

A biztosítéki fedezettség számításakor általános elv, hogy a Csoport csak olyan biztosítékot vesz figyelembe értékkel, amely szerepel a Raiffeisen Bank Nemzetközi Csoport „Biztosítékértékelés és kezelés” című funkcionális szabályokban [Raiffeisen Bank International Group Collateral Evaluation and Management (Functional regulations)] és az összes alábbi feltételnek megfelel:

- jogi érvényesíthetőség,
- fenntartható belső érték,
- érvényesíthetőség és érvényesítési hajlandóság,
- a hitelfelvevő hitelképességi besorolása és a biztosíték értéke csak kevéssé vagy egyáltalán nem függ össze.

Az allokált súlyozott biztosítéki érték (WCV, Weighted Collateral Value) a fedezetek diszkontált valós értéke, csökkentve a megelőző terheléssel, maximalizálva a jelzálogjog összegében, korrigálva a devizapufferral (Hfx) és lecsökkentve a fedezett szerződés szerinti kitettségek összegére.

A főbb elfogadott biztosítéktípusok az alábbiak: ingatlan jelzálog, pénzügyi eszközök, értékpapírok, gépeken lévő zálogjog, készleteken lévő zálogjog, áruk, kezességek és garanciák, valamint egyéb komfortfaktorok.

A biztosítékokkal kapcsolatos folyamatok (értékelés és rendszeres újraértékelés, ingatlan helyszíni szemle, fizikai meglét ellenőrzés, fedezettségi követelmények vizsgálata stb.) felelőse a Hitelkockázati Főosztály Biztosítékmenedzsment területe.

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét - a követelések erejéig számított allokált súlyozott biztosítéki értéket - biztosíték típusok szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2023.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzügyi eszközök	0	16.843	0	26.752	11.223	54.818
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	57.613	0	423	174	58.210
Államkötvények	0	16.082	0	153	174	16.409
Vállalati kötvények	0	37.748	0	10	0	37.758
Egyéb kötvények	0	3.783	0	260	0	4.043
Részvények	0	23.388	0	888	1.079	25.355
Jelzálog	0	597.032	0	55.075	0	652.107
Lakóingatlanon	0	324.095	0	3.042	0	327.137
Kereskedelmi ingatlanon	0	222.372	0	37.736	0	260.108
Egyéb jelzálog	0	50.565	0	14.297	0	64.862
Garancia	0	459.347	14.554	94.293	0	568.194
Állami garancia	0	362.091	13.865	2.123	0	378.079
Bankgarancia	0	97.256	689	92.170	0	190.115
Egyéb biztosíték	0	156.126	0	51.698	0	207.824
Összes biztosíték	0	1.310.349	14.554	229.129	12.476	1.566.508

2022.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzügyi eszközök	0	14.423	0	25.004	4.813	44.240
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	56.556	0	1.294	86	57.936
Államkötvények	0	11.120	0	172	86	11.378
Vállalati kötvények	0	38.811	0	177	0	38.988
Egyéb kötvények	0	6.625	0	945	0	7.570
Részvények	0	11.266	0	2.758	723	14.747
Jelzálog	0	551.783	0	46.462	0	598.245
Lakóingatlanon	0	318.627	0	2.317	0	320.944
Kereskedelmi ingatlanon	0	189.837	0	35.272	0	225.109
Egyéb jelzálog	0	43.319	0	8.873	0	52.192
Garancia	0	507.260	641	43.228	0	551.129
Állami garancia	0	361.244	93	2.005	0	363.342
Bankgarancia	0	146.016	548	41.223	0	187.787
Egyéb biztosíték	0	145.333	0	60.376	0	205.709
Összes biztosíték	0	1.286.621	641	179.122	5.622	1.472.006

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét a kitettségek besorolása szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2023.12.31. (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök			Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3		
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	737.391	402.969	18.737	2.793	0	0	0	148.459	1.310.349
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	9.323	4.909	0	0	263	0	59	0	14.554
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	186.589	37.158	5.382	0					229.129
Származékos eszközök								12.476	12.476
Összesen	933.303	445.036	24.119	2.793	263	0	59	160.935	1.566.508

2022.12.31. (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök			Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3		
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	760.671	379.084	23.099	2.736	0	0	0	121.031	1.286.621
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	568	63	0	0	0	0	10	0	641
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	118.556	59.190	1.376	0					179.122
Származékos eszközök								5.622	5.622
Összesen	879.795	438.337	24.475	2.736	0	0	10	126.653	1.472.006

Az időszak alatt birtokbavétellel megszerzett biztosítékok

A fedezetértvényesítés vagy egyéb biztosíték érvényesítése során a Csoport által átvett eszközök nettó könyv szerinti értékét az alábbi táblázat mutatja:

(millió Ft)	2023.12.31	2022.12.31
Ingtatlanok és berendezések	1.211	846
Egyéb	4	4
Átvett eszközök összesen	1.215	850

Koncentrációk

A Csoport szektoronként vizsgálja a hitelkockázat koncentrációját. A hitelkockázat koncentrációjának szektoronkénti bontását a mérlegfordulónapokra vonatkozóan bruttó módon az alábbi táblázatok mutatják:

2023.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingtatlan	0	197.085	4.136	1.008	34.816
Belföldi kereskedelem	0	190.916	4.307	62	191.831
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	242.285	12.727	316	99.997
Pénzügyi tevékenység	320.182	137.144	390.265	69.995	114.795
Nemzeti Bank	916.014	0	0	11.516	15
Közigazgatás	0	5.825	597.192	0	7.669
Bányászat	0	7.317	0	0	165.836
Feldolgozóipar	0	304.317	69.810	11.618	9.090
Mezőgazdaság	0	41.997	35.382	8	28.800
Közlekedés, hírközlés	0	75.556	0	50	169.552
Építőipar	0	25.728	751	131	12.331
Energiaipar	0	14.489	1.739	167	2.328
Infrastruktúra	0	3.951	0	0	20.023
Háztartások	0	583.937	0	93	0
Összesen	1.236.196	1.830.547	1.116.309	94.964	857.083

2022.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingtalan	0	194.997	3.113	2.508	43.992
Belföldi kereskedelem	0	189.734	3.514	194	158.409
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	308.537	9.890	457	98.726
Pénzügyi tevékenység	318.597	138.091	242.616	103.931	62.964
Nemzeti Bank	942.737	0	0	26.951	27
Közigazgatás	0	7.081	433.446	0	1.217
Bányászat	0	13.724	0	0	178.786
Feldolgozóipar	0	367.544	53.233	27.564	7.669
Mezőgazdaság	0	41.249	22.085	76	44.465
Közlekedés, hírközlés	0	74.353	0	33	160.724
Építőipar	0	25.743	637	580	3.903
Energiaipar	0	2.791	1.429	0	3.714
Infrastruktúra	0	3.016	0	0	20.737
Háztartások	0	538.634	0	47	0
Összesen	1.261.334	1.905.494	769.963	162.341	785.333

Értékpapírosítás

Az értékpapírosítás a refinanszírozás és a hitelkockázat-kezelésnek egy sajátos formája, mely tranzakció során a hiteket portfólióba csomagolják és azok tőkepiaci befektetőkhez kerülnek. Az értékpapírosítás célja szabályozói tőkekövetelmény felszabadítása és addicionális refinanszírozási források bevonása.

A szintetikus értékpapírosítás során nem történik követelésátruházás, az eszköz nem, de a kockázat kikerül az értékpapírosítást kezdeményező mérlegéből. A kockázati transzfer hitelderivatívákkal vagy garanciákkal valósul meg.

2022. december 23-án a Csoport egy portfóliogarancia-szerződést kötött. A szintetikus tranzakció szenior, mezzanine és junior ügyletrész-sorozatára (tranche) van felosztva. A mezzanine rész hitelkockázatát intézményi befektetők garantálják, míg a junior és a szenior rész hitelkockázatát a Csoport megtartotta. 2023-ban nem történt új tranzakció.

2023.12.31. (millió Ft)	Szerződéskötés dátuma	Lejárát	Az értékpapírosított portfólió maximuma	Értékpapírosított portfólió	Portfólió kitétsége*	Portfólió	Kihelyezett ügyletrész-sorozat	Kihelyezett tranche összege
Szintetikus tranzakció	2022.12.23	2035.03.31	228.014	227.973	239.972	jelzáloghitelek	Mezzanine	28.958
Összesen			228.014	227.973	239.972			28.958

2022.12.31. (millió Ft)	Szerződéskötés dátuma	Lejárát	Az értékpapírosított portfólió maximuma	Értékpapírosított portfólió	Portfólió kitétsége*	Portfólió	Kihelyezett ügyletrész-sorozat	Kihelyezett tranche összege
Szintetikus tranzakció	2022.12.23	2035.03.31	228.014	226.164	238.067	jelzáloghitelek	Mezzanine	30.482
Összesen			228.014	226.164	238.067			30.482

*Értékpapírosított és nem értékpapírosított rész

(6.3) Piaci kockázat

A piaci kockázat annak a kockázatát jelenti, hogy egy pénzügyi instrumentum jövőbeli cash-flow-inak valós értéke a piaci árakban bekövetkező változások hatására ingadozni fog. A piaci kockázat három típusú kockázatból áll: devizakockázat, kamatkockázat és egyéb árfolyamkockázat.

A piaci kockázat kezelése

A piaci kockázatkezelés célja a piaci kockázati kitétségek elfogadható paramétereken belüli ellenőrzése, a hozam optimalizálása mellett.

Az RBI VaR (Value at Risk) limitrendszer működött, amelynek keretében külön VaR limiteket határoztak meg az alábbi kockázattípusokra: kereskedési könyvi kamatláb-kockázat, banki könyvi kamatláb-kockázat, kereskedési könyvi részvényárfolyam-kockázat, volatilitási kockázat, továbbá a teljes banki nyitott devizapozícióra vonatkozó kockázat. Ezen kívül a kötvények és a pénzügyi termékek közötti spread-kockázatot is külön komponensként jelenítik meg a riportok.

Az elmúlt évek során a Csoporton belüli audit és kontroll funkciók sokkal szigorúbbakká váltak. A piaci kockázatok területéhez kapcsolódóan további jelentések lettek kialakítva. A Csoport a piacconformitással kapcsolatban rendszeres napi monitoring-tevékenységet végez, melynek eredményéről a Vezetőség rendszeres beszámolót kap.

A Csoport különböző stressz tesztet dolgozott ki, amiknek eredményei a Vezetőség számára szintén rendszeresen bemutatásra kerülnek.

A Csoport elkülönítetten kezeli a kereskedési és a nem kereskedési portfólióján belüli piaci kockázattal kapcsolatos kitétségeit.

A **kereskedési portfólió** az árjegyzésből vagy a saját számlás pozíciókból fakadó és egyéb, a Csoport által ilyen típusként megjelölt, piaci árazás módszerével értékelt pozíciókat tartalmazza. A kereskedési tevékenység a hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírokkal, devizával és származékos pénzügyi instrumentumokkal végzett tranzakciókat foglalja magában.

A **nem kereskedési (banki könyvi) portfóliók** a Csoport lakossági és kereskedelmi banki eszközeinek és kötelezettségeinek kamatkockázat kezeléséből eredő pozícióit tartalmazza. A Csoport nem kereskedési tevékenysége felölel minden tevékenységet, amely nem a kereskedési tevékenységhez tartozik, beleértve a hitelnyújtást, betétgyűjtést és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátását.

A banki könyvbe sorolt lejáratlan nem rendelkező termékcsoportokra vonatkozóan speciális kamatláb-modell került bevezetésre, mely beépült a kockázati riportokba is.

Kamatkockázattal szembeni kitétség – kereskedési és banki könyv

A kamatkockázat annak kockázata, hogy a piaci kamatlábak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A kamatláb-kockázat mérése a banki könyvi nettó kamatbevétel, valamint a kereskedési könyv piaci árazási értékének a kamatlábak volatilitásával szembeni érzékenységvizsgálatával történik.

A banki és kereskedési könyvi portfóliók legjelentősebb kockázati tényezője a kamatkitettségek. A Csoport szigorú bázispontérték- és VaR limiteket határoz meg, amelyeket naponta ellenőriz.

A Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumai a mérlegfordulónapon kamattípus szerinti bontásban a következők:

Kamatozó pénzügyi instrumentumok

Fix kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	2023.12.31.	2022.12.31.
Pénzügyi eszközök	1.409.951	1.896.339
Pénzügyi kötelezettségek	883.829	776.351
Összesen	526.122	1.119.988

Változó kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	2023.12.31.		2022.12.31.	
	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek
HUF	2.096.766	1.589.402	1.216.548	1.606.229
CHF	909	18.523	569	20.632
EUR	536.298	951.599	673.969	990.975
USD	7.145	159.260	31.664	182.607
Egyéb deviza	6.236	24.001	5.475	25.345
Összesen	2.647.354	2.742.785	1.928.225	2.825.788

A változásokat az alábbi tételek magyarázzák:

- a fix kamatozású eszközök 2023-ban 486 milliárd Ft-tal csökkentek (az MNB-vel szembeni követelések 712 milliárd Ft-tal csökkentek, az ügyfélhitelek 28 milliárd Ft-tal nőttek, míg a fix kamatozású értékpapírok 212 milliárd Ft-tal nőttek),
- a fix kamatozású források esetében 2023-ban 107 milliárd Ft-os növekedés volt tapasztalható (az MNB-vel szembeni felvételeknél 10 milliárd Ft csökkenés, a bankközi felvételek esetében 11 milliárd Ft növekedés, az ügyfélbetéteknél 112 milliárd Ft növekedés volt tapasztalható),
- a változó kamatozású eszközök állománya 719 milliárd Ft-tal nőtt (amiből a forint értékpapírok állománynövekedése 139 milliárd Ft volt, az MNB nostro állománya 705 milliárd Ft-tal nőtt, a hitelintézetekkel szembeni forint követelések 14 milliárd Ft-tal csökkentek, az ügyfelek eurós hitelei pedig 100 milliárd Ft-tal csökkentek),
- a változó kamatozású források állománya 83 milliárd Ft-tal csökkent (ebből a legjelentősebb változás az ügyfelek betéteinél volt látható: az EUR betétek 39 milliárd Ft-tal, az USD betétek pedig 21 milliárd Ft-tal csökkentek), az MNB HUF források pedig 15 milliárd Ft-tal csökkentek.

A Csoport elsődleges kockázatkezelési módszerként kamatláb-swapokat és egyéb derivatív kamatláb megállapodásokat köt annak érdekében, hogy a kamatkockázati kitétség elfogadható határokon belül maradjon.

A Csoport fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban megjelölt származékos termékeket használ egyes fix kamatozású hitelek, fix kamatozású betétek, kibocsátott és vásárolt fix kamatozású kötvények valós értékének fedezésére. A Csoport rendelkezik fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt szerződésekkel is kamatkockázati kitétsé-

gének kezelése céljából. A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e - a „Nettó kamateredményben” számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a fedezeti elszámolásba be nem vont ügyletek esetén a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron, a fedezeti elszámolásba bevont ügyletek esetén pedig a „Fedezeti elszámolásból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron mutatja ki.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

A cash-flow fedezeti ügyletekkel kapcsolatos információkat a (10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek megjegyzés tartalmazza.

Devizaárfolyam-kockázattal szembeni kitettség

A devizaárfolyam-kockázat annak a kockázata, hogy a devizaárfolyamok változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A devizaárfolyam-kockázatnak való kitettség meghatározásakor a Csoport a teljes nyitott pozíciót figyelembe veszi.

A Csoport mérlegfordulónapon érvényes devizapozícióját mutatják be az alábbi táblázatok:

2023.12.31. (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb	Összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	894.225	2.001	13.952	9.644	8.023	927.845
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök - a származékos termékek kivételével	2.645	0	158	43	0	2.846
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	164.621	0	0	420	0	165.041
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	0	0	0	0	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	289.229	0	52.959	1.680	22.016	365.884
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.682.733	433	980.690	29.188	440	2.693.484
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	3.033.453	2.434	1.047.759	40.975	30.479	4.155.100
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek - a származékos termékek kivételével	4.262	0	0	0	0	4.262
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.145.615	19.111	1.350.775	237.874	27.997	3.781.372
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	2.149.877	19.111	1.350.775	237.874	27.997	3.785.634
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	883.576	-16.677	-303.016	-196.899	2.482	369.466
Nettó származékos és spot pozíció	-508.679	17.183	297.471	197.818	-3.262	531
Nettó nyitott pozíció összesen	374.897	506	-5.545	919	-780	369.997

2022.12.31. (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb	Összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	714.422	1.977	48.861	12.290	7.363	784.913
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök - a származékos termékek kivételével	20.670	0	56	45	0	20.771
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	126.028	0	0	388	0	126.416
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	0	0	0	0	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	193.696	0	84.676	7.125	20.353	305.850
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.573.437	100	1.044.942	59.034	3.317	2.680.830
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	2.628.253	2.077	1.178.535	78.882	31.033	3.918.780
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek - a származékos termékek kivételével	1.951	0	0	0	0	1.951
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.083.594	21.265	1.338.313	255.652	27.393	3.726.217
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	2.085.545	21.265	1.338.313	255.652	27.393	3.728.168
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	542.708	-19.188	-159.778	-176.770	3.640	190.612
Nettó származékos és spot pozíció	-349.585	19.687	112.256	176.218	-3.395	-44.819
Nettó nyitott pozíció összesen	193.123	499	-47.522	-552	245	145.793

A nettó mérleg szerinti nyitott pozíció részét képezik a fedezeti kapcsolatban megjelölt fedezett tételeken elszámolt kamatkockázati valós értékelési különbözete, míg a „Nettó származékos és spot pozíció” soron csak a derivatívák névértéke kerül bemutatásra. 2023. évben a fedezett kötvények mérlegértékében EUR-ban elszámolva összesen nettó 14 milliárd Ft valós értékelési különbözet került elszámolásra.

A Csoport szigorú korlátokat határoz meg a nyitott pozíciókra és VaR mutatókat is használ. Ezeket a limiteket naponta figyelemmel követik.

A devizaopciókhoz kapcsolódó kockázatok tükrözve vannak az FX VaR számokban, valamint az opciókra vonatkozó deriváltakra (gamma és vega) limiteket határoz meg a Csoport, melyeket naponta figyelemmel követnek.

Egyéb árfolyamkockázati kitétség – kereskedési könyv

Az egyéb árfolyamkockázat annak a kockázata, hogy a piaci árak (nem a kamatláb- vagy devizakockázatból eredő) változása miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak, függetlenül attól, hogy ezeket a változásokat az adott pénzügyi instrumentumra vagy annak kibocsátójára jellemző tényezők okozzák, vagy olyan tényezők, amelyek a piaci kereskedés tárgyát képező valamennyi hasonló pénzügyi instrumentumot érintenek.

A Csoport árfolyamkockázata csak a tőzsdén forgalmazott részvényekkel szembeni kitétségekből adódik. A Csoport szigorú limiteket határoz meg a nyitott részvénykitétségekre és árfolyamkockázati VaR-t is használ. Ezeket a limiteket naponta nyomon követik.

A piaci kockázat kezelésének eszközei – kereskedési és banki könyv

Kockázatotott érték

A Csoport kereskedési és banki könyvi portfólióján belüli piaci kockázati kitétség mérésének és ellenőrzésének legfőbb eszköze a kockázatotott érték (VaR = Value at Risk) mutató. A VaR mutató azt jelzi, hogy adott időszak alatt, adott megbízhatósági szint mellett mekkora egy pénzügyi instrumentum maximális vesztesége, normál üzletmenetet feltételezve. A Csoport által használt VaR modell 99%-os megbízhatósági szintet és kereskedési könyv esetében 10 napos, banki könyv esetében 250 napos birtokban tartási időszakot feltételez. A VaR egy kockázati mutató, amelyet a pénzügyi instrumentum lehetséges veszteség-eloszlásához kell rendelni. A Csoport a Monte-Carlo VaR számítást alkalmazza. A kereskedési könyvi termékeket tekintve azok három kockázati tényezőre oszthatók – deviza, kamat és részvényárfolyam – és a kockázatok is ennek alapján vannak csoportosítva.

A VaR nem az egyes komponensek (devizakockázat, kamatláb-kockázat és részvényárfolyamkockázat) összege, mivel a komponensek között együttthatás áll fenn (diverzifikációs hatás).

A diverzifikációs hatás csökkenti a portfólió teljes kockázatát, amennyiben az egyedi kockázati komponensek nem mozognak együtt. A devizakockázat, az egyéb árfolyamkockázat és a kamatkockázat nem korrelál egymással tökéletesen, ezért létezik diverzifikációs hatás. A VaR érték az alaptényezőkre külön-külön és azok teljes csoportjára is naponta kiszámításra kerül. A tőkeigény számszerűsítése esetében a diverzifikációs hatással nem számol a Csoport.

A Csoport kereskedési és banki könyvének piaci kockázatát bemutató VaR számítást az alábbi táblázatok tartalmazzák:

(millió Ft)	2023.12.31.				2022.12.31.			
Kereskedési könyv	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR
Árfolyamkockázat	2	10	0	119	2	7	1	78
Kamatkockázat	43	75	36	170	136	137	24	519
Részvény (ill. áru) kockázat	0	0	0	0	0	0	0	0
Teljes kockázat	57	113	35	1.499	274	300	40	928
Banki könyv	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR
Árfolyamkockázat	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamatkockázat	15.518	13.848	10.922	16.987	14.640	9.506	2.983	21.167
Teljes kockázat	15.518	13.848	10.922	16.987	14.640	9.506	2.983	21.167

A banki könyvi VaR értékek növekedésének oka az volt, hogy Csoport 2023 során jelentős mértékű stratégiai kamatpozíciót épített fel, amely az év végén is nyitottságot eredményezett.

Gap és BPV jelentés

A VaR érték mérése mellett a kamatláb-kockázatot a klasszikus tőke- és kamatlejárat elemzés módszerével is megbecsülik. A gap jelentés az eszközöket és kötelezettségeket különböző átárazódási kategóriákba sorolja aszerint, hogy egy adott eszköz, illetve kötelezettség várhatóan mikor árazódik át.

Az eszközök, illetve kötelezettségek átárazódása akkor történik meg, amikor:

- esedékessé válnak,
- szerződés szerint sor kerül egy tőkerész visszafizetésére,
- a kamat a szerződés szerint egy referenciakamat alapján átárazásra kerül,
- az eszközök vagy kötelezettségek lejárat előtt visszafizetésre kerülnek.

A kamatkockázatot hordozó mérlegen kívüli tételeket névleges betétként és hitelként kezelik. Ugyanabba az átárazódási kategóriába sorolt eszközök és kötelezettségek különbözete a „gap” („átárazódási rés”). A gap pozitív, amennyiben az eszközök kamatkockázata magasabb, mint a kötelezettségeké, és negatív a fordított esetben. Az egyes átárazódási kategóriákhoz kamatérzékenységi mérőszámot, ún. BPV-t rendelünk. Adott kategória BPV-je (Basis Point Value) azt jelöli, hogy az oda eső pozíció jelenértéke mennyivel változik a hozamgörbe 1 bázispontos párhuzamos elmozdulásának hatására. Az egyes átárazódási kategóriákhoz devizánként az Anyabank által jóváhagyott BPV limitek tartoznak.

Az alábbi táblában látható a BPV jelentés:

(ezer Ft)	2023.12.31.				2022.12.31.			
	HUF	EUR	CHF	USD	HUF	EUR	CHF	USD
Kereskedési könyv								
0 - 3 hó	-356	36	-10	258	246	-813	-2	328
3 - 6 hó	70	-101	-1	206	-16	-337	-1	443
6 hó - 1 év	-246	204	0	44	-75	-199	-1	156
1 - 2 év	-98	21	0	-1	-817	-5	0	-1
2 - 3 év	-41	-8	0	-2	-574	-11	0	0
3 - 5 év	-19	-3	0	-42	-343	-4	0	0
5 - 7 év	564	-14	0	0	501	0	0	0
7 - 10 év	-188	-47	0	0	-278	0	0	0
10 - 15 év	-199	0	0	0	-24	0	0	0
15 - 20 év	0	0	0	0	0	0	0	0
20 éven túli	0	0	0	0	0	0	0	0
Banki könyv								
0 - 3 hó	787	-2.599	-31	709	-1.917	-1.022	-18	225
3 - 6 hó	-3.024	-2.292	9	211	-345	-4.820	0	254
6 hó - 1 év	-1.265	695	43	86	3.849	2.221	-1	184
1 - 2 év	843	105	20	132	600	1.756	0	-405
2 - 3 év	5.751	534	0	107	3.002	-3.451	0	1.187
3 - 5 év	-3.142	569	0	670	5.754	748	0	144
5 - 7 év	3.471	5.101	0	2	4.116	92	0	1
7 - 10 év	3.376	841	0	0	3.969	2.043	0	10
10 - 15 év	192	-246	0	0	77	-542	0	0
15 - 20 év	431	-15	0	0	353	-41	0	0
20 éven túli	2	0	0	0	6	144	0	0

Származékos termékekhez kapcsolódó nettósítási megállapodások

A származékos termékek eszközként kerülnek besorolásra, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségként, ha valós értékük negatív. Az IAS 32.42 szerint a különböző ügyletekből eredő származékos eszközök és kötelezettségek csak abban az esetben kerülnek a pénzügyi helyzet-kimutatásban nettósításra, ha az ügyleteket ugyanazon féllel bonyolítják, jogi úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására és a felek nettó módon kívánják rendezni a cash-flow-kat. A Csoport nettósítási keretmegállapodásai csak bizonyos feltételek esetén érvényesíthetőek, ezért a pénzügyi eszközök és kötelezettségek bruttó módon szerepelnek a pénzügyi helyzet-kimutatásban.

2023.12.31. (millió Ft)	Származékos eszközök bruttó értéke	Származékos kötelezettségek bruttó értéke, melyek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettósítás szempontjából figyelembe vehetőek	Származékos eszközök nettó értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban	Nettósítási keretmegállapodás szerinti érték		Nettó összeg
				Származékos instrumentumok	Kapott készpénz-biztosíték	
Származékos eszközök	214.586	0	214.586	183.005	0	31.581
2023.12.31. (millió Ft)	Származékos eszközök bruttó értéke	Származékos eszközök bruttó értéke, melyek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettósítás szempontjából figyelembe vehetőek	Származékos kötelezettségek nettó értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban	Nettósítási keretmegállapodás szerinti érték		Nettó összeg
Származékos eszközök	216.211	0	216.211	183.005	4.856	28.350
2022.12.31. (millió Ft)	Származékos eszközök bruttó értéke	Származékos kötelezettségek bruttó értéke, melyek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettósítás szempontjából figyelembe vehetőek	Származékos eszközök nettó értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban	Nettósítási keretmegállapodás szerinti érték		Nettó összeg
Származékos eszközök	353.417	0	353.417	287.068	0	66.349
2022.12.31. (millió Ft)	Származékos eszközök bruttó értéke	Származékos eszközök bruttó értéke, melyek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettósítás szempontjából figyelembe vehetőek	Származékos kötelezettségek nettó értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban	Nettósítási keretmegállapodás szerinti érték		Nettó összeg
Származékos eszközök	386.267	0	386.267	287.068	48.446	50.753

(6.4) Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport nehézségbe ütközik pénzügyi kötelezettségeinek teljesítése során.

A likviditási kockázat kezelése

A likviditáskezelés célja, hogy a Csoport számára megfelelő likviditást biztosítson, ezáltal valamennyi kötelezettségét esedékes-éskor teljesíteni tudja, mind normál, mind feszített körülmények között.

A likviditási kockázat kezelése az RBI Csoport és a Raiffeisen Csoport számára is kiemelt fontosságú, ezért a Csoport a Csoportra vonatkozó standardok átfogó együttesével és helyi belső szabályokkal, szabályozásokkal és gyakorlatokkal rendelkezik a likviditászkezelésre vonatkozó jogi szabályozások mellett. A likviditászkezeléssel összefüggő eljárásokat, feladatokat, felelősségi köröket, jelentéseket és a limitrendszerre vonatkozó utasításokat a Csoport vezérigazgatói utasításban szabályozza.

A likviditászkezelés az Eszköz-Forrás Bizottság (Asset and Liability Committee, ALCO) egyik fő feladata. Az ALCO felel az eszköz- és forrásgazdálkodásért, a likviditási kockázat kezeléséért és a helyi limitrendszer kialakításáért az RBI Likviditási Kockázatkezelése által meghatározott limitek szerint (vagy néha annál szigorúbb mértékben). Az ALCO havonta ülészik, illetve szükség szerint rendkívüli üléseket is tart.

A belső likviditási jelentéseken túl az RBI naponta likviditási jelentéseket készít a Csoport által szolgáltatott adatok segítségével a csoportszintű likviditási kockázat nyomon követése érdekében.

A Csoport likviditási politikája, melynek szerves része a likviditási krízisterv, évente felülvizsgálatra kerül. A Csoport likviditási helyzete erős, likviditási kockázati kitettsége alacsony. A Csoport nem rendelkezik likviditási céllal fenntartott stand-by hitelkeretekkel, ezek nélkül is biztosított a likviditási tartalékok megfelelő szintje.

Az alábbi táblázat a Csoport nem származékos pénzügyi kötelezettségei, hitelnyújtási elkötelezettségei és a kibocsátott pénzügyi garancia- szerződések utáni, diszkontálás nélküli cash-flow-kat mutatja be azok legkorábbi lehetséges lejáratára alapján. A táblázatban emellett szerepel a származékos pénzügyi kötelezettségek lejárat elemzése, beleértve a hátralévő szerződéses lejáratot azokra a származékos termékekre vonatkozóan, amelyek esetében a szerződéses lejáratok alapvetően a cash-flow-k ütemezése szempontjából. A táblázatban bemutatott bruttó nominális pénzáram a nem származékos pénzügyi kötelezettség és a kibocsátott pénzügyi garanciák után fizetendő hátralévő szerződéses, diszkontálás nélküli cash-flow. A származékos termékekre vonatkozó közzététel a pénzáramok bruttó összegét mutatja.

2023.12.31.	Szerződéses pénzáramok időzítése						
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	39.642	39.642	39.642	0	0	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	(6, 19)	888.203	888.453	888.453	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	2.111.773	2.488.095	488.512	328.813	1.042.565	628.205
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	1.113.835	1.292.688	18.970	42.540	711.130	520.048
Követelések összesen		4.153.453	4.708.878	1.435.577	371.353	1.753.695	1.148.253
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(20, 42)		96.576	25.637	16.732	35.057	19.150
Kimenő pénzáramok			-168.531	-23.741	-41.712	-50.131	-52.947
Bejövő pénzáramok			265.107	49.378	58.444	85.188	72.097
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		120.408	19.278	7.859	52.338	40.933
Kimenő pénzáramok			-13.000	-13.000	0	0	0
Bejövő pénzáramok			133.408	32.278	7.859	52.338	40.933
Származékos termékek összesen			216.984	44.915	24.591	87.395	60.083

2023.12.31.	Szerződéses pénzáramok időzítése						
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	3.551.018	3.741.077	3.018.090	110.270	388.761	223.956
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	4.261	4.261	4.261	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	192.646	216.326	362	148.217	67.747	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	37.708	41.167	10.667	3.335	14.505	12.660
Adott pénzügyi garanciák		192.706	192.706	192.706	0	0	0
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek		433.651	433.651	433.651	0	0	0
Kötelezettségek összesen		4.411.990	4.629.188	3.659.737	261.822	471.013	236.616
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(27, 42)		-89.057	-27.572	-10.365	-25.559	-25.561
Kimenő pénzáramok			-272.030	-113.670	-91.743	-34.242	-32.375
Bejövő pénzáramok			182.973	86.098	81.378	8.683	6.814
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		-126.849	-12.457	-6.470	-62.459	-45.463
Kimenő pénzáramok			-220.451	-28.293	-28.798	-114.855	-48.505
Bejövő pénzáramok			93.602	15.836	22.328	52.396	3.042
Származékos termékek összesen			-215.906	-40.029	-16.835	-88.018	-71.024

2022.12.31.	Szerződéses pénzáramok időzítése						
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	52.780	52.780	52.780	0	0	0
Hítelintézetekkel szembeni követelések	(6, 19)	732.133	733.311	733.311	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	2.363.861	2.837.496	727.029	475.996	997.587	636.884
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	768.837	884.580	21.476	36.547	329.825	496.732
Követelések összesen		3.917.611	4.508.167	1.534.596	512.543	1.327.412	1.133.616
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(20, 42)		108.025	29.696	-32.820	52.646	58.503
Kimenő pénzáramok			-231.471	-5.753	-110.675	-87.402	-27.641
Bejövő pénzáramok			339.496	35.449	77.855	140.048	86.144
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		192.450	7.310	8.844	82.593	93.703
Kimenő pénzáramok			-13.195	-13.195	0	0	0
Bejövő pénzáramok			205.645	20.505	8.844	82.593	93.703
Származékos termékek összesen			300.475	37.006	-23.976	135.239	152.206

2022.12.31.	Szerződéses pénzáramok időzítése						
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	3.496.528	3.613.791	2.936.071	145.311	385.420	146.989
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	1.951	1.951	1.951	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	194.100	235.158	-448	17.324	221.294	-3.012
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	35.590	39.323	8.613	3.168	13.035	14.507
Adott pénzügyi garanciák		176.790	176.790	176.790	0	0	0
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek		403.413	403.413	403.413	0	0	0
Kötelezettségek összesen		4.308.372	4.470.426	3.526.390	165.803	619.749	158.484
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(27, 42)		-154.298	-42.275	-24.718	-25.468	-61.837
Kimenő pénzáramok			-257.605	-46.701	-101.801	-39.133	-69.970
Bejövő pénzáramok			103.307	4.426	77.083	13.665	8.133
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		-246.365	-9.966	-18.785	-102.311	-115.303
Kimenő pénzáramok			-339.301	-25.875	-22.508	-151.914	-139.004
Bejövő pénzáramok			92.936	15.909	3.723	49.603	23.701
Származékos termékek összesen			-400.663	-52.241	-43.503	-127.779	-177.140

A következő tábla a követelések és kötelezettségek könyv szerinti értékének éven belül és éven túl lejáró részét mutatja be:

2023.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Éven belül	Éven túl
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	97.809	31.425	66.384
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	165.041	544	164.497
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	365.884	15.759	350.125
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	2.693.484	609.632	2.083.852
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	119.623	15.877	103.746
Halasztott adókövetelések	1.841	0	1.841
Egyéb eszközök	9.355	9.355	0
Eszközök összesen	3.453.037	682.592	2.770.445
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	93.665	30.173	63.492
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3.781.372	3.052.608	728.764
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	126.808	7.971	118.837
Céltartalékok	16.831	16.831	0
Halasztott adókötelezettségek	11	0	11
Egyéb kötelezettségek	11.814	11.814	0
Kötelezettségek összesen	4.030.501	3.119.397	911.104

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Éven belül	Éven túl
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	183.111	39.709	143.402
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	126.416	464	125.952
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	305.850	12.664	293.186
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	2.680.830	937.983	1.742.847
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	191.077	6.756	184.321
Halasztott adókövetelések	5.101	0	5.101
Egyéb eszközök	8.324	8.324	0
Eszközök összesen	3.500.709	1.005.900	2.494.809
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	145.730	52.037	93.693
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3.726.217	3.053.522	672.695
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	242.488	10.443	232.045
Céltartalékok	11.526	11.526	0
Halasztott adókötelezettségek	8	0	8
Egyéb kötelezettségek	12.176	12.176	0
Kötelezettségek összesen	4.138.145	3.139.704	998.441

A Csoport havi szinten képez gazdasági tőkét a Csoport kereskedési könyvi portfóliójában található illikvid piaci pozíciókra. Ezek alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

2023		2022	
Dátum	millió Ft	Dátum	millió Ft
2023.01.31	0	2022.01.31	274
2023.02.28	0	2022.02.28	64
2023.03.31	0	2022.03.31	216
2023.04.28	0	2022.04.30	312
2023.05.31	0	2022.05.31	175
2023.06.30	0	2022.06.30	406
2023.07.31	0	2022.07.31	839
2023.08.31	0	2022.08.31	636
2023.09.29	0	2022.09.30	0
2023.10.31	0	2022.10.31	0
2023.11.30	0	2022.11.30	0
2023.12.29	0	2022.12.31	0

2022-ben a Csoport felülvizsgálta a likviditási kockázathoz kapcsolódó illikviditási tőkekövetelmény-számítást. A kereskedési könyvben található likviditási kockázat nagy része lakossági állampapírokból fakad. Mivel a lakossági állampapírok csak átmenetileg jelennek meg a kereskedési könyvben, mert az Államadósságkezelő Központ (ÁKK) rendszeresen – havonta – visszavásárolja, és erre a rövid időszakra a prudens értékelés az ÁKK által jegyzett visszavásárlási áron történik, emiatt nem merül fel addicionális likviditási kockázat, és nem szükséges illikviditási tőkekövetelményt képezni az illikvid pozícióra.

(6.5) Működési kockázat

A működési kockázat a közvetlen vagy közvetett veszteség kockázatát jelenti, amely a Csoport folyamataival, személyi állományával, technológiájával és infrastruktúrájával kapcsolatos különböző okokból, valamint a tisztán hitel-, piaci és likviditási kockázatoktól eltérő külső tényezőkkel fakad. A jogi és a szabályozási előírásoknak, valamint a vállalati kultúra általánosan elfogadott normáinak történő megfeleléssel kapcsolatos kockázat is része a működési kockázatnak. Működési kockázat megtalálható a Csoport valamennyi üzleti és támogató területén.

A Csoport célja, hogy a működési kockázatokat költséghatékony módon kezelje, elkerülve a pénzügyi veszteségeket és a reputációs kockázatokat, továbbá a kezdeményezőkézséget és kreativitást korlátozó kontrollfolyamatokat.

A Csoportban működési kockázat-kezeléssel foglalkozó hálózat működik, amelynek része a különálló működési kockázat kontrolling csoport és a központosított csalás kockázat kontrolling csoport és az üzleti egységekben, támogató részlegeken, régiókban és leányvállalatokban dolgozó kb. 100 működési kockázat-kezelő kolléga.

A működési kockázat kontrolling számos eszközt használ a különböző területek működési kockázatainak azonosítására: kulcskockázati indikátorokat, forgatókönyveket, kontroll és kockázati önértékelést, veszteségadat- gyűjtést és külső adatbázisokat.

A fenti folyamatok segítik a kockázatok korai azonosítását és szükségesek a jövőbeli veszteséget okozó események előfordulásának csökkentéséhez. A veszteséget okozó eseményeket a működési kockázat-kezelő kollégák feltöltik a veszteség-adatbázisba, és ezen adatok, illetve más kiegészítő információk alapján (pl. kulcskockázati indikátorok, intézkedési tervek státusza) a működési kockázat kontrolling negyedéves jelentéseket készít.

A működési kockázat kontrolling erős vezetőségi támogatást kap. A működési kockázatok és a lehetséges kockázatcsökkentő intézkedések megvitatására negyedévente sor kerül az Operational Risk and Fraud Committee ülése során, ahol a vezérigazgató, a pénzügyi vezérigazgató-helyettes, a kockázatkezelési vezérigazgató-helyettes, a bankműveletekért felelős vezérigazgató-helyettes, vállalati vezérigazgató-helyettes, lakossági vezérigazgató-helyettes és a Bizottság további tagjai (általában főosztályvezetők) vesznek részt és döntenek a kockázatcsökkentő intézkedési tervek prioritásáról, az RBI CRO-ja pedig a CRO meeting keretében kerül tájékoztatásra a legfontosabb működési kockázatot érintő kérdésekről.

(6.6) Környezeti, irányítási és társadalmi kockázatok

Bolygónkat, a biodiverzitást, valamint életünk minőségét nagymértékben meghatározzák a biológiai rendszert alkotó természeti tényezők. A pénzügyi szektor üzleti tevékenysége nagy hatást gyakorol a környezetre, illetve a társadalomra, azonban ez egy két irányú kapcsolat, a környezeti és társadalmi tényezők is erősen befolyásolják a pénzügyi szektor működését. Napjaink két legjelentősebb ilyen környezeti hatása a klímaváltozás és a biológiai sokféleség elvesztése.

Az ESG (környezeti, társadalmi és irányítási) keretrendszer egy olyan rendszer, amely a vállalatok fenntarthatósági tényezőkből, illetve adottságokból eredő kockázatainak kezelését, valamint lehetőségeinek megragadását hivatott bemutatni az érdekeltek számára.

(6.6.1.) Irányítás és stratégia

Vállalatirányítás

A Csoport kialakította a fenntarthatósággal (ESG) kapcsolatos irányítási kereteit és felelősségi köreit, élén a Csoport ügyvezető szerve által elnökölt Fenntarthatósági Tanáccsal. A Stratégiai és Vállalatirányítási Osztály (SCO) felelős a főbb ESG szempontok és tényezők koordinációjáért, míg az operatív feladatok a funkcionális osztályok (funkcionális megbízottak) alatt maradnak. A Csoportban számos ESG szakértő dolgozik, lefedve a stratégiai, üzleti, kockázatkezelési, beszerzési és jogi osztályt is, akik biztosítják a Csoport ESG megfelelését és fenntartható működését. A Csoport különös figyelmet szentel a tudásmegosztásra a szervezeten belül és kívül egyaránt, biztosítva a legfrissebb információkat az ESG tényezők jogi és környezeti hátteréről.

A Csoport kitüntetett figyelmet fordít az adatkezelésre és az ESG folyamatokra, különös tekintettel az ESG elemzések egyre növekvő adatszükségletére, valamint a szervezet kockázatkezelési és üzleti céljainak kiszolgálására.

A fent említett pontok mellett, a Csoport az ISO 14001:2015 szabvány szerinti környezeti menedzsmentrendszert is bevezette annak érdekében, hogy biztosítsa a szervezet fenntartható működését.

Az ESG-vel kapcsolatos belső szabályzatokat a Raiffeisen Bank International (RBI) hagyja jóvá, majd az érintett leányvállalat szintjén az üzleti egységeken keresztül hajtják végre. A belső ESG szabályzatok többek között: az ESG Kockázati Keretrendszer szabályzat, a szektorális irányelvek szabályzatai (pl. olaj- és gázipar, acélipar, megújuló energia stb.), a csoportszintű ESG és Fenntarthatósági Irányelvek, valamint az ESG hitel folyósítási folyamat szabályzata.

Az RBI aláírója az Egyesült Nemzetek felelős banki tevékenységről szóló alapelveinek (UN Principles for Responsible Banking) és elkötelezett a transzparens működés és érdekelt felekkel való aktív értékteremtés iránt.

Stratégia

A Csoport küldetése és stratégiája erősen beágyazott a Raiffeisen Csoport működésébe, támogatva annak szakmai hátterével és tudásközpontjaival. A fenntarthatóság egy alapvető érték és a vállalati siker egyik mérőszáma a Csoport számára. A Csoport mind a saját működése, mind a hitelezési tevékenysége vonatkozásában figyelembe veszi az ESG tényezőket üzleti stratégiájának kialakítás során.

A Csoport számos fenntartható pénzügyi és befektetési terméket kínál, mindennapi működése energiatakarékossági és klímavédelmi szemlélet szerint történik. A fenntarthatósági stratégiája két fő pilléren nyugszik:

- (a) a környezet elemzése és értékelése, a banki teljesítmény nyomon követése és fejlesztése, valamint
- (b) a portfólióstratégiák és a finanszírozási tevékenységek körében kialakított üzleti megközelítés.

(a) Környezetünk elemzése

A Csoport évente jelenleg két átfogó elemzést készít, nevezetesen: egy klímahorizont elemzést és egy GAP elemzést.

A klímahorizont analízis alapvetően egy olyan elemzés, amely a Csoport rövid távú (0-3 év), közép távú (4-10 év), és hosszú távú (10+év) klímavédelmi sebezhetőségeit és lehetőségeit igyekszik azonosítani. A sebezhetőség leírja a vállalatokat érintő fizikai és átállási kockázatokkal kapcsolatos kitettséget/várható káros hatásokat, míg a lehetőségek a változó környezetben az átállási gazdasági tényezőinek beazonosítását szolgálják.

A Csoport időszakosan végez GAP elemzést és cselekvési tervet, az Európai Központi Bank/Magyar Nemzeti Bank Zöld Ajánlásainak kezelésére. Az értékelés célja a zöld ajánlásokkal való megfelelésnek felülvizsgálata négy szegmens alapján (üzleti modell és stratégia, kockázatkezelés, közzététel, belső irányítás), valamint az aktuális folyamatok bemutatása a javaslatoknak való megfelelés érdekében és az azonosított hiányosságok kezelése kapcsán.

(b) Portfolió stratégiák és üzleti megközelítés

A Raiffeisen Csoport kidolgozott egy Klíma-és Környezetvédelmi Üzleti Stratégiát, amely integrálja a klíma- és környezeti kockázatokat a fő stratégiai folyamatokba a következő célok elérésének érdekében:

- a számviteli mérleg a Párizsi Egyezmény klímacéljaihoz igazítása;
- az ügyfelek támogatása a klíma- és környezeti átállásukban; és
- a fenntartható pénzügyi átalakulás támogatása.

A Csoport olyan portfolióstratégiákat indított el a hitelezési tevékenysége keretében, amelyek a gazdasági átállással összhangban vannak, nevezetesen: korlátozó, átalakító és támogató megközelítésű stratégiák.

Támogató megközelítés: olyan vállalatok és projektek támogatása, amelyek már most piacvezetők fenntarthatósági szempontból.

Átalakító megközelítés: (1) Átalakító: jelenleg implementálás alatt – a vállalatok támogatása a karbonlábnyomuk és káros hatásai csökkentése- illetve pozitív környezeti, valamint társadalmi hatásai növelése során; (2) Átalakító: jelenleg tervezés alatt – a vállalatok támogatása a karbonlábnyomuk és káros hatásai csökkentésére-, illetve pozitív környezeti és társadalmi hatásai növelésére vonatkozó terveik kidolgozása során.

Korlátozó megközelítés: Középpontjában a negatív szűrés, azaz a nem preferált vállalatok és projektek azonosítása áll. A hitelkihelyezési irányelvek nem ösztönzik az ilyen vállalatoknak vagy projektek részére történő hitelnyújtást, hacsak a partner nem prezentálja az átállás iránti lényeges, mérhető és gyors elkötelezettségét alátámasztó terveit.

(6.6.2.) Fenntarthatóság

A Csoport bevezette a hitelezési tevékenységekre irányadó portfolióstratégiáit, amelyek a gazdasági átállással összhangban állnak (korlátozó, átalakító és támogató), valamint átfogó üzleti megközelítését, amely biztosítja a Raiffeisen Csoport és az érdekeltek átállását a tudásátadáson és felelős társaságirányításon keresztül.

A Csoport aktív a zöld hitelnyújtás és zöld befektetések piacán, amelyet a Magyar Nemzeti Bank 2022-ben az „Év Zöld Bankja 2022” és az „Év Zöld Befektetési Alapkezelő 2022” díjakkal honorált:

- erős pozíció a vállalati zöld finanszírozás terén, amely támogatja zöld kötvények útján történő forrásbevonást;
- jelentős tapasztalat a zöld kötvény tanácsadási szolgáltatások terén – a Csoport 4 zöld finanszírozási projektet támogatott tanácsadónként; és
- 5 ESG alapok alapját vezetett be és kínálja az ügyfeleknek, amelyek kizárólag olyan értékpapírokba fektetnek, amelyek kibocsátóit fenntarthatónak minősítik.

A Csoport kialakította a Fenntarthatósági Kötvény Keretrendszerét („Keretrendszer”), amely részét képezi az átfogó fenntarthatósági stratégiának, nagy fókuszot helyezve olyan eszközökre, amelyek pozitív környezeti és társadalmi hatást gyakorolnak, annak érdekében, hogy támogassa az átállást egy fenntarthatóbb jövő felé. A Keretrendszer összhangban áll az ICMA (i) Zöld Kötvény Elveivel (Green Bond Principles), (ii) Társadalmi Kötvény Elveivel (Social Bond Principles), és (iii) Fenntarthatósági Kötvény Irányelveivel. A Keretrendszer alatti első sorozat 2022 júliusában került kibocsátásra, 50 millió dollár értékben. Minden Zöld, Társadalmi és/vagy Fenntarthatósági kötvény kibocsátása esetén a Csoport vállalta, hogy teljesíteni fogja a (1) források felhasználásához, (2) a projekt értékeléséhez és kiválasztásához, (3) a források kezeléséhez és (4) a jelentéshez kapcsolódóan az ICMA követelményeit. Az allokációs és értékelési feladatokat a Bank Fenntarthatósági Kötvény Bizottsága (Sustainability Bond Committee) felügyeli.

A vállalati hitelekre vonatkozó ESG-alapú hitel folyósítási folyamat 2023-ban került kidolgozásra, amelynek bevezetése várhatóan 2024 első negyedévében esedékes. Az ESG-alapú hitelezés:

- Magában foglalja az ESG szakértői funkciót (mint első védelmi vonal), annak érdekében, hogy elemezze a kritikus tényezőket/ügyleteket, és azok összhangját az irányelvekkel, különösen a csoport kizárási irányelveivel (pl. dohánytermékek, szerencsejáték, atomenergia stb.);
- kezeli az iparág-specifikus hitelbírálati kritériumok ágazati irányelveknek történő megfelelését;
- Értékeli a fenntartható termékkeretek, feltételek és jellemzők betartását;
- Biztosítja a vállalati ügyfelek és iparágok átállási fenntarthatósági jellemzőiből eredő potenciális hitelkockázat elemzését és kezelését (növekvő üzleti modell kockázatok az üvegházhatású gáz-kibocsátásból, szabályozási, technológiai, és kereslet/felfogás dimenziókból).

A Csoport 2023 folyamán elindította az ESG Adattárát a tranzakciós ESG jelöléshez, minden szegmensben (nagyvállalati, közép-vállalati, kis-/mikrovállalati, lakossági), négy keretrendszer használatával (EU Taxonómiarendelet, RBI Zöld és Társadalmi, Magyar Nemzeti Bank zöld, és az ERBD). A Csoport az ESG adatok kezelésére és a fent említett hitelezési és jelölési folyamatok támogatására szolgáló információs rendszerek terén is komoly előrelépést tett 2023 során.

(6.6.3.) Kockázatkezelés és mérés

A kockázatkezelés főbb fókuszpontjai:

- az ESG kockázat definiálása és azonosítása,
- a sebezhető iparágak beazonosítása,
- portfólió monitoring,
- ESG kockázat és üzleti modell értékelése a hitel folyósítási folyamatokhoz kapcsolódóan,
- ügyfélkockázat elemzése,
- fedezet értékelése.

Az ESG kockázat definiálása és azonosítása

A Csoport bevezette az ESG Keretrendszert a környezeti, társadalmi, irányítási kockázatok meghatározására és azonosítására, a dokumentum továbbá alapul szolgál az ESG-alapú tudás bővítéséhez. Ezen felül, a klímahorizont elemzés segít azonosítani a klíma- és környezeti kockázatokat a rövid, közép-és hosszú távot illetően.

A sebezhető iparágak beazonosítása

A kockázatkezelés és mérés második pontja a magas környezeti kockázattal rendelkező iparágak azonosítására szolgál. Ennek érdekében, a Csoport a stratégia módszertanú klímahorizont elemzést készit, valamint kockázatkezelési oldalról ESG-alapú iparág kockázati modellezést fog végrehajtani.

Portfólió monitoring

Aktívan kezeli portfólióját az RBI által biztosított irányítási és értékelési eszközök felhasználásával a meglévő szektorális irányelvekre tekintettel (pl. olaj és gázipar, acél, kőszén stb.). Az ESG Rating pontszám a havi portfólió jelentés alapjául szolgál.

ESG kockázat és üzleti modell értékelése a hitel folyósítási folyamatokhoz kapcsolódóan

A hitel folyósítási folyamat során a kockázatkezelés fő célja a vállalati ügyfelek és iparágak átállási fenntarthatósági jellemzőiből eredő hitelkockázatok kezelése (magasabb üzleti kockázat az üvegházhatású gázok kibocsátása, szabályozási, technológiai, kereslet/felfogás dimenziókból). Az ESG Kockázatkezelés az üzleti értékelés után a második védelmi vonalnak tekinthető, és alkalmazható minden hitelkockázattal bíró termékre, amelyekhez hitelbírálat szükséges. Az ESG Kockázatkezelés az átállási hitelkilitásokra összpontosít, míg a potenciális fizikai kockázatokat a fedezeti értékbecslésben veszik figyelembe.

Ügyfélkockázat elemzése

Az ESG Rating egy olyan értékelés (kvalitatív és/vagy kvantitatív), amely egy szervezet hosszú távú elkötelezettségét méri a fenntarthatóság iránt az ESG három tényezőjén keresztül. Ezen túlmenően az ESG Rating betekintést nyújt az entitás átállási kockázatokat érintő kitettségére. A Csoport felelős ügyfél-osztályzási koncepciója az Alap ESG-alapú ügyfél pontszámon nyugszik, amelyet szakértői állásfoglalások finomhangolnak a Végleges ESG Ügyfél pontszámában a vállalati portfólió körében. A pontozás módszertana/lépései a következők:

- (1) Az ESG iparág-alapú pontszám méri iparági szinten az ESG kockázatokat, az integrált országgkockázati tényezővel kiegészítve;
- (2) A szakértői állásfoglalás kiigazítja ezt az értéket egy sor ESG kérdés megválaszolásán és értékelésén keresztül;
- (3) A Végleges ESG Ügyfélpontszám iparáganként eltér, egy engedélyezett intervallum keretein belül, amelyben a felső határ a „legjobb”, míg az alsó határt a „legrosszabb” minősítés jelöli az adott osztályban.

Fedezet értékelése

A klímaváltozás és az ESG tudatosság egyre nagyobb hatással van a hitelfedezetek értékelésére és újraértékelésére, különösen az ingatlanok esetében. Az értékelést befolyásoló legfontosabb tényezők a várható költségek; a várható bevételek és a befektetők hozamvárakozásai és a likviditási szempontok. A Csoport adatokat gyűjt az ügyfelektől az ESG-vel kapcsolatos kockázatok értékeléséhez és azok azonosításához, az ingatlanfedezetek értékelése során. Az értékelés mellett ezek az újonnan bevezetett területek szolgálnak arra, hogy pontosabban megközelítsék és értékeljék az összes éghajlatváltozási kockázatokra való általános kitettséget.

A Csoport arra törekszik, hogy felmérje és csökkentse karbon-lábnymót. Ennek érdekében 2022-ben felmérte Scope 1 és 2, valamint 2023-ban limitált (finanszírozott kibocsátás nélküli) Scope 3 karbon értékeit. A portfólió mérési eszközök (pl. a Scope 3 finanszírozott rész kiszámítása) jelenleg kidolgozás alatt állnak, amely projekteket az RBI menedzseli.

A Csoport még nem rendelkezik tudományos alapú célkitűzésekkel a fióktelep szintjén, így az RBI tudományos alapon elkészített célkitűzései szolgálnak útmutatásul és alapul a jövőbeni célok és módszertan számára (RBI tudományos-alapú célkitűzései a következő linken keresztül elérhetők: <https://www.rbinternational.com/en/raiffeisen/sustainability-esg/responsible-banking/science-based-target.html>).

(6.6.4.) Jelentések

2017 óta a Raiffeisen Csoport minden évben közzé teszi a Fenntarthatósági Jelentését, amely a tudomány aktuális állására és nemzetközi szabványokra épül. A Bank az ESG Cockpit rendszerén keresztül gyűjti, nyomon követi és jelenti a nem-pénzügyi információkat, figyeli és jelenti, az ESG Cockpit rendszerén keresztül az RBI számára, annak érdekében, hogy támogassa az RBI-t a Fenntarthatósági Jelentés elkészítésével kapcsolatban. A csoport szintű jelentés mellett a Bank önkéntes nem-pénzügyi (ESG) jelentést is készít, valamint kötelező vállalati irányítási jelentést is készít az éves beszámoló keretében.

A Csoport a CSRD és EU Taxonómia-rendelet (valamint az ezekre vonatkozó delegált rendeletek) hatálya alá tartozik, így 2025-től kezdve a nem-pénzügyi információkat is meg fogja jeleníteni az éves jelentésében (az első jelentéstételi időszak a 2024-es pénzügyi éve lesz).

(6.7) Tőkegazdálkodás

A Csoport tőkekövetelményét a Csoport helyi szabályozó hatósága (MNB) állapítja meg és követi nyomon.

2008. január 1-jétől a Csoport köteles megfelelni a Bázel II szavatoló tőkével kapcsolatos előírásainak, 2014. június 30-ától pedig a Bázel III előírásainak is.

2008 decemberében az osztrák pénzügyi felügyelő hatóság és a nyolc érintett tagállam hatóságai a Csoportnak, mint az RBI csoport tagjának közös engedélyt adtak a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazására a hitelkockázat kezelés terén, egyes hitelportfóliók kivételével, amelyek kezelése az elfogadott bevezetési terv szerint a standard módszer szerint folytatódik továbbra is.

A Bázel III szabályozás felett módszere bevezetéséből adódó fő jellemzők az alábbiak:

- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség negatív különbözetének levonása az alapvető tőkéből,
- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének hozzáadása a járulékos tőkéhez a kockázattal súlyozott (belső minősítéssel kezelt) kitétségek 0,6%-áig,
- a szavatoló tőkének fedezetet kell biztosítania a hitel- és piaci kockázat és működési kockázatokból adódó tőkekövetelményre is.

A Csoport szavatoló tőkéje két szintre bontható:

- Alapvető tőke (T1 – Tier 1 Capital):
 - o Elsődleges alapvető tőke (CET1 – Common Tier 1 Capital): magában foglalja az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokat (jegyzett tőke, árszió, felhalmozott eredmény, halmozott egyéb átfogó eredmény, egyéb tartalékok), illetve a hozzájuk kapcsolódó levonásokat, úgymint az immateriális javak, goodwill, halasztott adókövetelések utáni levonások; a hitelkockázati kiigazítások hiánya várható veszteséghez viszonyítva; az értékpapírosítási pozíciók miatt levonások; valamint a limittúllépések miatti levonások.
 - o Kiegészítő alapvető tőke (AT1 – Additional Tier 1 Capital): magába foglalja a kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumokat.
- Járulékos tőke (T-2 – Tier 2 Capital): magában foglalja az alárendelt kölcsönök állományát, valamint a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék összegének a várható veszteség feletti többletét azokra a hitelportfóliókra vonatkozóan, amelyek esetében a Bázel III szerinti belső minősítésen alapuló módszert alkalmazzák.

A hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének járulékos tőkében való beszámíthatósága is korlátokhoz kötött. További levonásokat kell érvényesíteni a szavatoló tőke elemeiből a más pénzügyi intézményekben szerzett minősített részesedések esetében.

A banki műveletek két csoportját alkotják a kereskedési könyvi és a banki könyvi ügyletek. A kockázattal súlyozott eszközök számitása meghatározott előírások szerint történik, amelyek célja az eszközökhöz és a mérlegen kívüli kitétségekhez kapcsolódó különböző szintű kockázatok tükrözése. A Bázel II/III szabályozás kiterjesztette a tőkekövetelmény számítását működési kockázat tőkekövetelmény számítására is.

A Csoport a megfelelő tokeellátottság fenntartására törekszik a befektetők, hitelezők és a piac bizalmának a megőrzése, valamint az üzleti tevékenység jövőbeni fejlődése érdekében. A tőkeszint hatása a részvényesek hozamára szintén fontos szempont. A Csoport fontosnak tartja egy nagyobb tőkeáttétel, esetleg potenciálisan elérhető magasabb hozam és a szilárd tőkehelyzet által nyújtott előnyök és biztonság közötti egyensúly fenntartását.

A Csoport az összes szabályozói tőkekövetelménynek megfelelt 2023-ban. A Csoport tőkehelyzete egészséges szinten maradt az év során összhangban a kockázati étvágával.

A Bank egyedüli részvényese 2023.12.22-én 32.300 millió Ft osztalékéülőleg fizetéséről döntött, ami év vége előtt kifizetésre került.

Szabályozói tőkekövetelmény

A Csoport folyamatosan szem előtt tartja, hogy a CRR által meghatározott szabályozási célú konszolidációs körére vonatkozóan a tőke megfelelés meghaladja az előírt szintet és ennek biztosítása érdekében megteszi a megfelelő lépéseket időben. A Csoport a Bazel III előírásainak megfelelően kiszámítja a szavatoló (Bazel III, 1. pillér) és a gazdasági tőkét (Bazel III, 2. pillér, ICAAP) is a tőke megfelelés meghatározásához. A Csoport 2008. december 1-jén kezdte meg a belső módszer szerinti hitelkockázati tőkekövetelményre való fokozatos áttérést, elsőként a nem lakossági szegmensre bevezetve az F-IRB módszert. 2010 júliusa, illetve 2012 áprilisa óta a Csoport magánszemély, illetve mikrovállalati ügyfeivel szemben fennálló kitétségeire belső módszerrel (A-IRB) számít tőkekövetelményt. A szabályozói tőkekövetelmény felett a tőkepuffereket is tartania kell a Csoportnak (rendszerkockázati, tőkefenntartási, rendszerszinten jelentős intézményi tőkepuffer).

Rendszerszinten jelentős intézményi tőkepuffer

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2023-ban is újraértékelte a hazai hitelintézetek jelentőségét a 2022. év végi adatok alapján, és ennek eredményeképp a tavalyihoz hasonlóan hét bankcsoportot azonosított rendszerszinten jelentősként (Other Systemically Important Institutions – O-SII), köztük a Raiffeisen csoportot is.

Az MNB a koronavírus-járvány következtében kibontakozó rendkívüli gazdasági körülmények miatt feloldott, a hazai rendszerszinten jelentős intézmények vonatkozásában előírt tőkepuffereket fokozatos, 2024-ig tartó visszaépítésének megkezdését már 2022-től elvárta. A rendszerszinten jelentős bankok tőkehelyzete továbbra is megfelelő ahhoz, hogy az MNB a korábban előirányzott növekvő mértékben állapítsa meg a 2024-től előírt tőkepuffereket. Ennek megfelelően 2024-ben is a tervezett végleges mérték felével növekednek majd az átmeneti pufferráta előírások, amelyek 2024-től érik el tervezett célértéküket.

	O-SII tőkepufferráták				
	Tény				Előírt
	2020	2020.07.01-től	2022	2023	2024
Raiffeisen Bank Zrt.	0,50 %	0%	0,125%	0,25%	0,5%

Anticiklikus tőkepuffer

Az MNB közleményében aktiválta az anticiklikus tőkepuffert 2022 június 30-án, hogy mérsékelje a hitel- és lakáspiaci rendszer kockázatokat. Az MNB 2022 júniusát megelőző negyedévekben érdemi és növekvő túlértékeltséget mért a lakáspiacon, amely a hitelezéssel összefüggő bankszektori kockázatok növekedésével párosult. Ezek a kockázatok akkor a korábbi hónapok háborús helyzettel összefüggő bizonytalanságával együtt sem mérséklődtek, így a bankok ellenállóképességének szabályozói eszközökkel való támogatása indokoltá vált. Az MNB Pénzügyi Stabilitási Tanácsa ezért a banki tőkekövetelmények emelése mellett döntött, és az anticiklikus tőkepufferráta mértékét annak 6 éve való bevezetése óta először, 2024. július 1-jétől 0,5 százalékra emeli.

Tőke megfelelés

(millió Ft)	2023	2022*
Jegyzett tőke	50.000	50.000
Tőketartalék	113.445	113.445
Eredménytartalék	197.968	128.828
Halmazott egyéb átfogó jövedelem	22.193	12.258
Általános banki kockázatok fedezetére képzett tartalékok	32.143	22.215
Elsődleges alapvető tőke módosításai prudenciális szűrők miatt	-23.031	-15.672
(-) Cégtérték	-1.035	-1.035
(-) Immateriális javak	-16.674	-14.088
(-) Értékpapírosítási pozíciók	0	-1.336
(-) Halasztott adó miatti levonások	-1.839	-4.764
(-) Nemteljesítő kitétségek addicionális tőkeigénye	-2.007	-4.008
Elsődleges alapvető tőke	371.163	285.843
Kiegészítő alapvető tőkeként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	46.979	31.445
Kiegészítő alapvető tőke	46.979	31.445
IRB szerinti értékvesztés és céltartalék többlet	6.844	6.704
Alárendelt kölcsönként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	59.331	62.039
Járulékos tőke	66.175	68.743
Szavatoló tőke összesen	484.317	386.031
Tőkekövetelmény	139.728	125.761
Tőke megfelelési mutató (%)	27,73%	24,56%

*A 2023.12.31-re és a 2022.12.31-re vonatkozó szavatoló tőke nem tartalmazza a decemberben kifizetett osztalékkelőleg levonását.

Tőkeallokáció

Az egyes üzletágak és tevékenységek közötti tőkefelosztás során elsődleges szempont, hogy egyfelől a lehetséges kockázatok fedezésére, a biztonságos banküzemhez elegendő tőke legyen biztosítva (a vállalkozás folytatásának elve), másrészt az is szükséges, hogy szélsőséges piaci körülmények során esetlegesen elszenvedett magas veszteségekre is fedezetet biztosítson. Az allokáció során szintén kiemelt szempont a Csoport tőkearányos nyereségének optimalizálása.

A kockázatok számszerűsítéséhez a Csoport meghatározza a jogszabály által előírt és a közgazdaságilag indokolt tőkeszükségletet, az optimalizáció pedig a közgazdaságilag indokolt tőkeszükséglet alapján történik.

Az egyes egységek és tevékenységek közötti tőkeallokációt az IRD Hitelkockázat és ICAAP Koordináció csoportja végzi, és azt a Csoport vezetősége ellenőrzi. Az optimális tőkeallokáció további eszköze a kockázat és tőkeköltség alapú árazás.

A Csoport tőkemenedzsmenttel és tőkeallokációval kapcsolatos elveit az igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

(7) Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel, egyéb kamatbevételek és kamatráfordítások

(millió Ft)	2023	2022
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	358.864	211.421
Egyéb kamatbevétel	244.368	139.549
Kereskedési célú eszközök után	98.072	92.372
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	533	1.608
Származékos ügyletek - kereskedési célú	22.431	58.702
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	75.108	32.062
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök után	0	1
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	1
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök után	9.530	6.109
Hitelek és előlegek	9.530	6.109
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatláb-kockázat	76.939	31.108
Egyéb	59.827	9.959
Kamatbevételek összesen	603.232	350.970
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	-167.446	-71.626
Egyéb kamatráfordítás	-235.130	-140.338
Kereskedési célú kötelezettségek után	-127.288	-94.919
Származékos ügyletek - kereskedési célú	-22.160	-60.840
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	-105.128	-34.079
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatláb-kockázat	-107.837	-45.224
Egyéb	-5	-195
Kamatráfordítások összesen	-402.576	-211.964
Nettó kamateredmény	200.656	139.006

A Csoport nettó kamateredménye 61.650 millió Ft-tal nőtt az előző évhez képest. Mind a kamatbevételek, mind a kamatráfordítások nőttek, de az előbbiek emelkedése nagyobb mértékű volt.

Kimagaslóan növekedtek az effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevételek (147.443 millió Ft növekedés), köszönhető ez a még 2023-ban is magas kamatkörnyezetnek, leginkább a bankközi – különösen az MNB felé történő – kihelyezések kamatbevételei emelkedésének, emellett a magasabb ügyfeles folyószámla- és hitelkamat-bevételeknek és a lejáratig tartandó értékpapírokon elért kamatbevételeknek.

Az effektív kamatmódszerrel elszámolt kamatráfordítás 95.820 millió Ft-os növekedésének jelentős részét az ügyfélbetétek, illetve a bankközi betétek után fizetett magasabb kamat okozta. Emellett az MREL-kötvénykibocsátás is növelte a 2023-as év kamat-terheit.

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt értékpapírok elszámolt kamata (főleg a jelzáloglevelek és államkötvények kamata), illetve az értékpapírokhoz kapcsolódó diszkontok és prémiumok amortizációja tovább javította a kamatbevételt (11.629 millió Ft kamatbevétel-növekedés).

A nettó kamateredményt a származékos ügyleteken elszámolt kamateredmény jelentősen (25.594 millió Ft kereskedési célú kamateredmény-romlás), a kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kamateredménye kicsit rontotta (1.075 millió Ft kamatcsökkenés). Ezen kis mértékben javított a kötelezően eredménnyel szemben valós értéken értékelt ügyletek (babaváró hitelek) kamatbevétele (3.421 millió Ft kamatbevétel-növekedés).

A cash-flow és valós érték fedezetbe bevont származékos ügyletek nettó kamateredménye csökkent (16.782 millió Ft kamatcsökkenés).

(millió Ft)	2023	2022
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	358.864	211.421
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök után	29.850	18.222
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	29.850	18.222
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök után	329.014	193.199
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	57.703	19.411
Hitelek és előlegek	266.830	170.866
Lízingkövetelések	4.416	2.860
Egyéb eszközök	65	62
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	-167.446	-71.626
Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek után	-167.446	-71.626
Betétek	-146.400	-65.206
Hátrasorolt kötelezettségek	-3.686	-2.044
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-16.610	-3.664
Lízingkötelezettségek	-750	-712
Effektív kamat módszerrel elszámolt nettó kamateredmény	191.418	139.795

(8) Nettó jutalék- és díjbevétel

Az alábbi táblázat a Csoport nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt ügyleteihez kapcsolódó díj- és jutalékeredményeket tartalmazza:

(millió Ft)	2023	2022
Jutalék- és díjbevételek		
IFRS15 szerinti bevételek		
Fizetési szolgáltatások és bankkártyák	51.279	45.053
Devizakonverziók és egyéb ügyletek elszámolásába épített tranzakciós díjak	23.530	22.916
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	16.712	17.606
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	5.565	5.541
Befektetési alapkezelés bevétele	6.567	3.580
Ügynöki szolgáltatás	1.768	1.056
Letétkezelés	1.090	908
Vállalati pénzügyek	316	286
Vagyonkezelés	4	16
Elszámolás és teljesítés	16	26
Egyéb	2.160	1.858
IFRS15 szerinti bevételek összesen	109.007	98.846
IFRS9 szerinti bevételek		
Hitelszolgálati tevékenység	368	272
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	4	4
Adott pénzügyi garanciák	4.527	4.134
Hitelnyújtás	287	405
IFRS9 szerinti bevételek összesen	5.186	4.815
Jutalék- és díjbevételek összesen	114.193	103.661
Jutalék- és díjráfordítások		
Fizetési szolgáltatások	-7.064	-5.991
Devizakonverziók és egyéb ügyletek elszámolásába épített tranzakciós díjak	-239	-209
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	-16.318	-17.091
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	-510	-723
Ügynöki szolgáltatás	-252	-102
Letétkezelés	-936	-920
Elszámolás és teljesítés	-88	-86
Hitelszolgálati tevékenység	-350	-227
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek	0	0
Kapott pénzügyi garanciák	-3.966	-2.487
Egyéb	-2.950	-2.485
Jutalék- és díjráfordítások összesen	-32.673	-30.321
Nettó jutalék- és díjbevétel	81.520	73.340

A Csoport nettó jutalékeredménye 8.180 millió Ft-tal nőtt az előző évhez képest, amely elsősorban a fizetésforgalmi díjak növekedésének (5.153 millió Ft) köszönhető.

A fizetésforgalmi díjakon belül az átutalásokhoz és egyéb fizetési forgalmakhoz kapcsolódó jutalékok emelkedtek kimagaslóan, de a bankkártyadíjak és a számlavezetéshez kapcsolódó díjak növekedése is kimagasló.

Szintén pozitívan hatottak a nettó jutalékeredményre az értékpapírok (befektetési jegyek) forgalmazása kapcsán kapott jutalékok (3.224 millió Ft), a Csoport ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír ügyleteibe épített tranzakciós díjai és az ügynöki jutalékok (biztosításközvetítési jutalékok).

A nettó jutalékeredményt jelentősen csökkentette a 2023 során kifizetett szintetikus értékpapírosítási díj.

(9) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

Kereskedési célú pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség vagy veszteség

(millió Ft)	2023	2022
Származékos ügyletek	-56.278	49.456
Kereskedési célú származékos ügyletek	-21.426	9.320
Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül	-34.852	40.136
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	89	26
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	651	-118
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1.053	-9.675
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség/veszteség, nettó	-54.485	39.689

A kereskedési céllal tartott származékos ügyleteken elszámolt eredmény 30.746 millió Ft-tal csökkent. Ennek fő oka az FX swap, forward és futures ügyleteken elszámolt realizált és nem realizált eredmény 30.651 millió Ft-os csökkenése volt.

2023.01.01-től a Csoport a trading célú FX swap és FX forward ügyletek implicit kamateredményét a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron mutatja ki. 2023. évben ezen ügyletek kapcsán 19.426 millió Ft nettó implicit kamatráfordítás jelent meg ezen a soron, míg 2022. évben ezen ügyletek kamatát még a „Nettó kamateredmény” részeként mutatta ki a Bank (50.920 millió Ft kamatbevétel és 53.320 millió Ft kamatráfordítás).

A „Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül” sor eredménye (gazdasági fedezési céllal kötött származékos ügyletek) 74.988 millió Ft-tal csökkent, amit egy részről az FX swap, forward és futures ügyletek 44.352 millió Ft veszteségnövekedése, valamint egydevizás, illetve kétdevizás kamatswap (FRA, IRS, CCIRS, OSP) ügyleteken elszámolt 30.636 millió Ft veszteség növekedése okozott.

A „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” tavalyi eredmény 770 millió forinttal javult. Összetételben: az államkötvények -466 millió Ft-tal míg az egyéb kötvények 700 millió Ft-tal, a kincstárjegyek 238 millió Ft-tal javították az eredményt.

Az „Egyéb pénzügyi kötelezettségek” változását a spot ügyleteken realizált nyereség (10.728 millió Ft) okozta.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2023	2022
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	85	35
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	73	66
Hitelek és előlegek	24.483	-8.913
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége, nettó	24.641	-8.812

A „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” között a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt. befektetési jegyein elszámolt eredmény jelenik meg.

A „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” soron jelenik meg a Visa C részvény ártértékelési eredménye.

2023-ban a kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök eredményét 18.279 millió Ft-tal növelte a babaváró hitelek ártértékelési eredménye.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2023	2022
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	-6
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége/vesztesége, nettó	0	-6

(10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek

A következő tábla a fedezeti elszámolás alá vont derivatívák, illetve fedezett tételek valós értékelésből származó nettó eredményét mutatja be:

(millió Ft)	2023	2022
A fedezeti instrumentum valós értékének változásai [megszűnéssel együtt] valósérték-fedezeti ügyletekben	38.328	-36.203
A fedezett tétel fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változásai valósérték-fedezeti ügyletekben	-39.754	34.476
A cash-flow fedezeti ügyletekből származó eredményben megjelenített hatékonyság	-82	-53
ebből: élő kapcsolatok	-326	777
ebből: bontott kapcsolatok	244	-830
Fedezeti elszámolásból eredő nyereségek/veszteségek, nettó	-1.508	-1.780

A vásárolt kötvényeket fedező egydevizás és kétdevizás kamatswapok valós értékeléséből származó veszteség 2023-ban 63.917 millió Ft volt (2022-ben 70.312 millió Ft nyereség). A betéteket fedező kamatswapok valós értékelési nyeresége 2023-ban 8.050 millió Ft volt (2022-ben 6.381 millió Ft veszteség). A betétportfóliót fedező kamatswapokon 110.588 millió forint valós értékelési nyereség lett elszámolva 2023-ban (2022-ben 120.439 millió Ft veszteség). A nyújtott hitelek fedező kamatswapok 2023. évi nettó valós értékelési vesztesége 8.591 millió Ft volt (2022-ben 13.598 millió forint nyereség). A fedezeti elszámolásba bevont kibocsátott kötvényállományt fedező kamatswapok kapcsán elszámolt valós értékelési nyereség 2023-ban 6.125 millió forint volt (2022-ben 4.794 millió Ft veszteség), amelyből 2023. évben 6.071 millió Ft nyereség (2022-ben 4.728 millió Ft veszteség) MREL kötvénykibocsátáshoz kapcsolódik. A hitelportfóliót fedező kamatswapokkal kapcsolatban 2023-ban 13.927 millió Ft veszteség (2022-ben 11.501 millió Ft nyereség) került elszámolásra a fedezeti elszámolásból eredő eredményben.

2023-ban a fedezett vásárolt kötvényeken 63.912 millió Ft (2022-ben -70.723 millió Ft), a fedezett betéteken -8.014 millió Ft (2022-ben 6.366 millió forint), a fedezett hiteleken 8.641 millió Ft (2022-ben -13.398 millió Ft), a fedezett kibocsátott kötvényállományon -6.129 millió Ft (2022-ben 4.768 millió Ft), amelyből MREL kötvényekhez kapcsolódóan -6.070 millió Ft (2022-ben 4.700 millió Ft) valós értékelési eredmény került elszámolásra. A fedezett betétportfólión 2023-ban -111.174 millió Ft (2022-ben 118.848 millió forint), a fedezett hitelportfólió kapcsán pedig 13.010 millió Ft (2022-ben -11.383 millió Ft) valós értékelésből származó eredmény került elszámolásra.

Tekintettel arra, hogy a Csoport fedezeti kapcsolatainak többsége forintban denominált, a 2023-ban tapasztalt jelentős hozamcsökkenés felnagyította a fedezeti kapcsolatok hatékonyságából eredő eredményhatást. Míg 2022 során a 3 hónapos BUBOR 4,21%-16,18% sávban mozgott, addig 2023-ban a 9,96%-16,31%-os tartományban. Az 5 éves lejáratú forint kamatswap hozama ugyanezen időszakokban 4,72%-11,73% (2022), illetve 5,53%-10,77% (2023) között mozgott.

Cash-flow fedezeti ügyletek

A Csoport 2012 decemberétől alkalmazza a cash-flow fedezeti elszámolást. A Csoport a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére egydevizás és kétdevizás kamatswap ügyleteket alkalmaz a forintos és devizában denominált hitel-, illetve betétállományok esetében.

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport cash-flow fedezeti elszámolást alkalmazza:

2023.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	8.602	213.958	424.273	123.514
Átlagos fix kamatláb	3,35%	9,07%	6,53%	6,26%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	19.343	57.047	13.965
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	386,86	384,97	383,74
2022.12.31. (millió Ft)				
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	12.197	63.620	313.186	155.836
Átlagos fix kamatláb	1,43%	7,76%	6,50%	5,58%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	36.586	13.563
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	-	414,13	413,14

CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, BUBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cseréli el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A cash-flow fedezésbe bevont fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonysággal kapcsolatos összegeket a következő tábla szemlélteti:

2023.12.31. (Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2023-ban	A fedezeti ügylet egyéb átfogó megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonyság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalékából az eredménybe átsorolt összeg
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek				
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	770.347	49.508	17.944	10.263	10.635	-370	-239
Kamatláb kockázat fedezése összesen	770.347	49.508	17.944	10.263	10.635	-370	-239
Kamatláb kockázat / Devizakockázat							
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	90.355	1.170	1.328	195	157	37	-4
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	90.355	1.170	1.328	195	157	37	-4
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	860.702	50.678	19.272	10.458	10.792	-333	-243

2022.12.31. (Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2022-ben	A fedezeti ügylet egyéb átfogó megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonyság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalékából az eredménybe átsorolt összeg
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek				
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	544.839	34.960	19.581	11.304	10.652	649	781
Kamatláb kockázat fedezése összesen	544.839	34.960	19.581	11.304	10.652	649	781
Kamatláb kockázat / Devizakockázat							
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	50.149	2.666	377	-126	-264	138	50
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	50.149	2.666	377	-126	-264	138	50
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	594.988	37.626	19.958	11.178	10.388	787	831

A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékű, akkor az eszközoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron, ha pedig negatív a valós értékű, akkor a forrásoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonyság, illetve a fedezeti kapcsolat bontásakor az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe átsorolt összegek is a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron szerepelnek.

A cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

(millió Ft)	A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott érték változása 2023-ban	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
		2023.12.31.	
Kamatláb kockázat			
Hitelek	44.870	21.556	0
Betétek	-34.523	-1.314	-4
Kamatláb kockázat fedezése összesen	10.347	20.242	-4
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	-236	-183	0
Betétek	394	298	0
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	158	115	0
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	10.505	20.357	-4

(millió Ft)	A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott érték változása 2022-ben	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
		2022.12.31.	
Kamatláb kockázat			
Hitelek	-15.323	-19.275	0
Betétek	26.717	30.057	-4
Kamatláb kockázat fedezése összesen	11.394	10.782	-4
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	-198	32	0
Betétek	-16	-60	4
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	-214	-28	4
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	11.180	10.754	0

*Az itt megjelenített összegek olyan, már megszűnt fedezeti kapcsolatokról erednek, ahol a fedezett tétel bekövetkezése várható, ezért a Csoport ezeket az összegeket akkor számolja el az eredménybe, amikor a fedezett tétel bekövetkezik, vagy ismertté válik, hogy a fedezett tétel bekövetkezése már nem várható (ekkor a teljes kapcsolódó összeget átsorolja a Csoport a tőkéből az eredménybe).

A Csoport változó kamatozású éves, illetve éven belüli fizetési frekvenciával rendelkező, forintban, valamint euróban denominált hiteleket és betéteket sorol a fedezeti elszámolásban érintett ügyletek közé. A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont fedezett hitelek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron, a fedezett betétek pedig az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepelnek.

2023-ban a 2023.12.29-én élő és a bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokban megjelölt fedezeti ügyletek valós érték változásai hatékony részéhez kapcsolódóan 10.550 millió Ft nyereség (2022-ben 11.219 millió Ft nyereség) került elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben. Ezek az összegek tartalmazzák azokat az egyéb átfogó jövedelem és eredmény közötti átsorolásokat is, amelyek a 2023, illetve 2022 előtt bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokhoz tartozó fedezeti tartalék eredménybe történő szisztematikus amortizációjából származnak. 2023-ban 244 millió Ft nyereség (2022-ben 830 millió Ft veszteség) került átvezetésre az eredménybe a bontott, illetve lejárt cash-flow fedezeti kapcsolatokkal kapcsolatban, és ezeket az összegeket a Csoport a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” között mutatta ki. 2023 folyamán a 2023.12.29-én élő cash-flow fedezeti kapcsolatokban megjelölt fedezeti ügyletek hatékonysága kapcsán ugyanezen a soron 326 millió Ft veszteség (2022-ben 777 millió Ft nyereség) került elszámolásra.

Valósérték-fedezeti ügyletek

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport valósérték-fedezeti elszámolást alkalmazza:

2023.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	16.000	148.911	79.702
Átlagos fix kamatláb	-	1,60%	4,40%	1,54%
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	18.502	234.223	154.380
Átlagos fix kamatláb	-	5,16%	5,59%	2,90%
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	18	1.214	105.011	41.612
Átlagos fix kamatláb	-0,33%	0,38%	2,67%	2,48%
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	2.000	46.088	0
Átlagos fix kamatláb	-	8,19%	1,46%	-
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	345	131.842	52.558	0
Átlagos fix kamatláb	6,04%	10,55%	4,23%	-
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	40.886	136.692	522.069	339.651
Átlagos fix kamatláb	2,01%	1,52%	2,11%	2,72%
Hítelporfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	421	15.806	27.837	39.197
Átlagos fix kamatláb	0,50%	1,11%	1,35%	1,50%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	3.482	19.343
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	24,55	24,58
Kibocsátott kötvényeket fedező USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	18.280	0
Átlagos USD/EUR árfolyam	-	-	0,96	-

2022.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	1.879	1.250	134.339	94.864
Átlagos fix kamatláb	0,56%	0,97%	0,90%	1,01%
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	11.607	69.797	185.067
Átlagos fix kamatláb	-	0,17%	1,63%	2,74%
Hitelek fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	214	3.662	105.295	35.869
Átlagos fix kamatláb	-0,46%	0,62%	1,80%	2,58%
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	7.650	46.088	0
Átlagos fix kamatláb	-	13,39%	1,46%	-
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	374	192.136	0
Átlagos fix kamatláb	-	6,42%	6,96%	-
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	36.996	217.354	575.735	390.288
Átlagos fix kamatláb	0,55%	1,46%	1,50%	2,35%
Hítelporfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	463	7.226	38.826	44.435
Átlagos fix kamatláb	0,41%	1,02%	1,23%	1,51%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	2.072	20.717
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	24,39	24,57
Kibocsátott kötvényeket fedező USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	19.114	0
Átlagos USD/EUR árfolyam	-	-	0,96	-

CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, PRIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügylet esetén a Csoport naponta változó mértékű, €STR overnight kamathoz tartozó pénzáramot cserél el naponta változó mértékű, SOFR overnight kamathoz tartozó pénzáramra.

A valósérték-fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonysággal kapcsolatos összegeket mutatja be az alábbi táblázat:

2023.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2023-ban	Az eredményben megjelenített hatékonyság
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek		
Valós érték mikrofedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	244.613	17.286	5.399	-24.886	-165
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	407.105	17.530	11.704	-39.140	211
Hitelek fedező kamatswap (IRS) ügyletek	147.855	8.098	631	-8.587	53
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	48.088	4	4.616	8.048	34
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	184.745	3.352	1.453	6.187	-7
Kamatláb kockázat fedezése összesen	1.032.406	46.270	23.803	-58.378	126
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	22.825	91	3	141	-19
Kibocsátott kötvényeket fedező USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	18.280	0	840	-64	1
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	41.105	91	843	77	-18
Valós érték mikrofedezeti ügyletek összesen	1.073.511	46.361	24.646	-58.301	108
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	1.039.298	11.286	82.010	110.525	-649
Hítelporfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	83.261	11.298	880	-13.919	-908
Kamatláb kockázat fedezése összesen	1.122.559	22.584	82.890	96.606	-1.557
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	1.122.559	22.584	82.890	96.606	-1.557
Valósérték-fedezeti ügyletek összesen	2.196.070	68.945	107.536	38.305	-1.449

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2022-ben	Az eredményben megjelenített hatékonyság
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek		
Valós érték mikrofedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	232.332	48.912	1.703	30.344	-214
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	266.471	44.819	0	39.949	-258
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	145.040	16.525	57	13.596	198
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	53.738	0	12.925	-6.378	-13
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	192.510	130	4.106	-4.939	-24
Kamatláb kockázat fedezése összesen	890.091	110.386	18.791	72.572	-311
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	22.789	0	710	-8	33
Kibocsátott kötvényeket fedező USD/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	19.114	0	77	147	0
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	41.903	0	787	139	33
Valós érték mikrofedezeti ügyletek összesen	931.994	110.386	19.578	72.711	-278
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	1.220.373	16.734	201.291	-120.379	-1.531
Hitelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	90.950	26.331	1.661	11.492	109
Kamatláb kockázat fedezése összesen	1.311.323	43.065	202.952	-108.887	-1.422
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	1.311.323	43.065	202.952	-108.887	-1.422
Valósérték-fedezeti ügyletek összesen	2.243.317	153.451	222.530	-36.176	-1.700

A valósérték-fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonyság a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron szerepel.

A valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

2023.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változása 2023-ban
	Eszközök	Kötelezettségek	Eszközök		Kötelezettségek		
			élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt HTCS kötvények	222.953	0	-10.628	-183	0	0	24.560
Vásárolt HTC kötvények	400.108	0	-5.565	0	0	0	39.352
Hitelek	137.414	0	-7.027	37	0	0	8.641
Betétek	0	44.011	0	0	-4.103	0	-8.014
Kibocsátott kötvények	0	189.165	0	0	1.502	0	-6.129
Betétportfólió	0	804.362	0	0	-64.919	0	-111.174
Hitelportfólió	55.974	0	-11.289	0	0	0	13.010
Valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	816.449	1.037.538	-34.509	-146	-67.520	0	-39.754
2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változása 2022-ben
	Eszközök	Kötelezettségek	Eszközök		Kötelezettségek		
			élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt HTCS kötvények	173.377	0	-44.532	-208	0	0	-30.518
Vásárolt HTC kötvények	215.339	0	-46.859	0	0	0	-40.207
Hitelek	119.925	0	-16.156	64	0	0	-13.398
Betétek	0	41.681	0	0	-12.117	0	6.366
Kibocsátott kötvények	0	190.582	0	0	-4.697	0	4.768
Betétportfólió	0	748.397	0	0	-177.653	0	118.848
Hitelportfólió	49.344	0	-24.300	0	0	0	-11.383
Valósérték-fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	557.985	980.660	-131.847	-144	-194.467	0	34.476

*A Csoport a fedezett tételeknek a fedezeti elszámolás miatti valós érték módosításait attól az időponttól kezdve amortizálja az eredménybe, amiktől a fedezett tételek könyv szerinti értékét már nem módosítja a fedezeti elszámolások miatt, azaz a fedezeti kapcsolat megszűnik.

A valósérték fedezeti kapcsolatban fedezett vásárolt kötvények könyv szerinti értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” és az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a nyújtott hitelek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a betétek és kibocsátott kötvények az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepel. A fedezett hitel- és betétportfólió elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelésből származó értékelési különbözetei a pénzügyi-helyzet kimutatásban elkülönítetten, a „Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása” sorokon jelennek meg, eljeljeltől függetlenül a hitelportfólióhoz kapcsolódó tételek eszközoldalon, míg a betétportfólió valós értéke a forrásoldalon.

2023-ban a valós érték fedezeti kapcsolatba bevont fedezett tételek fedezett kockázat miatti valós érték változása 39.754 millió forint veszteség (2022-ben 34.476 millió forint nyereség), amelyet a Csoport a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron mutat ki.

A valós érték fedezeti kapcsolatba bevont származékos ügyletekkel kapcsolatban a Csoport 2023-ban 38.328 millió forint nyereséget (2022-ben 36.203 millió forint veszteséget) számolt el a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron.

(11) A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége

Az alábbi táblázat az előző megjegyzésekben bemutatott pénzügyi instrumentumokból származó eredményeket összegzi.

(millió Ft)	Megjegyzés	2023	2022
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		-83.690	37.215
Nettó kamateredmény	(7)	-29.216	-2.547
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	-54.485	39.689
Osztalékbevételek		11	73
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek		-32.406	-15.896
Nettó kamateredmény	(7)	-30.898	-14.116
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(10)	-1.508	-1.780
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		34.174	-2.700
Nettó kamateredmény	(7)	9.530	6.109
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	24.641	-8.812
Osztalékbevételek		3	3
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok		0	-5
Nettó kamateredmény	(7)	0	1
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	0	-6
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		28.793	17.889
Nettó kamateredmény	(7)	29.850	18.222
Értékvesztés	(6)	-600	-578
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		-459	245
Osztalékbevételek		2	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		158.049	109.047
Nettó kamateredmény	(7)	160.818	120.897
Értékvesztés	(6)	4.707	-5.650
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		-7.476	-6.200
A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége		104.920	145.550

(12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások

(millió Ft)	2023	2022
Tárgyi eszköz eladás nyeresége	19	14
Készletértékesítés nyeresége	121	72
Üzemeltetési díjbevételek	120	48
Káreseményekből származó bevételek	23	7
Kapott bérleti díj	138	88
Szakértői díjak bevétele	193	88
Számviteli szolgáltatások bevétele	54	73
Egyéb nem banki tevékenységek bevételei	329	396
Egyéb	970	297
Egyéb működési bevételek összesen	1.967	1.083
Tranzakciós illeték és egyéb adók	-27.418	-23.556
Káreseményekből származó ráfordítások	-514	-180
Szakértői díjak	-117	-68
Egyéb céltartalékok	-663	148
Egyéb nem banki tevékenységek ráfordításai	-173	-404
Egyéb ráfordítások	-532	-371
Egyéb működési ráfordítások összesen	-29.417	-24.431

Az egyéb működési bevételek 884 millió Ft-tal nőttek. Az egyéb működési ráfordítások növekedését a tranzakciós illeték 3.862 millió Ft-os és az egyéb céltartalékok 811 millió Ft-os növekedése okozta.

A Csoport egyéb bevételei között 2023-ban 483 millió Ft (2022: 317 millió Ft) vevői szerződésekből származó bevételt számolt el (IFRS 15).

(13) Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

Nem pénzügyi eszközök értékvesztésének alakulása:

(millió Ft)	Nyitó egyenleg		Növekedés	Visszaírás	Záró egyenleg
	2023.01.01.	2023.12.31.			
Egyéb nem pénzügyi eszközök	-22	-37	5	-54	
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	-22	-37	5	-54	

(millió Ft)	Nyitó egyenleg		Növekedés	Visszaírás	Záró egyenleg
	2022.01.01.	2022.12.31.			
Egyéb nem pénzügyi eszközök	-37	-21	36	-22	
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	-37	-21	36	-22	

Az „Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztése” soron a követelés fejében átvett ingatlanok értékvesztése szerepel.

(14) Egyéb eredmény

(millió Ft)	2023	2022
Módosítás miatti nyereség/veszteség, nettó	-5.055	-6.227
Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztése	-32	-2
Egyéb eredmény	-5.087	-6.229

A „Módosítás miatti nyereség/(veszteség), nettó” sor olyan szerződésmódosítások eredményhatását tartalmazza, mely nem vezetett az eszközök kivételéhez. Ezeknél a nem lényeges szerződésmódosításoknál egyszeri bruttó könyv szerinti érték módosítást számol el a Csoport az eredménnyel szemben, amelyből a kamatstop miatti módosítási veszteség 5.249 millió Ft volt (2022: 6.532 millió Ft).

Az MNB 2022 decemberében határozott arról, hogy a Raiffeisen Autó Lízing Kft. is kerüljön a konszolidációban teljes bevonásra, így a mérlegben ezen leány cég adatai is szerepelnek már. A bevonás hatása közvetlenül a tőkében került elszámolásra.

(15) Személyi jellegű ráfordítások

(millió Ft)	2023	2022
Bérbőltség	-34.811	-28.290
Bérbőltség	-5.492	-4.290
Személyi jellegű egyéb kifizetések	-2.396	-1.375
Összesen	-42.699	-33.955

(millió Ft)	2023		2022	
	Létszám (fő)	Bérbőltség	Létszám (fő)	Bérbőltség
Teljes munkaidős	2.809	-33.091	2.689	-27.067
Részmunkaidős	221	-1.502	236	-1.101
Nyugdíjas	16	-218	22	-122
Összesen	3.046	-34.811	2.947	-28.290

(16) Egyéb adminisztratív költségek

(millió Ft)	2023	2022
Irodaház költségei: bérlet, karbantartás, egyéb	-5.159	-3.724
IT költségek	-6.565	-5.100
Szakértői díjak	-4.358	-3.925
Hirdetések és PR tevékenység ráfordításai	-3.253	-3.418
Betétbiztosítási díjak	-1.376	-3.810
Kommunikációs költségek	-1.890	-1.782
Irodai beszerzések	-273	-248
Gépkocsik költségei	-444	-355
Biztonsági költségek	-420	-283
Üzleti utazási költségek	-131	-84
Oktatási költségek	-443	-284
Lízingköltségek	-236	-224
Egyéb	-1.365	9
Összesen	-25.913	-23.228

Az egyéb adminisztratív költségek 2,685 millió Ft-tal növekedtek. Az irodaház költségei elsősorban a közüzemi díjak és a közös költségek miatt növekedtek. A 2022. évi betétbiztosítási díjak összegében szerepelt az OBA-nak történt, Sberbank miatti rendkívüli befizetés, 2023-ban pedig a visszakapott befizetés ezen sor összegét csökkenti.

(17) Bankadó és egyéb speciális közterhek

(millió Ft)	2023	2022
Pénzügyi szervezetek különadója	-35.017	-23.717
Szanálási alap	-939	-1.429
Bankadó és egyéb speciális közterhek	-35.956	-25.146

A pénzügyi szervezetek különadóját a Csoport az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszege után fizeti. A különadó mértéke 50 milliárd Ft-ot meg nem haladó adóalap részre 0,15% (2022: 0,15%), illetve az azt meghaladó részre 0,20% (2022: 0,20%). A módosított mérlegfőösszeg számításánál bizonyos bankközi hitelek és bizonyos pénzügyi szervezetek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok levonhatók.

A Csoport a 2022-es és 2023-as nettó árbevétele után extraprofit adót fizet. A különadó alapja az adóévet megelőző adóévi éves beszámoló alapján meghatározott nettó árbevétel. A különadó mértéke 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. A 2022. adóévre vonatkozó adókötelezettséget két egyenlő részletben (2022. október 10-ig és 2022. december 10-ig), a 2023. adóévre vonatkozó különadót pedig három egyenlő részletben (2023. június 10-ig, 2023. október 10-ig és 2023. december 10-ig) kell megfizetni. Ezen rendelkezéseket a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások első alkalommal a 2021. december 31-ét követően kezdődő, 2022. július 1-jét magában foglaló teljes adóévre alkalmazzák. Az extraprofit adó összege 2022-ben 17,648 millió Ft, 2023-ban pedig 28,893 millió Ft volt.

A szanálási törvény alapján a Csoport rendszeres éves díjat fizet a Szanálási Alapba, amelynek európai uniós szinten egységes és transzparens számítási módszertanát európai bizottsági rendelet határozza meg. A rendelet alapján az intézmények által fizetendő rendszeres éves díjakat a szanálási feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank számítja ki és erről minden év május 1-jéig értesíti az intézményeket. Az intézmények rendszeres éves díjat úgy kell meghatározni, hogy a Szanálási Alap eszközei 2024. december 31-ig – ezen időszakra egyenletesen elosztva – elérjék a Magyarországon engedélyezett hitelintézetek biztosított betétállománya

kártalanítási összeghatárt (100.000 EUR) meg nem haladó betétrezseinek legalább 1 százalékát (célszint). A Csoport kockázatalapú díjat fizető intézménynek minősül. A kockázatalapú díjak úgy kerülnek kiszámításra, hogy a korlátozott tevékenységet végző befektetési vállalkozások fix díjaival és a sávós fix díjakkal csökkentett éves célszint kerül felosztásra a kockázatalapú intézmények között, a kockázatkiszármazási szorzó segítségével korrigált díjalapjuk arányában.

A Csoport a fizetendő járványügyi extra különadót egy összegben kötelezettségként jelenítette meg, majd azt 2020-ban megfizette, ezért év végén ezzel kapcsolatos kötelezettség nem szerepel a pénzügyi kimutatásokban. Mivel 2025-ig a Csoportot megilleti a következő években a normál banki különadóval kapcsolatos adóvisszatartási jog, ezért a járványügyi extra különadó miatti kötelezettséggel szemben a Csoport nem ráfordítást, hanem egy eszközt jelenített meg (ld. a (26) Egyéb eszközök megjegyzést). Az adóvisszatartási jogot figyelembe véve a befizetés a normál banki különadó befizetett előlegét testesíti meg.

(18) Nyereségadó

Az eredménykimutatásban szereplő nyereségadó

(millió Ft)	2023	2022
Tényleges adóráfordítás	11.113	10.997
Társasági adó	5.116	3.452
Iparüzési adó	5.214	6.558
Innovációs járulék	783	987
Halasztott adóráfordítás/-bevétel	1.944	-2.271
Átmeneti különbözetek keletkezése és visszafordulása	-30	55
Negatív adóalapok adóhatásának változása	1.974	-2.326
Nyereségadó	13.057	8.726

A társasági adó 2023-ban és 2022-ben is az adóalap 9%-a, az iparüzési adó 2023-ban és 2022-ben is az adóalap 2%-a, az innovációs járulék 2023-ban és 2022-ben is az adóalap 0,3%-a. A társasági adó alapja eltér az iparüzési adó és az innovációs járulék közös adóalapjától.

Az effektív adókulcs levezetése

	2023		2022	
	(%)	(millió Ft)	(%)	(millió Ft)
Adózás előtti eredmény		116.316		80.841
A Társasági nyereségadókulcsával számított nyereségadó	9,00%	10.468	9,00%	7.276
Adóalap-módosító tételek adóhatása	-2,93%	-3.408	-7,54%	-6.095
Veszteségelhatárolás felhasználása:				
- tárgyévben érvényesített korábbi években képződött felhasznált negatív adóalap hatása, amelyre korábban nem lett halasztott adókövetelés képezve	-4,04%	-4.696	-4,00%	-3.231
- korábbi években képződött veszteségre a tárgyévben megjelenített halasztott adókövetelés változása	1,70%	1.974	-2,88%	-2.326
Egyéb	-0,59%	-686	-0,67%	-538
Egyéb nyereségadó – helyi iparüzési adó, innovációs járulék	5,16%	5.997	9,33%	7.545
Összesen	11,23%	13.057	10,79%	8.726

Egyéb átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített nyereségadó

	2023			2022		
	Adózás előtt	Adó (ráfordítás) / Adóbevétel	Adózás után	Adózás előtt	Adó (ráfordítás) / Adóbevétel	Adózás után
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe						
Valós értékelés tartalékának változása (tőkeinstrumentumok)	4	0	4	35	-1	34
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe - összesen	4	0	4	35	-1	34
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe						
Fedezeti ügyletek tartalékának változása						
A valós érték változásának hatékony része	10.792	-971	9.821	10.390	-935	9.455
Az eredménybe átvett nettó összeg	-243	22	-221	831	-75	756
Valós értékelés tartalékának változása (adószáginstrumentumok)						
A valós érték változása	2.072	-187	1.885	-3.843	346	-3.497
Az eredménybe átvett nettó összeg	2.034	-183	1.851	-282	25	-257
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe - összesen	14.655	-1.319	13.336	7.096	-639	6.457
Külföldi érdekeltségekkel kapcsolatos deviza átszámítási különbözetek			0			-18
Összesen	14.659	-1.319	13.340	7.131	-640	6.473

A halasztott adó egyenlegének változása

	Nettó egyenleg 2023. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2023. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingtatlanok és berendezések; immateriális javak	-15	61	0	46	46	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	-7	-4	0	-11	0	-11
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	189	0	-370	-181	0	-181
Származékos ügyletek*	-1.064	0	-949	-2.013	0	-2.013
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	219	-26	0	193	193	0
Elhatárolt veszteség	5.768	-1.974	0	3.794	3.794	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	3	-1	0	2	2	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				1.830	4.035	-2.205
Beszámítás					-2.194	2.194
Adókövetelések /Adókötelezettségek	5.093	-1.944	-1.319	1.830	1.841	-11

	Nettó egyenleg 2022. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2022. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingtatlanok és berendezések; immateriális javak	2	-17	0	-15	0	-15
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	-4	-3	0	-7	0	-7
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-181	0	370	189	189	0
Származékos ügyletek*	-54	0	-1.010	-1.064	0	-1.064
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	253	-34	0	219	219	0
Elhatárolt veszteség	3.443	2.325	0	5.768	5.768	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	3	0	0	3	3	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				5.093	6.179	-1.086
Beszámítás					-1.078	1.078
Adókövetelések /Adókötelezettségek	3.462	2.271	-640	5.093	5.101	-8

*A származékos ügyletek nettó módon kerülnek megjelenítésre.

2023-ban 1.841 millió Ft (2022: 5.101 millió Ft) halasztott adókövetelés került felvételre, mely a következő tételekből tevődik össze:

- 241 millió Ft (2022: 411 millió Ft) a társasági adóalapot módosító, átmeneti különbségeket okozó visszaforduló tételek miatt került megképzésre,
- 3.794 millió Ft (2022: 5.768 millió Ft), mely a korábbi évekről hozott elhatárolt veszteségek egyenlegéből várhatóan a jövőben felhasználható lesz a Csoport megítélése szerint,
- -2,194 millió Ft (2022: -1.078 millió Ft), mely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének, valamint a cash-flow fedezeti ügyletek valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

2023-ban 11 millió Ft (2022: 8 millió Ft) halasztott adókötelezettség került felvételre, mely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

Elhatárolt veszteség, melyre nem került halasztott adókövetelés felvételre lejárat szerinti bontásban

Lejárat	2023	2022
2030.12.31	0	22.990
Összesen	0	22.990

2023. december 31-én a Csoport nem rendelkezik a jövőben várhatóan fel nem használható negatív adóalappal. 2022. december 31-én a Csoport 22.990 millió Ft összegű jövőben várhatóan fel nem használható negatív adóalappal rendelkezett, melyet a 2030. december 31-et magában foglaló adóévben lehetett utólagos érvényesíteni. A korábbi évek elhatárolt vesztesége legfeljebb a felhasználása nélkül számított adóévi adóalap 50 százalékáig számolható el csökkentő tételként.

A Csoport jelenleg 3 éves üzleti tervet készít, mely alapján 1.841 millió Ft halasztott adókövetelés került elszámolásra a 2024-as, 2025-ös, illetve a 2026-os évek tekintetében.

(19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek

	2023.12.31.			2022.12.31.		
	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	Összesen
Pénztár és csekk	27.034	12.608	39.642	39.958	12.822	52.780
Magyar Nemzeti Bank	863.023	0	863.023	669.554	19.214	688.768
Egyéb bank	4.169	21.011	25.180	4.909	38.456	43.365
Összesen	894.226	33.619	927.845	714.421	70.492	784.913

A Magyar Nemzeti Banknál (MNB) vezetett folyószámla a kötelező tartalékot tartalmazza. Az előírt átlagos tartalék egyenlege 309.156 millió Ft volt (2022: 84.667 millió Ft). A kötelező tartalék összege a tartalékköteles források és a kötelező tartalékráta szorzata.

Kötelező tartalékot kell képezni az alábbi források után:

- két éven belüli eredeti lejáratú betétek és felvett hitelek és
- két éven belüli eredeti lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok.

Nem kell tartalékot képezni a más tartalékköteles hitelintézetektől származó források és a Magyar Nemzeti Bank által nyújtott hitelek igénybe vett állománya és az MNB-vel kötött penziós ügyletekből származó források után.

A kötelező tartalékot a Csoport a napi tevékenysége során felhasználhatja, amíg a tartalék napi, illetve havi átlagos egyenlege a törvényben meghatározott limitet eléri. Ebből kifolyólag a Csoport a kötelező tartalékot a cash flow kimutatásban készpénznek tekinti.

(20) eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

2022.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	2.023.484	94.963
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	517.359	44.256
Kamatláb	668.415	70.789
Részvény	0	30
Deviza	1.355.069	24.144
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		1.011
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		1.835
Államkötvények és kincstárjegyek		757
Vállalati és egyéb kötvények		1.041
Banki kötvények		37
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	2.023.484	97.809

2022.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	1.605.060	162.340
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	477.954	73.945
Kamatláb	700.135	122.511
Részvény	0	3
Deviza	904.925	39.826
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		525
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		20.246
Államkötvények és kincstárjegyek		19.399
Vállalati és egyéb kötvények		801
Banki kötvények		46
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	1.605.060	183.111

A Monetáris Tanács 2017. november 21-én egy újabb nem-konvencionális eszközök 2018. januári bevezetéséről döntött. Ezen eszközök egyike az általános hatáskörű, feltétel nélküli monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz (MIRS). Az eszköz bevezetésének célja, hogy a laza monetáris kondíciók a hozamgörbe hosszabb szakaszán is érvényesüljenek, valamint segítse a hosszú kamatfixálású hitelek arányának növekedését.

Az általános hatáskörű monetáris politikai eszközként bevezetett 5 és 10 éves futamidejű MIRS igénybevételére az MNB által kiírt tendereken pályázhattak a bankok, mérlegfőösszegük arányában. A korábbi jegybanki IRS-programokhoz képest eltérés, hogy a MIRS használata nem feltételhez kötött. A Csoport kihasználta az igénybevehető keretet. Az eszköz igénybevétele lehetőséget biztosított a Csoport fix kamatozású hitelezésének erősítésére.

A MIRS rendelkezésre bocsátása az MNB által meghirdetett kondíciókon történt, mely kedvezőbb volt az aktuális piaci kondícióknál. Ezen derivatívák kezdeti valós értékének meghatározása a tender meghirdetésének időpontjában jegyzett (különböző lejáratú) IRS ügyletek áraiból felépített hozamgörbéken alapuló diszkontálással valósult meg. A Csoport a pénzügyi instrumentum felvételénél a piaci árhoz viszonyított kezdeti valósérték különbözetet eredményként számolta el.

2018 folyamán a Csoport 95.136 millió forint névérték összegben kötött MIRS kamatswapokat, azóta nem voltak új ügyletek. Ezen swapok 2023.12.29-én fennálló eszközoldali könyv szerinti értéke 11.116 millió forint (2022.12.30-án 26.127 millió forint) volt. A MIRS-ek kapcsán 2023. évben elszámolt 14.178 millió forintos valós értékelési veszteség (2022-ben 12.070 millió forintos nyereség) a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron jelent meg.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök

2023.12.31.						A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott nemteljesítő kintessége
(millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	összege	
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	452	0	119	571		0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1.161	0	-741	420		0
Banki kötvények	1.161	0	-741	420		0
Hitelek és előlegek	153.051	282	10.717	164.050		-302
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	154.664	282	10.095	165.041		-302

2022.12.31.						A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott nemteljesítő kintessége
(millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	összege	
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	493	0	85	578		0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1.259	0	-871	388		0
Banki kötvények	1.259	0	-871	388		0
Hitelek és előlegek	139.023	235	-13.808	125.450		-376
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	140.775	235	-14.594	126.416		-376

A Csoport a nem kereskedési célú, eredménnyel szemben valós értéken értékelt Hitelek és előlegek között olyan nyújtott hiteleket jelenít meg, amelyek pénzáramlásai nem kizárólag tőke- illetve kamatfizetéseket testesítenek meg.

A lakossági szektorban a fedezetlen termékcsoportban jelentősen nőtt az állomány, a kötelezően valós értékre sorolt babaváró hitel állomány az év végére elérte a 122 milliárd Ft-ot (2022: 96 milliárd Ft).

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök

A Csoportnak nem volt eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszköze 2023.12.31-én és 2022.12.31-én.

(21) Bankközi kihelyezések

(HUF million)	2023.12.31.					2022.12.31.				
	Éven belül		Éven túl			Éven belül		Éven túl		
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen
Magyar Nemzeti Bank	52.988	0	0	0	52.988	253.874	0	0	0	253.874
Egyéb bank	10.777	8.588	0	0	19.365	758	51.537	0	7.726	60.021
Értékvesztés	-1	0	0	0	-1	-3	0	0	-2	-5
Bankközi kihelyezések	63.764	8.588	0	0	72.352	254.629	51.537	0	7.724	313.890

A bankközi kihelyezések a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron szerepelnek.

A Magyar Nemzeti Bankkal szemben fennálló egyenleg legnagyobb részét a rövid lejáratú kihelyezések tették ki 43.154 millió Ft (2022: 253.874 millió Ft). Az egyéb bankközi kihelyezések állománya 40.657 millió Ft-tal csökkent 2023 során az előző évhez képest.

(22) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

Enz a megjegyzés a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírhozon jegyzett értékpapírokat mutatja be. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVTPL) papírok a (19) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök megjegyzésben, míg a nem jegyzett értékpapírok a (22) Befektetések nem jegyzett értékpapírokbán megjegyzésben kerülnek részletezésre.

A nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírhozon jegyzett értékpapírok állományából 746 milliárd Ft az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegsoron, 366 milliárd Ft pedig „Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron szerepel.

A Csoport kötelezettségei fedezetére 2023-ban 130 milliárd Ft értékben (2022: 159 milliárd Ft) adott biztosítékba az értékpapír-befektetésekből.

2023-ban az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírokkal kapcsolatban 2.076 millió Ft bevételt számolt el a Csoport az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban (2022: 3.805 millió Ft ráfordítás), és 2.034 millió Ft nyereség került átsorolásra az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe (2022: 282 millió Ft veszteség).

Az MNB 2019. július 1-jén elindította a Növekedési Kötvényprogramot (NKP), melynek célja, hogy a döntően banki hitelezés formában megvalósuló vállalatfinanszírozás mellett a hazai vállalati kötvény-piac is bővüljön. A programon belül az MNB 1.550 milliárd forintot keretösszegben vásárolhatott értékpapírokat. A program 2021 decemberében lezárult. A Csoport 2022-ben vásárolt NKP-kötvényeket, 2023-ban azonban nem volt beszerzés.

Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapír-befektetések

2023.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség*	Diszkont/prémium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	444.229	6.430	3.519	3.753	-508	457.423
Vállalati és egyéb kötvények	82.867	935	-8.977	1.860	-455	76.230
Banki kötvények	203.422	8.023	-106	942	-173	212.108
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	730.518	15.388	-5.564	6.555	-1.136	745.761

2022.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség*	Diszkont/prémium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	321.390	5.744	-15.529	-1.393	-137	310.075
Vállalati és egyéb kötvények	87.994	1.102	-26.443	1.007	-271	63.389
Banki kötvények	72.903	807	-4.887	148	-16	68.955
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	482.287	7.653	-46.859	-238	-424	442.419

*Az itt szereplő összegek fedezeti elszámolásból származnak.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

2023.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Diszkont/prémium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen						
Üzletrészek	16	0	34	0		50
Részesvények	15	0	0	0		15
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	372.258	3.345	-8.829	384	-1.339	365.818
Államkötvények és kincstárjegyek	171.766	2.410	411	-224	-107	174.256
Vállalati és egyéb kötvények	36.553	231	-5.460	637	-969	30.991
Banki kötvények	163.939	704	-3.780	-29	-263	160.571
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	372.289	3.345	-8.795	384	-1.339	365.883

2022.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/vesztés	Diszkont/premium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	35	0	30	0	0	65
Üzletrészek	16	0	33	0	0	49
Részesvények	19	0	-3	0	0	16
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	351.253	2.928	-46.867	-826	-704	305.785
Államkötvények és kincstárjegyek	144.666	1.841	-21.014	-1.302	-40	124.151
Vállalati és egyéb kötvények	36.746	230	-12.674	447	-529	24.221
Banki kötvények	169.841	857	-13.179	29	-135	157.413
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	351.288	2.928	-46.837	-826	-704	305.850

A Csoport úgy döntött, hogy az egyéb, kontroll alatt nem lévő részesedéseinek értékelését az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékeli és ennek megfelelően a valós érték változását sosem jeleníti meg az eredményben. A választás mögött az az ok áll, hogy ezek a részesedések nem a Csoport jövedelemtermelését, nyereségszerzését szolgálják, hanem különböző banki szolgáltatások nyújtását (pl. bankkártya-, pénzforgalmi tevékenység stb.) teszik lehetővé.

(23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokban

(millió Ft)	Tulajdoni részesedés % 2023.12.31.	Tulajdoni részesedés % 2022.12.31.	Nettó könyv szerinti érték 2023.12.31.	Nettó könyv szerinti érték 2022.12.31.
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	0%	20,00%	0	1
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	0,16%	0,16%	15	15
SWIFT	0,01%	0,01%	50	49
Befektetések nem jegyzett értékpapírokban összesen			65	65

A befektetések nem jegyzett értékpapírokban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérleg soron kerülnek bemutatásra. A könyv szerinti értékek változása a valós értékek változásán túl a következő mozgásból adódott: 2023-ban az RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt-ben való részesedés értékesítésre került, az eladással 21 millió Ft került az egyéb átfogó eredményből átvezetésre az eredménytartalékba. A Csoport nem számolt el utalást a fenti tőkeinstrumentumok kapcsán.

(24) Tárgyi eszközök, immateriális javak és goodwill

(HUF million)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték 2023.12.31		
	2023.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2023.12.31	2023.01.01	Növekedés	Csökkenés		Átsorolás	2023.12.31
Tárgyi eszközök											
Ingatlanok	46.319	7.159	-1.896	-10	51.572	-18.162	-4.690	1.667	0	-21.185	30.387
Gépek, berendezések	21.988	4.458	-3.306	56	23.196	-14.194	-2.410	1.728	0	-14.876	8.320
Tárgyi eszközök összesen	68.307	11.617	-5.202	46	74.768	-32.356	-7.100	3.395	0	-36.061	38.707
Immateriális javak											
Szoftverek	70.625	6.821	-345	-46	77.055	-49.085	-5.726	345	0	-54.466	22.589
Egyéb immateriális javak	1.740	0	0	0	1.740	-673	-17	0	0	-690	1.050
Immateriális javak összesen	72.365	6.821	-345	-46	78.795	-49.758	-5.743	345	0	-55.156	23.639

(HUF million)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték 2022.12.31		
	2022.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2022.12.31	2022.01.01	Növekedés	Csökkenés		Átsorolás	2022.12.31
Tárgyi eszközök											
Ingatlanok	41.864	6.029	-1.504	-70	46.319	-15.796	-3.877	1.504	7	-18.162	28.157
Gépek, berendezések	20.724	4.204	-3.007	67	21.988	-13.087	-2.356	1.256	-8	-14.195	7.793
Tárgyi eszközök összesen	62.588	10.233	-4.511	-3	68.307	-28.883	-6.233	2.760	-1	-32.357	35.950
Immateriális javak											
Szoftverek	64.035	6.616	-30	4	70.625	-44.086	-5.029	30	0	-49.085	21.540
Egyéb immateriális javak	1.750	0	-10	0	1.740	-662	-21	10	0	-673	1.067
Immateriális javak összesen	65.785	6.616	-40	4	72.365	-44.748	-5.050	40	0	-49.758	22.607

Az immateriális javak könyv szerinti értékében a Csoport az eszköz előállításánál 1.956 millió Ft értékben számolt el ráfordítást 2023-ban (2022: 1.977 millió Ft értékben). 2023. december 31-én az Ingatlanok között 24.437 millió Ft (2022: 23.163 millió Ft), a „Gépek, berendezések” soron pedig 0 millió Ft (2022: 68 millió Ft) kerül megjelenítésre, mint használati-jog-eszköz. A Csoport 2023-ban 1.035 millió Ft (2022: 1.035 millió Ft) goodwillt mutatott ki könyveiben az immateriális javak között. Ebből a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-hez 1.023 millió Ft és az SCT Kárász utca Kft-hez pedig 12 millió Ft üzleti vagy cégérték kapcsolódott. Értékvesztés nem lett elszámolva az üzleti vagy cégértékre vonatkozóan.

(25) Lízingek

A Csoport, mint lízingbe vevő (IFRS 16)

A Csoport lízing keretében ingatlanokat, jellemzően irodahelyiségeket és fiókokat, valamint gépjárműveket vesz bérbe. Az ingatlanlízinggel kapcsolatos szerződések jelentős része 3 vagy 5 éves bérleti idővel rendelkezik, melyek esetében 3, illetve 5 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. Az ennél rövidebb bérleti idővel rendelkező szerződések esetében 1 vagy 2 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. A határozatlan idejű szerződések 1 év felmondási idővel rendelkeznek.

A Csoport 2020-ban új székházba költözött. A kapcsolatos szerződés 10 éves eredeti futamidővel plusz 5 éves hosszabbítási opció figyelembevételével került felvételre 2020. júniusában összesen 15.295 millió Ft értékben. A jelentéérték számításához 2,28%-os járulékos lízingbevevői kamatlábbal számolt a Csoport.

A gépjárművek minden esetben 6 éves bérleti idővel rendelkeznek, hosszabbítási opció nem került rögzítésre a szerződésekben.

A Csoport továbbá számítástechnikai eszközöket is bérbe vesz, azonban ezek rövid futamidejű lízingeknek minősülnek vagy a mögöttes eszköz kis értékű, így a Csoport választása alapján ezekkel kapcsolatban nem került használati-jog-eszköz és lízingkötelezettség felvételre.

A Csoportnak nincsenek visszlízing ügyletei.

Használati-jog-eszköz

Az ingatlanokkal és gépjárművekkel kapcsolatos használati-jog-eszközök az ingatlanok, gépek és berendezések között kerülnek megjelenítésre (lásd 24. megjegyzést):

(Ft)	Bruttó könyv szerinti érték			Halmozott értékcsökkenés/amortizáció			Könyv szerinti érték		
	2023.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2023.12.31.	2023.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2023.12.31.	2023.12.31.
Használati-jog-eszköz									
Ingatlanok	32.659	4.975	-500	37.134	-9.496	-3.472	271	-12.697	24.437
Gépjárművek	318	-6	-90	222	-250	-50	78	-222	0
Használati-jog-eszköz összesen	32.977	4.969	-590	37.356	-9.746	-3.522	349	-12.919	24.437

(Ft)	Bruttó könyv szerinti érték			Halmozott értékcsökkenés/amortizáció			Könyv szerinti érték		
	2022.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.12.31.
Használati-jog-eszköz									
Ingatlanok	28.949	3.950	-240	32.659	-6.625	-3.111	240	-9.496	23.163
Gépjárművek	350	8	-40	318	-221	-59	30	-250	68
Használati-jog-eszköz összesen	29.299	3.958	-280	32.977	-6.846	-3.170	270	-9.746	23.231

Lízingkötelezettségek

A Csoport a mérlegben a lízingkötelezettségeket az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron jeleníti meg, melyek lejárat szerinti bontása a következő (nem diszkontált cash flow-k):

(millió Ft)	2023.12.31.	2022.12.31.
1 éven belül	4.428	4.224
1 - 5 év között	16.717	15.966
5 éven túl	10.789	12.451
Összesen	31.934	32.641

Cash-flow-ban elszámolt tételek

2023-ban 4.422 millió Ft (2022: 3.534 millió Ft) volt a teljes pénzáramlás a lízingszerződésekkel kapcsolatosan, mely a cash-flow kimutatásban a „Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések”, illetve a „Fizetett kamatok” sorokon kerülnek megjelenítésre.

Eredményként elszámolt összegek

Az IFRS 16 standardnak megfelelően az eredményben megjelenített összegek:

(millió Ft)	2023.12.31.	2022.12.31.
Lízingkötelezettségből eredő kamatráfordítások	750	712
Rövid futamidejű lízingekhez kötődő ráfordítások	225	200
Kisértékű eszközök lízingjeihez kötődő ráfordítások, kivéve a kisértékű eszközök rövid futamidejű lízingjeihez kötődő ráfordításokat	38	42
Összesen	1.013	954

A 2023-as évben a Csoport 1.013 millió Ft (2022: 954 millió Ft) ráfordítást számolt el lízingekkel kapcsolatban az adminisztratív költségek között.

A Csoport, mint lízingbeadó

A lízingtársaság fő tevékenysége pénzügyi lízing, melynek keretében gépjárművek, ingatlanok és egyéb gépek, berendezések lízingbeadása történik.

A pénzügyi lízingbe adott eszközök lízingtevékenységek jellege szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be:

(millió Ft)	2023.12.31	2022.12.31
Gépjárműlízing	49.593	45.201
Ingatlanlízing	828	1.051
Egyéb gépek és berendezések lízingje	10.727	13.630
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	61.148	59.882

2023-ban 4.107 millió Ft (2022: 2.801 millió Ft) került az „Egyéb kamatbevétel” soron kimutatásra az eredménykimutatásban. A pénzügyi évben nem volt olyan változó lízingdíjakhoz kötődő bevétel, amely nem szerepelt a nettó befektetés értékelésében.

A pénzügyi lízingből származó követeléseket (IFRS 9) az alábbi táblázat mutatja be:

2023.12.31 (millió Ft)	Éven belül	1 és 2 év között	2 és 3 év között	3 és 4 év között	4 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingkövetelés	22.735	17.749	13.232	10.516	4.684	1.101	70.017
Meg nem szolgált pénzügyi bevétel	3.615	2.397	1.467	708	182	45	8.414
Minimális lízingfizetés nettó jelenértéke	19.120	15.352	11.765	9.808	4.502	1.056	61.603
Behajthatatlan minimális lízingfizetésekre képzett halmozott értékvesztés	137	114	88	74	34	8	455
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	18.983	15.238	11.677	9.734	4.468	1.048	61.148

2022.12.31 (millió Ft)	Éven belül	1 és 2 év között	2 és 3 év között	3 és 4 év között	4 és 5 év között	5 éven túl	Összesen
Bruttó lízingkövetelés	23.001	17.397	13.777	8.514	5.457	1.327	69.473
Meg nem szolgált pénzügyi bevétel	3.617	2.506	1.484	714	263	43	8.627
Minimális lízingfizetés nettó jelenértéke	19.384	14.891	12.293	7.800	5.194	1.284	60.846
Behajthatatlan minimális lízingfizetésekre képzett halmozott értékvesztés	345	287	153	102	71	6	964
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	19.039	14.604	12.140	7.698	5.123	1.278	59.882

A mögöttes eszközökben megtartott jogokkal kapcsolatos kockázatot többek között a finanszírozott eszközök Hitelbiztosítéki Nyilvántartásba bejegyzésével, eszközre vonatkozóan előírt biztosításokkal, biztosítéki elemekkel, valamint maradványérték-garancia és visszavételi megállapodás megkötésével kezeli a Csoport.

(26) Egyéb eszközök

(millió Ft)	2023.12.31.	2022.12.31.
Elhatárolások	5.703	4.240
Anyagok és készletek	379	258
Követelés fejében átvett készletek és ingatlanok	1.211	849
Adókövetelések	1.774	2.592
Egyéb eszközök	288	385
Egyéb eszközök összesen	9.355	8.324
ebből: értékvesztés	-54	-22

2023-ban 1.031 millió Ft-tal nőtt az egyéb eszközök állománya, amely elsősorban az aktív időbeli elhatárolások növekedésének és az adókövetelések csökkenésének tudható be. Nőtt a repóba vett értékpapírok állománya, ezzel a kapcsolódó kamat-elhatárolások is jelentősen emelkedtek (1.107 millió Ft). A költségek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolásai szintén növekedtek (934 millió Ft).

Az egyéb eszközök állományát csökkentette az adókövetelések visszaesése. 2020-ban a pandémiás helyzetre való tekintettel a kormány bevezette a hitelintézetek különadóját, amelyet akkor három egyenlő részletben meg is kellett fizetni. Ugyanakkor ezzel a követelésként kimutatott összeggel a következő öt évben adóvisszatartás formájában csökkentheti a hitelintézet által a különadó törvény alapján megállapított, fizetendő „normál” banki különadójának összegét. Ez okozza 2023-ban az adókövetelések csökkenését.

Ezen túlmenően a spot és FRA ügyletek elhatárolt árfolyamnyereségének csökkenését (489 millió Ft) közel ellensúlyozta a követelések fejében átvett ingatlanok növekedése (362 millió Ft).

Az elhatárolásokon belül az IFRS15 szerint elhatárolt bevételek összege 825 millió Ft (2022: 1.009 millió Ft)

(27) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

2023.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	1.987.197	89.404
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	784.800	40.333
Kamatláb	588.349	66.602
Részvény	1.808	130
Deviza	1.397.040	22.672
Származékos ügyletek összesen	1.987.197	89.404
Rövid pozíciók		4.261
Rövid pozíciók összesen		4.261
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	1.987.197	93.665

2022.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	1.835.497	143.779
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	299.149	56.199
Kamatláb	475.494	96.366
Részvény	0	11
Deviza	1.360.003	47.402
Származékos ügyletek összesen	1.835.497	143.779
Rövid pozíciók		1.951
Rövid pozíciók összesen		1.951
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	1.835.497	145.730

A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitétségei kezeléséhez. Az alkalmazott instrumentumok kamatlábswapok, kétdevizás kamatlábswapok, határidős ügyletek és opciók. Ezeknek az ügyleteknek a valós értékét a fenti táblázat mutatja. Szintén a fenti táblázatban szerepelnek a kereskedési céllal kötött származékos ügyletek.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt fenti kötelezettségeket a Csoport a mérlegben a „Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek” között mutatja ki.

(28) Pénzügyi kötelezettségek egyeztető táblája a mérlegsorokhoz

A következő táblázat a közzétételek céljaira a meghatározott pénzügyi kötelezettség osztályokat egyeztetése a megfelelő mérlegsorokkal.

2023.12.31. (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	504.981	504.981
Ügyfélbetétek	0	2.986.372	2.986.372
Hátrasorolt kötelezettségek	0	59.665	59.665
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	192.646	192.646
Származékos kötelezettségek	89.404	0	89.404
Rövid pozíciók	4.261	0	4.261
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	37.708	37.708
Összesen	93.665	3.781.372	3.875.037

2022.12.31. (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	525.218	525.218
Ügyfélbetétek	0	2.909.023	2.909.023
Hátrasorolt kötelezettségek	0	62.287	62.287
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	194.100	194.100
Származékos kötelezettségek	143.779	0	143.779
Rövid pozíciók	1.951	0	1.951
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	35.589	35.589
Összesen	145.730	3.726.217	3.871.947

(29) Bankbetétek és ügyfélbetétek

Bankbetétek

(millió Ft)	2023.12.31.					2022.12.31.				
	Éven belül		Éven túl		Összesen	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza		HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	25.240	30.083	290.228	135.263	480.814	63.578	43.139	249.773	150.476	506.966
Devizakülföldi	14.950	9.217	0	0	24.167	14.256	3.996	0	0	18.252
Ügyfélbetétek összesen	40.190	39.300	290.228	135.263	504.981	77.834	47.135	249.773	150.476	525.218

Ügyfélbetétek

(millió Ft)	2023.12.31.					2022.12.31.				
	Éven belül		Éven túl		Összesen	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza		HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	1.718.099	1.151.499	6.496	673	2.876.767	1.633.622	1.131.280	5.547	875	2.771.324
Devizakülföldi	39.596	70.000	0	9	109.605	70.935	66.757	0	7	137.699
Ügyfélbetétek összesen	1.757.695	1.221.499	6.496	682	2.986.372	1.704.557	1.198.037	5.547	882	2.909.023

A bankbetétek és ügyfélbetétek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” mérlegsoron szerepelnek.

Az ügyfélbetétek esetén mind a lakossági, mind vállalati szektorban jelentősen nőtt az elhelyezett állomány.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett betétállomány (kártalanítási összeg) 2023 végén 1.069 milliárd Ft volt (2022: 1.094 milliárd Ft).

(30) Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

(millió Ft)	2023.12.31.		2022.12.31.	
	Névérték	Könyv szerinti érték	Névérték	Könyv szerinti érték
Amortizált bekerülési értéken értékelt	188.071	192.646	195.849	194.100
fix	188.071	192.646	195.849	194.100
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	188.071	192.646	195.849	194.100

A kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepelnek.

2022-ben a Csoport 195 milliárd Ft névértékű MREL-kötvényt bocsátott ki. Az MREL (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities) kötvénykibocsátás célja, hogy a Csoport összhangban az Európai Unió bankhelyreállítási és szandási irányelvével, megfelelő mennyiségű és minőségű forráselemet tarthasson. A kötvények visszahívhatóak, a kamatozásuk kezdetben fix, majd később változó kamatozásra válhatnak.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett kibocsátott kötvényállomány (kártalanítási összeg) 2023 végén 361 millió Ft volt (2022: 724 millió Ft).

(31) Hátrasorolt kötelezettségek

2023.12.31.	Összeg eredeti devizában				Könyv szerinti érték	
Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	(millió EUR)	Devizanem	Kamatláb (%)	Lejárat	(millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	40	EUR	7,08	2032.02.27	15.408
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	6,96	2031.02.28	19.257
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	6,83	2030.02.28	19.255
Raiffeisen Bank International AG	2020.03.27	15	EUR	7,05	2032.03.31	5.745
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		155				59.665

2022.12.31.	Összeg eredeti devizában				Carrying amount	
Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	(millió EUR)	Currency	Interest rate %	Maturity	(HUF million)
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	40	EUR	5,08	2032.02.27	16.082
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	4,95	2031.02.28	20.101
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	4,83	2030.02.28	20.098
Raiffeisen Bank International AG	2020.03.27	15	EUR	5,33	2032.03.31	6.006
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		155				62.287

A hátrasorolt kötelezettségek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” mérlegsoron szerepelnek. Ezek a hitelfelvételek a Csoport közvetlen, feltétlen és külön biztosíték nélküli kötelezettségei, amelyek a Csoport egyéb betéteseivel, illetve hitelezőivel szembeni kötelezettségekhez képest hátrasoroltak.

(32) Egyéb kötelezettségek

(millió Ft)	2023.12.31.	2022.12.31.
Elhatárolások	6.846	7.079
Adókötelezettségek	4.648	4.986
Egyéb kötelezettségek	320	111
Egyéb kötelezettségek	11.814	12.176

Az egyéb kötelezettségek 362 millió Ft-tal csökkentek. Az elhatárolások 233 millió Ft-tal estek vissza, amelyet főleg a spot és FRA ügyletek elhatárolt árfolyamvesztésének csökkenése okozott.

Az adókötelezettségek 338 millió Ft-tal csökkentek 2022-hez képest, köszönhető ez a jelentős áfa-kötelezettség csökkenésnek, amelyet ellensúlyoztak az egyéb adók kisebb növekedései.

2023-ban nőtt a ki nem vett szabadságra képzett céltartalék állománya.

Az elhatárolásokon belül az IFRS15 szerint elhatárolt bevételek összege 1.286 millió Ft (2022: 1.460 millió Ft).

(33) Céltartalék

A következő táblázat a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékon kívüli céltartalékokat részletezi:

(millió Ft)	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2023.01.01.	120	661	4.509	5.290
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	220	853	4.896	5.969
(-) Felhasznált összegek	-120	0	-4.053	-4.173
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	3	0	3
Egyéb mozgások	0	0	130	130
Záró egyenleg 2023.12.31.	220	1.517	5.482	7.219

(millió Ft)	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2022.01.01.	120	1.027	3.341	4.488
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	0	250	4.150	4.400
(-) Felhasznált összegek	0	0	-2.497	-2.497
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	-616	-410	-1.026
Egyéb mozgások	0	0	-75	-75
Záró egyenleg 2022.12.31.	120	661	4.509	5.290

A peres ügyekre képzett céltartalék 857 millió Ft-tal növekedett, mely összeg zömében képzés volt.

Az egyéb céltartalékok 973 millió Ft-os növekedésének jelentős részét a bónusz elhatárolás növekedése okozza.

(34) Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek, valamint megszűnt tevékenységek

Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek

A Csoport 2023-ban és 2022-ben nem rendelkezik értékesítésre tartott eszközökkel és kötelezettségekkel.

Megszűnt tevékenység nyeresége/vesztése

A megszűnt tevékenység a Csoportnak olyan része, amelyet vagy elidegenített, vagy értékesítésre tartottá minősített. A Csoportnak nem volt jelentős megszűnt tevékenysége 2023-ban.

(35) Jegyzett tőke

2023. december 31-én és 2022. december 31-én a Csoport részvényesi struktúrája az alábbi volt:

Tulajdonosok	2023.12.31.			
	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték (Ft)	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		5.000.009		50.000

Tulajdonosok	2022.12.31.			
	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték (Ft)	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		5.000.009		50.000

A Csoport jóváhagyott, kibocsátott és befizetett jegyzett tőkéje 10.000 Ft névértékű törzsrészvényekből áll. Az alaptőke a pénzügyi kimutatásokban bemutatott időszakban nem változott.

2023. és 2022. december 31-én a Csoport nem rendelkezett visszavásárolt saját részvényt.

A Csoport egyedüli részvényese 2023.12.22-én 32.300 millió Ft osztaléküléggel fizetéséről döntött, ami év vége előtt kifizetésre került.

(36) Tőketartalék

A Tulajdonos által a jegyzett tőkén felül, a tranzakciós költségek levonása után a Csoport rendelkezésére bocsátott összeg a tőketartalékba kerül elhelyezésre. 2017-ben 176.649 millió Ft összegű pozitív tőketartalék került átvezetésre az eredménytartalékba. Ezt követően már nem történt változás az adott tőkeelemben.

(37) Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke

2023.12.31. Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió EUR)	Devizanem	Kamatláb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2019.03.13	100	EUR	12,955%	lejárat nélküli	31.445
Raiffeisen Bank International AG	2023.01.25	40	EUR	11,597%	lejárat nélküli	15.534
Alárendelt kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumok(AT1) összesen		140				46.979

2022.12.31. Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió EUR)	Devizanem	Kamatláb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2019.03.13	100	EUR	9,00%	lejárat nélküli	31.445
Alárendelt kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumok (AT1) összesen		100				31.445

A Bank Igazgatósága 2019.03.04-én 100 millió EUR az 575/2013. EU CRR rendelet 52. Cikke szerinti alárendelt kiegészítő alapvető (ún. subordinated additional tier 1) tőkeinstrumentumnak minősülő kötvények zártkörű forgalomba hozataláról döntött.

Az 500 darab egyenként 200.000 EUR névértékű dematerializált kötvény ellenértéknek megfizetésére 2019.03.13-án került sor. A kötvény lejárat nélküli, változó kamatozású, a kamat mértéke 12 hónapos EURIBOR + évi 9%. A kamatot a kötvény devizanemében kell megfizetni, minden év május 30-án. Tekintettel arra, hogy a kötvény lejárat nélküli és a kötvénytulajdonos nem jogosult azt visszaváltani, valamint a kötvény alapján történő bármely kifizetés, ideértve a kamatokat és bármely, a szerződésben részletezett visszahívási vagy visszaváltási esemény kapcsán bekövetkező kifizetés is, a Bank kizárólagos diszkréciójába tartozik, tehát a Banktól nem követelhető, a kibocsátás révén megkapott ellenérték tőkeinstrumentumnak, a kifizetett kamat pedig osztaléknak tekintendő. A tőkeelem a könyvekben Ft-ban kerül kimutatásra. A kötvények visszahívására vagy visszavásárlására a Bank szerződésben rögzített feltételek esetén jogosult.

2023. január 25-i értéknappal a Bank 40.000.000 EUR össznévértékű (200 darab 200.000 EUR névértékű) Raiffeisen EUR AT1 kötvény elnevezésű kötvényt bocsátott ki. A kötvények zártkörűen forgalomba hozott, lejárat nélküli kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumok. A kamatozás az első évben fix 11,597%, ezt követően 1 éves mid-swap ráta + 9%.

2023-ban a Bank 4.081 millió Ft-ot (2022: 3.527 millió Ft) fizetett ki osztalék jogcímen az AT1-es tőkeállománya után.

(38) Halmazott egyéb átfogó jövedelem

A halmazott egyéb átfogó jövedelem az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt befektetések valós értékének halmazott nettó változását tartalmazza.

Hitelviszonyt megtestesítő befektetések esetében addig szerepel ezen a mérleghorizonton a nem realizált valós érték, amíg a befektetést ki nem vezetik, vagy nem válik értékvesztetté, ezt követően a kivezetés eredménye az eredménykimutatásban jelenik meg.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tőkeinstrumentumok esetén a kivezetést követően a kivezetéskor keletkezett eredmény közvetlenül a saját tőkén belül realizálódik.

Itt jelenik meg továbbá a cash-flow fedezeti elszámolásba bevont fedezeti ügyletek nyereségének vagy veszteségének hatékony része, illetve mindezen tételekhez kapcsolódó halasztott adó is.

(39) Egyéb tartalék

A Csoport az Egyéb tartalékok között szerepelteti a 2013. évi CCXXXVII. törvény 38. fejezet 83.§ alapján képzett általános tartalékot. Ezen előírások szerint a hitelintézet az adózott nettó eredmény 10 %-át köteles általános tartalékba helyezni. Így a felhalmazott eredmény elkülönítéseként 2023-ban 9.928 millió Ft (2022: 7.223 millió Ft) összegben megtörtént a tartalékképzés.

(40) Mérlegben felhalmozott eredmény

A „Mérlegben felhalmozott eredmény” az adott és a korábbi üzleti évek fel nem osztott nyereségeit és veszteségeit foglalja magában.

(41) Független és jövőbeni kötelezettségek

A Csoport a hitelnyújtásra vonatkozó jövőbeni kötelezettségvállalásokkal rendelkezik, ügyfelei részére folyószámla- és egyéb hitelkereteket biztosít.

A Csoport garanciákat és akkreditíveket is nyújt ügyfelei számára, hogy a harmadik fél felé garantálja az ügyfelek teljesítését.

A független és jövőbeni kötelezettségek szerződés szerinti összegét az alábbi táblázat tartalmazza kategóriák szerinti bontásban. A táblázatban szereplő adatok a hitelnyújtási kötelezettségek teljes összegét mutatják. A garanciák és egyéb adott kötelezettségek esetében a bemutatott összeg azt a maximális veszteséget jelzi, amit a Csoport a mérleg fordulónapján számolna el, amennyiben a felek nem teljesítenék a szerződésben vállalt kötelezettségeket.

2023.12.31.	Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegben kívüli kötelezettségek és pénzügyi garanciák					
	Névérték			Céltartalék*		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
(millió Ft)						
Hitelnyújtási kötelezettségek	360.351	72.323	977	1.726	3.006	277
Adott pénzügyi garanciák	152.731	33.593	6.382	54	722	1.704
Egyéb adott kötelezettségek	184.363	39.994	6.369	83	105	1.935
Összesen	697.445	145.910	13.728	1.863	3.833	3.916

2022.12.31.	Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegben kívüli kötelezettségek és pénzügyi garanciák					
	Névérték			Céltartalék*		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
(millió Ft)						
Hitelnyújtási kötelezettségek	323.529	77.752	2.132	1.373	1.718	468
Adott pénzügyi garanciák	117.671	49.237	9.881	234	441	363
Egyéb adott kötelezettségek	127.106	74.963	3.062	124	246	1.270
Összesen	568.306	201.952	15.075	1.731	2.405	2.101

* a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nemteljesítő kötelezettségek esetében

A független és jövőbeni kötelezettségvállalások mérlegben kívüli hitelezési kockázatot jelentenek, ugyanis a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban csupán a kapcsolódó díjak, jutalékok, valamint a lehetséges jövőbeni veszteségekre képzett céltartalékok jelennek meg mindaddig, amíg a kötelezettséget teljesítik, vagy az le nem jár. Számos ilyen mérlegben kívüli tétel lejár anélkül, hogy részben vagy teljes egészében igénybe vennék azokat. Ebből következően az összegek nem a várható jövőbeli cash-flow-kat mutatják.

(42) Valós érték meghatározása

Az olyan pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásához, amelyre vonatkozóan nincs megfigyelhető piaci árfolyam, értékelési technikák használata szükséges a számviteli politikában leírtak szerint. Az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, amelyekkel ritkán kereskednek és árfolyamuk kevésbé átlátható, a valós érték kevésbé objektív, és különböző mértékű megítéléseket igényel likviditástól, koncentrációtól, a piaci tényezők bizonytalanságától, árazási feltételezésektől és az adott instrumentumot érintő egyéb kockázatoktól függően. Lásd az alábbiakban a „Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia” részt.

A Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során használt kritikus számviteli döntések

Az alábbiak tartoznak a Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések közé:

Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia

A Csoport számviteli politikáját a valós érték meghatározására vonatkozóan a (4.9) A valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

A Csoport a valós érték meghatározásánál a módszerek alábbi hierarchiáját alkalmazza:

1. szint: Adott eszköz és kötelezettség aktív piacon jegyzett módosítás nélküli árfolyamai.

2. szint: Az inputok közvetlenül vagy közvetetten, de továbbra is megfigyelhető adatokon alapulnak, azonban az eszköz vagy kötelezettség valós értékelésével már csak közvetettebb kapcsolatban állnak. Ilyen lehet:

- a hasonló eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett árai
- adott vagy hasonló eszköz vagy kötelezettség nem aktív piacon jegyzett árai, melyek a mérés pillanatában nem mérik megfelelően a piaci szereplők értékítéletét
- a piacon megfigyelhető minden egyéb, de nem árjellegű adat (azonos lejáratra vonatkozó hozamgörbék, kamatlábak, hitelkockázatok, volatilitási adatok stb.)
- nem közvetlenül megfigyelhető adatok, melyek a megfigyelhető piaci adatokból származtathatóak, illetve azok által megerősített

3. szint: Az eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó olyan inputok, melyek nem megfigyelhető piaci adatokon alapulnak (meg nem figyelheto inputok).

A Csoport a valós érték hierarchia szintjei közötti átadásokat a beszámolási időszak végén vezeti át a nyilvántartásaiban.

Az alábbi tábla foglalja össze a fordulónapon a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő, valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumokat, a valós érték hierarchia azon szintje szerint, melybe az értékelés alapjául szolgáló inputok alapján kerültek. Amennyiben a valós értéket nem megfigyelhető inputokra épülő értékelési technikával állapítják meg, a valós értékek magukban foglalják a tranzakciós ár és a kezdeti megjelenítéskori valós érték közötti halasztott különbözetet.

Valósérték-hierarchia: valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2023.12.31. (millió Ft)	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmazott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	1.836	95.973	0	-62.763	0	109	83.640	0
Származékos ügyletek	30	94.932	0	-62.992	0	30	83.722	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1.011	0	0	0	0	77	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	795	1.041	0	229	0	2	-82	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	991	164.050	165	24.530	0	-622	10.710
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	571	0	34	0	0	119	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	420	0	131	0	0	-741	0
Hitelek és előlegek	0	0	164.050	0	24.530	0	0	10.710
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök összesen	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	279.610	85.783	491	10.402	-59	219	-8.985	-29
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0		65	0	5	0	0	35
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	279.610	85.783	426	10.402	-64	219	-8.985	-64
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	119.623	0	-82.057	0	0	98.867	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	281.446	302.370	164.541	-134.253	24.471	328	172.900	10.681
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	130	93.535	0	-57.337	0	130	76.089	0
Származékos ügyletek	130	89.274	0	-57.337	0	130	76.089	0
Rövid pozíciók	0	4.261	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	126.808	0	-121.116	0	0	113.796	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	130	220.343	0	-178.453	0	130	189.885	0

2022.12.31. (millió Ft)	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	19.970	163.141	0	80.362	0	142	146.403	0
Származékos ügyletek	0	162.341	0	80.563	0	0	146.714	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	525	0	0	0	0	-10	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	19.445	800	0	-201	0	152	-311	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	966	125.450	-372	-8.899	0	-786	-13.819
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	578	0	35	0	0	85	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	388	0	-407	0	0	-871	0
Hitelek és előlegek	0	0	125.450	0	-8.899	0	0	-13.819
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök összesen	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	254.138	51.647	65	-10.147	7	-27.481	-19.387	30
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	1	65	0	7	0	0	30
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	254.138	51.646	0	-10.147	0	-27.481	-19.387	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	191.077	0	125.720	0	0	180.923	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	274.108	406.831	125.515	195.563	-8.892	-27.339	307.153	-13.789
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	0	145.730	0	80.838	0	0	133.432	0
Származékos ügyletek	0	143.779	0	80.838	0	0	133.432	0
Rövid pozíciók	0	1.951	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	242.488	0	155.140	0	0	234.912	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	0	388.218	0	235.978	0	0	368.344	0

Valósérték-hierarchia: amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2023.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia		
			1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	745.761	757.422	679.714	77.708	0
Hitelek és előlegek	1.886.033	1.898.770	0	0	1.898.770
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.631.794	2.656.192	679.714	77.708	1.898.770
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	3.551.018	3.560.911	0	0	3.560.911
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	192.646	199.065	0	199.065	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	9.803	9.803	0	0	9.803
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.753.467	3.769.779	0	199.065	3.570.714

2022.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia		
			1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	442.419	438.625	379.558	59.067	0
Hitelek és előlegek	2.179.486	2.043.253	0	0	2.043.253
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.621.905	2.481.878	379.558	59.067	2.043.253
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	3.496.528	3.461.455	0	0	3.461.455
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	194.100	200.579	0	200.579	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.595	7.595	0	0	7.595
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.698.223	3.669.629	0	200.579	3.469.050

Pénzügyi instrumentumok valós értékeinek meghatározása során alkalmazott feltevések

Számos pénzügyi instrumentumnak azonban nincs aktív piaca, ezért a valós értékek nettó jelenérték vagy más értékelési technika alkalmazásával kialakított becsléseken alapulnak, amelyeket jelentősen befolyásolnak a becslült jövőbeli cash-flow-k és diszkont-ráták összegére és időzítésére vonatkozó feltevések. Sok esetben az értékelt portfólió mérete miatt nem lenne lehetséges azonnal realizálni a becslült valós értékeket.

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során alkalmazott módszerek, valamint értékelési technikák alkalmazása esetén a használt feltevések a következők:

i. Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek (1. hierarchia szint)

A Csoport a Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek esetében a könyv szerinti értéket tekinti az eszközök valós értékének, mely rövid lejáratuk miatt megfelelő megközelítés.

ii. Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések (3. hierarchia szint)

A hitelek valós értékének meghatározásakor a jövőbeni előre jelzett cash-flow-kat diszkontálja a Csoport a jelenértékre az aktuális piaci kamatlábbal.

A Stage 1 és Stage 2 hitelezési kockázati kategóriájú hitelek valósérték kalkulációja központilag az anyavállalat által történik diszkontált cash-flow módszerével, relevancia esetén viselkedési (Behavioral Option Modelling) és pénzügyi (Financial Option Pricing) opcionálitási modellek figyelembevételével.

A Stage 3-as tehát értékvesztett hitelek esetén szintén diszkontált cash-flow módszerét alkalmazza a Csoport. Ezen ügyleteknél a valósérték számítás alapja a céltartalék-értékvesztés rendszer által adott várható megtérülések a kockázatmentes ráta likviditási és hitelkockázati felárral eltolt értékével diszkontált jelenértéke (distressed cash-flow).

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Hitelek és előlegek” sorai tartalmazzák.

iii. Értékpapírok (1., 2. és 3. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott értékpapírok és jegyzett adósságinstrumentumok esetében a jegyzett piaci árfolyamot használják. A kereskedési célúként, valós értéken nyilvántartottként megjelölt, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt magyar államkötvények, illetve vállalati kötvények valós értékének meghatározása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árak alapján történik. Az értékpapírok valós értéke a tőzsdén jegyzett piaci árfolyam (ha létezik ilyen árfolyam). Ha nincs jegyzett árfolyam, akkor vagy az OTC piacon elérhető piaci ár, ennek hiányában a valós érték a szerződéses cash-flow-k diszkontált jelenértéke az értékelés időpontjában.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” és „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” sorai tartalmazzák.

iv. Befektetések nem jegyzett értékpapírokban (2. és 3. hierarchia szint)

Ezek az instrumentumok piacon nem jegyzett eszközök, melyek értékelésénél az egyéb piaci információkon túl egyéb feltételezésekkel is él a Csoport.

A 3. hierarchia szinten értékelt instrumentumok esetén a valósérték kalkulálása dividend discount model alkalmazásával történik.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” sorai tartalmazzák.

v. Származékos termékek (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott derivatívák valós értéke a jegyzett árfolyam.

Az egydevizós swapok és a határidős kamatlábügyletek valós értéke a diszkontált, előre jelzett jövőbeni cash-flow-k alapján kerül megállapításra. A számításához a Csoport a pénzügyi instrumentum hátralévő futamidejére vonatkozó piaci kamatlábakat használja.

A kétdevizós kamatswap ügyletek valós értékét diszkontált cash-flow számítással állapítja meg a Csoport (a kalkulációt a front office rendszer végzi). Az értékeléshez használt hozamgörbébe az ezen ügyletek piacára jellemző, országkockázati felárat is megtestesítő kamatfelár (basis swap spread) is be van építve.

A határidős deviza ügyletek valós értéke az aktuális határidős kamatlábakon alapszik. A plain vanilla és egzotikus devizaopciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.

Egyes hitelek, betétek, plain vanilla kötvények (vásárolt, saját kibocsátású) valós értékének változásából adódó kitettség fedezetére a Csoport kamatlábcseré-ügyleteket kötött. Az ilyen fedezett hitelek, betétek és kötvények valós értéke a jövőbeni cash-flow-k mérlegfordulónapi diszkontált jelenértéke. A pénzügyi kimutatásokban ezek a hitelek, betétek amortizált bekerülési vagy valós értéken szerepelnek.

A CVA/DVA (Credit Value Adjustment/Debit Value Adjustment) számításának a célja az IFRS 13 szabályoknak megfelelően, hogy a Csoport számszerűsítse a jövőbeni lehetséges partnerkockázati veszteségeket azokra az ügyfelekre, akikkel szemben van derivatív kitettség. A modell változó paramétere a partner esetleges bedőlési valószínűségében bekövetkező változás és nem a piaci változók mozgása. Számítása úgy történik, hogy egy ügyfél esetében megbecslésre kerül a jövőben (egy-egy időpontokban) várható kitettség-érték (Mark-to-market alapon), a bedőlési valószínűségek és ezek szorzata összegzésre kerülnek, majd a végén egy megtérülési valószínűséggel van korrigálva az eredmény.

vi. Bankbetétek, ügyfélbetétek (3. hierarchia szint)

A bank- és ügyfélbetétek valós értéke diszkontált cash-flow-k alapján, a hasonló hátralévő futamidejű betétekre ajánlott aktuális kamatok alkalmazásával kerül megállapításra. A látra szóló betétek esetében a Csoport feltételezi, hogy a valós érték a mérlegfordulónapon látra fizetendő összeggel egyenlő.

Az IFRS 13-nak megfelelően a Csoport saját kibocsátói kockázatát úgy veszi figyelembe, hogy a diszkontáláshoz használt faktorokat az adott cash-flow mozgás napjára érvényes, devizánként meghatározott likviditási prémiummal eltolja. A likviditási prémium mértéke piaci információkon alapul például: BUBOR/LIBOR mértéke, IRS, FRA ügyletek kamatai, Asset Swap Spreadek.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Betétek” sorai tartalmazzák.

vii. Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, hátrasorolt kötelezettségek (2. és 3. hierarchia szint)

A kibocsátott kötvények valós értékét a mérlegfordulónapi rendelkezésre álló jegyzett piaci árak, vagy hasonló instrumentumok jegyzett piaci ára alapján határozza meg a Csoport. Az alárendelt kölcsöntőke esetében a valós érték a jövőbeni cash-flow-k diszkontálásával kerül meghatározásra.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőbeni cash-flow-k jelenértéke adja.

Az IFRS 13-nak megfelelően kerül értékelésre a saját kibocsátói kockázat is a következőképpen: a kötvény cashflow-it a devizane-mének megfelelő likviditási felár mértékével eltolt HUF, EUR vagy USD zéró kupon IRS görbével diszkontáljuk.

A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

Valós érték – 3-as szintű közzétételek

Az alábbi tábla foglalja össze a 3. szintű inputok alapján meghatározott valós értékek nyitó és záró egyenlegének egyeztetését a releváns, valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok esetén:

millió Ft)	Nyitó egyenleg 2023.01.01.	Árfo- lyam- különbö- zetek	Folyósi- tások	Értéke- sítések	Tör- leszté- sek	Nyeresség/ veszteség az ered- ményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyeresség/ veszteség OCI*-ban	Átsorolás a 3-as szintre	Záró egyenleg 2023.12.31.
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök										
Hitelek és előlegek	125.450	0	24.136	0	-10.108	24.572	22.248	0	0	164.050
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	125.450	0	24.136	0	-10.108	24.572	22.248	0	0	164.050
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök										
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	65	-1	0	-4	0	0	0	5	0	65
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	-185	29	137	474	426
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	65	-1	0	-4	0	-185	29	142	474	491

millió Ft)	Nyitó egyenleg 2022.01.01.	Árfo- lyam- különbö- zetek	Folyósi- tások	Értéke- sítések	Tör- leszté- sek	Nyeresség/ veszteség az ered- ményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyeresség/ veszteség OCI*-ban	Átsorolás a 3-as szintre	Záró egyenleg 2022.12.31.
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök										
Hitelek és előlegek	97.771	0	43.567	0	-7.040	-8.848	-8.899	0	0	125.450
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	97.771	0	43.567	0	-7.040	-8.848	-8.899	0	0	125.450
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök										
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	63	1	0	0	0	0	0	1	0	65
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	63	1	0	0	0	0	0	1	0	65

*OCI: Egyéb átfogó jövedelem

A fenti táblában bemutatott összes nyereség és veszteség az alábbiak szerint került bemutatásra az eredményben és az egyéb átfogó jövedelemben:

2023.12.31.	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
(millió Ft)						
Eredményben megjelenített összes nyereség/veszteség:	0	0	34.085	0	-185	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	24.556	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	0	0	0	5	119	0
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/veszteség	0	0	31.777	0	12	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	22.248	0	0	0
Egyéb kamatbevétel	0	0	9.529	0	12	0

2022.12.31.	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
(millió Ft)						
Eredményben megjelenített összes nyereség/ veszteség:	0	0	-2.803	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-8.913	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	0	0	0	1	0	0
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/veszteség	0	0	-2.789	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-8.899	0	0	0
Egyéb kamatbevétel	0	0	6.110	0	0	0

A következő táblázatok a 3. szintű valósérték-meghatározás lényeges jellemzőit mutatják a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumoknál, illetve azoknál a pénzügyi instrumentumoknál, amelyeket a Csoport amortizált bekerülési értéken értékelt, de valós értéküket közlésezi).

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2023.12.31.	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok	A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)	Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	164.050	a)	b)	c1)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen					
	164.050				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	65	e)	f)	g)	h)
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	426	i)	j)	k)	l)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen					
	491				

2022.12.31.	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok	A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)	Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	125.450	a)	b)	c2)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen					
	125.450				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	65	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen					
	65				

Betűjel	Leírás
a)	Teljesítő hitelek: Diszkontált Cash Flow, viselkedési alapú opcióárazás (ahol alkalmazható), pénzügyi opcióárazás: Black-Scholes modell (eltolt) (ahol alkalmazható) Nemteljesítő hitelek: Diszkontált CF
b)	Teljesítő hitelek: Retail: becsült CF a babaváró hitelekre Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költséghez) Nemteljesítő hitelek: Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) - workout/retail risk által becsülve Non-retail: várható megtérülés - workout által becsülve
c1)	Teljesítő hitelek: Retail: babaváró hitelek havi átlagos tőketörlesztése 2083 - 455563 Ft között (modellezett pénzáram türelmi idő, állami garancia és előtörlesztési modell figyelembevételével) Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): -0.07% - +0.78% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; 0,17% - +3,7% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor Nemteljesítő: Retail: stresszelt cash-flow (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
c2)	Teljesítő hitelek: Retail: babaváró hitelek havi átlagos tőketörlesztése 2001 ill. 783742 Ft között (modellezett pénzáram türelmi idő, állami garancia és előtörlesztési modell figyelembevételével) Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): -0.88% - +0.60% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; 0,17% - +3,7% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor Nemteljesítő: Retail: stresszelt cash flow (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
d)	Ha az átlagos tőketörlesztések súlypontja időben közelebb kerül, a valós érték csökkenhet. Ha a finanszírozási görbe felfelé tolódik, a valós érték csökken. Ha a stresszelt cash flow nő, és a várható megtérülési ráta nő, a valós érték is növekszik
e)	Osztalékalapú vállalatértékelési modell (DDM)
f)	Magas növekedési ütemű periódus hossza Növekedési ütem a stabil szakaszban Béta a stabil szakaszban
g)	Magas növekedési ütemű periódus hossza: 1-15 év Növekedési ütem a stabil szakaszban: 0-5% Béta a stabil szakaszban: 0.8-1.2
h)	A magas növekedési ütemű periódus hosszának növekedésével a FV csökken. Ha a növekedési ütem nő, növekszik a FV. A béta csökkenésével nő a FV.
i)	Értékvesztéssel korigált diszkontált CF
j)	Stresszelt cash flow
k)	Értékvesztés összege: 613 millió Ft
l)	A default valószínűségének növekedése negatív hatást gyakorol a valós értékre.

*Béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2023.12.31. (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfi- gyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	1.898.770	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	1.898.770		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	3.560.911	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	9.803	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.570.714		

2022.12.31. (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfi- gyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	2.043.253	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.043.253		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	3.461.455	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.595	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.469.050		

(43) Kapcsolt felek

A Csoport az IAS 24 előírásaival összhangban határozza meg, hogy egy adott fél mikor minősül a Csoporttal kapcsolt viszonyban lévőnek. A Csoport kapcsolt felei közé tartozik többek között az anyavállalat, a társult vállalkozások, a közös vezetésű vállalatok, a kulcsfontosságú vezetők és közeli családtagjaik, valamint olyan gazdálkodó egységek, amelyek felett a kulcsfontosságú vezetők vagy közeli családtagjaik gyakorolnak ellenőrzést, közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást, vagy amelyekre vonatkozóan jelentős szavazati joggal rendelkeznek.

A kapcsolt felekkel folytatott ügyletek

Az időszak során a Csoport az alábbi ügyleteket folytatta kapcsolt felekkel:

Kötelezettségek és követelések kapcsolt felekkel szemben

2023.12.31. (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank fe- lett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leány- vállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	56.853	371	0	30	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	56.853	371	0	30	0
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	70.034	374	0	423	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	70.034	374	0	423	0
Egyéb tételek					
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	3.627	1.750	0	5	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek	3.381	0	0	3	0
Származékos ügyletek névleges összege	5.437.936	0	0	0	0

2022.12.31. (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank fe- lett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leány- vállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	77.108	372	0	35	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	77.108	372	0	35	0
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	64.720	601	0	843	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	64.720	601	0	843	0
Egyéb tételek					
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	2.926	750	0	7	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek	2.664	0	0	4	0
Származékos ügyletek névleges összege	5.058.773	0	0	0	0

A kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében harmadik felekkel kötött tranzakciók kondíciójával megegyező feltételekkel, beleértve a kamatkondíciókat és a biztosítékokat.

Főbb változások az „Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek” oszlopban:

- A „Hitelek és előlegek” sor változását az egyéb követelések (folyószámla hitel, finansziális bankközi betét) 34.757 millió Ft csökkenése, az aktív repóügylet (1.694 millió Ft) állományának növekedése, vevő követelésként könyvelt 495 millió Ft, valamint az osztalékfelőleg (12.313 millió Ft) növekedése okozta.
- „Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke” sorban a kibocsátott garanciák egyéb fedezettel állománya nőtt 701 millió Ft-tal 2023-ra.
- A „Betétek” változását nagyban befolyásolta a látra szóló betétek 8.548 millió Ft növekedése, valamint az alárendelt kölcsöntőke (2.622 millió Ft) és a befektetési szolgáltatásból eredő kötelezettség (611 millió Ft) csökkenése.
- 2023-ban a „Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek” értéke 717 millió Ft-tal nőtt az anyavállalattal szemben.
- A „Származékos ügyletek névleges összege” sorban a derivatív ügyletek pay lábának névértéke szerepel

A leányvállalatokkal szembeni kitettségekbe a konszolidáció miatt a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft., és a Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft. állományai tartoznak bele. A betétek értéke csökkent 226 millió Ft-tal, addig az Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke növekedett 1.000 millió Ft-tal.

Kapcsolt felekkel bonyolított ügyletekből származó kiadások és bevételek

2023 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	157.702	10	0	3	0
Kamatráfordítások	-230.782	-1	0	-3	0
Osztalékbevétel	0	450	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	2.240	13	0	5	0
Díj- és jutalékráfordítások	-548	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nyereség vagy (-) veszteség					
	0	0	0	0	0
Összesen	-71.388	472	0	5	0

2022 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	88.409	4	0	0	0
Kamatráfordítások	-110.393	-1	0	-24	0
Osztalékbevétel	0	307	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	1.428	10	0	5	0
Díj- és jutalékráfordítások	-540	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nyereség vagy (-) veszteség					
	0	0	0	0	0
Összesen	-21.096	320	0	-19	0

A kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében harmadik felekkel kötött tranzakciók kondíciójával megegyező feltételekkel, beleértve a kamatkondíciókat és a biztosítékokat.

Az „Osztalékbevétel” sorban a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft-től (450 millió Ft) kapott osztalék összege szerepel.

A kulcspozícióban lévő vezetők kompenzációjának összege a 2023-as év során 1.083 millió Ft volt (2022: 1.360 millió Ft), melyek rövid távú munkavállalói juttatások voltak.

(44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban

A Csoport leányvállalatait és az általuk végzett tevékenységek rövid leírását az alábbi táblázat tartalmazza:

Részesedések kapcsolt vállalkozásokban	Tulajdoni részesedés 2023.12.31.	Tulajdoni részesedés 2022.12.31.	Székhely	Tevékenység
Raiffeisen Corporate Lízing Zrt.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Pénzügyi lízing
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Biztosítási ügynöki, brókeri tevékenység
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Ingatlankezelés
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Alapkezelés
RB Szolgáltató Központ Kft.	100,00%	100,00%	4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b	Egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Építéstartási projekt szervezése

Az alábbi táblázat azon kapcsolt vállalkozásokban lévő részesedések állományváltozásait mutatja, amelyek nem kerültek teljes bevonásra a konszolidáció során:

(millió Ft)	Bekerülési érték			Bekerülési érték			Valós érték korrekció			Könyv szerinti érték	
	2023.01.01	Növekedés	Csökkenés	2023.12.31.	2022.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2023.12.31.	2023.01.01.	2023.12.31.	
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5	0	0	5	0	0	0	0	5	5	
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	3	0	0	3	0	0	0	0	3	3	
Összesen	8	0	0	8	0	0	0	0	8	8	

(millió Ft)	Bekerülési érték			Bekerülési érték			Valós érték korrekció			Könyv szerinti érték	
	2022.01.01	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2022.12.31.	2022.01.01.	2022.12.31.	
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5	0	0	5	0	0	0	0	5	5	
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	42	0	-42	0	-27	0	27	0	15	0	
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	3	0	0	3	0	0	0	0	3	3	
Total	50	0	-42	8	-27	0	27	0	23	8	

A Csoport számviteli és a prudenciális szempontú konszolidációja között nincs jelentős eltérés, ezért 2020-ban döntés született a konszolidációs körök egységesítéséről. Az egységesítés során de-konzolidált társaságok kihagyása nem befolyásolja a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képének megítélését. Ennek ellenére az MNB 2022 decemberében úgy döntött, hogy a Raiffeisen Autó Lízing Kft. is kerüljön az összevont alapú felügyelet és prudenciális konszolidáció alá, így 2022-ben ezen cég is teljes bevonásra került.

(45) Alapkezelési tevékenység

A Csoport 0 zárt végű (2022: 0) és 16 nyílt végű (2022: 15) befektetési alapot kezel a 100 %-os tulajdonában lévő, konszolidált Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-n keresztül. Mivel magukat az alapokat a Csoport nem ellenőrzi, azokat nem vonta be a konszolidációba. A Csoport által nyújtott alapkezelési és letétkezelési szolgáltatásokért az alapok bizonyos díjakat és jutalékokat fizetnek, amelyek a „Nettó jutalék- és díjbevételek” soron kerülnek kimutatásra (lásd 8. számú kiegészítő megjegyzés).

2023-ban és 2022-ben az alapok állományának értékét, valamint az alapokkal lebonyolított ügyleteket a következő tábla mutatja:

(millió Ft)	2023	2022
Kezelt alapok	543.903	371.940
ebből: Nyílt végű alapok	543.903	371.940
Alapoktól származó nettó díj- és jutalék bevételek	6 921	3.585
Alapoktól elfogadott betétek	21.758	20.883
Alapok betétein keletkezett kamatráfordítások	-2 974	-203

A nyílt végű alapok között az elmúlt két évben nem volt határozott futamidejű alap. Az alapoktól elfogadott betétek között a lekötött és a folyószámla betétek állománya is kimutatásra került. Amíg az alapok 2022-ben inkább rövid lejáratú betétbe rakták megtakarításaikat, addig 2023-ban főleg egy hónapos treasury kihelyezésekben kamatoztatták azokat. Köszönhetően a magas kamatkörnyezetnek, jelentősen nőtt a Csoport által alapok részére kifizetett kamat összege az előző évhez képest. Ezzel párhuzamosan a tőlük beszedett jutalékeredmény is kiugróan magas értéket mutat 2023-ban.

(46) A finanszírozási tevékenységben bekövetkezett változások

Az alábbi táblázatban található a kötelezettségek változásának egyeztetése a finanszírozási tevékenységből származó cash-flow-val:

	Kötelezettségek					Saját tőke					Összes
	Megjegyzés	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hátra-sorolt kötele-zettség	Lízingkö-telezett-ség	Jegyzett tőke	Tőketar-talék	Kibocsá-tott AT1-instru-mentum	Ered-mény-tartalék	Tartalé-kok	Nem el-lenőrző részesedés	
Nyitó egyenleg 2023. január 1-jén		689	57.333	23.531	50.000	113.445	31.445	67.420	17.372	0	361.235
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása											
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása	(30)	196	0	0	0	0	0	0	0	0	196
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok törlesztése lejáratkor	(30)	-142	0	0	0	0	0	0	0	0	-142
Kiegészítő Alapvető Tőke (AT 1) kibocsátása	(37)	0	0	0	0	0	15.534	0	0	0	15.534
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	0	0	-4.423	0	0	0	0	0	0	-4.423
Fizetett osztalék*	(35)	0	0	0	0	0	0	-24.213	0	0	-24.213
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		54	0	-4.423	0	0	15.534	-24.213	0	0	-13.048
Devizaárfolyam-változás hatása		-7.647	-2.708	-1.277	0	0	0	0	0	0	-11.632
Valós érték változása		6.198	0	0	0	0	0	0	14.660	0	20.858
Egyéb változások		92	0	6.714	0	0	0	0	-1.319	0	5.487
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások											
Kamatráfordítás	(7)	16.611	3.686	750	0	0	0	0	0	0	21.047
Fizetett kamat	(7)	-16.762	-3.600	-742	0	0	0	0	0	0	-21.104
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		-151	86	8	0	0	0	0	0	0	-57
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		0	0	0	0	0	0	93.353	9.928	0	103.281
Záró egyenleg 2023. december 31-jén		192.646	59.665	25.714	50.000	113.445	46.979	197.969	54.337	0	740.755

	Kötelezettségek					Saját tőke					Összes
	Megjegyzés	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hátra-sorolt kötele-zettség	Lízingkö-telezett-ség	Jegyzett tőke	Tőketar-talék	Kibocsá-tott AT1-instru-mentum	Ered-mény-tartalék	Tartalé-kok	Nem el-lenőrző részesedés	
Nyitó egyenleg 2022. január 1-jén		727	56.732	25.628	50.000	113.445	31.445	37.330	14.319	0	329.626
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása											
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása	(30)	199.118	0	0	0	0	0	0	0	0	199.118
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok törlesztése lejáratkor	(30)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	0	0	-2.800	0	0	0	0	0	0	-2.800
Fizetett osztalék*	(35)	0	0	0	0	0	0	-3.527	0	0	-3.527
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		199.118	0	-2.800	0	0	0	-3.527	0	0	192.791
Devizaárfolyam-változás hatása		-3.897	4.954	2.025	0	0	0	0	-18	0	3.064
Valós érték változása		-4.703	0	0	0	0	0	0	7.130	0	2.427
Egyéb változások		-695	-80	1.936	0	0	0	0	-639	0	522
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások											
Kamatráfordítás	(7)	3.588	2.044	712	0	0	0	0	0	0	6.344
Fizetett kamat	(7)	0	-1.964	-712	0	0	0	0	0	0	-2.676
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		3.588	80	0	0	0	0	0	0	0	3.668
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		0	0	0	0	0	0	64.936	7.223	0	72.159
Záró egyenleg 2022. december 31-jén		194.100	62.287	24.692	50.000	113.445	31.445	128.829	31.068	0	635.866

*2023-ban a Csoport 4.081 millió Ft-ot (2022: 3.527 millió Ft) fizetett ki osztalék jogcímen az kiegészítő Alapvető Tőke (AT 1) állománya után az eredménytartalékból.

(47) Számviteli törvény szerinti közzétételek

- i. A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető, ő a nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult személy is (regisztrációs szám: 168480, elérhetőség: 1133 Budapest, Váci út 116-118.).
- ii. A pénzügyi kimutatások aláírására Obradovic Zeljko Pénzügyi igazgató (elérhetőség: 1133 Budapest, Váci út 116-118.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett.
- iii. A Csoport, mint hitelintézet a 2000/C. tv. alapján könyvvizsgálatra kötelezett, a Csoport könyvvizsgálója a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (nyilvántartási szám: 000083); a személyében felelős könyvvizsgáló Molnár Attila (nyilvántartási száma: 007379). A könyvvizsgáló által auditált összevont éves pénzügyi kimutatások adatait a Cégbíróság teszi közzé, valamint a Csoport honlapján található meg. A Csoport internetes honlapjának címe www.raiffeisen.hu.

Könyvvizsgáló által felszámított díjak

A Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. és a Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt. által az alábbi nettó összegek kerültek felszámításra 2023-ban és 2022-ben:

(millió Ft)	2023	2022
Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata	236	163
Egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatások	50	94
Egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatás	0	6
Összesen	286	263

- iv. A menedzsment 47,500 millió Ft összegű osztalékfizetés jóváhagyására tett javaslatot.

(millió Ft)	2023	2022
Eredménytartalék + adózott eredmény	197.968	128.828
Figyelembe vehető kapott/járó osztalék	100	0
Összesen	198.068	128.828

A Számviteli Törvény 114/A. § 17. pontja és 39. § (3a) bekezdése alapján figyelembe vehető, jelen pénzügyi kimutatások közzétételre történő jóváhagyása előtt a Csoport a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. eredményfelosztási határozata alapján 100 millió Ft osztalékot számolt el 2024-ben (2023: 0 millió Ft).

(48) Szegmensek szerinti jelentés

Az alábbi szegmensinformációk az IFRS 8 „Működési szegmensek” standarddal összhangban kerülnek bemutatásra, amely előírja a gazdálkodó egység működési szegmenseire vonatkozó pénzügyi információk közzétételét. A „menedzsmentmegközelítést” követi, amely szerint a működési szegmenseket a gazdálkodó egység komponenseire vonatkozó, a legfőbb döntéshozó által a források szegmensek közötti felosztása és az egyes szegmensek teljesítményének értékelése céljából rendszeresen ellenőrzött belső jelentések alapján kell azonosítani. A Csoport kockázata és az elért hozam mértéke elsősorban a kínált termékek és szolgáltatások különbözőségétől függ, így a szegmensinformációk a Csoport üzleti szegmenseire vonatkozóan kerülnek bemutatásra. A Csoport által meghatározott üzleti szegmensek a szervezeti felépítéshez igazodnak, melyek a főbb üzleti területek mentén mutatják be a csoport jövedelmezőségét és működését.

Az alábbi összefoglaló a Csoportnak a jelentésbe bevont szegmenseinek működését mutatja be:

Lakossági, privát és KKV szegmens: a Csoport pénzügyi szolgáltatások széles választékát kínálja a lakossági, privát és KKV ügyfeleknek. Főként a hitelnyújtás és a betétgyűjtés tartozik ide. A lakossági szegmens bankkártya és befektetési szolgáltatásokat is nyújt az ügyfeleknek.

Vállalati, leányvállalati szegmens: a Csoport széles körben kínál pénzügyi termékeket és szolgáltatásokat vállalatoknak és intézményeknek, a hagyományos hitelezési és betétgyűjtési tevékenységen túlmenően projekt és strukturált pénzügyi termékeket, valamint szindikált hiteleket is nyújt.

Bank és treasury szegmens: a Csoport a bankoknak pénzügyi termékek és szolgáltatások széles körét kínálja, emellett hagyományos hitelnyújtást és betétgyűjtést is végez. Ezen szegmens számára sokféle befektetési tevékenységet is nyújt (befektetési tanácsadás, ügynöki szolgáltatás, derivatív kereskedelem és más befektetési szolgáltatások).

Egyéb szegmens: különböző pénzügyi szolgáltatásokat tartalmaz a kormány, az önkormányzatok, társadalmi szervezetek számára, továbbá itt szerepelnek azok a tételek is, melyek nem sorolhatók közvetlenül meghatározott szegmenshez (főként általános igazgatási költségek, adók).

2023.12.31 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Eszközök					
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	3	0	895.901	31.941	927.845
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	0	0	97.809	0	97.809
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	4.354	149.386	10.730	571	165.041
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	36.334	91.463	238.087	0	365.884
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.159.260	497.591	1.020.205	16.428	2.693.484
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	119.623	0	119.623
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-11.289	0	-11.289
Tényleges adókövetelések	0	0	0	108	108
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	8	0	0	0	8
Ingtatlanok és berendezések	0	0	17	38.690	38.707
Immateriális javak	0	0	4	23.635	23.639
Halasztott adókövetelések	0	0	0	1.841	1.841
Egyéb eszközök	0	0	0	9.355	9.355
Eszközök összesen	1.199.959	738.440	2.371.087	122.569	4.432.055
Kötelezettségek					
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	0	0	93.665	0	93.665
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.223.751	1.682.281	613.749	261.591	3.781.372
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	126.808	0	126.808
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-64.919	0	-64.919
Tényleges adókötelezettségek	0	0	0	3.745	3.745
Céltartalékok	0	0	0	16.831	16.831
Halasztott adókötelezettségek	0	0	0	11	11
Egyéb kötelezettségek	0	0	19	11.795	11.814
Kötelezettségek összesen	1.223.751	1.682.281	769.322	293.973	3.969.327
Saját tőke	0	0	0	462.728	462.728
Saját tőke és kötelezettségek összesen	1.223.751	1.682.281	769.322	756.701	4.432.055

2022.12.31 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Eszközök					
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	1	0	738.916	45.996	784.913
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	0	0	183.111	0	183.111
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	3.124	122.708	0	584	126.416
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	24.294	91.812	189.744	0	305.850
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.262.473	487.763	928.527	2.067	2.680.830
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	191.077	0	191.077
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-24.300	0	-24.300
Tényleges adókövetelések	0	0	0	1.095	1.095
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	8	0	0	0	8
Ingtatlanok és berendezések	0	0	35	35.915	35.950
Immateriális javak	0	0	13	22.594	22.607
Halasztott adókövetelések	0	0	0	5.101	5.101
Egyéb eszközök	0	0	0	8.324	8.324
Eszközök összesen	1.289.900	702.283	2.207.123	121.676	4.320.982
Kötelezettségek					
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	0	0	145.730	0	145.730
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.156.857	1.666.834	641.960	260.566	3.726.217
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	0	242.488	0	242.488
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	0	0	-177.653	0	-177.653
Tényleges adókötelezettségek	0	0	0	5.704	5.704
Céltartalékok	0	0	0	11.526	11.526
Halasztott adókötelezettségek	0	0	0	8	8
Egyéb kötelezettségek	0	0	27	12.149	12.176
Kötelezettségek összesen	1.156.857	1.666.834	852.552	289.953	3.966.196
Saját tőke	0	0	0	354.786	354.786
Saját tőke és kötelezettségek összesen	1.156.857	1.666.834	852.552	644.739	4.320.982

2023 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Nettó kamateredmény	58.877	62.878	25.038	53.863	200.656
Osztalékbevételek	4	450	0	11	465
Nettó díj és jutalékbevételek	23.420	48.442	5.843	3.815	81.520
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	-1.565	0	225	-11.635	-12.975
Fedezeti elszámolásokról eredő nettó nyereségek/veszteségek	-21	0	-1.516	29	-1.508
Összes bevétel	80.715	111.770	29.590	46.083	268.158
Értékvesztés	319	-160	-3.127	87	-2.881
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivételéből származó nettó nyereségek/veszteségek	-24.368	-70.959	-4.819	-8.758	-108.904
Egyéb működési eredmény, Működési költségek	-223	-4.796	-36	-32	-5.087
Egyéb eredmény	-14.077	-13.944	-5.868	-2.067	-35.956
Bankadók és egyéb speciális közterhek	-2.182	3.828	-669	9	986
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége/vesztesége	40.184	25.739	15.071	35.322	116.316
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráforgatás vagy bevétel	0	0	0	-13.057	-13.057
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége	40.184	25.739	15.071	22.265	103.259
Az üzleti év nyeresége/vesztesége	40.184	25.739	15.071	22.265	103.259

2022 (millió Ft)	Vállalatok/ Leány- vállalatok	Lakosság/ Privát/ KKV	Bank/ Treasury	Egyéb	Összesen
Nettó kamateredmény	48.617	58.755	15.972	15.662	139.006
Osztalékbevételek	3	307	0	73	383
Nettó díj és jutalékbevételek	21.324	44.761	5.049	2.206	73.340
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	373	-23	3.379	-3.218	511
Fedezeti elszámolásokról eredő nettó nyereségek/veszteségek	-14	0	-1.702	-64	-1.780
Összes bevétel	70.303	103.800	22.698	14.659	211.460
Értékvesztés	526	-25	-246	16	271
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivételéből származó nettó nyereségek/veszteségek	-19.310	-61.250	-3.310	-7.944	-91.814
Egyéb működési eredmény, Működési költségek	-958	-5.275	0	4	-6.229
Egyéb eredmény	-9.659	-12.074	-3.183	-230	-25.146
Bankadók és egyéb speciális közterhek	-2.335	-5.023	-368	25	-7.701
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége/vesztesége	38.567	20.153	15.591	6.530	80.841
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráforgatás vagy bevétel	0	0	0	-8.726	-8.726
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége	38.567	20.153	15.591	-2.196	72.115
Az üzleti év nyeresége/vesztesége	38.567	20.153	15.591	-2.196	72.115

(49) Mérlegfordulónap utáni események

2023. december 22-én a Csoport 32.300 millió Ft összegű osztalékkelőleg fizetéséről döntött, melyet 2023. december 28-án kifizetett. A Csoport 2024. március 25-én 79.800 millió Ft osztalék kifizetéséről döntött, amelyből 47.500 millió Ft osztalék tényleges kifizetésére legkésőbb 2024. december 15-ig kerülhet sor. Az év végi pozitív eredmény beszámítást az alapvető tőkébe és osztalékfizetéseket figyelembe véve a tőkemegefelelési mutatók a következők: CET1 16,68%, TIER1 19,37%, teljes tőkemegefelelési mutató 23,16%.

(50) A pénzügyi kimutatásokban használt rövidítések, kifejezések

AAC (At Amortized Cost): amortizált bekerülési értéken történő értékelés

ÁFA: általános forgalmi adó

ALCO (Asset and Liability Committee): Eszköz-Forrás Bizottság

ÁKK: Államadósság Kezelő Központ Zrt.

AT1 (Additional Tier 1 Capital): Kiegészítő alapvető tőke

BEEL (Best Estimate of Expected Loss): legvalószínűbb várható veszteségek

Béta: béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenységi mutató

BMT (Benchmark Test): benchmark-teszt

BPV (Basis Point Value): bázispont-érték

CCIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet

CET1 (Common Tier 1 Capital): Elsődleges alapvető tőke

CF (Cash-Flow): pénzáram

Covid-PWO (Covid-Pre-workout): olyan ügyfelek, akik a Covid19 üzleti tevékenységre gyakorolt hatása miatt már mutatják vagy a Csoport becslése szerint rövid időn belül mutatni fogják a hitelképesség romlásának első jeleit

CRM (Credit Risk Management Department): Hitelkockázati Főosztály

CRO (Chief Risk Officer): Kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes

CRR: az EU hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU –as rendelete

CVA (Credit Value Adjustment): Hitelértékelési kiigazítás

EAD (Exposure at Default): nemteljesítéskori kitettség

EBA (European Banking Authority): Európai Bankhatóság

ESG (Environmental, Social, Governance): környezet, irányítás, társadalom

€STR: Euro Short Term Rate

EURIBOR: Euro Interbank Offered Rate

Default: nemteljesítő, nemteljesítés

DVA (Debit Value Adjustment): Kötelezettség-értékelési kiigazítás

FRA (Forward Rate Agreement): határidős kamatláb-megállapodás

FV (Fair Value): valós érték

FVOCI (at Fair Value through Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken történő értékelés

FVTPL (at Fair Value through Profit and Loss): eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés

Gap: átárazódási rés

Hold to collect: beszedésre tartott üzleti modell, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása

Hold to collect and sell: beszedésre és értékesítésre tartott üzleti modell, ami pénzügyi eszközökből származó szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját

IAS (International Accounting Standards): Nemzetközi Számviteli Standardok

IASB (International Accounting Standards Board): Nemzetközi Számviteli Standard Testület

IBOR: Interbank Offered Rate, bankközi kamatlábak

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process): tőke megfelelés belső értékelési folyamata

IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság

IFRS (International Financial Reporting Standards): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS)

IRB (Internal Rating Based Approach): belső minősítésen alapuló módszer

IRD (Integrated Risk Assessment Department): Integrált Kockázatelemzési Főosztály

IRS (Interest Rate Swap): kamatcsere ügylet

Kamatstop: a lakossági hitelek kamatrögzítése A fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény vész helyzetben történő alkalmazásáról szóló 782/2021. (XII. 24.) Kormányrendelet alapján, amit a 49/2022. (II. 18.) Kormányrendelet kiterjesztett a lakáslízingekre is

KKV: kis- és középvállalatok

LGD (Loss Given Default): nemteljesítéskor várható veszteség

LIBOR: London Interbank Offered Rate

Management overlay: az értékvesztés-képzésben használt portfólió szintű management korrekciók (post model adjustment)

MIRS (Monetary Interest Rate Swap): monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz

MNB: Magyar Nemzeti Bank

Moratórium 1: első fizetési moratórium (fizetési haladék), melyet a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény, továbbá a 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet, valamint az abban meghatározott intézkedések részletszabályairól szóló 62/2020. (III. 24.) sz. Korm. rendelet rendelt el. A 2020. március 19. napjától biztosított fizetési moratórium 2020. december 31. napján véget ért.

Moratórium 2: a Moratórium II 2021.01.01-től 2021.10.31-ig tartó szakasza.

Moratórium 3: a Moratórium II 2021.11.01-től 2022.07.31-ig tartó szakasza.

Moratórium 4: a Moratórium II 2022.08.01-től 2022.12.31-ig tartó szakasza.

Moratórium II: második fizetési moratórium (fizetési haladék), melyet az egyes kiemelt társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások helyzetének stabilizálását szolgáló átmeneti intézkedésekről szóló 2020. évi CVII. törvény, valamint a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályairól szóló 637/2020. (XII.22.) Korm. rendelet rendelt el

Non-retail: nem lakossági

OBA: Országos Betétvédelmi Alap

OCI (Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelem

PD (Probability of Default): nemteljesítési valószínűség

PL (Profit and Loss): eredmény

POCI (Purchased or Originated Credit Impaired): értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett

Post model adjustment: az értékvesztés-képzésben használt portfólió szintű management korrekciók (management overlay)

PRIBOR: Prague Interbank Offered Rate

PWO (Pre-workout): workout előtti

Retail: lakossági

RRM (Retail Risk Management Department): Retail Kockázatkezelési Főosztály

SARON: Swiss Average Rate Overnight, svájci átlagos egynapos kamatláb

SOFR: Secured Overnight Financing Rate, fedezett egynapos finanszírozási ráta

SONIA: Sterling Overnight Index Average, egynapos sterling indexátlag.

SPPI (Solely Payment of Principal and Interest): kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetések

Stage 1: teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta

Stage 2: teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok, azaz olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett

Stage 3: értékvesztett pénzügyi instrumentumok

Szt.: Számviteli törvény

Tartalékráta-rendelet: 6/2023. (III. 8.) MNB rendelet a kötelező tartalékráta mértékéről

Tartalékrendelet: 10/2005. (VI. 11.) MNB rendelet a kötelező jegybanki tartalék kiszámításáról, illetve képzésének és elhelyezésének módjáról

Tier 1: alapvető tőke, azaz elsődleges alapvető tőke (CET1) plusz kiegészítő alapvető tőke (AT1)

TONAR: Tokyo Overnight Average Rate, tokiói átlagos egynapos kamatláb

Trading: kereskedési célú

VaR (Value at Risk): kockázatosított érték

WCV (Weighted Collateral Value): súlyozott biztosítéki érték

Raiffeisen Bank Zrt. Éves jelentés 2023

A kiadó felelősséget vállal azért, hogy jelen kiadványa a valóságnak megfelelő adatokat és állításokat tartalmaz, s nem hallgat el olyan tényt, mely a bank helyzetének megítélése szempontjából jelentőséggel bír. A kiadó tudatában van annak, hogy a rendszeres és rendkívüli tájékoztatás elmaradásával, illetve félrevezető tartalmával okozott kár megtérítéséért a bank felel.

Kiadja a Raiffeisen Bank Zrt. • Felelős kiadó: Zolnai György vezérigazgató